

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020

MAS Železnohorský region, z.s.

Schváleno nejvyšším orgánem dne 10. 11. 2015

Základní identifikační údaje žadatele

ZADAVATEL: MAS Železnohorský region, z. s.
Náměstí Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec
IČO: 27009076

zastoupený: Josefem Blažkem, předsedou

ŘEŠITELSKÝ TÝM:

Zaměstnanci MAS ŽR:

Bc. Martin Písař, DiS. – manažer pro SCLLD MAS ŽR

Hana Böhmová – administrativní pracovník MAS ŽR

Mgr. Jana Kuchyňková – administrativní pracovník pro SCLLD MAS ŽR

Členové představenstva MAS ŽR:

Josef Blažek – předseda MAS ŽR

RNDr. František Bárta - Společnost přátel Železných hor – místopředseda MAS ŽR

Bohumil Starý - Autokempink Konopáč

Václav Dostál - SDH Heřmanův Městec

Eva Joachimová - Nadace Bílý Jeřáb

Marie Stará - Obec Klešice

Stanislav Doležal - SHR

Dušan Doležal - Mikroregion Podhůří Železných hor

Vladimír Lašek - Jezdecký oddíl Železná hora

Milan Chalupník - ZŠ Seč

Ing. Táňa Holavová - Centrum pro mne

Členové TPS MAS ŽR:

1) Životní prostředí, příroda a krajina

RNDr. František Bárta - Společnost přátel Železných hor

Vladimír Lašek - Jezdecký oddíl Železná hora

Hana Böhmová - Společnost přátel Železných hor

Milan Morch - ČSOP Nasavrky

Vlastimil Marek - Ventura-Venkov

2) *Cestovní ruch a marketing*

Bohumil Starý	- Autokempink Konopáč
Lukáš Rychtecký	- Zámek Choltice
Ivana Matyková	- Hrad Lichnice
Pavla Alvarézová	- TIC Třemošnice
Radka Závorková	- TIC Nasavrky
Jan Zikmunda	- TIC Seč
p. Reichman	- TIC Přelouč

3) *Zemědělství, venkov a místní produkce*

Josef Blažek	- Český svaz chovatelů – základní organizace Svinčany
Stanislav Doležal	- SHR
Marie Stará	- Obec Klešice
Václav Dostál	- SDH Heřmanův Městec
Josef Raba	- Zámecká restaurace Choltice

4) *Kultura, celoživotní vzdělávání*

Eva Joachimová	- Nadace Bílý Jeřáb
Mgr. Milan Chalupník	- Základní škola Seč
Josef Lojda	- SOUV Nasavrky
Táňa Holavová	- Centrum pro mne
Eva Mašínová	- Lektorka

Odborní experti:

VN Konzult, s. r. o.

Tima Liberec, s. r. o.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy

Univerzita Pardubice – Fakulta ekonomická - správní

Obsah

1. Popis území a zdůvodnění výběru	6
1.1. MAS Železnohorský region - základní informace o MAS	7
1.2. Popis místního partnerství	8
1.3. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území	9
1.4. Proces přípravy a tvorby SCLLD	16
1.4.1. Členové a pracovníci MAS	17
1.4.2. Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství	17
1.4.3. Spolupracující organizace	21
1.4.4. Expertní zpracování strategie	22
2. Analytická část	23
2.1. Socioekonomická analýza	23
2.1.1. Obyvatelstvo	24
2.1.2. Technická infrastruktura	31
2.1.3. Doprava	32
2.1.4. Vybavenost obcí, služby a život v obcích	33
2.1.5. Aktivity a společenský život v obcích	41
2.1.6. Bydlení	42
2.1.7. Životní prostředí	44
2.1.8. Podnikání, výroba, zaměstnanost	51
2.1.9. Řízení obcí, informovanost, spolupráce	57
2.1.10. Bezpečnost	63
2.1.11. Cestovní ruch	64
2.1.12. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	69
2.2. Analýza problémů a potřeb území	72
2.3. SWOT analýza	74
2.3.1. Dílčí SWOT analýzy	75
2.3.2. Globální SWOT analýza	79
3. Strategická část	81
3.1. Definování mise	83
3.2. Vize	83
3.3. Stanovení cílů	84
3.3.1. SC 1 Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory	85
3.3.2. SC 2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace	88
3.3.3. SC 3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství	92
3.3.4. SC 4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení	96
3.4. Priority rozvoje regionu	98
3.5. Inspirace	98
3.6. Integrovaná prvky	100
3.6.1. Integrace na úrovni strategie	101
3.6.2. Integrace na úrovni projektů	101
3.7. Inovativní prvky	102
3.8. Návaznost na jiné strategické dokumenty	103
3.9. Akční plán	106
3.8.1. Programový rámec Program rozvoje venkova	111
3.8.2. Programový rámec Integrovaný regionální operační program	129
3.8.3. Programový rámec OP Životní prostředí	140
3.8.4. Programový rámec OP Zaměstnanost	143
3.9. Vazba na horizontální témata	158
3.10. Financování projektů	159
4. Implementační část	160
4.1. Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS	160
4.2. Administrativní schopnosti a činnosti MAS v rámci SCLLD	168
4.3. Postupy pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběr projektů	170

4.4.	Popis animačních aktivit.....	179
4.5.	Spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni	182
4.6.	Popis hodnocení SCLLD	184
4.6.1.	Způsob vyhodnocování SCLLD	185
4.6.2.	Kontrola realizovaných projektů.....	186
4.6.3.	Monitoring MAS	187
5.	Použité zdroje	189
6.	Seznam tabulek a grafů.....	190

1. Popis území a zdůvodnění výběru

Strategie rozvoje Železnohorského regionu je dokument, který obsahuje soubor opatření směřující k dosažení základních cílů v rozvoji regionu a zvyšování kvality obyvatel.

Vychází především z:

- identifikace problémů a potřeb území,
- stanovení odpovídajících cílů,
- nastavení implementace SCLLD.

Strategie se vztahuje na programovací období EU, tj. na léta 2014 – 2020.

Části strategie jsou zpracovány komunitním způsobem, na základě přímé komunikace představitelů, členů a zaměstnanců MAS s veřejností v regionu.

Předložená Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen SCLLD) je stěžejním strategickým dokumentem pro dlouhodobý a udržitelný rozvoj území místní akční skupiny (MAS) Železnohorský region vycházející z reálných potřeb regionu vzešlých z komunitně vedeného místního rozvoje. Tato metoda se již v území osvědčila při zpracování předchozích strategických dokumentů.

Předložená strategie je tematicky komplexní, obsahuje všechny identifikované potřeby, problémy a příležitosti, bez ohledu na zdroje financování. Region i všechny zapojené subjekty budou pro jejich řešení hledat vhodné nástroje k vyřešení, finanční zdroje či partnery.

Strategie je zpracována na období 2014 – 2020, avšak do roku 2023 je přeneseno sledování indikátorů projektů (a tedy začlenění do evaluace strategie) započatých v roce 2020 s realizací n+3.

Kapitoly číslo 1 až 3 byly spolufinancovány z OP Technická pomoc, osa 8.3a Administrativní a absorpční kapacita – cíl Konvergence, oblast podpory; 8.3.2a Podpora absorpční kapacity, Název projektu: Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS – uveď z čeho bylo zpracování SCLLD financováno či tedy vypust?

Struktura SCLLD je stručně definována následujícím obrázkem a pro její vznik byl užit vedle dalších metodik Manuál tvorby SCLLD pro programové období 2014 – 2020 vydaný Ministerstvem pro místní rozvoj a zejména k výzvě pro předkládání SCLLD vydané Metodické stanovisko ministryně pro místní rozvoj č. 1 k Metodickému pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 k integrovanému nástroji Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD).

Obrázek 1 Schéma struktury SCLLD

Zdroj: Metodické stanovisko ministryně pro místní rozvoj č. 1 k Metodickému pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 k integrovanému nástroji Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)

1.1. MAS Železnohorský region - základní informace o MAS

Název MAS	MAS Železnohorský region, z.s.
Právní forma	Zapsaný spolek
Registrace	spisová značka L 5733 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové
IČO	270 09 076
Adresa, sídlo, kancelář	Náměstí Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec
Telefonní kontakty	725 156 016
Internetové stránky	www.zeleznohorsky-region.cz
E-mail	mas@zeleznohorsky-region.cz
Statutární zástupce, předseda	Josef Blažek, tel: 606 627 506, jos.blazek@email.cz
Místopředseda	RNDr. František Bárta, tel: 602 225 506, zelhora@seznam.cz
Manažer	Bc. Martin Písař, DiS., tel: 607 682 433, pisar@seznam.cz
Účetní	Blanka Čížková, Jana Petržílková
Rozloha	506,87 km ²
Počet obyvatel	45 155
Počet měst a obcí	72
Rok založení	2005
Členství	6 svazků obcí (5) 1 obec 33 podnikatelských subjektů (8) 29 neziskových organizací (5)

MAS Železnohorský region, z. s. je neziskovou organizací založenou za účelem rozvoje území, který je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje. Koncept udržitelného rozvoje je postaven na potřebě vyvážení tří základních pilířů života v dlouhodobém měřítku:

- ekonomický rozměr
- sociální rozměr
- environmentální rozměr

Rozvoj je založen na efektivním využívání místních zdrojů a pro realizaci projektů využívá organizace také krajské, národní a evropské dotace.

Posláním MAS je budování partnerské sítě subjektů ziskové i neziskové sféry a veřejného sektoru tak, že sdružuje fyzické i právnické osoby za účelem spolupráce v oblasti rozvoje venkova.

V současné době se území MAS rozkládá na území 6 svazků obcí (Heřmanoměstecko, Centrum Železných hor, Podhůří Železných hor, Za Letištěm, Západně od Chrudimi a Železné hory) a 1 obce Licibořice - území má celkem 72 obcí:

Barchov, Běstvína, Bezděkov, Biskupice, Bojanov, Bousov, Brloh, Bukovinau Přelouče, Bylany, Ctětín, Čepí, České Lhotice, Dřenice, Dubany, Heřmanův Městec, Hodonín, Holotín, Horní Bradlo, Hošťalovice, Choltice, Chrtínky, Jedousov, Jeníkovice, Jezbořice, Klešice, Kněžice, Kostelec u Heřmanova Městec, Krásné, Křižanovice, Lány, Libkov, Licibořice, Liboměřice, Lipoltice, Lipovec, Lukavice, Lukavice, Míčov-Sušice, Mikulovice, Mladoňovice, Mokošín, Morašice, Načešice, Nasavrky, Ostřešany, Poběžovice u Přelouče, Podhořany u Ronova, Prachovice, Přelouč, Rabštejnská Lhota, Ronov nad Doubravou, Rozhovice, Seč, Sobětuchy, Sovolusky, Staré Jesenčany, Stojice, Stolany, Svinčany, Svojišice, Třebosice, Třemošnice, Třebířichy, Turkovice, Úherčice, Urbanice, Valy, Vápenný Podol, Veselí, Vyžice, Žlebské Chvalovice.

Území MAS je složeno z celkem 6ti funkčních dobrovolných svazků obcí, které jsou detailně popsány v příloze A.1.1.

1.2. Popis místního partnerství

Metoda LEADER je známá po celé Evropě. Je postavena na spolupráci a rovném partnerství veřejné správy, neziskových organizací a podnikatelů, kteří v určitém území vytvářejí tzv. místní akční skupiny (MASky). Metoda Leader je v Evropské unii realizována již od roku 1991. V současné době existuje v celé EU cca 2800 MASEk ve 28 zemích. Lze tedy konstatovat, že za 20 let je tato metoda již dostatečně vyzkoušena v jednotlivých zemích EU. V České republice v současné době existuje cca 180 místních akčních skupin, které mají zájem metodou LEADER pracovat, tyto pokrývají zhruba 92% celého venkovského území (do venkovského území nespádají velká města nad 25 000 obyvatel).

Uplatňování principu LEADER v praxi sebou nese řadu výhod. Mezi hlavní výhodou principu LEADER patří využití partnerství veřejného a soukromého sektoru do rozvoje venkova. Další výhodou je **zapojení venkovského obyvatelstva do přípravy strategie rozvoje a její realizace**, a nabídnutí tak možnosti ovlivňovat rozvoj regionu, ve kterém trvale žijí. Výrazně pomáhá vrátit na český venkov hodnoty, jako je pocit sounáležitosti s místem, na kterém žijí, a sounáležitosti s lidmi, s nimiž ho sdílím. Důležitou roli MAS spatřujeme v budování komunitního způsobu života na venkově. Možnosti obyvatel podílet se přímo na rozhodování o dění v jejich regionu a na plánování jeho rozvoje je v tomto ohledu silně motivujícím faktorem. Výhodou principu LEADER je také rozšiřování podnětů, informačních zdrojů a příkladů dobré praxe prostřednictvím národní i mezinárodní spolupráce. Zapojení se do národní i mezinárodní spolupráce např. v podobě inovativních projektů ve spolupráci s nadnárodními subjekty, univerzitami, oborovými sdruženími apod. přináší do venkovského území inovativní přístupy a řešení.

Realizace rozvoje založeného na specifikování konkrétní strategie přináší do implementační části jasnou a přesnou dlouhodobou vizi, která je postupně v dílčích krocích prostřednictvím realizovaných projektů a dalších aktivit realizována.

V rámci zhodnocení dopadu principu LEADER bylo jak na úrovni Evropské unie, tak na národní úrovni, jednoznačně konstatováno, že se jedná o přínosnou iniciativu, která přináší pozitivní změnu, působí plošně a je vysoce transparentní.

V oblasti čerpání podpory ze strukturálních a investičních fondů na úrovni Evropské unie bylo uplatnění principu LEADER hodnoceno jako významné pro zvýšení absorpční kapacity a přispělo k plynulosti čerpání podpory a jejímu směřování do venkovských oblastí.

Vedle výhod, které princip LEADER přináší, je nutné zmínit i určité nevýhody. Zapojení veřejnosti do plánování strategie rozvoje a do její následné realizace může působit jako časově a administrativně náročný prvek. Z krátkodobého pohledu tedy delší doba přípravy strategií, příprava formou zdola nahoru a projednávání s veřejností znamená větší časovou a administrativní náročnost. Z dlouhodobého pohledu však přínos, který tímto specifikovaná strategie získá, tedy, že je akceptována širokou veřejností, jsou zohledňování potřeby a zájmy všech partnerů působících v příslušném regionu a veřejnosti a dalších subjektů, kteří se na jejím vzniku podíleli aktivním způsobem, tyto nevýhody minimalizuje.

Zástupci území každé MAS si o svých potřebách rozhodují sami. Každá MAS má jiné potřeby. Členové MAS si tak sami stanovují priority (připravují si strategii a cíle, kterých chtějí dosáhnout), sepíší konkrétní aktivity a projekty, které jsou pro území prospěšné. Proto je důležité, aby se na strategii podílely všechny složky obyvatel. Potom se vedení MAS snaží strategii plnit a také získat na její realizaci finance.

Na místní partnerství, na **tvorbu naprosto přirozených vazeb v území napříč všemi subjekty**, byl vždy kladen velký důraz. Je velkým kladem a výhodou pro rozvoj naše území, že tvorba vazeb mezi jednotlivými sektory, spolupráce všech subjektů a utváření tak místního partnerství bylo naprosto přirozené již v období před vznikem MAS.

V území Železnohorského regionu se tvořily vazby a spolupráce na neformální bázi, neboť subjekty samy zjišťovaly, že tento způsob přináší efektivitu a přirozenou syngii pro jakékoliv činnosti v jakékoliv oblasti. Později se vazby formalizovaly v podobě vzniku dobrovolných svazků obcí (viz detailněji v kapitole Historie MAS). Díky tomuto přirozeně vytvářenému místnímu partnerství bylo na čem stavět při oficiálním vzniku MAS, kdy došlo k jistému zformalizování širokého partnerství.

Toto partnerství nadále přirozeně pokračuje ve spolupráci a tvorbě dalších vazeb v rozvoji celého území, celého regionu, tentokrát již oficiálně, tedy též na formální bázi od vzniku MAS.

Veškeré oficiální doložené místní partnerství je k doložení na webových stránkách Železnohorského regionu, dále archivováno v sídle MAS (doložení činností a aktivit) a též doložení všemi aktéry utvářející toto široké místní partnerství v podobě jejich kladného hodnocení činností MAS ŽHR.

MAS ŽR má dlouhodobé a široké zkušenosti s realizací projektů společných, partnerských i dílčích, které na sebe vzájemně navazují a rozvíjí se, díky dlouhodobému společnému vývoji a spolupráci s osvědčenými odborníky, tedy projektů, které ctí principy LEADER.

MAS zpracovala a následně realizovala v letech 2009 – 2013 svůj Strategický plán LEADER Návrat ke kořenům. Za toto období bylo vyhlášeno celkem 5 výzev (blíže se o nich dočtete v kapitole 1.3.2.1.). Všechny tyto projekty byly vybrány a realizovány za uplatnění principů LEADER.

Členové MAS společně se zástupci obcí a organizací působících v území se pravidelně jezdí **inspirovat do partnerských MAS**, aby poznali příklady dobré praxe i v jiném území. Na těchto vzdělávacích seminářích jsou ukazovány projekty realizované z nejrůznějších operačních programů, nejrůznějších žadatelů za dodržování metody LEADER. Vždy na jaře jezdí členové orgánů a zaměstnanci MAS a v měsíci září prostřednictvím Regionální školy obnovy venkova jezdí vždy cca 40 osob a jedná se o všechny skupiny působící v území (více o těchto vzdělávacích seminářích v kapitole 1.3.2.2.). tato forma vzdělávacích seminářů je velmi vítána u všech subjektů a MAS v ní chce i dále pokračovat.

Obecným cílem je rozvoj území MAS Železnohorský region, který bude naplňován i následujícími kroky:

- zajištění naplňování principu partnerství spočívající v intenzivní spolupráci mezi státní správou a samosprávou, podnikatelskými subjekty, nevládními organizacemi, dalšími subjekty a občany,
- podpora rozvoje občanských iniciativ na místní a regionální úrovni, ochrana přírodního a kulturního bohatství a zdraví obyvatel regionu,
- zvýšení ekonomické prosperity a kvality života regionu,
- zajišťování finančních, lidských, materiálních a informačních zdrojů pro rozvoj regionu.

Podíl na rozhodování ve sdružení představuje účast člena na sdružení a z této účasti plynoucí práva a povinnosti člena. Práva a povinnosti členů jsou stejná jak pro právnické, tak pro fyzické osoby.

Přístup „zdola-nahoru“ při přípravě i realizaci strategie

Uplatnění přístupu zdola-nahoru byly realizovány pomocí řady postupů. Je možné rozdělit způsoby získávání podnětů z hlediska způsobu komunikace. Pro přípravu a realizaci strategie byly využity elektronické komunikační prostředky (webové informační servery, sociální sítě, e-mailovou komunikaci apod.), dále se komunikovala strategií také prostřednictvím místních médií s cílem informovat další část veřejnosti. Dalším, velmi přínosným způsobem komunikace, byla komunikace na osobní úrovni, kdy bylo možné formou individuálních, nebo hromadných konzultací, veřejných projednávání apod. předložit k posouzení návrhy v oblasti strategie, a to buď v plném rozsahu, nebo vybraným skupinám osob, či dle příslušné oblasti. Veřejnost a zpětná vazba byla také získávána atraktivními formami projednávání, např. ve spojení s dalšími např. kulturními akcemi, informačními nebo osvětovými akcemi, které byly na území MAS pořádány.

1.3. Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Historie MAS

V roce 1999 začalo několik obcí spolupracovat s cílem řešit společný problém při rozvoji a efektivním skloubení požadavků všech právnických osob ve všech oblastech života.

Spolupráce obcí vyústila k založení mikroregionu **Centrum Železných hor**. V tentýž rok byl založen další mikroregion, **Podhůří Železných hor**, s cílem chránit a prosazovat společné zájmy obcí, spolupracovat při obnově a rozvoji venkova a koordinovat činnost obcí v oblastech cestovního ruchu, kultury a vzdělávání. Následně v roce 2000 založily obce **Mikroregion Železné hory** a zájmové sdružení právnických osob s názvem Mikroregion Pardubicko, později přetřansformovaný ve **Svazek obcí Za Letištěm**, kde je cílem těchto svazků obcí spolupráce v oblasti rozvoje cestovního ruchu, obnovy a rozvoje venkova a ochrana přírody a krajiny, v odpadovém hospodářství. **Svazek obcí Heřmanoměstecko** byl založen roku 2001.

Vzhledem k tomu, že svazky obcí vzájemně sousedí, mají společné cíle, leží na jasně identifikovatelném území podhůří a Železných hor, založily místní akční skupinu. Vznikl tak jeden přirozený celek, který má zájem společně spolupracovat na rozvoji cestovního ruchu (např. budování sítí cyklotras), rozvoji infrastruktury (rozvoj silnic, budování kanalizace atd.), rozvoji obcí a ekonomického růstu a v neposlední řadě mají zájem na ochraně životního prostředí a kulturních památek.

Od roku 2004, před vlastním založením MAS, byly na základě doporučení veřejného sektoru a znalostí území vytipovány a osloveny podnikatelské a neziskové subjekty. Na základě prvotních **neformálních setkání a výměny informací** bylo přistoupeno veřejným sektorem, podnikateli a NNO k **založení MAS ŽR v červnu 2005**. V průběhu zakládání MAS se subjekty ze všech sektorů podílely rovnocenně na získávání relevantních informací o vlastní funkci MAS a přinášely podněty na zaměření přínosu MAS pro území (grafické znázornění založení MAS v příloze A.1.2.)

MAS ŽR vzniklo jako občanské sdružení podporující celkový rozvoj regionu realizací projektů s využitím dotačních

titulů ČR a EU a akcí metodou LEADER, (spolupráce veškerých subjektů ve venkovském regionu - obce, podnikatelé v zemědělství, v cestovním ruchu, ve službách, zájmová sdružení, spolky, školy...).

V roce 2008 byl vytvořen **Strategický plán LEADER MAS Železnohorský region „Návrat ke kořenům“**, jenž byl v r. 2009 vybrán k realizaci SPL mezi 32+ a **MAS byla vybrána k podpoře** v rámci programu rozvoje venkova 2007 – 2013, osa IV. LEADER.

V období realizace SPL bylo celkem vyhlášeno 5 výzev na sběr projektových žádostí, každý rok jedna. Celkem bylo realizováno **65 projektových žádostí** o celkové výši dotace **22 570 979,-Kč**, při čemž celková hodnota projektů byla **37 840 384,- Kč**

Po mnohaletém zvažování různých druhů a systémů podpory místních produktů se Železnohorský region stal v r. 2011 **členem Asociace regionálních značek** působící na celém území České republiky. Zapojil se po bok dalších regionů, které již své produkty a výrobky úspěšně propagují a zajišťují jim tak zasloužený odbyt. Od r. 2012 se certifikovaní výrobci staly nedílnou součástí celkové propagace a marketingu Železnohorského regionu. Do současné doby bylo postupně certifikováno 55 regionálních výrobků a produktů, které smějí užívat registrované označení **ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®**.

K rozšíření území došlo 9. 10. 2012, kdy valná hromada přijala nový **mikroregion Západně od Chrudimi** a k dalšímu rozšíření došlo 21. 11. 2013, kdy se území rozšířilo o Obec Licibořice. K rozšíření území došlo z důvodu, že na daném území nefungovala žádná MAS, a tak na žádost mikroregionu a obce bylo toto území přijato do území MAS pro nové programovací období 2014 – 2020.

Vzhledem k neexistenci destinační společnosti působící na území Turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko v prosinci 2013 **MAS ŽR iniciovala uzavření deklarace o spolupráci** mezi **MAS Železnohorský region, MAS Chrudimsko, MAS Hlinecko a MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastecko**.

V roce 2014 se MAS zapojila do projektu **Český systém kvality služeb (ČSKS)**, jehož vlastníkem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Po splnění všech požadavků získala organizace certifikát I. stupně Českého systému kvality služeb. **MAS ŽR je vůbec první organizací, která splnila požadavky ČSKS v České republice.**

V současné době se stále obměňuje podíl členů podnikatelského a neziskového sektoru, což se ukazuje jako vhodná cesta pro samostatný nezávislý rozvoj území, pro zajištění hospodářské stability a odklon od centrálního rozhodování státních orgánů.

Nejdůležitějším úkolem občanského sdružení je navázat na přerušovaný dialog všech obyvatel ve venkovském prostoru a koordinovat jednotlivé akce subjektů tak, aby byly ve vzájemné shodě.

Zkušenosti s rozvojem území

MAS jako organizační celek má dlouhodobé a široké zkušenosti s realizací projektů společných, partnerských i dílčích, které na sebe vzájemně navazují a rozvíjí se, díky dlouhodobému společnému vývoji a spolupráci s osvědčenými odborníky.

Vzhledem k dlouhodobé **spolupráci členských mikroregionů**, jenž vyústila v založení společného subjektu MAS ŽR, lze uvést, že **zkušenosti s přípravou, koordinací a realizací jakýchkoli projektů** jsou značné. Tuto skutečnost potvrzuje také to, že MAS Železnohorský region byla na základě objektivního hodnocení zástupců Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského a intervenčního fondu **hodnocena nejlepším oceněním kategorie A pro nejlépe pracující MAS České republiky**.

MAS Železnohorský region poskytoval přímou **podporu a pomoc novým a nepodpořeným MAS** v Pardubickém kraji při jejich realizaci projektu o dotaci z opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění pro období 2014-2020 z Programu rozvoje venkova. MAS vystupovala v tomto projektu u jednotlivých MAS jako **odborný garant**. Tyto MAS se v rámci projektu připravovaly na nové programovací období 2014 a 2020 a připravovaly své strategické plány. Železnohorský region dělal **garanta 3 MAS**:

- MAS Region Kunětické hory – nepodpořená MAS
- MAS Bohdanečsko – nově vzniklá MAS
- MAS Chrudimsko – nově vzniklá MAS

Projekty MAS lze rozdělit do následujících skupin:

- 1) Strategický plán LEADER (SPL) „Návrat ke kořenům“
- 2) Projekty MAS mimo SPL
- 1) Strategický plán LEADER (SPL) „Návrat ke kořenům“

Realizaci SPL, jenž se skládala z výběrů projektů jednotlivých žadatelů, k realizaci z Programu rozvoje venkova 2007-2013 a potřebné administrace spojené s koordinační a poradenskou činností.

PRV 2007 – 2013, podopatření IV.1. Implementace místní rozvojové strategie

Realizace: 06/2009 až 2013

Tabulka 1 Alokace a její rozdělení na IV.1.1. a IV.1.2.

Rok realizace SPL	Přídělené celkové alokace	Skutečně nárokováno na administraci MAS (IV.1.1.)	Skutečně nárokováno na realizaci projektů (IV.1.2.)	% na administraci MAS
2009	4 737 929 Kč	348 238 Kč	3 692 255 Kč	7
2010	4 891 044 Kč	704 400 Kč	3 927 824 Kč	14
2011	4 766 629 Kč	809 309 Kč	3 982 855 Kč	16
2012	7 150 305 Kč	1 050 595 Kč	5 425 950 Kč	14
2013	7 489 399 Kč	1 125 797 Kč	5 542 095 Kč	15
2014		1 768 722 Kč		

Zdroj MAS ŽR

Za dobu realizace Strategického plánu LEADER bylo vyhlášeno celkem 5 výzev na sběr projektových žádostí (každý rok jedna) a bylo vybráno celkem 71 projektů k realizaci, z nichž se realizovalo celkem 65 projektů, které byly úspěšně realizovány. Velké množství projektů je také způsobeno díky tomu, že MAS si stanovila max. výši způsobilých výdajů na jeden projekt max. 500 000,- Kč, což vedlo k realizaci většího množství nejrůznějších projektů. Tyto projekty byly často realizovány v mnohem vyšší částce, než byla částka způsobilých výdajů. Dotace v těchto případech byla spíše jako motivující prvek, která přispěla k realizaci zajímavého a potřebného projektu v regionu.

Tabulka 2 Přehled projektů v rámci výzev

	1. výzva 2009			2. výzva 2010			3. výzva 2011			4. výzva 2012			5. výzva 2013		
	Počet projektů	Dotace	Celkové náklady	Počet projektů	Dotace	Celkové náklady	Počet projektů	Dotace	Celkové náklady	Počet projektů	Dotace	Celkové náklady	Počet projektů	Dotace	Celkové náklady
Fiche 1	2	771799	975992	1	250484	334134	2	545400	840127	0	0	0	1	397194	441327
Fiche 2	6	2145725	2949902	5	1945212	3793199	3	1198176	1615873	8	2813797	5775378	2	607107	815949
Fiche 3	2	774731	1054538	5	1732128	2611348	5	1673679	2569499	3	988975	3115150	9	3348206	5848131
Fiche 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	751500	1039819	1	450000	676160
Fiche 5	0	0	0	0	0	0	2	565600	1018951	2	871678	1266743	3	445495	1238184
Fiche 6	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	0	0	0	0	0	0	1	294093	326771

Zdroj MAS ŽR

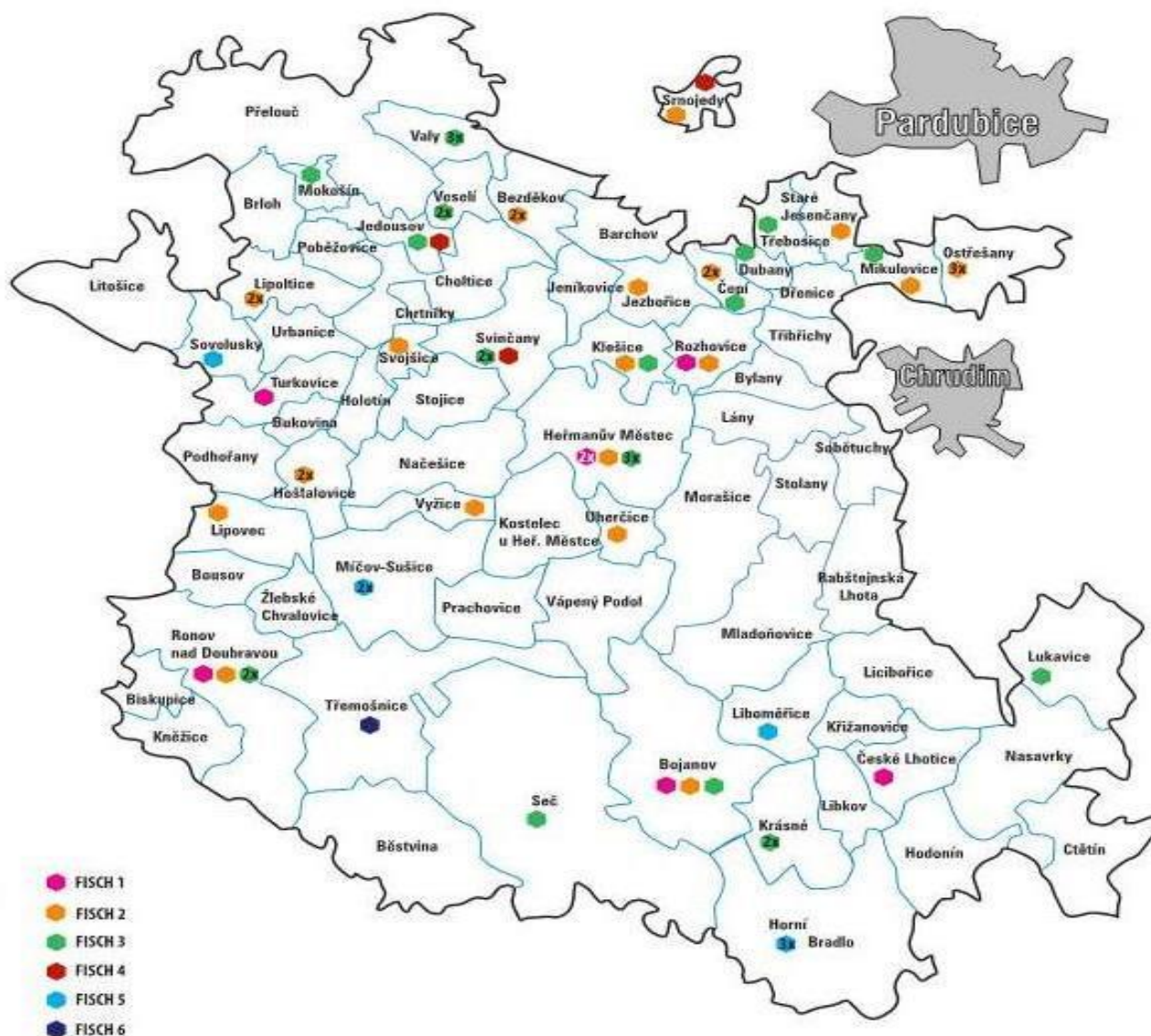

Tabulka 3 Celkové náklady na jednotlivé fiche

	Celkem 2009 – 2013		
	projektů	Dotace	Celkové náklady
Fiche 1	6	1964877	2591580
Fiche 2	24	8710017	14483510
Fiche 3	24	8517719	15198666
Fiche 4	3	1201500	1715979
Fiche 5	7	1882773	3523878
Fiche 6	1	294093	326771
	65	22570979	37840384,1

Zdroj MAS ŽR

Mapa 1 Realizace projektů realizovaných v rámci SPL Návrat ke kořenům

Zdroj: Mapový podklad MAS ŽR

Detailní přehled realizovaných projektů dle fichí v rámci SPL viz příloha A.1.3.

2) Projekty MAS mimo SPL

MAS Železnohorský region realizuje řadu projektů mimo Strategický plán Leader. Lze konstatovat, že **MAS vyvíjí snahu a vyhledává další jiné aktivity** – tedy vedlejší aktivity a to z jiných dotačních titulů či vlastních finančních prostředků. V této oblasti má bohaté zkušenosti, doložením je řada aktivit a mj. též pomoc nepodpořeným sousedním MAS, kterým MAS Železnohorský region dělal odborného garanta – viz výše v kapitole Projekty MAS uvedeno.

Z hlediska menšího územního rozložení a nečlenství velkých, ekonomicky silných měst, se projekty realizovaly především za pomoci Programu obnovy venkova či obecních rozpočtů. I přes akce drobnější finanční náročnosti mají jak samostatné obce, tak i mikroregiony, bohatou zkušenost s realizací projektů ve všech rozvojových oblastech.

MAS dbá o funkční široké partnerství v celém svém území. Spolupráce veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru je obrovskou devizou pro rozvoj území. Fungování širokého partnerství přispívá ke komplexnímu rozvoji území.

Výhodou tohoto současného širokého partnerství je plánování založené na aktivním zapojování všech zúčastněných složek – tj. veřejnost, regionální aktéři z řad veřejné správy, podnikatelského a neziskového sektoru.

Tabulka 4 Přehled realizovaných projektů MAS mimo SPL

	Název projektu	Realizace	Výstupy
OP RMZV, podopatření 2.1.4. Rozvoj venkova (LEADER+)			
1	Vytvoření efektivních funkčních schopností“	01 – 06/2007	<ul style="list-style-type: none"> - studie území v souvislosti s diverzifikací zemědělství, - zpracování projektových záměrů – vytvoření zásobníku projektů, - informační vzdělávací kampaň, - propagační materiály, - stanovení postupů a pravidel organizace MAS, - vytvoření vlastních webových stránek, - pořízení související techniky.
POV Pardubický kraj			
1	Poradenský servis pro MAS Železnohorský region	1/2010 – 12/2011	- poradenská činnost MAS
2	Zavedení regionálního značení v Železnohorském regionu	1/2011 – 5/2012	<ul style="list-style-type: none"> - nákup licence certifikace regionálních výrobků - certifikace 19 regionálních výrobků - vydání novin Doma v Železných horách - vydání DL karet regionálních výrobků
3	Poradenský servis a provozní činnost pro MAS Železnohorský region	1/2011 – 5/2012	<ul style="list-style-type: none"> - poradenská činnost pro MAS - provozní činnost MAS - vydání propagačních materiálů - podpora tradičních akcí v regionu
4	Poradenská a provozní činnost MAS Železnohorský region	1/2013 – 12/2014	<ul style="list-style-type: none"> - poradenská činnost pro MAS - provozní činnost MAS - vydání propagačních materiálů - podpora tradičních akcí v regionu
	Územní strategie MAS 2014 – 2020	7/2013 – 12/2014	- zpracování dílčích částí SCLLD MAS
PRV 2007 – 2013, podopatření IV.1.2.a) Realizace projektů národní spolupráce			
1	Programy pro školy	12/2011 – 05/2012	<ul style="list-style-type: none"> - katalog Programů pro školy - tématické pracovní listy - seminář pro školy
2	Krajina je naše zrcadlo	01/2014 – 10/2014	<ul style="list-style-type: none"> - semináře - exkurze na území MAS ŽR - péče o krajinu - výukový materiál - revitalizace zeleně v obcích - výsadba stromořadí v krajině - pěstitelské centrum - obnova zaniklého sadu Železných hor - naučné stezky v přírodě

3	Realizace projektů spolupráce	12/2014 – 05/2015	- metodika uplatňování principu LEADER, organizační struktura MAS a proces výběru projektů
PRV 2007 – 2013, podopatření IV.1.2.b) Realizace projektů mezinárodní spolupráce			
1	ABC pro místní výrobce	12/2013 – 11/2014	- úvodní studijní pobyt zahraničních zástupců v regionech ČR - vytvoření zrcadlového systému certifikace pro zahraniční partnery - vytvoření filmových skečů o regionálních producentech - mezinárodní seminář o reg. produktech v Lotyšsku - mezinárodní seminář o reg. produktech v Litvě - mezinárodní seminář o reg. produktech v České republice - vytvoření studijních materiálů pro zahraniční producenty – publikace - mezinárodní setkání výrobců v České republice - závěrečné mezinárodní setkání výrobců v Lotyšsku - předvedení vzorků místních výrobků v Lotyšsku - dvě mezinárodní výstavy v Litvě
OP Technická pomoc, osa 8.3a Administrativní a absorpční kapacita			
1	Podpora vzniku komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS Železnohorský region	07/2014 – 08/2015	- zpracování dílčích částí SCLLD MAS
ROP NUS II Severovýchod, prioritní osa 13.3. Cestovní ruch			
1	Krok za krokem geoparkem	07/2014 – 08/2015	- vytvoření udržitelné struktury místního turistického managementu - vytvoření systému komunikace na území TO Chrudimsko-Hlincecko - vydání propagačních materiálů – mapy, tématické tiskoviny - mediální kampaň

Vlastní aktivity			
1	Propagace území MAS	2006 – 2015	- publikace Železnohorského regionu - malíř Železných hor - mapy regionu (Cyklo a hypo, Naučné a pěší, Regionální výrobci)
2	Webové stránky MAS	2006 – 2015	- funkční webové stránky, které jsou propojené s jinými servery
3	Přehled aktuálních dotačních titulů	2006 – 2015	- každoročně zpracován přehled dotačních možností z Pardubického kraje, ČR a EU pro členské subjekty
4	Funkční síť informačních center regionu	2006 – 2015	- podpora podnikatelů v cestovním ruchu, kvalitní a včasná výměna zveřejňovaných informací o konání akcí všech subjektů v území.
5	Prezenční akce	2006 – 2015	- účast na veletrzích a výstavách ve spolupráci s Asociací kempů ČR - Dny Železnohorského regionu - Železnohorský region žije - Choltické podzimní slavnosti - Země Živitelka
6	Turistické balíčky MAS	2014 - 2015	- ucelené turistické balíčky prodávané přes CK a CA
7	Soutěž EDEN	2009 - 2013	- účast ve čtyřech ročních soutěžích Europe Destination of Excellence, pořádané MMR a CzechTourism - vznik turistických produktů na dané téma
8	Certifikace regionálních produktů Železných hor, regionální produkt	2011 - 2015	- celkem certifikováno 59 výrobků - vydávání propagačních materiálů k certifikaci – Noviny Doma v Železných horách, Katalog regionálních výrobků
9	Podpora činnosti členských subjektů a regionálních výrobců	2006 – 2015	- Gurmánská stezka - Formánská stezka - vzájemná výměna informací - spolupráce
10	Měsíční kalendář akcí	2009 – 2015	- soupis akcí regionu
11	Virtuální univerzity 3. věku E-senior	2010 - 2015	- vzdělaná skupina obyvatel, která se může zapojit do realizace SPL - zkvalitnění systému vzdělávání na venkově - virtuální střediska Srnojedy, Lukavice, Třemošnice, Nasavrky, Čepí
12	Český systém kvality služeb	2013 - 2015	- MAS ŽR první certifikovaná organizace svého druhu - zvyšování kvality poskytovaných služeb v oblasti ČR

Další významné realizované projekty z oblasti lidských zdrojů v území jsou realizovány jednotlivými členy MAS: obcemi, mikroregiony, neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty. Výstupy projektů jsou dle požadavků na vyžádání k dispozici v centrále MAS ŽR.

Plošné zkušenosti lidského potenciálu na základě uvedeného množství úspěšně realizovaných projektů v území jsou rozsáhlé. Toto konstatování je silným faktorem představujícím nezbytnou oporu a ovlivňujícím rozvoj aktivit v dalším období.

Dle zásobníku projektů, který je v současné době stále rozšiřován (634 projektů), viz tabulky zásobníku projektů, lze doložit vysoký potenciál žadatelů a zkušených realizátorů budoucích projektů i za cenu jejich předfinancování:

- 1) Životní prostředí, příroda a krajina – 145 projektů
- 2) Cestovní ruch a marketing – 98 projektů
- 3) Zemědělství, venkov a místní produkce – 277 projektů
- 4) Kultura, celoživotní vzdělávání – 114 projektů

Nejvýznamnější vzdělávací akce velkého rozsahu v posledním období:

Regionální škola obnovy a rozvoje venkova - v rámci rozšiřování a zkvalitnění lidského potenciálu pro koordinaci projektů, zpracování, realizaci a vyhodnocení jsou pořádány vzdělávací akce v rámci MAS ŽR, v rámci členského mikroregionu Za Letištěm, jenž je nositelem dotačního titulu Regionální škola obnovy a rozvoje venkova, v rámci členství Celostátní sítě pro venkov Pardubického kraje a v rámci jednotlivých mikroregionů. Aktivity jsou vzájemně koordinovány tak, aby se nedublovaly.

Tabulka 5 Přehled vzdělávacích seminářů pro členy, orgány a zaměstnance MAS

Termín	Název	Účastníci
Březen 2007	Poznejte MAS Železnohorský region	obyvatelé MAS ŽR
Duben 207	Partnerství místních akčních skupin	představitelé 8 partnerských MAS
Květen 2007	MAS - příležitost pro venkov	představitelé MAS PK a Krajského úřadu Pardubického kraje
Září 2007	Vzdělávací seminář na území Euregionu Šumava-Bavorský les, území MAS Pošumaví	členové MAS a představitelé obcí PK
Září – listopad 2007	Nebojte se e-learningu	členové MAS ŽR a partnerské MAS Region Kunětické hory
Listopad 2007	Vzdělávací seminář na území MAS Strážnicko	členové MAS a představitelé obcí PK
Březen 2008	Promoakce v oblasti cestovního ruchu v ŽR	členové MAS ŽR, Destinační společnosti Východní Čechy, Krajského úřadu Pardubického kraje, zástupci médií
Září 2008	Zahraniční vzdělávací seminář na Slovensko, Prešovský kraj	členové MAS a představitelé obcí PK
Říjen 2008	II. ročník promoakce Za poznáním Železnohorského regionu	obyvatelé MAS ŽR
Duben 2009	Dny Železnohorského regionu	obyvatelé MAS ŽR
Září 2009	III. ročník promoakce Za poznáním Želez. regionu	obyvatelé MAS ŽR
Říjen 2009	Výjezdni seminář na území partnerské MAS Strážnicko a střední Moravu	členové MAS a představitelé obcí PK
Listopad 2009	Celostátní konference Venkov 2009 Holešov	představitelé MAS ČR
Březen 2010	Seminář na území partnerské MAS Pošumaví	představitelé MAS ŽR
Duben 2010	Dny Železnohorského regionu – II. Ročník	obyvatelé MAS ŽR
Září 2010	Výjezdni pracovní seminář na území MAS Dolní Morava, Slovensko a LEADER region Czerhatalja v Maďarsku	členové MAS a představitelé obcí PK
Listopad 2010	Konference Venkov 2010 v Lázních Bělohrad	představitelé MAS ČR
Březen 2011	Seminář na území partnerské MAS POHODA venkova	představitelé MAS ŽR
Duben 2011	Dny Železnohorského regionu – III. Ročník	obyvatelé MAS ŽR
Květen 2011	Výměna zkušeností se zahraničními MAS	představitelé MAS ŽR a MAS z Litvy
Září 2011	Výjezdni vzdělávací seminář na území MAS Vladař a MAS Náš region v Karlovarském kraji	členové MAS a představitelé obcí PK
Duben 2012	Dny Železnohorského regionu – IV. Ročník	obyvatelé MAS ŽR

Květen 2012	Výjezdní pracovní seminář na území partnerské MAS Český ráj a Střední Pojizeří	představitelé MAS ŽR
Září 2012	Železnohorský region, žije	obyvatelé a subjekty z území MAS ŽR
Březen 2013	Výjezdní pracovní seminář na území partnerské MAS Horní Pomoraví	představitelé MAS ŽR
Duben 2013	Dny Železnohorského regionu – V. Ročník	obyvatelé MAS ŽR
Září 2013	Výjezdní vzdělávací seminář na území MAS Horní Pomoraví	členové MAS a představitelé obcí PK
Září 2013	Železnohorský region, včera dnes a zítra	obyvatelé a subjekty z území MAS ŽR
Březen 2014	Výjezdní pracovní seminář na území partnerské MAS Moravský kras	představitelé MAS ŽR
Duben 2014	Dny Železnohorského regionu – VI. Ročník	obyvatelé MAS ŽR
Září 2014	Mezinárodní setkání výrobců v Lotyšsku	členové MAS a regionální výrobci ŽH
Září 2014	Výjezdní vzdělávací seminář na území MAS Kyjevské Slovácko a Hustopeče	členové MAS a představitelé obcí PK
Září 2014	Železnohorský region, žijí	obyvatelé a subjekty z území MAS ŽR
Září 2014	Choltické slavnosti	obyvatelé MAS ŽR
Duben 2015	Dny Železnohorského regionu – VII. Ročník	obyvatelé MAS ŽR
Duben 2015	Mezinárodní výjezdní seminář do MAS Pramene na Slovensku	členové MAS a regionální výrobci ŽH

Zdroj: MAS ŽR

1.4. Proces přípravy a tvorby SCLLD

Graf 1 Zpracování a projednání SCLLD napříč územím

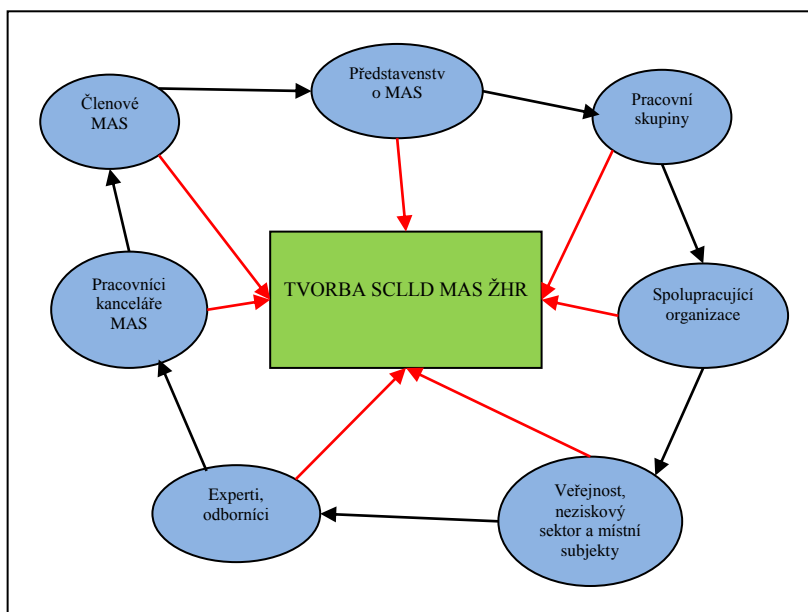

Zdroj: MAS ŽR

Na přípravě strategie se podíleli následující subjekty:

- 1) Členové a pracovníci MAS
  - Členové MAS
  - Představenstvo MAS
  - Tématické pracovní skupiny
  - Pracovníci kanceláře MAS
- 2) Veřejnost, neziskový sektor a místní subjekty
- 3) Spolupracující organizace
- 4) Experti

Graf 2 Přehled klíčových aktérů podílejících se na tvorbě SCLLD MAS ŽHR

Zdroj: MAS ŽR

1.4.1. Členové a pracovníci MAS

Jak byli zapojeni členové a pracovníci MAS do přípravy SCLLD je detailně popsáno v kapitole 4.1.

1.4.2. Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství

Provedení analýzy všech zainteresovaných stran je předpokladem pro efektivnější zapojení významných subjektů do tvorby, ale později i do realizace SCLLD. MAS si na začátku přípravy strategie zmapovala, které subjekty (organizace, instituce i jednotliví lidé) mohou mít významný vliv na činnost MAS, na přípravu a realizaci její strategie. Současně se tím mapovaly možné kapacity pro provádění ISÚ, okruh potenciálních příjemců (budoucích žadatelů) a také budoucích partnerů v realizační fázi. Celkový výsledek doložil sílu místního společenství a celkový využitelný potenciál realizace ISÚ. Je také dokladem širší zapojení místních subjektů (organizací i jednotlivců).

Analýza byla provedena z hlediska sektorů, druhů aktivit, místa působení aj., ale nejdůležitější bylo provést to podle jejich významu („mocí“, síly, vlivu) a tématicky – seskupovat zainteresované strany podle předpokládané oblasti jejich vlivu. Vždy bude důležité odhadnout míru tohoto vlivu.

Tvorba SCLLD je založena na komplexním přístupu a zapojení všech klíčových aktérů (jak uváděno na několika místech SCLLD).

Doložení a argumentace pro konstatovaná fakta a tvrzení v socioekonomické analýze, ve SWOT analýze a následně zaměření ve strategické části vychází přímo od zapojených místních aktérů do tvorby SCLLD v regionu aktivně zde působících a žijících – tedy díky znalosti místních podmínek a díky tomuto cennému zapojení všech místních aktérů do tvorby SCLLD.

Toto konstatování je podloženo osobními komunikačními vazbami a ohlasy průběžně při tvorbě SCLLD, které jsou protkány celou strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR. Těchto osobních vazeb a znalostí místních aktérů si tvůrci SCLLD – MAS ŽS - velmi cenní, na tomto pozitivním přístupu zapojení je založena celá SCLLD a souvisí s tím další rozvoj regionu.

Místními aktéry, tedy klíčovými aktéry rozvoje regionu, jsou v MAS ŽHR:

- představitelé svazků obcí,
- představitelé měst a obcí,
- představitelé vzdělávacích institucí,

- představitelé státních institucí s místní příslušností,
- představitelé stavovských organizací s místní příslušností,
- živnostníci a podnikatelé malých a středních místních podniků,
- místní poskytovatelé služeb,
- podnikatelé v zemědělství,
- nestátní neziskové organizace občanského typu (zejména zájmová sdružení a poskytovatelé sociálních a jiných služeb) a nečlenské subjekty a dobrovolníci,
- církve,
- místní obyvatelé.

Veřejnost a subjekty působící na území MAS se mohly do přípravy strategie zapojit několika způsoby:

- 1) Účastí na **komunitních projednáních strategie** v rámci mnoha akcí
- 2) Vyplněním **dotazníků**
- 3) **Konzultacemi** s manažerem MAS
- 4) **Zasíláním podmětů e-mailem**

Příprava strategie probíhala v následujících krocích:

- 1) Komunitní setkání
- 2) Dotazníková šetření
- 3) Jednání pracovních skupin
- 4) Veřejné projednání strategie

1) Komunitní setkání

Při tvorbě SCLLD bylo použito metody Leader. Byl dodržován přístup „zdola nahoru“. Tento přístup je v regionu MAS pevně zakořeněn, a tak mohl být využit zcela přirozeně. Chápeme, a již si to i ověřili, že jedním ze stěžejních předpokladů úspěšné činnosti je otevřenost vůči obyvatelstvu a místním podnikatelům. Na nové programovací období 2014 - 2020 se MAS aktivně připravuje již od roku 2012, kdy začala probíhat první setkání s místními obyvateli, zástupci obcí, podnikatelských a neziskových organizací, ředitelů škol, příspěvkových organizací a dalších. Na základě těchto setkání byly zhodnoceny dosavadní úspěchy činnosti i neúspěchy. Byly zjišťovány potřeby, příležitosti a záměry místních subjektů, ze kterých se postupně začal tvořit zásobník projektů pro nové programovací období. Byla vytvořena **metodika komunitních setkání**, kterou se veškerá setkání řídila.

Účelem bylo

- 1) získat informace o potřebách, příležitostech, záměrech místních subjektů,
- 2) ukázat, že MAS „žije“ a má zájem zahrnout do své strategie jejich záměry a potřeby,
- 3) udržet komunikaci MAS s nimi, resp. získat nové členy MAS a tak rozšířit celkové aktivity pro občany.

Prezentace komunitních setkání místním subjektům:

- 1) webové stránky MAS www.zeleznohorsky-region.cz
- 2) obce, podnikatelé, neziskové organizace, školy – rozeslána pozvánka e-mailem
- 3) propagační leták – vyvěšen na obcích a na turistických informačních centrech regionu
- 4) turistická informační centra regionu – akce byly propagovány prostřednictvím TIC, která informovala širokou veřejnost o konané akci
- 5) osobní komunikace
- 6) starostové obcí byli požádáni, aby na jednání s sebou vždy vzali alespoň jednu osobu z NNO a jednoho podnikatele nebo manažera místní firmy.

Tabulka 6 Přehled komunitních setkání

Název akce	Termín	Místo	Cílová skupina	Průběh	Účast
Železnohorský region, včera dnes a zítra	7. 9. 2012	Autokempink Konopáč	místní obyvatelé, podnikatelé, zástupci neziskových organizací a obcí	Na základě široké diskuze byly definovány možnosti a potřeby regionu.	84 zástupců subjektů
Dny Železnohorského regionu	18. – 21. 4. 2013	Železnohorský region	místní obyvatelé	Na základě dotazníkového šetření a diskuze s účastníky zjištěny potřeby území, jeho problémy a přednosti regionu.	250 osob
Železnohorský region žije	20. 9. 2013	Autokempink Konopáč	setkání členů MAS, zástupců obcí, podnikatelů a neziskových organizací a veřejnosti.	Plánování společných aktivit pro nové programovací období, zjišťování potřeb a problémů území, projektových záměrů jednotlivých subjektů. Představení průběžných výsledků dotazníkového šetření, diskuze a získání dalších podmětů k přípravě strategie.	68 zástupců organizací
Dny Železnohorského regionu	17. – 20. 4. 2014	Železnohorský region	místní obyvatelé	zjištěny potřeby území, jeho problémy a přednosti regionu.	313 osob

Železnohorský region žije	19. 9. 2014	Autokempink Konopáč	setkání členů MAS, zástupců obcí, podnikatelů a neziskových organizací a veřejnosti.	Představení činnosti MAS, plánování společných aktivit pro nové programovací období, zjišťování potřeb a problémů území, zjišťování projektových záměrů jednotlivých subjektů.	81 zástupců organizací
Choltické slavnosti	28.9.2014	Zámek Choltice	místní obyvatelé	Představení dílčích částí strategie, zjišťování potřeb území	818 osob
Dny Železnohorského regionu	16. – 19. 4. 2015	Železnohorský region	místní obyvatelé	Představení dílčích částí strategie a možnosti čerpání	296 osob
Setkání se zástupci obcí a škol	21.4.2015	Heřmanův Městec	zástupci obcí a škol	Představení strategie a možnosti využití pro školy a vzdělávání	46 zástupců

Zjišťování potřeb území pro jeho další rozvoj a příprava strategie probíhala také v rámci jednání MAS, a to jak valných hromad, tak představenstva. Členské subjekty na základě dotazníků představily, v čem vidí přednosti, příležitosti, hrozby a slabé stránky regionu, zároveň také představily své aktivity, které chtějí vyvíjet v letech 2014 – 2020.

2) Dotazníková šetření

Tvorba otázek přímo vycházela z dlouhodobého několikakolového dotazníkového šetření. Byla uskutečněna na základě nutnosti zjištění aktuálních potřeb subjektů v území a přesného definování cest, jakými vést vyvážený rozvoj venkovského regionu.

Dotazníková šetření byla vedena vždy komunitní metodou a řízenými rozhovory s představiteli subjektů a veřejnosti.

Dotazníky byly vyplněny buď samotnými subjekty, či ve spolupráci se zpracovatelem projektu nebo při příležitosti veřejných setkání a prezentací aktivit Železnohorského regionu.

Již ve fázi přípravy zpracování samotných dotazníků jedna oblast dotazníků cílila přímo na vyvážený regionální rozvoj venkova jako takový, druhá se úžeji vymezovala na oblast cestovního ruchu, která je dlouhodobou logickou prioritou rozvoje daného území.

V rámci vyváženého vzorku zjišťovaných informací byly osloveny subjekty z následujících sektorů:

- **Podnikatelský sektor**
- **Neziskový sektor**
- **Veřejný sektor**

Dále bylo dotazníkové šetření provedeno přímo mezi **obyvateli a návštěvníky regionu** nezainteresovanými v organizaci MAS. Dotazování mezi obyvateli a návštěvníky regionu probíhalo hlavně prostřednictvím turistickým informačních center regionu. Území regionu disponuje celkem 5 informačními centry – Heřmanův Městec, Nasavrky, Přelouč, Seč a Třemošnice a s dalšími informačními centry úzce spolupracuje, a to ať to jsou TIC Turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko či TIC Děda Vševeda v Rábech, TIC Chotěboř, TIC Ždírec n. S., TIC Čáslav a TIC Kutná Hora.

Jeden druh dotazníkového šetření byl zaměřen přímo na **místní školy** – Střední školy, Základní školy, Speciální školy a Mateřské školy. Toto dotazování probíhalo řízenými rozhovory s řediteli nebo jimi pověřenými osobami.

Projednání účelu a cíle dotazníkového šetření bylo veřejně projednáno na akcích pro širokou veřejnost pořádanou nebo spolupořádanou MAS, na jednáních všech obcí v rámci jednání jednotlivých mikroregionů i na nejvyšších jednáních přímo MAS Železnohorský region v podobě valných hromad.

Souhrnné výsledky šetření odrážejí potřeby regionu a místních lidí, poptávku návštěvníků na rozvoj služeb a jdou ruku v ruce s mottem rozvoje místního regionu – posílení nezávislosti místní drobné ekonomiky.

Tato forma zjišťování poptávky z území je nejdůležitější formou definování zdrojů a potřeb na základě přímé komunikace s obyvateli, které statická data nikdy nemohou nahradit.

V rámci dlouhodobé **spolupráce s Univerzitou Pardubice a jejími studenty** byla zpracována i řada ročníkových prací na zhodnocení stavu území regionu, zjištění jeho potřeb, problémů a předností. Studenti byli také využiti k dotazníkovému šetření v území regionu. V jednotlivých obcích komunikovali s místními obyvateli a návštěvníky a zjišťovali dané informace

Vyhodnocení dotazníkového šetření

V rámci dotazníkového šetření bylo navraceno **celkem 292 dotazníků** od následujících subjektů:

- svazky obcí - 6 dotazníků
- obce - 72 dotazníků
- neziskové subjekty - 52 dotazníků
- podnikatelské subjekty - 62 dotazníků
- mateřské a základní školy - 40 dotazníků

- obyvatelé a návštěvníci regionu - 60 dotazníků (vyhodnocení na webu <http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10602&menu=4527>), kromě vyplněných dotazníků bylo se zástupci veřejnosti hlavně komunikováno osobně a byly tak zjišťovány jejich poznatky a požadavky.

Do výsledků dotazníkového šetření v území byly také zapracovány **výsledky z řízených rozhovorů s účastníky komunitních akcí**, viz popis komunitních setkávání výše.

Výsledky dotazníkového šetření slouží jako konkrétní **zdroj informací pro analýzu a SWOT analýzu** Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR 2014-2020. V rámci proběhlého dotazníkového šetření byly získány také detailní kontakty na jednotlivé subjekty v území a byly zjištěny detailní informace o daných subjektech.

Krom těchto informací, které sloužily jako podklad pro analýzu území, MAS získala **přehled požadavků a potřeb od místních aktérů**. V rámci dotazování bylo zjištěno celkem **653 projektových záměrů** od následujících subjektů:

- svazky obcí - 11 projektových záměrů
- obce - 445 projektových záměrů
- neziskové organizace - 45 projektových záměrů
- podnikatelské subjekty - 78 projektových záměrů
- mateřské a základní školy - 74 projektových záměrů

S těmito požadavky bylo dále pracováno při přípravě strategické části a nastavení strategických cílů území jejich prioritních oblastí a opatření. Dané požadavky sloužily také jako hlavní podklad při výběru jednotlivých opatření a fichí programových rámců a nastavení finančního plánu.

3) *Jednání tematických pracovních skupin*

V rámci přípravy strategie byly také, dle klíčových témat ustanoveny odborné pracovní skupiny (viz kapitola 1.2.2.6.) Výsledkem jejich práce bylo stanovení několika hlavních cílů rozvoje, seznam možných záměrů (aktivit, řešení) a tematická SWOT analýza. Jednotlivými oblastmi se také zabývali jednání představenstva MAS, kde členové MAS jsou zástupci z nejrůznějších oblastí.

Proběhla následující jednání:

- 1) Valná hromada MAS - 27.6.2013 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 2) Představenstvo a komise CR - 27.6.2013 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 3) Představenstvo a komise CR - 20.9.2013 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 4) Valná hromada MAS - 21.11.2013 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 5) Představenstvo a komise CR - 9.12.2013 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 6) Komise CR - 30.1.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 7) Pracovní skupiny k SCLLD MAS - 11.3.2014 - [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 8) Valná hromada MAS - 11.3.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 9) Představenstvo MAS - 13.5.2014 - [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 10) Valná hromada MAS - 13.5.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 11) Pracovní skupiny k SCLLD MAS - 27.5.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 12) Komise CR - 27.5.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 13) Představenstvo MAS - 14.10.2014 - [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 14) Představenstvo a komise CR - 27.11.2014 - [zápis komise](#), [představenstvo](#) a [prezenční listina](#)
- 15) Valná hromada MAS - 27.11.2014 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 16) Představenstvo MAS - 4.2.2015 - [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 17) Valná hromada MAS - 5.3.2015 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina 1 a 2](#)
- 18) Představenstvo MAS - 27.5.2015 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 19) Představenstvo MAS - 1.10.2015 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#) a [prezenční listina](#)
- 20) Valná hromada MAS - schválení SCLLD - 10.11.2015 - [pozvánka zde](#), [zápis zde](#)

Postup jednání tematických pracovních skupin viz příloha A.1.4.

4) *Veřejné projednání strategie*

Aktuální verze SCLLD byla pravidelně projednávána vždy na aktuálním jednání orgánů MAS – představenstvo a valná hromada. Členové MAS se pravidelně vyjadřovali k připravovanému dokumentu SCLLD a připomínkovali ho. Samotné připomínky následně pracovníci MAS zapracovali do aktuálního dokumentu.

SCLLD byla také pravidelně projednávána na setkání s aktéry z území MAS. Postupně byly zapracovávány veškeré připomínky a podněty. Průběžně byly rovněž zohledňovány metodické instrukce a aktuální vývoj dotační politiky, které byly zároveň zapracovány do jednotlivých kapitol SCLLD.

Veřejná projednání strategie proběhla na následujících akcích:

- 1) Konference Komunitně vedený místní rozvoj a jeho příspěvek k rozvoji území v Pardubicích – 13.11.2014
- 2) Setkání s podnikateli - 26.1.2015
- 3) Setkání se zástupci obcí a škol - 21.4.2015 - Heřmanův Městec
- 4) Setkání se zástupci mateřských a základních škol - 19.5.2015 - Přelouč
- 5) Setkání s podnikateli - 13.6.2015
- 6) Tradice Železnohorského regionu v Horních Raškovcích u Svinčan - 13.6.2015
- 7) Lughnasad v Nassavrkách - 31.7. a 1.8. 2015
- 8) Mladotické kejklování - 21. a 22.8.2015
- 9) Babí léto na Železných horách v Autokempinku Konopáč - 18. a 19.9.2015
- 10) Choltické podzimní slavnosti - 28.9.2015
- 11) Setkání se zástupci škol a obcí - 20.10.2015
- 10) Valná hromada MAS - schválení SCLLD - 10.11.2015

Doložení fotodokumentace a tiskových zpráv z veřejných projednání strategie naleznete na webu MAS:
<http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10605&menu=4527>

1.4.3. Spolupracující organizace

Do zpracování strategie se přímo zapojily níže uvedené subjekty. Další uvedené subjekty mají velký vliv na rozvoj území, a proto strategie musela zohlednit souvislosti jejich činnosti.

Tabulka 7 Spolupracující organizace

	Spolupracující organizace	Jak se zapojili do přípravy SCLLD
1	Krajský úřad Pardubického kraje	Finančně podporuje aktivity MAS, podporuje i přípravu SCLLD MAS. Zástupci se účastní jednání členů MAS.
2	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	MMR ČR připravuje závaznou metodiku pro přípravu Strategie tvorby komunitně vedeného místního rozvoje. MAS realizovala projekt z Operačního programu technická pomoc, na kterém se naučila administrovat svůj projekt, prostřednictvím MMR.
3	Ministerstvo Zemědělství ČR	Ministerstvo zemědělství připravilo metodiku pro Standardizaci Místních akčních skupin v programovém období 2014 – 2020 a zároveň je garantem Programu rozvoje venkova 2014 – 2020.
4	Státní zemědělský intervenční fond	MAS realizovala v období 2009 – 2013 svůj strategický plán LEADER Návrat ke kořenům a projekty spolupráce, realizované z Programu rozvoje venkova 2007 – 2013. Celková administrace tohoto projektu probíhala prostřednictvím SZIF Hradec Králové.
5	CHKO Železné hory	Byly konzultovány projektové záměry, potřeby a problémy území. Do strategie byl, také zpracován Plán péče o krajinu CHKO ŽH.
6	Celostátní síť pro venkov Pardubického kraje	Jako řádný člen MAS využívá výměny informací a zkušeností s ostatními členy, zapojuje se do požadovaných akcí, spolupracuje na bázi celkové propagace příkladů dobré praxe Pardubického kraje.
7	Národní síť MAS ČR	MAS je členem a prostřednictvím NS MAS získává metodickou pomoc při přípravě SCLLD
8	Krajská síť Pardubic. kraje MAS ČR	MAS je členem. Vzájemná výměna zkušeností při přípravě strategie
9	Magistrát Města Pardubice	MAS spolupracuje při zpracování strategie ITI a výstupy týkající se této strategie zapracovala do své SCLLD.
10	ORP Pardubice, Chrudim a Přelouč	Část území MAS leží v území ORP Pardubice, ORP Chrudim a ORP Přelouč, MAS i obce z této části regionu se aktivně podílely či spolupracovaly na přípravě Strategických dokumentů pro tato ORP v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (Obce sobě), Výstupy ze strategických dokumentů jednotlivých ORP se doplňují. Návrhy řešení těchto strategických dokumentů jsou propojeny se SCLLD (bližší o spolupráci s jednotlivými ORP viz kapitola Řízení obcí, informovanost, spolupráce)
11	Asociace regionálních značek	MAS je členem a certifikuje na svém území regionální výrobce (v současné době 55 výrobců). Potřeby a problémy regionálních výrobců byly zapracovány do SCLLD.
12	Turistická oblast Chrudimsko-Hlinecko	V prosinci roku 2013 byla uzavřena deklarace o spolupráci a společné propagaci TO mezi MAS Železnohorský region, MAS Chrudimsko, MAS Hlinecko a MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastcko. Na základě této spolupráce je realizován projekt Krok za krokem geoparkem v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod, prioritní osa cestovní ruch, oblast podpory Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu. V tomto projektu Železnohorský region vystupuje jako koordinační MAS a předkladatel projektu. V rámci projektu vzniká i analýza území turistické oblasti, výstupy, problémy a potřeby, které vzešly z této analýzy jsou propojeny se SCLLD.
13	Vodní zdroje Chrudim	Koordinace aktivit týkajících se NÁRODNÍHO GEOPARKU Železné hory v oblasti společné propagace a využití potenciálu geoparku v rámci realizace infrastruktury místními subjekty. Potřeby geoparku jsou zapracovány do SCLLD.
14	Univerzita Pardubice	Dlouhodobá spolupráce na zpracování diplomových prací a návrhy témat pro zpracování diplomových prací. Zjištění potenciál území a jeho potřeby pro následnou přípravu SCLLD. MAS Železnohorský region je partner univerzity v soutěži O nejlepší program obnovy vesnice.
15	Turistická informační centra regionu	Prostřednictvím TIC šířena a prezentována SCLLD veřejnosti, zároveň probíhali dotazníková šetření prostřednictvím TIC na zjištění potřeb a problémů území.
16	Školy Železnohorského regionu	Spolupráce s MAS na bázi využití místního potenciálu, podpory místního patriotismu, celoživotního vzdělávání a propagace činnosti MAS. Ve školách probíhali dotazníková šetření na zmapování jejich potřeb a činnosti. Proběhli i komunitní setkání přímo se zástupci škol.

Zdroj: MAS ŽR

1.4.4. Expertní zpracování strategie

Firma VN KONZULT, s.r.o.

Profesionální nezávislý subjekt v oboru regionálního rozvoje ve venkovském prostoru. Pro minulé období byla firma odborným zpracovatelem koncepčního dokumentu Integrovaná strategie území MAS Železnohorský region a Strategický plán LEADER MAS Železnohorský region „Návrat ke kořenům“. Dlouhodobě spolupracuje s MAS. Vzhledem k oblasti podnikání pracuje s místními subjekty dlouhodobě a koncepčně, zná potřeby místního regionu. Patří mezi dlouhodobě významné odborné regionální dodavatele souvisejících služeb.

Role při přípravě SCLLD:

- facilitace veřejných jednání
- odborné vedení pracovních skupin
- odborné konzultace v rámci stanovení návrhové části – celkových záměrů a cílů

Firma TIMA Liberec, s.r.o.

Profesionální nezávislý subjekt, který se zabývá zpracováním strategických plánů rozvoje venkovských oblastí a jejich supervizemi, konzultacemi pro MAS (plánování, rozhodování) - aplikace metody Leader v praxi a zapojování veřejnosti do přípravy aktivit.

Role při přípravě SCLLD:

- odborné posudky dílčích částí strategie MAS Železnohorský region
- supervize celkové strategie

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy

Území MAS spadá svojí částí do území CHKO Železné hory, které spravuje daná agentura a má zpracovaný plán péče krajiny pro území CHKO. Tento plán péče byl ve spolupráci s agenturou detailně zpracován do SCLLD MAS a dále proběhla společně příprava programového rámce OP Životní prostředí strategie MAS

Role při přípravě SCLLD:

- odborné posudky dílčích částí strategie MAS Železnohorský region
- odborné konzultace Programového rámce OP Životní prostředí

Univerzita Pardubice – Fakulta ekonomicko-správní

Profesionální nezávislý subjekt v oboru regionálního rozvoje. Dlouhodobá spolupráce MAS s univerzitou, a to nejen na zpracování diplomových prací a návrhy témat pro zpracování diplomových prací - zjištění potenciál území a jeho potřeby pro následnou přípravu SCLLD. MAS Železnohorský region je partner univerzity v soutěži O nejlepší program obnovy vesnice.

Role při přípravě SCLLD:

- odborné posudky dílčích částí strategie MAS Železnohorský region
- odborné konzultace dílčích částí

2. Analytická část

Záměrem analytické části SCLLD je definovat výchozí stav území pro následné hodnocení jeho vývoje. Analytická část je tvořena Socioekonomickou analýzou - obsahuje popis území v jednotlivých jeho aspektech rozvoje včetně vyhodnocení ve vazbě na SWOT analýzu a samostatnou kapitolou Analýza problémů a potřeb. Analytická část dodržuje stanovenou strukturu.¹

Analýza SCLLD MAS ŽHR byla vytvářena s použitím **expertní a komunitní metody** hodnocení území MAS.

Analýza je založena na komplexním zmapování území a detailním hodnocení jednotlivých funkčních složek, všechny získané podklady a informace jsou vyříděny na klíčové/podstatné, se kterými se v další fázi pracuje. Řešitelé SCLLD vždy brali důraz na zohlednění podstatného z hlediska možného budoucího rozvoje. V rámci komunitního projednávání bylo cílem zřetelně definovat konkrétní problémy a nalézt jejich příčiny vše ve spolupráci s odbornými expertními firmami (viz v úvodní části samostatné kapitoly).

Pro přípravu analytické části strategie byly použity 3 hlavní zdroje informací:

- 1) statistiky a fakta z externích zdrojů – viz příloha A. 2. 1.
- 2) osobní zkušenosti členů MAS a dalších organizací s problematikou regionu (komunitní setkání, tematické pracovní skupiny, starostové a dotazníky pro jednotlivé sektory)
- 3) odhad budoucích trendů

2.1. Socioekonomická analýza

Socio-ekonomická analýza popisuje současný stav jednotlivých oblastí rozvoje území, jedná se zde o zachycení hlavních trendů jejich vývoje, postihnutí vzájemných vazeb, jejich podmíněnosti a identifikace kvantitativních i kvalitativních předností či nedostatků.

Socioekonomická analýza MAS ŽR v souladu s výše uvedeným vyhodnotila kvalitativní a kvantitativní charakteristiky území na základě získaných dat z Českého statistického úřadu, z vlastních dotazníkových šetření a ze znalostí území všech zainteresovaných subjektů do tvorby strategie. Tato získaná data byla použita jako podklad pro zpracování analytické části a byla následně vyhodnocena. Na základě vyhodnocení byl zjištěn vývoj regionu ve všech dotčených analyzovaných kapitolách.

Vyhodnocení stavu území

MAS Železnohorský region se rozkládá na území NUTS 2 Severovýchod, v Pardubickém kraji, na pomezí dvou turistických oblastí: Pardubicko a Chrudimsko-Hlinecko (okresy Pardubice a Chrudim). Území je v současné době vymezeno 6 funkčními mikroregiony (Za Letištěm, Podhůří Železných hor, Heřmanoměstecko, Centrum Železných hor, Železné hory a Západně od Chrudimi) a 1 obcí Licibořice, což čítá 72 měst a obcí.

Mezi jeho silné stránky patří zachovaná příroda, jeho území se v CHKO Železné hory a v Národním geoparku Železné hory s velkým potenciálem pro rozvoj v oblasti venkovské turistiky. Území má velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, je zde množství cyklistických, pěších, naučných, běžkařských a jiných stezek, které jsou doplněny celou řadou kulturních památek a jedinečností. Z pohledu cestovního ruchu je slabou stránkou, že nejsou zajištěny atraktivita a možnosti pro turisty v případě špatného počasí. Je proto zapotřebí se zaměřit i na volnočasové aktivity, např. formou specializovaných produktových balíčků, které budou moci návštěvníci využívat v případě špatného počasí.

Rozsáhlý potenciál území je také v nevyužívaných zemědělských objektech, které jsou vhodné pro podnikání. Čímž dojde i k navýšení pracovních míst v regionu. Nastává také ohrožení kulturní krajiny při nedostatečném chápání významu mimoprodukčních funkcí a diverzifikace zemědělství.

Zkvalitnění území a rozvoji občanské vybavenosti velice přispěla i realizace Strategického plánu LEADER 2007 – 2013 a i realizace projektů z jiných programů, dle možností subjektů z regionu. I nadále je ale zapotřebí budovat tuto občanskou vybavenost a technickou infrastrukturu v obcích regionu.

¹ Dle Metodického stanoviska ministryně pro místní rozvoj č. 1 k Metodickému pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 k integrovanému nástroji Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Viz také uvedeno v úvodu.

2.1.1. Obyvatelstvo

Na území Železnohorského regionu žije v 72 obcích celkem 44 977 obyvatel (k 31. 12. 2013). Největším městem podle počtu obyvatel je Přelouč s 9 019 obyvateli, následuje Heřmanův Městec se 4 822 obyvateli a Třemošnice se 3 157 obyvateli. Nejmenšími obcemi jsou Holotín s 54 obyvateli, Biskupice se 67 obyvateli a Urbanice se 72 obyvateli.

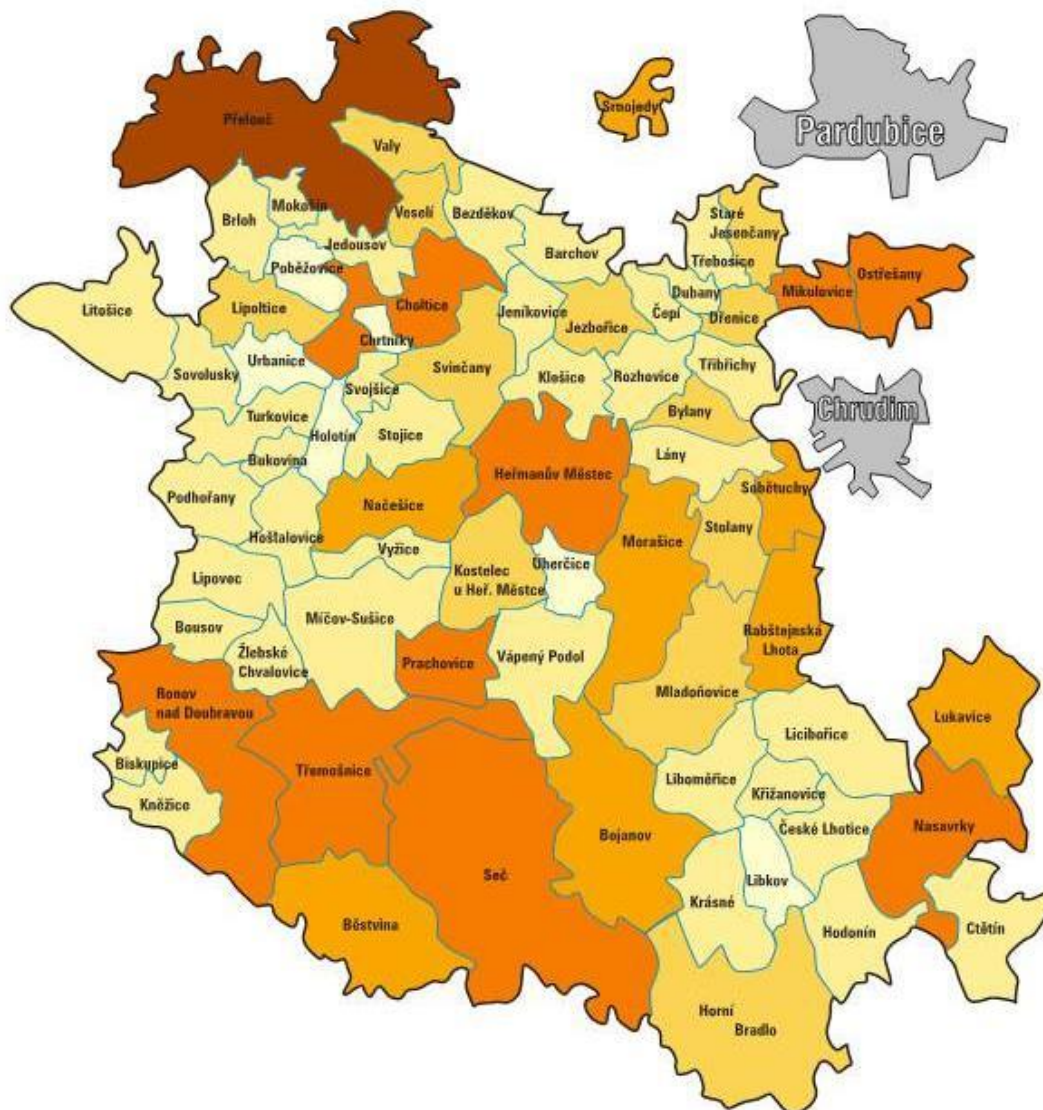
Tabulka 8 Stav obyvatelstva v roce 2013 /stav k 31.12.2013/

	Celkem	Ženy	muži	Živě narození celkem	Zemřelí celkem	Přistěh ovalí celkem	Vystěh ovalí celkem	0–14 let	15–64 let	65 a více let
Železnohorský region	44 977	22 544	22 433	441	520	1 388	1 193	6 717	30 606	7 654
Pardubický kraj	515 985	261 188	254 797	5 077	5 392	4156	4296	77 936	347 586	90 463
Česká republika	10 512 419	5 350 039	5 162 380	106 751	109 160	29579	30876	1 577 455	7 109 420	1 825 544

Zdroj: Český statistický úřad

Detailní stav obyvatelstva v jednotlivých obcích v příloze A. 2. 2.

Mapa 2 Přehled obyvatel v obcích, dle jednotlivých kategorií

Zdroj: MAS ŽR

Vývoj osídlení

Počet obyvatel MAS Železnohorský region od roku 2008 postupně **roste**, jak ukazuje tab. v příloze A. 2. 4., celkem o 1287 obyvatel. Hlavním důvodem je zvýšení porodnosti silných ročníků 70. let. Dalším faktorem je, že se obyvatelé stěhují z měst do příměstských či venkovských oblastí.

Při porovnání celkového vývoje počtu obyvatel od roku 2008, který ukazuje graf 5, lze v regionu sledovat tendenci zvyšování počtu obyvatel, kdy se obyvatelé stěhují z měst do příměstských či venkovských oblastí. Tento trend, jak ukazuje tab. 7 je stejný, jako v ČR a potažmo i v Pardubickém kraji, až do roku 2011, kdy dochází na rozdíl od území regionu k celkovému poklesu obyvatel.

Z demografického vývoje do r. 2023 vyplývá, že bude stabilní celkový počet obyvatel, bude se **měnit pouze věková struktura obyvatelstva**.

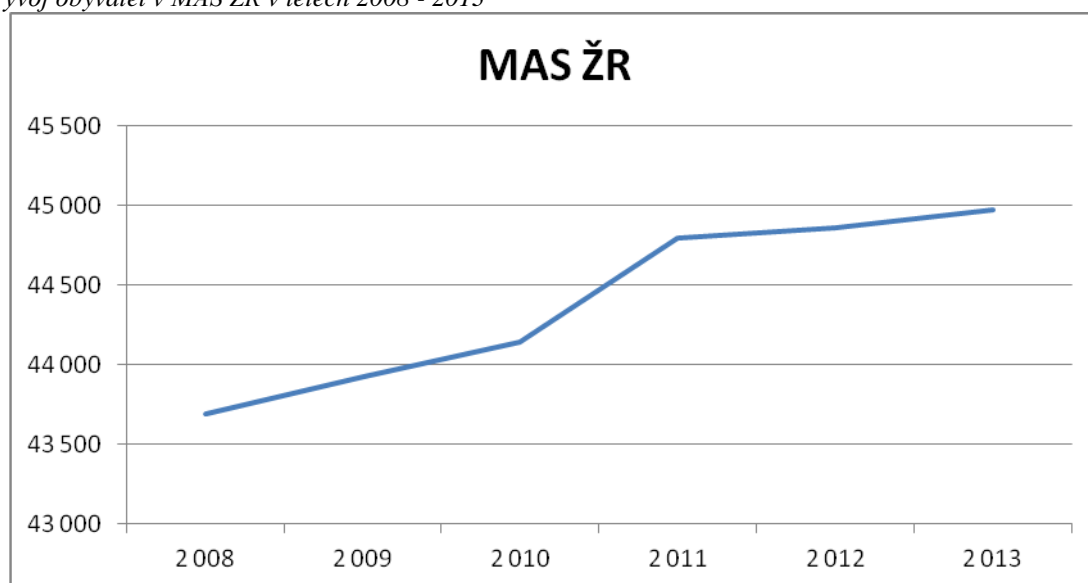
Tabulka 9 Vývoj obyvatel v MAS ŽR, Pardubickém kraji a ČR

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAS Železnohorský region	43 690	43 927	44 144	44 797	44 861	44 977
Pardubický	515 185	516 329	517 164	516 411	516 440	515 985
Česká republika	10 467 542	10 506 813	10 532 770	10 505 445	10 516 125	10 512 419

Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj obyvatel v obcích MAS v letech 2008 – 2013 – viz příloha A. 2. 4.

Graf 3 Vývoj obyvatel v MAS ŽR v letech 2008 - 2013

Zdroj: Český statistický úřad

Je však zřejmé, že přírůstek obyvatel v obcích se netýká celého regionu. K obcím, kde dochází, k poklesu počtu obyvatel v roce 2013 oproti roku 2008 patří Heřmanův Městec, Lukavice a Bojanov. Oproti tomu **největší nárůst obyvatel** zaznamenaly obce Lány, Rabštejnská Lhota, Bylany, Mikulovice, Bezděkov a Přelouč.

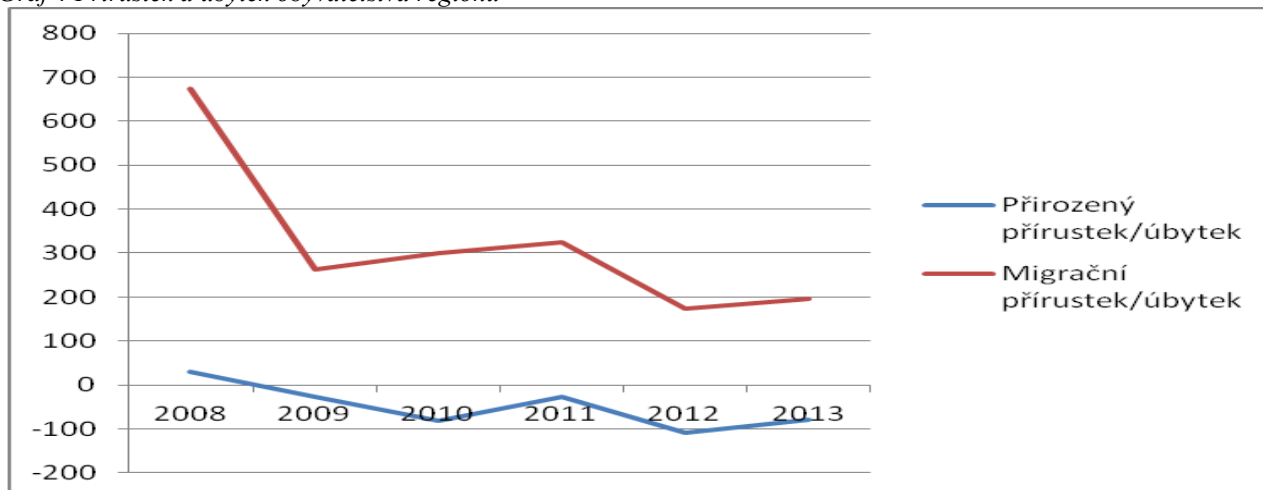
Dá se předpokládat, že celkový nárůst obyvatel v regionu bude i nadále mírně pokračovat. Obce regionu mají poměrně **dobry dosah k větším městům** (Pardubice, Chrudim), což umožňuje pracovní příležitosti, přičemž ale bydlení mimo město je klidnější a levnější. Lze tedy i nadále očekávat částečnou migraci obyvatelstva z velkých měst do menších.

Migrace obyvatelstva

Migrační přírůstek obyvatelstva (rozdíl mezi přistěhoválými a vystěhoválými) se v regionu pohybuje v letech 2008 – 2013 stále v kladných číslech. Je však patrné, že každý rok dochází k poklesu nově přistěhoválých, oproti roku 2008, kdy v regionu přibylo celkem 674 obyvatel, tak v roce 2013 to bylo pouze 195.

Po stránce nově přirozeného přírůstku obyvatelstva (nově narození oproti zemřelým), tak po této stránce dochází k ubývání obyvatelstva. Je patrné, že se v regionu rodí méně dětí, než umírá lidí. Toto je zapříčiněno hlavně tím, že mladí lidé se stěhují většinou za prací do větších měst, je proto zapotřebí, abychom **mladým lidem** v regionu připravili **dostatečné podmínky**, aby měli zájem v regionu zůstat. I přes tento negativní jev se **počet obyvatel** regionu, díky nově přistěhoválým, stále **zvyšuje**.

Graf 4 Přírůstek a úbytek obyvatelstva regionu

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 10 Přírůstek a úbytek obyvatelstva v letech 2008 - 2013

Obec název	Přirozený přírůstek/úbytek						Migrační přírůstek/úbytek					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAS ŽR	30	-26	-82	-28	-109	-79	674	263	299	324	173	195
Pardubický	665	641	401	-53	-18	-315	3 120	503	434	204	47	-140
Česká republika	14 622	10 927	10 309	1 825	387	-2 409	71 790	28 344	15 648	16 889	10 293	-1 297

Zdroj: Český statistický úřad

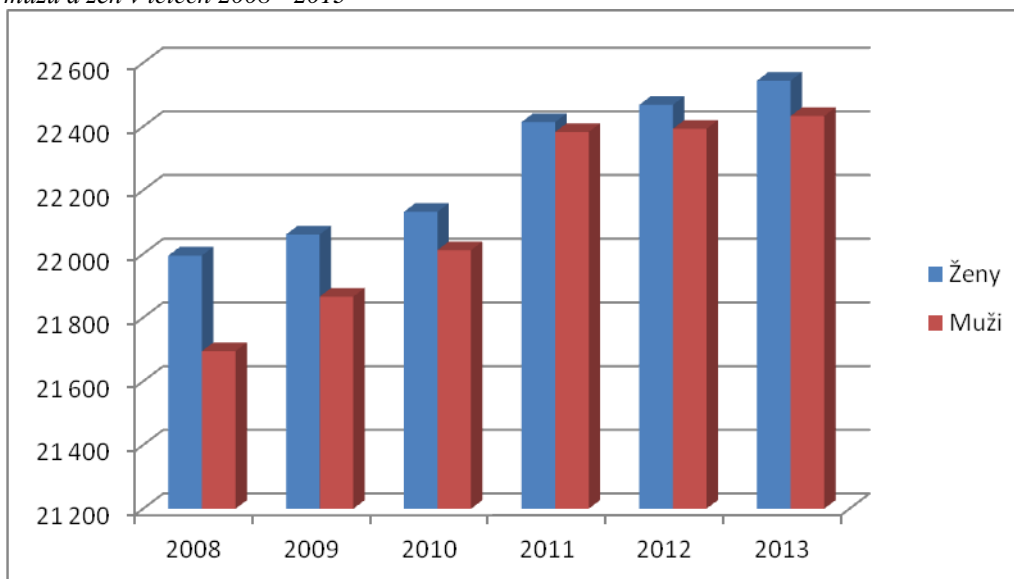
Přírůstek a úbytek obyvatelstva v obcích v letech 2008 – 2013 – viz příloha A. 2. 5.

Stav mužů a žen v regionu

Ve sledované populaci je dlouhodobě **mírná převaha žen**, tak jak ukazuje tabulka. Tento jev odpovídá trendu, jak České republiky, tak Pardubického kraje.

Graf 5 Stav mužů a žen v letech 2008 - 2013

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 11 Srovnání stavu mužů a žen

Obec název	2 008		2 009		2 010		2 011		2 012		2 013	
	Ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
MAS ŽR	21 995	21 695	22 061	21 866	22 132	22 012	22 414	22 383	22 468	22 393	22 544	22 433
Pardubický	261 212	253 973	261 784	254 545	262 047	255 117	261 450	254 961	261 422	255 018	261 188	254 797
Česká republika	5331165	5136377	5349616	5157197	5363971	5168799	5347235	5158210	5351776	5164149	5350039	5162380

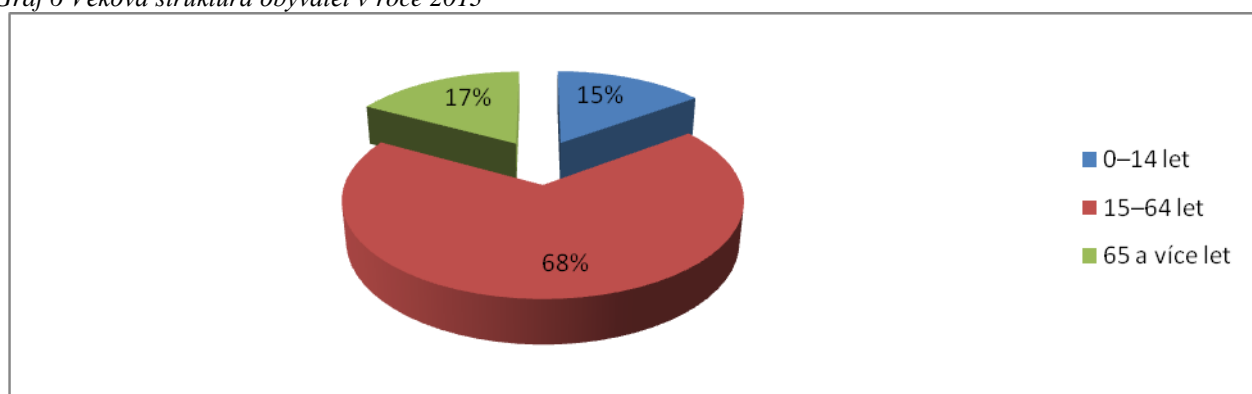
Zdroj: Český statistický úřad

Stav mužů a žen v obcích v letech 2008 – 2013 – viz příloha A. 2. 6.

Věková struktura

V regionu se nachází nejvíce obyvatel v **produktivním věku**, je to celých 68 %, následují senioři 17% a děti 15%.

Graf 6 Věková struktura obyvatel v roce 2013

Zdroj: Český statistický úřad

Z hlediska vývoje jednotlivých věkových struktur, lze konstatovat, dle tabulky 10, že lidé v **produktivním věku mírně ubylo** oproti roku 2008, celkem o 194, což je způsobeno jednak **odlivem** ekonomicky silného **obyvatelstva** do měst nebo do obcí s lepší sociální infrastrukturou a jednak **stárnutím obyvatel**.

Ke stárnutí obyvatelstva dochází ve značné míře, celkem se tato kategorie navýšila o 1008 obyvatel, což potvrzuje očekávané trendy stárnutí obyvatelstva. V důsledku tohoto trendu je třeba **navýšit služby v obcích určené seniorům**, aby se zvýšila kvalita života seniorů na vesnicích.

Pozitivem je však růst počtu dětí a mládeže a to o 437 obyvatel. Rozložení věkové struktury a růst počtu dětí je do jisté míry ovlivněno právě zmiňovanou migrací obyvatel z měst do vesnických oblastí, protože často migrují obyvatelé středního věku, kteří buď mají malé děti, nebo si chtějí založit v novém domově rodinu. Na základě toho je třeba **mladé rodiny podporovat** a zajistit **dostupnost sociálních služeb v obcích**, aby se růst počtu dětí ve venkovské oblasti nezastavil, a podporovat mladé lidi v **soudržnosti** se svou vesnicí, aby v budoucnosti nedocházelo k odlivu mladých lidí z regionu.

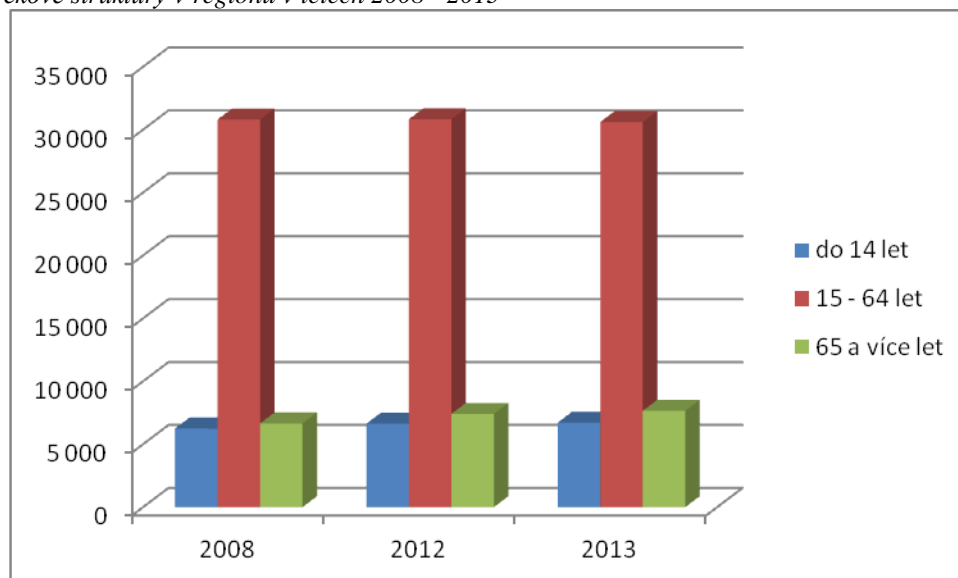
Tabulka 12 Vývoj věkové struktury v letech 2008 - 2013

Obec název	0–14 let			15–64 let			65 a více let		
	2008	2012	2013	2008	2012	2013	2008	2012	2013
MAS ŽR - celkem	6 244	6 629	6 717	30 800	30 827	30 606	6 646	7 405	7 654
Pardubický	74 997	77 616	77 936	362 393	351 073	347 586	77 795	87 751	90 463
Česká republika	1 480 007	1 560 296	1 577 455	7 431 383	7 188 211	7 109 420	1 556 152	1 767 618	1 825 544

Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj věkové struktury v obcích v letech 2008 – 2013 – viz příloha A. 2. 7.

Graf 7 Vývoj věkové struktury v regionu v letech 2008 - 2013

Zdroj: Český statistický úřad

Vzdělanostní struktura

Území MAS ŽHR leží v Pardubickém kraji, kde je struktura **vysokoškolsky** vzdělaných osob mírně **pod průměrem ČR**.

Tabulka 13 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v krajích ČR

Kraj	Obyvatelstvo ve věku 15+ celkem	v tom nejvyšší ukončené vzdělání v %						
		bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení	úplně střední	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
ČR celkem	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5	5,3
Hlavní město Praha	1 115 174	0,2	10,2	20,3	29,9	5,4	23,6	10,4
Středočeský kraj	1 089 911	0,4	16,9	33,6	28,2	4,3	11,5	5,1
Jihočeský kraj	537 217	0,5	18,2	34,9	27,5	4,1	10,8	4,0
Plzeňský kraj	490 932	0,4	18,1	34,7	27,2	3,7	10,4	5,4
Karlovarský kraj	253 436	0,8	22,4	34,3	24,2	3,5	7,0	7,7
Ústecký kraj	687 269	0,8	21,7	34,9	24,7	3,4	7,6	6,8
Liberecký kraj	367 842	0,5	18,6	35,9	26,0	3,8	9,6	5,4
Královéhradecký kraj	468 789	0,5	17,6	35,5	27,4	4,3	10,1	4,6
Pardubický kraj	436 534	0,4	17,9	36,6	26,9	4,2	9,9	4,1
Kraj Vysočina	431 767	0,4	18,5	37,5	27,1	4,0	9,5	3,0
Jihomoravský kraj	1 000 714	0,4	17,6	32,3	26,9	4,0	14,7	4,2
Olomoucký kraj	538 029	0,5	18,4	35,4	26,9	3,7	11,4	3,5
Zlínský kraj	497 677	0,4	19,0	35,8	26,6	3,8	11,2	3,1
Moravskoslezský kraj	1 032 341	0,6	19,6	35,1	25,9	3,6	11,2	4,1

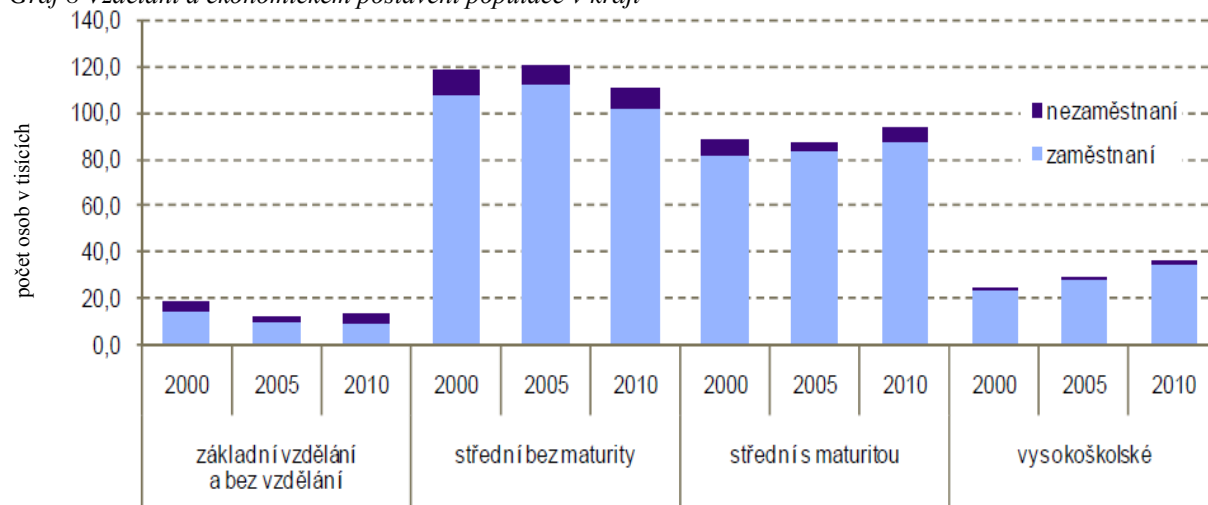
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V členění SO ORP dle ČSÚ s nejvyšším a nejnižším podílem osob s úplným středním nebo vyšším vzděláním z r. 2011 lze konstatovat, že žádné toto SO ORP ležící v území MAS ŽHR nevykazuje nejnižší hodnoty, zároveň území MAS ŽHR nevykazuje ani nejvyšší hodnoty vzdělání v rámci tohoto hodnocení ČSÚ.

Z hlediska dosaženého vzdělání obyvatelstva (ve věku 15 a více let) v Pardubickém kraji v roce 2010 bylo bez vzdělání nebo se základním vzděláním 16 % obyvatel (klesající trend), se středním vzděláním bez maturity 39,6 % (klesající trend), se středním vzděláním s maturitou 33,6 % (rostoucí trend) a s **vysokoškolským vzděláním 10,8 % (rostoucí trend)**.

Z výše uvedených údajů prezentovaných v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji 2012-2016 lze konstatovat pozitivní trend v růstu vzdělanosti obyvatel – roste podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou a s vysokoškolským vzděláním. Oproti tomu však v regionu začíná být vidět nepříznivý trend v **nesouladu profesní struktury obyvatel s požadavky trhu práce**, začínají chybět profese v technických oborech.

Graf 8 Vzdělání a ekonomickém postavení populace v kraji

Zdroj dat: ČSÚ Pardubice

MAS Železnohorský region (MAS ŽHR) představuje **nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob** (8,6%) ve srovnání s podílem v ČR (12,5 %) a v Pardubickém kraji (9,9%).

Ve srovnání s ostatními MAS v Pardubickém kraji nevykazuje MAS Železnohorský region výraznější odchylku, nevykazuje hodnoty nejvyšší či nejnižší. Nejvyšší vzdělanost – tedy nejvyšší podíl s vysokoškolsky vzdělanými obyvateli je vykazován v MAS Chrudimsko (12,2%) a v MAS Region Kunětické hory (11,4%).

MAS Železnohorský region vykazuje **vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním** (18,4%) a se **středním vzděláním bez maturity** (39,0%) ve srovnání s podíly v ČR a v Pardubickém kraji. Ve vyšších kategoriích vzdělání představuje MAS ŽHR podíly nižší než podíly za Pardubický kraj a za ČR. Viz detailněji tabulka níže.

Tabulka 14 Srovnání vzdělání obyvatel jednotlivých MAS v Pardubickém kraji

území MAS	Obyvatelstvo - věk: 15 a více (vč. nezj.) - celkem	bez vzdělání	základní vzd.vč.neukončeného	střední vzd.vč.vyučení bez maturity	úplné střední vzd. s maturitou	nástavbové studium+ vyšší odborné vzd.	vysokoškolské vzd.
MAS Bohdanečsko	10266	0,2	18,2	39,3	25,3	3,7	9,3
MAS Holicko	14470	0,3	17,0	40,1	26,3	4,0	9,1
MAS Chrudimsko	27466	1,1	15,9	33,0	29,6	4,7	12,2
MAS Litomyšlsko	26128	0,2	19,6	37,0	25,9	4,5	9,1
MAS Moravskotřeb. a Jevíčko	22500	0,5	22,3	40,9	22,2	3,9	6,9
MAS Region Kunětické hory	17939	0,5	15,7	35,8	27,5	3,6	11,4
MAS Sdružení pro rozvoj Poličska	16984	0,6	20,0	39,0	25,4	4,2	8,2
MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastecsko	17721	0,5	21,0	42,3	22,8	3,6	5,9
MAS Železnohorský region	38074	0,4	18,4	39,0	25,8	3,4	8,6
Místní akční skupina Hlinecko	16051	0,3	19,8	42,2	24,5	3,5	6,5
MAS Lanškrounsko	15183	0,7	20,6	37,2	24,8	3,5	7,9
Místní akční skupina ORLICKO	72814	0,4	19,3	36,2	27,3	4,5	8,8
Místní akční skupina Svitava	25751	0,6	19,8	39,2	24,8	4,0	7,9
celkem za území MAS v Pardubickém kraji	321347	0,5	19,1	38,0	25,9	4,0	8,7
Pardubický kraj	436 534	0,4	17,9	36,6	26,9	4,2	9,9
ČR celkem	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Co se týče srovnání jednotlivých obcí v MAS ŽHR je situace z hlediska struktury vzdělanosti obyvatel následující. V tabulce v příloze (A. 2. 8. Srovnání vzdělání obyvatel MAS Železnohorský region v jednotlivých obcích) jsou zvýrazněny obce s největším podílem osob u jednotlivých typů vzdělání. Obce s více než 10% obyvatel s nejvyšším ukončeným vzděláním vysokoškolským jsou v tabulce zvýrazněny tučně také v názvu obce – absolutně nejvíce obyvatel s vysokoškolsky vzdělanými obyvateli představují obce staré Jesenčany (16,7 %), Srnojedy (15,9 %) a Rabštejnská Lhota (15,7 %). Naopak nejméně obyvatel s vysokoškolsky vzdělanými obyvateli představují obce Sovolusky (1%) a Kněžice (1,6%).

Vzdělání je klíčovým faktorem rozvoje a úloha vzdělání a nároky na něj neustále rostou. Je nezbytné uvědomit si důležitost role vzdělání a s tímto vědomím k tomuto faktu přistupovat odpovědně v celém Železnohorském regionu.

2.1.2. Technická infrastruktura

Stav technické infrastruktury je v současné době nedostačující, především kvůli chybějícím finančním prostředkům. Především stav **místních komunikací je nevyhovující**, více jak polovina dotázaných obcí označila, že je třeba místní komunikace opravit, přičemž některé obce jsou na tom lépe, jinde je situace alarmující. Místní komunikace si obce postupně opravují sami podle svých možností.

U jednotlivých obcí regionu bylo provedeno dotazníkové šetření ohledně technické vybavenosti obcí, viz tabulka.

Tabulka 15 Výsledky dotazníkového šetření u obcí ohledně technické infrastruktury

Obec	Plynovod	Vodovod	Kanalizace	Veřejný rozhlas
Bojanov	Ano	Ano	Ne	Ano
Ctětín	Ne	Částečně	Ne	Ano
České Lhotice	Ne	Ano	Ne	Ano
Hodonín	Ano	Ano	Dešťová	Ano
Horní Bradlo	Ne	Ano	Ne	Ano
Krásné	Ne	Ne	Ne	Ano
Křižanovice	Ne	Ano	Ano	Ano
Libkov	Ne	Ano	Ne	Ne
Liboměřice	Ne	Ano	Ano	Ano
Licibořice	Ne	Ano	Ano	Ano
Lukavice	Ano	Ano	Ano	Ano
Nasavrky	Ano	Ano	Částečně	Ano
Seč	Ano	Ano	Ano	Ano
Heřmanův Městec	Ano	Ano	Ano	Ano
Hošťalovice	Ano	Ano	Ne	Ano
Jezbořice	Ano	Ano	Ano	Ano
Klešice	Ano	Ano	Ne	Ano
Kostelec u HM	Ano	Ano	Ne	Ano
Načešice	Ano	Ano	Ne	Ano
Rozhovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Úherčice	Ne	Ano	Ne	Ano
Vápenný podol	Ano	Ano	Ano	Ano
Vyžice	Ano	Ano	Dešťová	Ano
Bezděkov	Ano	Ano	Ano	Ano
Brloh	Ano	Ano	Ano	Ano
Bukovina u Přelouče	Ano	Ano	Ne	Ano
Holotín	Ano	Ano	Ne	Ano
Chrtínky	Ne	Ano	Ne	Ano
Jedousov	Ano	Ne	Ne	Ano
Jenikovice	Ano	Ano	Ne	Ano
Lipoltice	Ano	Ano	Ano	Ano
Litošice	Ano	Ne	Ne	Ano
Mokošín	Ano	Ano	Ano	Ano
Poběžovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Přelouč	Ano	Ano	Ano	Ano
Sovolusky	Ano	Ano	Ano	Ano

Obec	Plynovod	Vodovod	Kanalizace	Veřejný rozhlas
Stojice	Ano	Ano	Ne	Ano
Svinčany	Ano	Ano	Ano	Ano
Svojsice	Ano	Ano	Ne	Ano
Turkovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Urbanice	Ano	Ano	Ne	Ano
Valy	Ano	Ano	Ano	Ano
Veselí	Ano	Ano	Ne	Ano
Barchov	Ano	Ano	Ano	Ano
Čepí	Ano	Ano	Ano	Ano
Dřenic	Ano	Ano	Ano	Ano
Dubany	Ano	Ano	Ano	Ano
Mikulovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Ostřešany	Ano	Ano	Ano	Ano
Srnojedy	Ano	Ano	Ano	Ano
Staré Jesenčany	Ano	Ano	Ne	Ano
Třebosice	Ano	Ano	Ne	Ano
Běština	Ano	Ano	Ne	Ano
Biskupice	Ne	Ne	Ne	Ano
Bousov	Ano	Ano	Ano	Ano
Kněžice	Ano	Ano	Ne	Ano
Lipovec	Ano	Ano	Ano	Ano
Míčov – Sušice	Ano	Ano	Ne	Ano
Podhořany	Ano	Ano	Ne	Ano
Prachovice	Ano	Ne	Ano	Ano
Ronov nad Doubravou	Ano	Ano	Ano	Ano
Třemošnice	Ano	Ano	Ano	Ano
Žlebské Chvalovice	Ne	Ne	Ne	Ne
Stolany	Ano	Ano	Ano	Ano
Sobětuchy	Ano	Ano	Ano	Ano
Morašice	Ne	Ano	Ano	Ano
Mladoňovice	Ano	Ano	Ne	Ano
Třibřichy	Ano	Ano	Ano	Ano
Rabštejnská Lhota	Ano	Ano	Ano	Ano
Lány	Ano	Ne	Ne	Ano
Bylany	Ano	Ano	Ano	Ano

Zdroj: Dotazníkové šetření MAS

Z průzkumu jasně vyplývá, že **většina obcí na území regionu má veřejný rozhlas a veřejné osvětlení**. V řadě obcí, je ale zapotřebí, toto veřejné osvětlení a rozhlas **modernizovat** a mělo by být vyměněno za moderní a úspornou technologii, např. LED svítidla, čímž dojde i k ekonomické úspoře provozu. V rámci rozvoje obcí bývá veřejný rozhlas a osvětlení také rozšiřováno v rámci nové zástavby, proto také kde neproběhla rekonstrukce, vznikají rozdíly mezi novou a starou zástavbou obce. V staré části obce se nachází zastaralé drátové zařízení, zatímco v nových částech technologicky moderní. Přibližně dvě třetiny obcí k veřejnému rozhlasu a osvětlení uvedly, že bylo buď opraveno, nebo je dostačující, zbytek je třeba rekonstruovat.

Plynořikované jsou v regionu dvě třetiny obcí a z průzkumu vyplynulo, že je převážně na velmi dobré úrovni. Stav **vodovodů je v převážné většině dostačující**, nicméně v některých obcích jsou **vodovody staré** a obce je již rekonstruují nebo to mají v plánu.

V současné době je **nedostačující** na území regionu **kanalizační systém**. Kanalizaci má pouze polovina obcí a řada těchto obcí má kanalizaci jen částečnou anebo je pouze povrchová. Stávající kanalizaci je zapotřebí také často rekonstruovat, z důvodu její zastaralosti. Další problém je, že **obecní ČOV nemá většina obcí**. Velký problém je, že podpora a výstavba kanalizačních systémů s podporou státu je stále nedostupnější.

Obce chtějí velmi často realizovat rekonstrukce či nové výstavby své technické infrastruktury, viz zásobník projektů.

2.1.3. Doprava

Území Železnohorského regionu je velmi dobře dostupné po stránce silniční, železniční a autobusové dopravy. Řešené území leží jižně od krajského města Pardubice (15km) a Hradec Králové (35km), v dojezdové vzdálenosti do 30km od větších měst Chrudim, Čáslav, Chotěboř a Hlinsko. Přirozená spádová oblast Železnohorského regionu disponuje s potenciálem min. 250 000 návštěvníků.

Regionem prochází **významná železniční trať** z Prahy přes Pardubice do Ostravy a dále do Polska. Územím také prochází řada regionálních tratí:

- 015 Přelouč – Heřmanův Městec – Prachovice (s napojením na trať Praha – Ostrava)
- 236 Čáslav – Třemošnice (s napojením na trať Praha – Havlíčkův Brod – Brno)

Na území je i řada železničních stanic v Přelouči, Heřmanově Městci, Ronově nad Doubravou a Třemošnici.

Silniční doprava má větší význam než železniční. Má výrazný podíl na přepravě osob a zboží. Územím regionu prochází směrem od východu na západ silnice I. třídy I/17 napojená na silnici E442 ve Vysoké u Holic ve směru Hrochův Týnec, Chrudim, Heřmanův Městec, Čáslav s napojením na silnici I/33 ve Kolín – Havlíčkův Brod. Od severu k jihu prochází územím silnice I. třídy I/37 Pardubice - Chrudim – Nasavrky – Žďár nad Sázavou – Velká Bíteš, která se dále napojuje na dálnici D1. Z pohledu území je velice významná silnice 2. třídy II/337 Čáslav – Ronov nad Doubravou – Třemošnice – Seč – Nasavrky. Ostatní území je obsluhováno sítí státních silnic III. třídy napojených na státní silnice vyšší třídy.

Hromadná doprava je v celém Pardubickém kraji od 1. 5. 2011 organizována společností ARRIVA.

V osobní hromadné dopravě hraje rozhodující roli autobusová doprava, která je zajišťována především společností Veolia Transport Východní Čechy, a.s. Společnost také provozuje od dubna do září cyklobus, který jezdí pravidelně o víkendech a svátcích

Z výsledků dotazníkového šetření mezi obcemi je zřejmé, že většina dotázaných obcí, které se vyjádřily k spokojenosti s dopravní obslužností své obce, uvedla, že je dostatečná. Obce, které uvedly dopravní obslužnost jako nedostatečnou, si většinou stěžovaly na špatnou komunikaci při tvorbě jízdních řádů nebo na problémy s obslužností ve svých místních částech.

Na **horší dopravní dostupnost** si také stěžovaly obce, pro jejichž občany je **horší dostupnost/doprava do základních škol**. Obce, ve kterých jsou základní školy, tak jsou postaveny před problematiku zachování školy, neboť horší dopravní dostupnost do škol představuje též riziko rušení škol (bez dětí není škola).

Při vyjednávání dopravní obslužnosti slouží vhodně partnerství obcí v MAS, kde se klade důraz na zajištění jak celho území se spádovostí do větších měst, ale i zajištění dopravní obslužnosti území v odpoledních hodinách v rámci volnočasových a vzdělávacích aktivit.

Zvýšená **obliba cyklistiky** v posledních letech a **prudký nárůst automobilové dopravy** vede k vytváření nových cyklistických stezek. Pardubický kraj zajistil vypracování Generelu cykloprovozu, který zveřejnil současný stav, provedl hierarchizaci cyklotras a zajistil propojení Pardubického kraje nejen s ostatním územím republiky, ale současně začlenění systém cyklotras kraje do sítě mezinárodních středoevropských cyklotras. V Železnohorském regionu je

vybudována celá řada, jak cykloturistických tras, které jsou udržovány, tak i naučných a vlastivědných stezek a kilometry značených turistických a jezdeckých tras, které procházejí krajinou pestrou a snadno přístupnou. To vše je doplněno velkou řadou kulturně-historických a přírodních památek a zajímavostí.

I přes některé nedostatky lze konstatovat, že dopravní obslužnost MAS je na dobré úrovni a lze tuto situaci považovat za významný klad v hodnocení kvality života v území.

Ze šetření v území vyplívá několik potřeb, které plynou z území. Je zapotřebí vyřešit autobusovou dopravu obcí, které jsou těžko dostupné, a to už takovým prostředkem, který bude šetrný k životnímu prostředí (řada těchto nedostupných obcí leží v CHKO Železné hory a na území Národního geoparku Železné hory). Dalším úkolem je dovybudovat a zrekonstruovat síť cyklostezek a cyklotras, které povedou do školy, zaměstnání a za službami. Za pomoci naplňování těchto cílů by mělo klesnout využívání automobilové dopravy ve prospěch šetrnějších způsobů přepravy, jakými jsou doprava veřejná, cyklistická či pěší. Je zapotřebí uskutečnit také určitá opatření, která povedou ke zvýšení bezpečnosti v dopravě, např. bezbariérový přístup zastávek, zvuková a jiná signalizace pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

2.1.4. Vybavenost obcí, služby a život v obcích

Vybavenost obcí a služby představuje rozsáhlý soubor obslužných činností pro obyvatelstvo. Služby občanům jsou v regionu poskytovány jak neziskovými organizacemi, tak podnikatelskými subjekty. Nekomerční zařízení pro školství, zdravotnictví, sociální péči a kulturu jsou pro současnou potřebu regionu racionálně rozloženy. Převážná většina komerčních i nekomerčních služeb je soustředěna do menších měst a větších obcí: Přelouč, Heřmanův Městec, Choltice, Ronov nad Doubravou, Třemošnice, Seč, Nasavrky.

Stav a úroveň služeb plně odpovídá regionu s odpovídající návštěvností, s neexistencí větších územních celků. Je zde velký prostor pro zlepšení kvality služeb.

S tím souvisí negativní faktor, za který lze považovat realitu **nízké soudržnosti a ztotožnění obyvatel se životem na venkově**. Tento faktor je v regionu vnímán místními aktéry, a proto je potřeba jej řešit.

Veřejné služby

V řadě menších obcí regionu můžeme nalézt mateřské školy či základní školy, i když často jen prvního stupně, dále jsou zde knihovny či kulturní domy. **Problém nastává se zajištěním udržitelného stavu těchto zařízení.** Objekty jsou mnohdy ve špatném technickém stavu. Je však **nutností zajistit jejich provoz a zaměřit se na zlepšení jejich stavu**, v současné době objekty nevyhovují hygienickým a technickým podmínkám. Jejich provoz je často neekonomický, proto se musí hledat cesta i na jejich další využití. V řadě obcí se již začali hledat cesty a objekty jsou využívány pro nejrůznější semináře, kurzy, cvičení, vzdělávání 3. věku a další

Tyto objekty mají v historii obcí své nezastupitelné místo a je třeba je zde i nadále rozvíjet, tak abychom mohli místním lidem poskytnout služby, které povedou k rozšíření občanského života.

Severní oblast regionu skýtá, vzhledem k blízkosti krajského města, dobrou možnost i využívání služeb vyššího typu, které jsou zde i pro široké zázemí umístěny.

Komerční služby

Co se týká dostupnosti základního zboží (potravin, drogerie) lze konstatovat, že i když tyto potřeby plní především malé obchody v obcích a v poslední době často i pojezdny prodejny, pro potřeby obyvatel (s přihlédnutím k tomu, že se na okraji Pardubic a Chrudimi rozrůstají velké supermarkety, které jsou těmto obchodům silnou konkurencí) **jsou většinou dostačující**. Většina obyvatel regionu tedy může uspokojit své potřeby ve městech.

Maloobchodní prodejny v regionu jsou soustředěny především do měst a větších obcí Přelouč, Heřmanův Městec, Choltice, Ronov nad Doubravou, Třemošnice, Seč, Nasavrky. V řadě vesnic regionu zůstali však zachovány prodejny se smíšeným zbožím, které nabízejí občanům širokou skladbu prodáváného zboží. Tyto prodejny byly v minulých letech často rušeny, protože jejich provoz byl neekonomický, tak v řadě případů tyto prodejny dotovali i obce. V současné době tento trend ustává a prodejny na malých obcích se začínají vracet, jako příklad můžeme uvést Morašice a Jezbořice.

Vysoký rozvojový potenciál má také tradiční pohostinství formou hospůdek a restaurací. Současní podnikatelé se zaměřují na kombinaci služeb vlastních (ubytování, stravování, organizace kulturních a sportovních akcí, půjčovny potřeb, místní výstavní expozice, atd.) nebo se spojují v rámci kombinace poskytování komplexních služeb s podnikateli ostatními. Oblast cestovního ruchu je více popsána v samostatné kapitole 6.12 Cestovní ruch.

Zdravotní služby

Hlavním poskytovatelem zdravotních služeb je Pardubická krajská nemocnice a Chrudimská nemocnice. Obce se pro své občany snaží zajistit alespoň praktického lékaře. Zdravotnictví veřejného a soukromého sektoru na území regionu je alokováno do měst či větších obcí, kde se obce pro své občany snaží zajistit alespoň praktického lékaře, a to jak ordinace pro děti, dospělé, stomatologické, gynekologické či jiné specializované ordinace. Největší část praktických lékařů se nacházejí v Přelouči, Heřmanově Městci, Třemošnici, Ronově nad Doubravou, Prachovicích, Nasavrkách a Cholticích. Praktický lékař se nachází i v Bojanově, Licibořicích, Ostřešanech a stomatologická ordinace funguje v Čepí. Ambulantní služba se nachází v Přelouči anebo je zajišťována v nemocnici v Chrudimi či v Pardubicích.

V regionu mohou občané využít také řady lékáren, které se nacházejí v Heřmanově Městci, Nasavrkách, Prachovicích, Ronově nad Doubravou, Seči, Třemošnici, Cholticích a Přelouči.

Sociální služby

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco **počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.**

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují **kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra.** Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi. Z informací zde ve strategii poskytovaných, ať již výše či níže v textu vyplývá, že území MAS ŽHR je vhodným **územím pro rozvoj sociálního podnikání.** Potenciál zde je veliký též vzhledem k pestré a obsáhlé databázi projektových záměrů (jež je pravidelně aktualizována) a též vzhledem ke zkušenostem v území s participujícími subjekty (i z minulého období – zájem na rozvoji svých podnikatelských záměrů, zájem o rozvoj území a regionu apod.)

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících.

Sociální služby v regionu jsou zajišťovány především **terénními pečovatelskými službami.** V daném území MAS se vhodně rozvíjí **výstavba rezidenčních objektů pro seniory.** Na vybudované objekty navazuje tvorba nových sociálních služeb pro občany, tj. i vznik nových pracovních příležitostí. V současné době je pokrytí území sociálními službami dostatečné, ale vzhledem k trendu stárnutí populace je stále prioritní, především nová **výstavba seniorských center s pečovatelskou službou.**

V území by mělo také vzniknout v novém období minimálně jedno **polyfunkční centrum** a rovněž by podpora měla být zaměřena na **sociální byty**, které se v regionu v současné době nevyskytují.

Na území působí několik charit, které se zabývají poskytováním sociálních služeb. Tyto charity jsou zřizovány Královehradeckým biskupstvím. Mnohé z uvedených subjektů jsou členy MAS ŽR.

Tabulka 16 Přehled charit na území ŽR

Název	Sídlo	náplň práce-sloužby
Farní charita Chrudim	Školní náměstí 56	ošetřovatelská služba - návštěvy, osobní asistence-terénní služba, pečovatelská služba-krátkodobá
Farní charita Přelouč	Masarykovo náměstí 48	Jakub klub, podpora rodiny, podpora pro pěstouny
Oblastní charita Pardubice	Třebosice 10	pobytové odlehčovací zařízení "Červánky"-krátkodobý pobyt seniorů
Oblastní charita Pardubice	Třebosice 10	terénní služba v domácnostech ve všední dny 7,30-16
Oblastní charita Pardubice	Třebosice 10	ambulantní služba-školka pro důchodce, ve všední dny 7-16

Zdroj: Databáze MAS

Dále zde najdeme celou řadu příspěvkových organizací, které poskytují nejrůznější sociální služby, viz tabulka níže.

Tabulka 17 Poskytovatelé sociálních služeb

Název	Sídlo	náplň práce-sloužby	Zřizovatel
Dům s pečovatelskou službou	Heřmanův Městec, Masarykovo náměstí 950	pečovatelská služba	město HM
Domov pro seniory	Heřmanův Městec, Masarykovo náměstí 37	domov důchodců	hl. město Praha
Domov pro seniory	Heřmanův Městec, U Bažantnice 63	domov důchodců	město HM
Domov pro seniory u Fontany	Libušina 1060, Přelouč	domov důchodců	pardubický kraj
Dům pečovatelské služby	Chrudimská 20, Prachovice	terénní služba, rozvoz obědů	obec Prachovice
Dům s pečovatelskou službou	Slatiňanská 66, Nasavrky	terénní služba, rozvoz obědů	město Nasavrky
Komplexní domácí péče	K. Čapka 812, Přelouč	terénní služba, rozvoz obědů	s.r.o.
Pečovatelská služba	Sluneční 1516, Přelouč	terénní služba, rozvoz obědů	město Přelouč
Pečovatelská služba	Jižní 438, Třemošnice	terénní služba, rozvoz obědů	město Třemošnice
Pečovatelská služba	Zámecká 258, Ronov nad Doubravou	terénní služba, rozvoz obědů	město Ronov nad D.
Dům s pečovatelskou službou	Čepí, 533 32	pečovatelská služba, domácí ošetřovatelská péče	obec Čepí
Dům s pečovatelskou službou	Choltice	pečovatelská služba, domácí ošetřovatelská péče	Městys Choltice
Dům s pečovatelskou službou	Svinčany	pečovatelská služba, domácí ošetřovatelská péče	Obec Svinčany

Zdroj: Databáze MAS ŽR

Celkem nájemních bytů pro sociální bydlení k roku 2014

OBEC	OKRES	Celkem nájemních bytů pro sociální bydlení k roku 2014		TYP PODPOROVANÉHO BYTU
		nájemní byty	podporované byty	
Čepí	Pardubice	0	16	CHB
Heřmanův Městec	Chrudim	2	16	CHB
Choltice	Pardubice	0	40	CHB
Jezbořice	Pardubice	4	0	
Lukavice	Chrudim	1	0	
Nasavrky	Chrudim	0	8	CHB
Třemošnice	Chrudim	11	20	CHB
		18	100	

Zdroj: Databáze MAS ŽR

Demografický vývoj jakožto hlavní faktor tedy předurčil potřebu řešení v sociální oblasti - nedostatečné kapacity v bydlení pro seniory, též pro nízkopříjmové obyvatele a sociálně vyloučené osoby.

V tématu sociálních služeb je tedy problémem **nedostatek pobytových zařízení a pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním handicapem** – aktuálním problémem je začleňování handicapovaných osob do společnosti.

Prioritou je zajištění péče o seniory formou sdílené péče. Důraz bude kladen především na terénní a ambulantní služby, které jsou obyvatelům nabízeny, před službami pobytovými, snažit se více podporovat odlehčovací služby.

S nepříznivým demografickým vývojem souvisí potřeba řešit podporu seniorům v podobě tzv. **aktivního stárnutí**.

Je žádoucí realizování aktivit rozličného charakteru např. od pořádání zájezdů nejen za poznáváním přírodního kulturního dědictví území MAS přes akce s kulturní tematikou až po kurzy celoživotního vzdělávání a univerzitu 3. věku. Tyto aktivity seniorů představují též potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

Školství

Vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání je jednou z významných povinností obce, kterou jí ukládá školský zákon. Za tím účelem obec buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Problematika předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítají do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. **Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště.** Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutně k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Zákonné ustanovení také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly.

Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě **škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.** Ale z důvodu nedostatku finančních prostředků (vybavenost kroužků, nedostatek trenérů apod.) je **trávení volného času nedostatečné a nabídka kulturních a vzdělávacích aktivit je stále nedostačující.**

Právě prostřednictvím MAS by se mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak **pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich.** Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Školství v území regionu odpovídá vývoji a potřebám demografické struktury obyvatelstva. Rozmístění a počty škol/školek odpovídají dlouhodobému vývoji a v průběhu posledních let se výrazně neměnily. Celková kapacita je ve většině dostatečná. Převážná většina škol/školek je soustředěna do měst či větších obcí Heřmanův Městec, Třemošnice, Seč, Nasavrky, Choltice, Přelouč, Ronov nad Doubravou.

V menších obcích jsou mateřské školy a školy pouze s 1. stupněm. **Problémem na území může být přechodný nárůst počtu dětí v určitých obcích nastupujících do MŠ či ZŠ.** V některých obcích jsou velké převysy v žádostech o umístění dětí do škol a představuje toto problém, který jak výše uvedeno, je vzhledem k prognózám demografického vývoje přechodnou záležitostí. Nicméně to nemění nic na skutečnosti, že by se jednalo o přechodný problém, měl by se řešit.

Problém nastává se zajištěním **udržitelného stavu školských zařízení.** Jedná se o školy základního stupně. Objekty jsou mnohdy ve **špatném technickém stavu.** Negativem je to, že školy v území nejsou bezbariérové. Je však nutností zajistit jejich provoz, z důvodů nedosažitelnosti pro mladší děti jiných vzdálených škol. V novém období je zapotřebí věnovat také pozornost technickému stavu právě škol a postupně je začít opravovat a snažit se snížit i jejich ekonomickou náročnost (zateplení budov, alternativní způsoby vytápění,...)

Z důvodu ekonomické náročnosti vedení škol a školek je zapotřebí uvažovat, jak by se tyto školy daly využít mimo školní hodiny. V mimoškolní hodiny jsou často školy využívány pro družiny či zájmové kroužky. Je zde ale **možnost i dále prostory využívat třeba pro univerzity 3. Věku či pro kurzy pro maminky, semináře a další** – tedy je

nezbytné rozšiřovat další možnosti.

Na území Železnohorského regionu probíhalo přímo ve školách dotazníkové šetření, které mělo vést k zmapování vybavenosti a poskytovaných služeb škol. Jedním z hlavních úkolů dotazníkového šetření bylo **navázat se zástupci škol také kontakt**, který bude v budoucnu rozvíjen. A to ať už v nabídce možností realizace projektů prostřednictvím MAS nebo v nabídce programů, které mohou školy využívat, např. Programy pro školy z území MAS. Jednání se školami probíhala formou řízených rozhovorů s jejich řediteli nebo jimi pověřenými osobami.

Školství v území regionu odpovídá vývoji a potřebám demografické struktury obyvatelstva. Rozmístění a počty škol/školek odpovídají dlouhodobému vývoji a v průběhu posledních let se výrazně neměnily. Celková kapacita je ve většině dostatečná. Avšak v regionu jsou **místa**, kde jsou **nedostatečné kapacity mateřských školek** problémem. V těchto exponovaných místech zájmu by se mělo rozšíření kapacity řešit i např. alternativou jako je založení dětských skupin.

Převážná většina škol je soustředěna do města či větších obcí. Střední školy se na území nacházejí pouze v Třemošnici, Přelouči a Nasavrkách. V menších obcích jsou mateřské školy a školy pouze s 1. stupněm. Problémem na území může být přechodný nárůst počtu dětí v určitých obcích nastupujících do MŠ či ZŠ. To může být způsobeno výstavbou rodinných domů v obcích v okolí měst, kam se převážně stěhují mladé rodiny s dětmi podobného věku.

Řešením je tedy přirozená **aktuální dohoda mezi poskytovateli služeb**, aby se školská zařízení mohla využívat naplno v místech, kde je případný přechodný úbytek dětí.

Na území regionu se nachází tyto školy:

- Mateřské školy – 20
- Mateřské školy a základní školy (spojená právní subjektivita) – 8
- Základní školy – 11
- Speciální školy (základní umělecké školy, praktické školy) – 5
- Střední školy - 3

Mapa 3 zakreslení MŠ a ZŠ v obcích

Zdroj: Mapové podklady MAS ŽR

Detailní přehled školských zařízení v regionu v příloze A. 2. 9 a A. 2. 10. Ve školách proběhlo **dotazníkové šetření** na zjištění jejich potřeb (které byly umístěny do zásobníku projektů a sloužily jako podklad pro přípravu strategické části a jednotlivých programových rámců, které se dotýkají škol). Na základě dotazníkového šetření vznikl také přehled o jejich aktivitách a vybavenosti, viz níže v přehledových tabulkách.

Základní vybavenost školských zařízení v regionu je dostačující. Je zapotřebí však hledat cesty, jak **získat finanční prostředky na dovybavení jednotlivých tříd či vybavení moderními technologiemi**, jako jsou např. interaktivní tabule. Většina mateřských škol uvádí také potřebu dovybavení školních zahrad herními prvky či opravy současných. Zapotřebí je zde také vybudovat altány, které budou sloužit k venkovní výuce či hraní a cvičení dětí. Mateřské školy využívají svoje zahradní prostory místo tělocvičen, které nemají.

Základní školy většinou disponují svými družinami, jídelnami a i tělocvičnami. Problém družin je, že jejich kapacita je v polovině škol nedostačující, z tohoto důvodu jsou přijímány do školních družin pouze nejmenší děti, nejčastěji od 1. do 3. třídy. Školy mají také zajištěno stravování pro své žáky, většinou mají vlastní školní jídelnu, pokud ne, je zajištěno stravování vydáváním jídla z jiné školy z města. Základní školy mají také vlastní tělocvičny, v případě, že není přímo ve škole, žáci využívají sportovní haly ve městech. V menších obcích jsou využívána jiná sportoviště, která se v obcích nacházejí – fotbalové hřiště, víceúčelová hřiště. U školních zařízení se nacházejí také zahrady pro mimoškolní aktivity dětí. Přehled vybavenosti jednotlivých školních zařízení, tak jak ukázalo dotazníkové šetření ve školách naleznete v příloze A. 2. 11.

Školská zařízení v regionu nabízejí svým žákům velké **množství mimoškolních či doprovodných** aktivit. Většina škol nabízí svým žákům nejrůznější zájmové kroužky, ze kterých si mohou vybírat. Možnosti jsou však stále neodučující a je potřeba je rozšiřovat (něco v tomto duchu napsat, protože je tento bod ve slabých stránkách – bod: nedostatečná nabídka volnočasových aktivit, kuturních a vzdělávacích aktivit). Řada škol začíná organizovat také odpolední či večerní zájmové kroužky pro veřejnost, což vede k rozšíření jejich činnosti a k využití prostor, které jsou po školním vyučování volné. Tyto prostory jsou pak ideálním místem pro pořádání nejrůznějších seminářů, kroužků pro matky s dětmi nebo

pro zřízení univerzit 3. Věku, jak výše uvedeno.

Tabulka 18 Doprovodné a mimoškolní aktivity školských zařízení v rámci komunitní funkce

Doprovodné a mimoškolní aktivity školských zařízení v rámci komunitní funkce							
	Název	Organizovaná doprava dětí do zařízení a zpět	Zájmové kroužky	Ano, jaké?	Odpolední či večerní zájmové kurzy pro veřejnost	Ano, jaké a s kým spolupracuje?	Odpol.ní či več. využití prostor a ploch pro jiné aktivity veřejnosti
1	MŠ Seč	ne	ano	lyžařský, keramika, cvičeníčko pro nejmenší, logopedie, předškolní příprava	ne		ne
2	MŠ Běstvína	ne	ano	zobcová flétna, angličtina	ne		ne
3	MŠ Prachovice	ne	ano	hudební, výtvarný, hra na flétnu, sportovní	ne		ne
4	MŠ Bojanov	ne	ano	angličtina, zpívání, jóga, tance	ne		ne
5	MŠ Ronov n.D.	ne	ano	flétna, AJ, výtvarka	ne		ne
6	MŠ Třemošnice	ne	ano	flétna, AJ, pěvecký kroužek, tvořivé dílny, předplavecká výuka	ne		ne
7	MŠ Lukavice	ne	ano	dramatika, flétna, keramika	ne		ne
8	MŠ Stolany	ne	ne		ne		ne
9	MŠ Morašice	ne	ano	keramika, cvičení s hudbou, zpívání, angličtina, informatika, vaření, cvičení rodičů s dětmi	ne		ne
10	MŠ Horní Bradlo	ne	ano	sportovní, družina, flétna, keramika, kytara	ne		ne
11	MŠ Nasavrky	ne	ne		ne		ne
12	MŠ Mikulovice	ne	ano	AJ, keramika, hip-hop, zumba, PC, sportovní hry, vaření, muzicování	ne		ne
13	MŠ Turkovice	ne	ne		ne		ne
14	MŠ Bylany	ne	ne		ne		ne
15	MŠ Jonášova Heřmanův Městec	ne	ano	jóga, flétna, keramika, pěvecký kr., anglický jazyk	ne		ne
16	MŠ Jiráskova Heřmanův Městec	ne	ano	flétna, angličtina, logopedie, zpívánky, cvičení na míči	ne		ne
17	MŠ Čepí	ne	ano	angličtina	ne		ne
18	MŠ Načešice	ne	ne		ne		ne
19	MŠ Rabštejská Lhota	ano	ano	logopedie, AJ, Metoda dobrého startu - příprava na ZŠ, flétny	ne		ne
	Název	Organizovaná doprava dětí do zařízení a zpět	Zájmové kroužky	Ano, jaké?	Odpolední či večerní zájmové kurzy pro veřejnost	Ano, jaké a s kým spolupracuje?	Odpol.ní či več. využití prostor a ploch pro jiné aktivity veřejnosti
21	ZŠ Prachovice	ano	ano	15 kroužků	ano	FC, ČČK	keramická dílna
22	ZŠ Lukavice	ne	ano	keramický, florbal, přírodopisný, taneční, dramatický, PC,	ano	šance pro tebe, prostory pro aktivity rodičů	SK Holcim Prachovice
23	ZŠ Stolany	ne	ano	dramatika, flétna, keramika	ne		ne
24	ZŠ Morašice	ne	ne		ne		ne
25	ZŠ Horní Bradlo	ne	ano	keramika, cvičení s hudbou, zpívání, angličtina, informatika, vaření, cvičení rodičů s dětmi	ano	cvičení rodčů s dětmi, keramika, zpívání, cvičení žen	ne
26	ZŠ Nasavrky	ne	ano	sportovní, družina, flétna, keramika, kytara	ano	keramika pro dospělé	zahradní slavnosti
27	ZŠ Mikulovice	ne	ano	florbal, sportovní hry, žurnalistický kroužek, ekologický kroužek, hravá angličtina, mediální	ne		sportovní účely (tělocvična, hřiště)

28	ZŠ Heřmanův Městec	ne	ano	AJ, keramika, hip-hop, zumba, PC, sportovní hry, vaření, muzicírování	ne		školní tělocvična
29	ZŠ praktická Heřmanův Městec	ne	ano	taneční, sportovní, technický, hra na flétnu, dopravní, turistický	ne		tělocvična pro potřeby DDM
30	ZŠ Třemošnice	ne	ano	výtvarný a hudební kroužek	ne		ne
31	ZŠ Přelouč	ne	ano	výtvarný, keramický, florbal, přírodovědný, dramatický, angličtina, dopravní, mediální, rybářský, modelářský, karate, minitaneční, kopaná, hasiči	ano	výtvarný a keramický kroužek pro dospělé	chtějí E-senior
32	ZŠ Choltice	ne	ano	15	ne		ne
33	SOŠ a SOU technické Třemošnice	ne	ne		ne		školní tělocvična pro kondiční cvičení
34	SOUV včelařské	ne	ne		ano	E-senior	ne

Zdroj: Dotazníkové šetření ve školách Železnohorského regionu

Z výsledků šetření je zřejmé, že **počet škol** v regionu je prakticky **stabilizovaný** a mění se pouze počet tříd v návaznosti na množství žáků. Ustálený je i poměr úplných a neúplných škol. Je zapotřebí však stávající budovy škol postupně rekonstruovat a snažit se snižovat jejich ekonomickou náročnost.

Dle demografické křivky se do roku 2018 předpokládá nárůst žáků nastupujících do ZŠ o 7. 95%, do roku 2023 klesne počet žáků oproti roku 2018 o 8.85 %. Očekávaný nárůst je způsoben dorůstáním vlny dětí předškolního věku (zvýšený počet oproti normálu) do věku školního. Tato vlna nárůstu počtu dětí je přechodná. Proto by bylo vhodné případné navýšení kapacit škol řešit způsobem, který umožňuje v budoucnu i jiné využití.

Volná místa MŠ jsou v malých obcích, kam je pro rodiče nevýhodné dojíždět. Podle demografické křivky bude počet dětí navštěvujících MŠ do roku 2018 klesat na 90.39 % stavu z roku 2013. Počet dětí v MŠ tedy klesne o 9.61 %. Počet dětí navštěvujících MŠ do roku 2023 bude klesat na 82,83 % stavu z roku 2013. Počet dětí v MŠ tedy klesne o 17.17 % oproti roku 2013.

Problémem vesnických škol je jejich **špatná dopravní dostupnost**. Došlo k rušení dopravních spojů, díky kterým je komplikovanější doprava dětí do ZŠ i ze ZŠ (malotřídních i městských). Proto je nezbytné situaci řešit s ohledem na dalekosáhlé dopady (zánik škol v malých obcích).

Problémem v oblasti školství jsou nedostačující kapacity v mateřských školách – převys žadostí a nedostačující kapacity školních družin v základních školách.

Je zapotřebí se zaměřit na větší **spolupráci škol a budoucích zaměstnavatelů**. V současné době se jeví problémem v území **chybějící technické profese** na trhu práce. Začíná se velmi ukazovat, že chybějí žáci, kteří by vystudovali v technických oborech. Proto je žádoucí spolupráce firem/zaměstnavatelů se školami. Stáže, praxe ve firmách a osvěta zaměstnavatelů ve školách pro **zatraktivnění technických oborů**, pro „nalákání“ žáků pro studium technických oborů je nezbytná. Tento negativní trend se v současné době neprojevuje pouze v regionu, ale i v rámci celé České republiky, je nutností ho tedy začít řešit.

V oblasti školství je nezbytné řešit **mimoškolní aktivity dětí** s důrazem na využívání prostorů škol po vyučování. K podpoře mimoškolních aktivit je nezbytné přistupovat také z důvodu jejich role **prevence sociálně patologických jevů**.

Sportovní vybavenost a aktivity

Železnohorský region nabízí se řadu sportovních a relaxačních aktivit. Pro aktivní sportovce zdejší areály nabízí mnoho druhů vyžití při kratších aktivitách či při dlouhodobějším pobytu. Areály jsou zaměřeny na děti, mládež, sportovce všech věkových kategorií, vrcholové sportovce i adrenalinové nadšence.

Jednotlivé areály nabízí kvalitní zázemí a služby dle druhu sportů. Sportovní aktivity lze kombinovat s relaxací v podobě návštěvy zajímavých turistických cílů. Uvedené areály poskytují služby jak místním obyvatelům, tak návštěvníkům regionu. Přehled jednotlivých areálů naleznete v příloze A. 2. 13.

V celé řadě obcí regionu se nachází fotbalová hřiště, řada dětských hřišť či prostorů pro hraní dětí. Tyto prostory jsou velmi využívány a slouží ke koncentraci obyvatel obcí.

Dle výše uvedených informací lze deklarovat poměrně **širokou sít' sportovních zařízení v území MAS**, což představuje významný potenciál rozvoje této oblasti.

Nicméně přes toto konstatování je v území aktuální problematika potřebnosti zkvalitňování těchto zařízení, **zajištění náležitého a bezpečného dovybavení včetně regenerace a reskonstrukce chátrajících zařízení a venkovních prostor**. S tím souvisí problematika nedostatečné osvěty sportu pro děti mladšího a staršího školního věku a též pro adolescenty. Související problematika týkající se nedostatečné podpory mimoškolních aktivit dětí (viz výše zmíněno také v kapitole školství) představuje v území MAS další téma potřebné k řešení.

Osvěta sportu

Jakékoliv prostředky pro osvětu sportu jsou žádoucí, neboť představují též prevenci sociálně patologických jevů.

Osvěta sportu je též důležitá jako prevence nedostatku pohybu. V území je totiž zaznamenáno neadekvátní využívání volného času po povinných školních aktivitách. **Nedostatečná osvěta sportu** je tak provázena nedostatečným využíváním mimoškolních aktivit a nedostatečným aktivním trávením volného času.

Tato problematika se jeví jako postupně vzrůstající problém vzhledem k stále přitažlivé virtuální realitě počítačů, která děti stále více láká a přitahuje. Nebezpečí virtuálního světa počítačů je stále velkou hrozbou, se kterou souvisí řada dalších problémů (obezita, neaktivní trávení volného - drogová problematika). S touto tematikou souvisí problém nedostatku zkušených trenérů – děti v malých městech území MAS mají lepší možnosti využití kvalitně vedených mimoškolních aktivit kroužků než v malých obcích.

Mimoškolní aktivity, využití volných prostorů škol

V tematice mimoškolních aktivit sehraje klíčovou roli **spolupráce se školami**, které by mohly poskytnout své **prostory pro vyučování** pro aktivní trávení volného času (prostory škol pro aktivní trávení volného času i o víkendech) – umožnění škol pro využití jejich prostor pro aktivní trávení volného času nejen dětem mladšího a staršího školního věku a adolescentům, ale též pro seniory –kurzy, univerzita 3. věku apod.

Systematická a dlouhodobá informovanost o životě v obcích – o vybavenosti obcí a o službách

Celá tato tematika potřebuje zajistit kvalitní informovanost napříč oblastmi – systematické kvalitní cílené informování o nabízených sociálních, zdravotních službách a informování z oblasti kultury a školství.

Tvorba dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost a zjednodušení přístupu ke všem informacím ohledně MŠ, ZŠ, sportu a volnočasových aktivit a ohledně sociálních a zdravotních služeb z jednoho místa umožní rychlé získání informačního přehledu jak pro rodiče, děti, vedení škol i kroužků, tak pro širokou veřejnost.

Poskytování informací a přehledu o komplexních službách trávení volného času pro občany bude též zpětnou vazbou pro subjekty, které se v informacích prezentují a budou pro ně představovat motivaci pro zkvalitňování poskytování služeb. Spolupráce všech subjektů poskytujících služby se jeví jako klíčový faktor úspěchu a rozvoje překonání výše uvedených nedostatků či problémů.

2.1.5. Aktivity a společenský život v obcích

Z hlediska kulturního a společenského života v obcích je na tom MAS Železnohorský region poměrně dobře. Každá z obcí, která se vyjádřila k pořádání tradičních akcí, uvedla, že se v obci konají tradiční akce místního rozsahu, které obce často pořádají nebo na ně finančně přispívají. Dalšími častými organizátory akcí bývá Sdružení dobrovolných hasičů či ostatní místní spolky, pokud je obec má. Přičemž většina obcí uvedla, že má i další zájmové spolky a neziskové organizace než pouze Sdružení dobrovolných hasičů.

Podpora zachování tradic a místního patriotismu

Okolní příroda, ráz krajiny a životní podmínky formovaly i vývoj kulturní společnosti. Některé akce, jako jsou tradiční masopusty, stavění májů, posvícení a poutě přetrvávají více méně v nezměněné podobě do dnešní doby. Některé tradice však byly pozapomenuty. V současné době ve spolupráci se subjekty regionu dochází k jejich obnově v modernějším pojetí. Jedná se především o Tradice Železnohorského regionu, Babí léto na Konopáči, Svatováclavské kejklování na Mladotickém mlýně, Lughnasad – oslava Keltského svátku a dalších. Tyto akce nejen představují tradiční řemesla a tradiční výrobní postupy, ke kterým se vrací dnešní mladí lidé, ale dávají i možnost představení novodobých řemeslných výrobků, které vznikají v současné době, např. moderní keramika, barvení látek aj.

Významný potenciál v oblasti tradic a kultury má pro rozvoj regionu historie Keltů. Archeopark Nasavrky obsahuje bezpočet aktivit, které zajišťuje společně s tradičními akcemi občanské sdružení Boii – člen MAS ŽR. A dále židovská historie, především na území města Heřmanův Městec.

V rámci **spolupráce informačních center** (Heřmanův Městec, Nasavrky, Třemošnice, Seč a Přelouč) je připravován pro daný rok celkový kalendář kulturních a společenských akcí. Tento kalendář se dále rozvíjí jednotlivě každý měsíc, kdy jsou propagovány pouze akce v jednotlivém měsíci (což vede k propagaci i méně atraktivních akcí). Z tohoto kalendáře byly vytipovány ty nejdůležitější akce, z kterých bude vycházet i celková propagace území – z každého území členského mikroregionu 1 akce. Tyto akce jsou podporovány i finančně z MAS, jedná se o tyto akce:

- *PŽH: Tradice Železnohorského regionu* v Areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovicích – akce je zaměřena na tvůrčí dílny tradičních řemesel regionu pro účastníky, které přímo vedou umělci a řemeslníci.
- *HM: Prodejní výstava „Babí léto na Železných horách“* v Autokempinku Konopáč - tradiční prodejní výstavy výrobků a výpěstků podnikatelů regionu.
- *ŽH: Svatováclavské kejklování* na Mladotickém mlýně – pořádá Nadace Bílý jeřáb
- *ZL: Hry bez hranic* - Tradiční soutěž ve sportovních i jiných disciplínách smíšených družstev z 10 obcí v severní části Železnohorského regionu se uskuteční v září. Bohatý doprovodný program. Divácky velmi atraktivní.
- *CŽH: Keltský festival Lughnasad* v Nasavrkách - Oslava letního keltského svátku, které připravuje občanské sdružení Boii.

V rámci spolupráce s Univerzitou Pardubice je zpracovávána studentská práce na téma „Historie a současnost tradic Železnohorského regionu s možností využití pro současný rozvoj“.

V regionu se **objevuje nízká soudržnost a ztotožnění obyvatel se životem na venkově, která je definována:**

- **Lidé dojíždějí za prací včetně dětí do škol do větších měst** (většinou zcela „automaticky“ rodiče s sebou cestou do zaměstnání zároveň vozí i děti do škol - do těchto větších měst) a do regionu se vrací většinou až na sklonku dne (večer). A dále se již proto nezajímají o společenský život v obci, a to i přesto, že se obce či místní spolky snaží pořádat řadu kulturních či společenských akcí a dalších příležitostí. **Na základě pracovních příležitostí obyvatelé nejen dojíždějí, ale i se stěhují s celými rodinami do měst**, tím nastává nevyrovnaný demografický vývoj, kde ekonomicky stabilní obyvatelstvo bydlí ve městech a průměrný věk obyvatel na venkově se zvyšuje či míří k věku seniorskému.
- **Nevhodný urbanismus vycházející z 90. let 20. století, kdy nastal neuvážený rozvoj venkovské zástavby pro městské obyvatele.** Nově přistěhovalí obyvatelé se s původními obyvateli v průběhu doby špatně zžívají, a tím trpí společenský život v obci. Tímto jsou zde porušeny principy komunitního života.
- **Na základě nefunkčních komunit se snižuje návštěvnost akcí pořádaných místními spolky, a tím dopad na tradiční soudržnost v obci.**
- **Na základě moderních komunikačních technologií lidé ztrácí potřebu přirozených osobních vazeb a kontaktů, tím i ztrácí ztotožnění s místem svého bydliště.**

Je zapotřebí řešit tento negativní trend, který je v regionu pocíťován, a tak zvýšit soudržnost místních lidí s životem na venkově. Jde o to zajistit, aby zde obyvatelé jen nebydleli, ale aby zde i žili společenským životem a byli hrdí na to, že jsou z dané oblasti.

Region se snaží vytvářet aktivity na obrat v uvedeném směru. Konkrétním příkladem jsou Programy pro školy, které ukazují konkrétní tradiční řemesla a aktivity na venkově, které ztotožnění obyvatel s konkrétním regionem přímo podporují.

Na podporu místního patriotismu se pořádají také nejrůznější akce v regionu, např. červnové **Tradice Železnohorského regionu** v Areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovicích (další jsou popsány výše). Akce je zaměřena na tvůrčí dílny tradičních řemesel regionu pro účastníky, které přímo vedou umělci a řemeslníci. Název a náplň akce má několikrát význam. Jedna má za cíl **přilákat obyvatele nejen Železnohorského regionu k obnově starých řemesel a tradic na venkově**, navázat na přerušovaný vývoj vztahu k tradici a řemeslu, rozvíjet náplň volnočasových aktivit mládeže a akcí pořádat v tradičním duchu starých zvyků, také má za cíl být první v dlouhé řadě těchto tradičních akcí a tím podpořit vznik obdobných.

Místní spolky

V obcích je kultura zastoupena funkcí místních spolků, do kterých se zapojují občané od dětí až po dospělé. Tyto spolky se podílejí na pořádání nejrůznějších kulturních akcí a jsou pro obce nezastupitelné. Přehled spolků, které působí na území Železnohorského regionu, naleznete v příloze A2.14.

2.1.6. Bydlení

Stav domovního a bytového fondu odpovídá celkové situaci v České republice. Obce, mající možnost nabídky

stavebních pozemků, jsou **na dobré cestě zvrátit současný trend** úbytku mladé a střední generace z venkova, tj. **vylidnění vesnic**. S možností nabídky výstavby RD se obce snaží zajistit vyhovující stav občanské vybavenosti, což je někdy nad jejich síly, především v oblasti zajištění prodeje denních potravin. Snaží se přivést nové občany formou nabídky zasíťovaných pozemků pro RD.

Na území MAS je velké množství vhodných lokalit pro rezidenční bydlení nového věku. Jedná se o bydlení v dosahu přírody s dobrou dojezdovou vzdáleností do zaměstnání – větších měst. S tím je však spojena mnohdy problematická autobusová a železniční doprava.

Obce se tedy snaží nejen pro obnovu, ale i rozvoj domovního a bytového fondu, postupovat s vědomím veškerých uvedených skutečností.

Je patrné, že od roku 2001 do roku 2013 bylo vystavěno nebo přestavěno 2 154 bytů včetně domů pro seniory a jiných staveb sociální infrastruktury, z čehož se nejvíce stavělo v Přelouči, Heřmanově Městci a Mikulovicích. Naopak nejméně se stavělo v obcích Biskupice, Bousov, České Lhotice, Krásné, Liboměřice a Chrtínky.

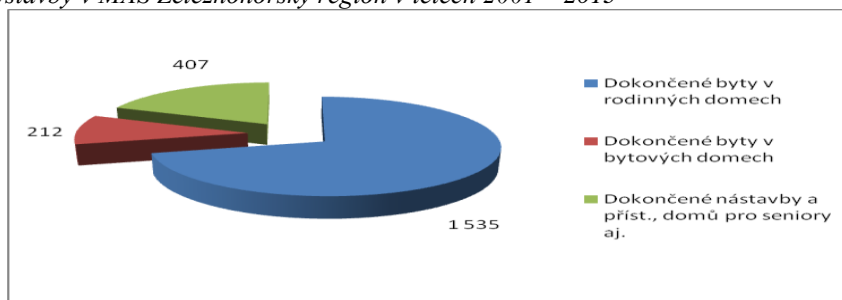
Vývoj bytové infrastruktury v obcích regionu v letech 2001 – 2013 naleznete v příloze A. 2. 15.

Tabulka 19 Vývoj bytové infrastruktury v letech 2001 - 2013

Obec název	Dokončené byty celkem 2001-13 (vč. nástavby a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001-13	Dokončené byty v bytových domech 2001-13
Železnohorský region	2 154	1 535	212
Pardubický kraj	19 146	10 609	4 760
Česká republika	412 776	199 589	127 320

Zdroj: Český statistický úřad

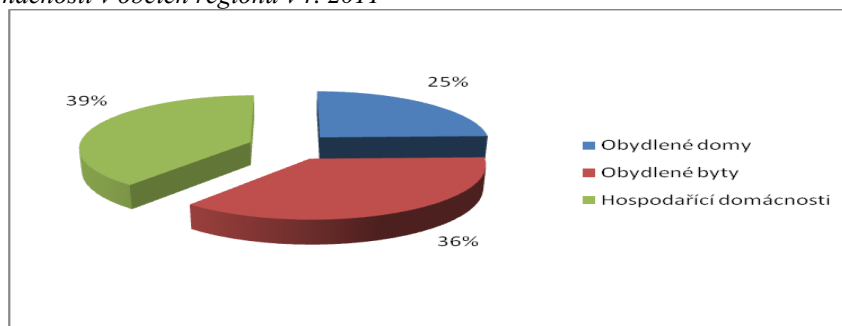
Graf 9: Struktura výstavby v MAS Železnohorský region v letech 2001 – 2013

Zdroj: Český statistický úřad

V Železnohorském regionu je celkem **10 966 obydlených domů** **16 224 obydlených bytů** – detailně přehled bytové zástavby naleznete v příloze A. 2. 16.

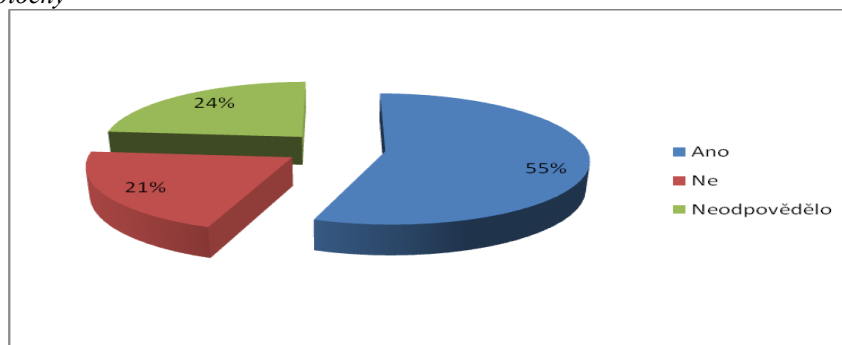
Graf 10 Přehled domácností v obcích regionu v r. 2011

Zdroj: Český statistický úřad

Na základě dotazníkového šetření v obcích bylo zjištěno, že 55 % počítá s novými rozvojovými plochami pro novou výstavbu.

Graf 11 Rozvojové plochy

Zdroj: Český statistický úřad

2.1.7. Životní prostředí

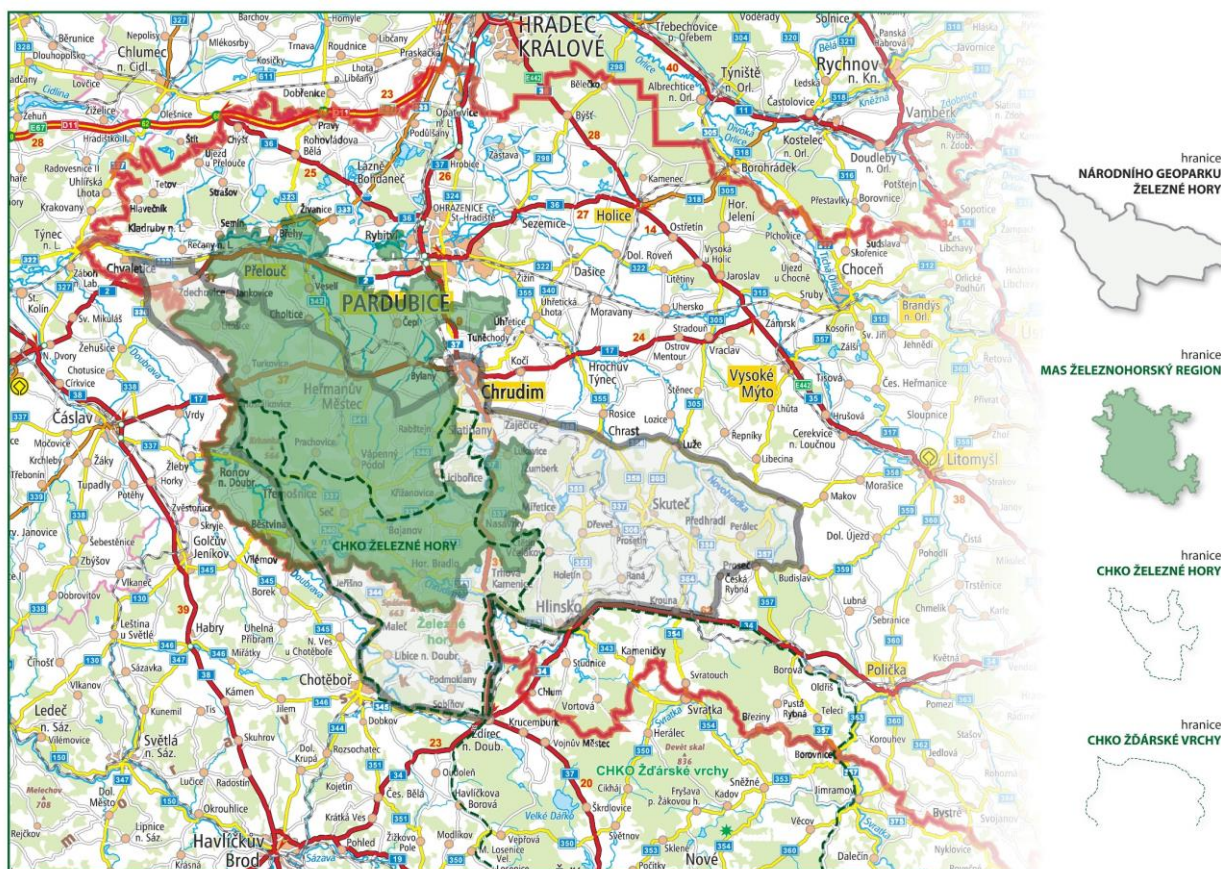
Podstatná část území regionu je součástí **Chráněné krajinné oblasti Železné hory** a **Národního geoparku Železné hory**. Zdejší krajině se podařilo zachovat pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit. Krajina si zachovala svůj původní ráz i přes výstavbu dvou rozsáhlých děl – Sečské a Křižanovické přehrady. Převážná část regionu je tvořena zalesněnými plochami (až 50% pokryvnosti území). Charakter krajiny vytváří významný potenciál pro rekreaci celoročního charakteru s ohledem na velké množství národních přírodních rezervací, historických a technických památek.

Chráněná krajinná oblast Železné hory byla vyhlášena roku 1991. Účelem vyhlášení je ochrana a postupná obnova hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků. Rozloha CHKO je 284 km². V oblasti je vyhlášeno 24 zvláště chráněných území a 14 památných stromů. CHKO Železné hory má zpracovaný svůj Plán péče o krajinu, který je zapracován do dílčích částí strategie a vychází z něho i strategické a specifické cíle, následně celý programový rámec OP Životní prostředí.

Národní geopark Železné hory je geologicky cenné území, kde jsou ve spolupráci s místními obyvateli a organizacemi rozvíjeny aktivity na podporu rozvoje oblasti a podporu návštěvnosti a vzdělanosti.

Mapa 4 Širší územní vztahy: ŽR – CHKO Železné hory – Národní geopark ŽH

Zdroj: MAS ŽR

Evropsky významných lokalit, které se vyskytují na území MAS ŽR, v rámci Soustavy chráněných území Natura 2000 v České republice, je navrženo k zapsání do národního seznamu **12 těchto území** /Lichnice-Kaňkovy hory, Běstvina, Boušovka, Heřmanův Městec, Choltická obora, Chrudimka, Chrudimka-Nasavrky, Hluboký rybník, rybník Moře, Běstvina-krypta, Pařížov, Podolská a Páterova jeskyně/. Na daném území není navržena žádná ptáčí oblast.

Ovzduší v území Železnohorského regionu je i přes působení místní větších firem Cementárna Holcim Prachovice, Ekorec Prachovice, Dako-CZ, Kovolis Hedvikov a další, **poměrně dobré** vzhledem k proudění vzduchu a směřům větru. Reálnou hrozbou je však nárůst dopravy se všemi dopady na kvalitu životního prostředí. Zemědělské půdy ubývá na úkor výstavby nových zastavěných území, což má neblahý vliv i na vzhled krajiny.

Ochrana životního prostředí území regionu – přírodních lokalit a lokalit NATURA 2000 je řešena v rámci Plánu péče Agentury ochrany a přírody ve spolupráci s CHKO Železné hory se sídlem v Pardubicích.

Kvalitní životní prostředí je důležité z více hledisek, ať už je to hledisko zdraví obyvatel, cestovního ruchu nebo atraktivity pro nově příchozí obyvatele. Obce si to velmi dobře uvědomují, a proto jsou její rozpočtové výdaje právě do ochrany životního prostředí jednou z nejvyšších položek obecního rozpočtu.

Prvkem souvisejícím s komplexním pojmáním životního prostředí je **intravilán a extravilán obce - představitelé obcí se společně s obyvateli snaží propojit veřejná prostranství ve vnitřní obci s navazující krajinou. Úpravy veřejných prostranství a jejich návaznost na údržbu volné krajiny je velmi finanční náročné, ale i přesto řešitelné. Největším problémem jsou však v praxi majetko - právní vztahy k pozemkům**, tj. nemožnost zásahu do majetkových práv vlastníků předmětných pozemků, což neumožňuje realizovat či alespoň koordinovat regeneraci uvedených ploch a lokalit v takové míře, jaká by byla potřebná.

Uvedené závěry vyplývají z architektonických studií veřejných ploch mnoha obcí, kde jsou definováni jednotliví vlastníci pozemků, tj. každá studie definuje pozemky, které lze zregenerovat a které nelze.

Ze strany MAS ŽR je patrná detailní komunikace s majiteli pozemků a důsledná osvěta o vhodném přínosu komplexních úprav veřejných prostor a okolní krajiny.

Je zapotřebí se věnovat podpoře řešení koncepční ochrany území komplexně – tj. ovzduší, vody, půdy. V novém období

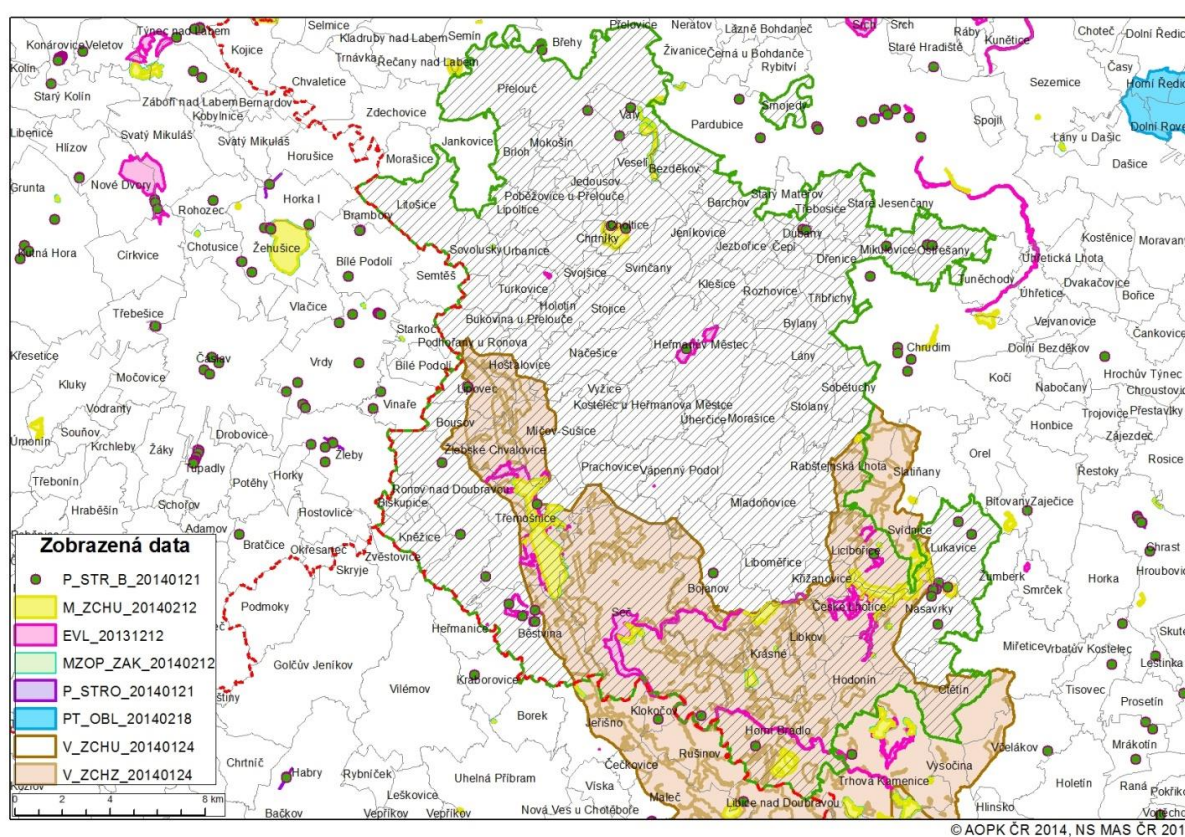

bysme se měli více zaměřit na **podporu získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů** a využívání **alternativních zdrojů**.

Zakomponovat a zdůraznit ochranu týkající se podpory získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů, dále podpora **protierozních opatření** a **zvyšování retenčních schopností krajiny** – je toto řešeno v návrhové části (opatření). V současné době je však problémem **nízký zájem obyvatel i firem o aplikaci opatření směřujících k energetickým a materiálovým úsporám**. Dalším problémem v území je **nízká kupní síla občanů omezující možnosti kvalitního energetického zabezpečení domácností**. Nerespektování základních agrotechnických principů v prvovýrobě je dalším negativem, který je potřeba řešit.

Pozitivem, ze kterého lze vycházet a čerpat pro další rozvoj, je **existence řady ekologických subjektů na území MAS**, které svojí činností motivují obyvatele k změnám a směřují k celkovému zlepšování stavu životního prostředí. Přetrvávajícím problémem zůstává snížená schopnost retence vody v krajině. Problémem se jeví také znečišťování vodních ploch a toků.

Mapa 5 Ochrana přírody a krajiny ŽR k 28.2.2014

Zdroj AOPK

Výše uvedená mapa ukazuje všechna chráněná území na území Železnohorského regionu. Vysvětlení k jednotlivým vyobrazením v mapě:

- M_ZCHU_20140212 **maloplošná zvláště chráněná území s vyhlášenými ochrannými pásmy**
- MZOP_ZAK_20140212_select - **zákonná ochranná pásma maloplošných zvláště chráněných území**
- V_ZCHU_20140124_select - **velkoplošná zvláště chráněná území**
- V_ZCHZ_20140124_select - **zonace velkoplošných zvláště chráněných území**
- EVL_20131212_select - **evropsky významné lokality soustavy Natura 2000**
- PT_OBL_20140218_select - **ptačí oblasti soustavy Natura 2000**
- P_STRO_20140121_select - **památné stromy**
- P_STR_B_20140121_select - **definiční body objektů památných stromů**

Z mapky jasně vyplývá, že více jak polovina území se nachází v Chráněné krajině oblasti Železné hory a realizace jednotlivých aktivit a projektů se musí řídit Plánem péče ochrany přírody CHKO ŽH. V rámci ochrany přírody je zapotřebí i nadále rozvíjet environmentální osvětu a ekologickou výchovu, a to již od malých dětí. K představení

ekologické činnosti využívat celou řadu subjektů zaměřených na ekologickou činnost působících v území. Společně s veřejností se zaměřit na ekologickou činnost – čištění krajiny, jako je čištění studánek, likvidace nelegálních skládek, atd.

V současné době chybí zájem obyvatel a subjektů v území o aplikaci opatření směřujících k energetickým a materiálovým úsporám a nakládání s odpady. Je tedy zapotřebí zvýšit osvětu a podporovat získávání energie pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů.

Je zapotřebí se zaměřit na výsadbu nových stromů, a to jak na zemědělských plochách, tak i v lesích. V místních lesích je třeba podpořit a zkvalitnit funkci lesů, rozšířit jeho kvalitu a funkci. V současné době je velký zájem o vznik tematických a vlastivědných stezek, které přispějí k osvětové činnosti.

Odpadové hospodářství a nakládání s odpady

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Na území regionu se nachází skládka komunálního odpadu v Nasavrkách.

Obce na území MAS mají **různorodé funkční systémy svozu odpadů**. Obce využívají pravidelný svoz komunálního odpadu (popelnice/pytle) a dále svoz tříděného odpadu (kontejnery, pytle). Obce mají své systémy separovaného odpadu základních druhů odpadů (kontejnery na sklo, papír, plast, nově na bioodpad a kovy, velkoobjemový odpad, elektroodpad, sběrné dvory). V některých obcích je sběrný dvůr a přibližně 2x ročně se koná svoz nebezpečného odpadu.

Na území regionu působí pět svozových firem, které vytvářejí „zdravou“ konkurenci: AVE Čáslav, Smp – odpady, a.s., SOP Přelouč a.s., TS města Pardubic, TS mikroregionu Hlinecko. I přes tyto služby dochází k tvorbě menších černých skládek. Černé skládky se vyskytují na místech, která nejsou dobře sledovatelná - místa příkopů za obcemi, les za obcí, starostové také vyjadřují problém s černými skládkami vzhazováním i menšího množství odpadu hned vedle popelnic či kontejnerů přímo v obci, což je pro obec nevzhledné a nedůstojné.

Na části území MAS ŽHR existuje **funkční účelový dobrovolný svazek obcí v oblasti odpadového hospodářství** - Svazek obcí Přeloučska (SOP), který je zaměřen na spolupráci obcí v oblasti nakládání s odpady (oblast Podhůří Železných hor). Tato část území MAS ŽHR (všechny obce dobrovolného svazku obcí Podhůří Železných hor) je tak příkladem spolupráce PPP v oblasti odpadového hospodářství - spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Lze zároveň konstatovat, že v ostatním území MAS (kde nepůsobí Svazek obcí Přeloučska) existuje mezi obcemi neformální spolupráce v odpadovém hospodářství - starostové obcí si vzájemně předávají informace např. o svozových firmách, společně postupují při výběru svozové firmy, při koupi svozových nádob apod.

Území MAS ŽHR je poměrně široce vybaveno zařízeními pro nakládání s odpady. Přesto lze vysledovat na některých místech problematiku nerovnoměrného rozmístění (oblast Podhůří Železných hor) – především sběrných dvorů, vzhledem k velké dojezdové vzdálenosti z malých obcí do těchto zařízení. Obce by uvítaly rovnoměrnější rozmístění – tedy více sběrných dvorů (či sběrných míst). Co se týče **hustoty sběrné sítě na třídění odpadů** v přepočtu na 1 obyvatele, je tato síť **nerovnoměrná** – na některých místech je poměrně málo hustá a je potřeba více nádob na tříděný odpad – potřeba větší a rovnoměrnější rozmístění, což může mít za následek také větší motivaci obyvatel pro třídění odpadů.

Dle zjišťování a analyzování stavu třídění odpadů lze konstatovat, že v oblasti třídění odpadů je potřeba stále systematické a pravidlené **osvěty** (stále je zde problematika neukázněnosti občanů v třídění odpadů). Jedná se zde o problematiku komplexní odpovědnosti vůči životnímu prostředí a vůči budoucím generacím.

Zaměření osvěty je potřebné ve dvojí rovině:

- v rovině ekologické: vysvětlování smyslu třídění odpadů včetně odpovědnosti vůči životnímu prostředí a budoucím generacím
- v rovině finanční: vysvětlující vliv větší tříděnosti odpadů na finančním odrazu v rozpočtu obcí (čím větší třídění, tím více financí do rozpočtu obcí zpět od systémů zpětného odběru – např. od EKOKOMu - a tím se zvyšuje šance na menší poplatky občanů za odpady)

V souvislosti s tolik diskutovanou aktuálně novou legislativou v oblasti odpadového hospodářství – podle novely zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (v návaznosti na závazky EU) bude od roku 2024 zakázáno ukládat

na skládky směsný komunální odpad, recyklovatelné a využitelné odpady, ve prospěch materiálového využití. Nová legislativa také pro obce zavádí povinné třídění bioodpadu a kovů, a to již od 1. 1. 2015.

Proto je nezbytné k tomuto aktuálnímu dění zaujmout obcemi jasné stanovisko a opatření v souvislosti s výše uvedenými změnami v legislativě.

Především tedy v souvislosti s novou legislativou týkající se zavedení systému třídění bioodpadu a kovů je žádoucí se této problematice v území dále věnovat a systém zpřehlednit včetně dodržování povinné zákonné legislativy obcí o způsobu nakládání s bioodpady a kovy, což potvrdili zapojení odborníci a další subjekty v území působící v oblasti odpadového hospodářství.

Obrázek 2 Odpadové hospodářství ŽR

Zdroj MAS ŽR

Ochrana ovzduší

Velkými a zároveň stálými zdroji emisí jsou především podniky veřejného zásobování energií a teplem a průmyslové zóny na území měst Pardubic, Chrudim a Přelouč. Přímo na území MAS je jedním z hlavních znečišťovatelů ovzduší Cementárna Prachovice a Spalovna odpadů ECOREC Prachovice, a to i přes moderní technologie používané v těchto podnicích. Dalšími významnými zdroji emisí (tuhé znečišťující látky a oxid uhelnatý) na území MAS jsou doprava a lokální topeniště.

Český hydrometeorologický ústav dále uvádí, že dochází k mírnému poklesu, v některých letech ke stagnaci, emisí a tuhých látek v Pardubickém kraji, avšak na venkovských a pozadových stanicích, které monitorují koncentraci přízemního ozonu, dochází ke zvyšování počtu překročení imisního limitu ve vztahu k ochraně lidského zdraví. Maximální počet ročního překročení však na území MAS nebyl.

Ochrana vod

V současné době je kladen důraz na **likvidaci starých ekologických zátěží**, likvidaci **odpadních vod** a **čištění vodních ploch**. Bohužel **stav kanalizačních systémů** na území MAS je **nevyhovující**. Velká část obcí má buď pouze kanalizaci povrchovou anebo je nutné stávající kanalizační systém rekonstruovat, stejně tak chybí v části obcí ČOV.

Kvalita vody v soukromých studních je různá od vody užitkové až po vodu pitnou. Voda dodávaná vodárnami (VAK) je nezávadná a kvalitní, vhodná i pro udržování pitného režimu.

Nejvýznamnější řekou regionu je bezesporu Chrudimka. Hydrografická síť Chrudimky je charakteristická především výraznými změnami směru páteřního toku a strmými svahy říčního údolí, na nichž se uplatnily kratší přítoky s úzkými a málo větvenými povodími. V povodí Chrudimky se na území regionu nacází údolní nádrže (Křižanovice a Seč) a dvě vyrovnávací nádrže (Seč II a Práčov).

Jihozápadní část území odvodňuje druhá významná řeka Doubrava. Převážná část trasy sleduje úpatí strmého jihozápadního svahu Železných hor - tím je dán nezvykle úzký tvar povodí a asymetrický charakter hydrografické sítě. Na řece Doubravě se nachází v regionu přehradní nádrž Pařížov.

V minulých letech došlo na území k výstavbě mnoha rybníků, většinou se jedná o menší vodní plochy, které slouží především k retenčním, rybochovným, rekreačním a krajinným účelům.

V povodí Chrudimky se v letech 1960-1986 odvodnilo melioracemi až 42 % zemědělské půdy, v povodí Doubravy převládly nad půdními melioracemi nevhodné způsoby napřimování vodních toků. Z hlediska ochrany krajiny a přírody byly nejcennější přirozené mokřady potlačovány v obou povodích analogicky, v povodí Chrudimky byly častěji postiženy

Ochrana půdy

Kolektivizace v zemědělství v 50. letech znamenala zcelování pozemků a maximalizaci výměry lánů. Nastalo intenzivní zemědělství socialistické éry podpořené hojným množstvím umělých hnojiv. Mokré louky byly zničeny v 60. a 70. letech, kdy se ke kosení začala používat těžká zemědělská technika. Přistoupilo se k jejich odvodnění. Systematicky na nich byla měněna druhová skladba rostlin a louky byly plošně postřikovány a hnojeny. Obrovským zásahem do krajiny byl velký plošný nárůst sídel. Šlo o to za každou cenu vytěžit maximum.

Krajina v regionu se obecně potýká s dvěma problémy: buď je příliš **intenzivně využívána**, a pak v ní nezůstává místo téměř na nic jiného než rozlehlé lány polí nebo je naopak **neudržovaná a zarůstá křovinami**. Zemědělství bylo a mělo by být rozhodující součástí péče o krajinu. Zemědělství bylo ale bohužel ve 20. století změněno na průmyslovou velkovýrobu. Krajina, která byla od nepaměti nejvíce zemědělsky využívána, je dnes nejvíce zdevastovaná.

Půda byla v druhé polovině 20. století nadměrně zorána až na 72,2 %. Za své vzaly nejen meze, ale i remízky a řada luk a pastvin. Krajina ztratila své přirozené přechody, a tak pole začalo těsně sousedit s lesem, strom vprostřed polí ztratil své travnaté okolí a potokům bylo odňato jejich zelené okolí. Zorána byla i řada nevhodných míst. Výrazně kleslo procento trvalých travních porostů.

Velké lány znamenají nejen poškozování krajinného rázu, ale také zvýšení eroze, snížení druhové pestrosti a snížení průchodnosti krajiny. Nejsou pak žádné cesty, které by propojovaly obce a místa v krajině. V důsledku toho se pak ani člověk a téměř ani zvířata v krajině nepohybují. Tím, že krajina ztratila své ekostabilizační prvky, ztratila schopnost udržet své jednotlivé složky a jejich působení v rovnováze. V honbě za co nevyššími výnosy docházelo k přehnojení a tím ke kontaminaci půdy. Výsledkem je **ztráta přirozené úrodnosti půdy**. V dnešní době se již našťastí používá méně průmyslových hnojiv a pesticidů a to má nesporný vliv na kvalitu podzemních vod.

Dnes již není potřeba produkovat velké objemy píce, jelikož za posledních 10 let byly sníženy stavy skotu na polovinu. Do popředí tedy vystupují dnes jiné funkce trvalých travních porostů. Současný pohled na trvalé travní porosty se soustředí hlavně na jejich mimoprodukční funkce. Jde o ochranu půdy, vody, biodiverzity, tvorbu a ochranu krajiny a v neposlední řadě podporu rekreace. Z krajiny téměř zmizely pastviny v důsledku kolektivizace a s nimi i rozmanité druhy rostlin a živočichů, které na ně byly vázány. Pokud se některé pastviny přestaly využívat nebo se nevyužívaly dostatečně, došlo k jejich zaplevelení, a to hlavně šťovíky, pcháči a náletem dřevin.

Je potřeba **navrátit přírodní podobu potokům**, které byly zatrubněny, a **nepřipouštět další zatrubňování**. Alespoň některé potoky by bylo dobré **revitalizovat** a navrátit jim **přirozené meandrující koryto**. Takovýto prvek by krajině velmi prospěl – zkrášlil by ji i vytvořil **prostor pro život množství živočichů a rostlin**. Travnaté porosty, keře a stromy zpevňují břehy vodních toků, které nemají koryto vyložené panely nebo tvárnici, a zabraňují jejich vymílání. Kromě toho tím také vznikne přírodní prostředí pro život živočichů a rostlin.

I nevhodná velikost a organizace zemědělských pozemků vede na mnoha místech k erozi půdy a nesprávným

hydrologickým poměrům – k osušení a přehřívání území, vyplavování živin a k eutrofizaci povrchových toků.

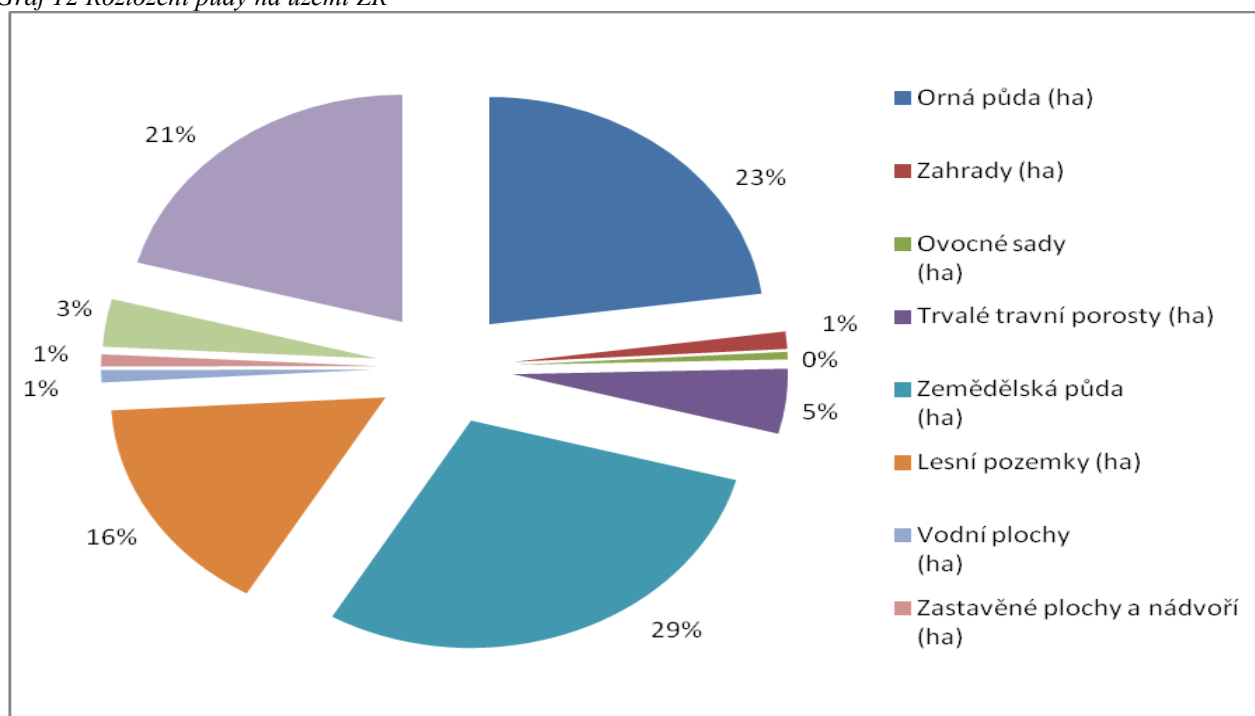
Okraje lesů jsou tvořeny listnatými dřevinami. To je důležité z hlediska krajinného rázu i ochrany proti polomům. Lesy by měly být výrazným ekostabilizačním prvkem. K tomu je potřeba sledovat dlouhodobý cíl přiblížit jejich skladbu přirozenému stavu. To znamená zvyšovat podíl listnatých stromů.

Tabulka 20 Skladba půdy ŽR

	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahra- dy (ha)	Ovoč- né sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavě- né plochy a nádvoří (ha)	Ostatn- í plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)
Železnohorský region	50 687	23 156	1 252	545	4 669	29 621	15 862	892	878	3 434	21 066

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 12 Rozložení půdy na území ŽR

Zdroj: Český statistický úřad

Energetika

V rámci energetiky je území zásobováno plynem, elektrickou energií a teplem. Dále jsou zde dostupné telekomunikační služby. Možnou hrozbou v této oblasti je růst energetické náročnosti a závislost na systémech dálkových energetických rozvodů.

Zásobování elektrickou energií Železnohorský region zabezpečuje provozovatel přenosové soustavy vvn ČEPS, a.s. Přechem mezi přenosovou soustavou ČEPS, a.s. a distribučním systémem regionálního energetického podniku (VČE a.s.) tvoří soustava transformoven zásobujících určená území. Region spadá pod energetický podnik Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové (VČE a.s.), která zásobuje i celý Pardubický kraj.

Mimo uvedené základní zdroje energetiky jsou v regionu vodní elektrárny Práčov a Seč.

V současné době figuruje na trhu celá řada společností, které nabízejí zprostředkování elektrické či jiné energie. Všechny obce připojeny na dálkové rozvody elektrické energie, dodavatelé se vybírají buď samostatně, nebo společně v rámci veřejných aukcí.

Pokrytí území **dobavkami elektrickou energií je komplexní.**

V obci Horní Bradlo v místní části Javorné se nachází **nově postavená bioplynová stanice**, kterou provozuje zemědělská společnost Zemědělská, a.s. Horní Bradlo.

Vedle centrálních dobavek plynu mnoho domácností používá jako zdroj tepla (hlavní či doplňkový) **místní topidla** s rozdílnou účinností a emisemi.

Nutností je více získávat energie pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů.

2.1.8. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Podnikání a výroba

Region patří do NUTS II Severovýchod. Ten je znám svou významnou a tradiční průmyslovou výrobou, především v oblasti strojírenství, chemického, potravinářského a elektrotechnického průmyslu. Region se rozkládá nedaleko centra Pardubického kraje, východním až severovýchodním směrem.

Tato poloha je výhodná zejména pro rozvoj sekundárního sektoru. Dalším kladem pro hospodářství je železniční trať Pardubice – Česká Třebová - Ostrava. Do budoucna **je nutné dbát na kvalitu a zejména šíři dopravní a technické infrastruktury**, což je podmínkou pro rozvoj regionu. Dále je nutné podporovat subjekty malého a středního podnikání, neboť ty jsou hybnou silou v ekonomickém rozvoji území ve venkovských oblastech a na malých městech. Díky své různorodosti vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, a tím zajišťují dynamiku trhu, širší poptávku a nabídku. Region patřící do celku Pardubického kraje je možné rozdělit do třech zpracovatelských odvětví:

- specializovaná (výroba počítačů a počítačových komponentů, rafinérské zpracování ropy, energetika)
- nosná odvětví růstového potenciálu kraje (farmaceutický, potravinářský, chemický, strojírenský a textilní průmysl)
- růstová odvětví (průmysl radiových, televizních a spojovacích zařízení a přístrojů)

Přestože má **region primárně největší předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu**, lze jej z ekonomického pohledu možné charakterizovat díky **hospodářské tradici jako zemědělský s rozvíjejícími se službami** a rovněž jako oblast s **potenciálem růstu průmyslu**. Subjekty malého a středního podnikání jsou hybnou silou v ekonomickém rozvoji území ve venkovských oblastech a na malých městech. Díky své různorodosti vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, a tím zajišťují dynamiku trhu, širší poptávku a nabídku.

Ekonomika území se opírá o místní malé a střední podniky, které svou rozmanitostí zajišťují ve spolupráci s místní správou vzrůstající počet nově vytvářených pracovních míst. Ve spolupráci s diverzifikací drobných zemědělců pak dochází k postupnému rozvoji cestovního ruchu.

V regionu, který má silnou pozici i z pohledu rozvoje cestovního ruchu, je několik průmyslových středisek. Zájmové území je značně zemědělsky využívané. Na území regionu působí drobní samostatně hospodařící rolníci a malá agrodružstva. V současné době **neexistuje pestrost ve využívání krajiny**. Pěstování se orientuje na běžné plodiny. Živočišná výroba je také standardní. Odvětvová specializace regionu je tedy jednoznačná, a to zemědělská prvovýroba, převážně rostlinná, ale i živočišná. Dále pak nemalé procento zaujímá výroba a zpracování dřeva a strojírenství, jenž je historicky tradičním odvětvím na Třemošnicku. Budoucí podpora rozvoje strojírenství je zajištěna spoluprací firem s SOU Strojírenským v Třemošnici a rozvojem průmyslové zóny tamtéž.

Z dosavadního vývoje těchto odvětví vyplývá, že pokračuje racionalizace a restrukturalizace ve většině podniků s cílem dosáhnout vyšší konkurenceschopnosti. Tyto trendy se obecně projevují poklesem zaměstnanosti. Na druhé straně je však patrný růst menších firem, vycházejících z lepších ekonomických i technologických základů i pružnějšího systému řízení. Pro region je dnes typická (a zdravá) členitá odvětvová a oborová struktura a větší počet podniků menší, případně střední velikosti. Existuje velký **prostor pro rozvoj služeb**.

Jednotlivé mikroregiony se v současné době snaží prostřednictvím strategického plánu ekonomického rozvoje území o podporu rozvoje podnikání a s výhledem do budoucnosti a znalostí problematiky EU i o podporu místních zemědělců při hledání a rozšiřování nových okruhů jejich činnosti.

Tabulka 21 Některé firmy s působností v regionu (území MAS)

FIRMA	OBOR
HOLCIM, a. s.	Cementárna, výroba stavebních hmot
DAKO-CZ, a.s.	Strojírenský průmysl, výroba vlakových brzd
Kovolis Hedvikov, a.s.	Strojírenský průmysl – výroba automobilových dílů
Zemědělská, a.s.	Zemědělství, rostlinná a živočišná výroba
Progres v.o.s.	Lesnictví, těžba, pěstební činnost
Elektropoli-Galvia, s.r.o.	Kovovýroba s chemickým provozem
Sostav Heřmanův Městec	Stavebnictví
Bellazi	Výroba nábytku
Tapoil, s.r.o.	Prodej olejů, maziv a asfaltových výrobků
Cyklos, výrobní družstvo	Rozmnožovací, polygrafická a kancelářská technika
Agro Načešice	Zemědělství, rostlinná a živočišná výroba
MPH Medical Devices, s.r.o.	Výroba a montáž prostředků zdravotní techniky
Ekodesky Stramit, s.r.o.	Výroba stavebního systému ekopanelů, provádění staveb

Zdroj: Databáze MAS

Železnohorský region je také **krajem tradic a řemeslné výroby**. A proto, že MAS si uvědomuje tento potenciál a chce pomoci malým živnostníkům v rozvoji jejich činnosti a posílení jejich ekonomické stability, tak provádí **certifikaci regionálních výrobků**.

Chceme také zároveň pomoci k zachování a k obnově starých řemesel a tradic na venkově. MAS je koordinátorem této certifikace, již od roku 2011, kdy se stala členem Asociace regionálních značek ČR. Od té doby bylo certifikováno celkem 55 regionálních výrobků od 50 výrobců. Více o certifikaci regionálních výrobců v kapitole 2.10.3.

Co se týká přímo zemědělství, je zájmové území značně využíváné, vzhledem ke vhodnému reliéfu krajiny. Pozemky se nachází v povodí řeky Chrudimky, která je zdrojem vody pro Sečskou a Křižanovickou přehradu. Mezi významné vodoteče patří Doubrava, Strouha – Zlatotok, Zlatý potok a Bylanka. Kromě největší vodní plochy, kterou je Sečská přehrada sloužící k rekreaci, se na území regionu nachází množství rybníků, buď sloužící k chovu ryb či rekreaci. V době nadměrných srážek jsou pozemky z části zaplavovány. Zápavy postihují zejména území, na kterých byly v minulosti pěstovány trvalé travní porosty, zejména louky. Tyto pozemky byly zorněny a jsou využívány k intenzivnímu hospodaření.

Na území regionu působí několik zemědělských družstev (některé uvedeny v tabulce firem) a drobní samostatně hospodařící rolníci.

V návaznosti na historické souvislosti vývoje zemědělství a krajiny výše, v současné době neexistuje pestrost ve využívání krajiny, jak výše uvedeno. Zaměření výroby zemědělských podnikatelů je zejména na **rostlinnou a živočišnou výrobu**, dále pak na pěstování zeleniny. V živočišné výrobě jsou zemědělci zaměřeni na výrobu mléka, vepřového a hovězího masa a výkrm kuřat. Ekonomika hospodářských subjektů je ovlivněna nízkou cenou za prodávané komodity.

Proto je nutno podpořit **diverzifikaci zemědělských činností** a začlenit ji nejen do péče o krajinu, ale i do rozvoje v oblasti cestovního ruchu.

Tabulka 22 Přehled firem v regionu, dle sektorů /30.6.2014/

	Celkem	Zemědělství, lesnictví, rybníkářství	Těžba a Průmysl celkem	Těžba a dobývání	Zpracovatelský průmysl	Výroba a rozvod elektriny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi	Stavebnictví	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	Doprava a skladování	Ubytování, stravování a pohostinství	Informační a komunikační činnosti	Peněžnictví a pojišťovnictví	Činnosti v oblasti nemovitostí	Profesní, vědecké a technické činnosti	N Administrativní a podpůrné činnosti	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	Vzdělávání	Zdravotní a sociální péče	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	Ostatní činnosti	Nezařazeno
Železnohorský region	5 253	497	951	2	912	5	32	895	964	227	239	77	117	82	441	61	121	87	61	104	300	29

Zdroj: Český statistický úřad

Detailní přehled firem v obcích regionu rozdělených dle sektorů naleznete v příloze A. 2. 18.

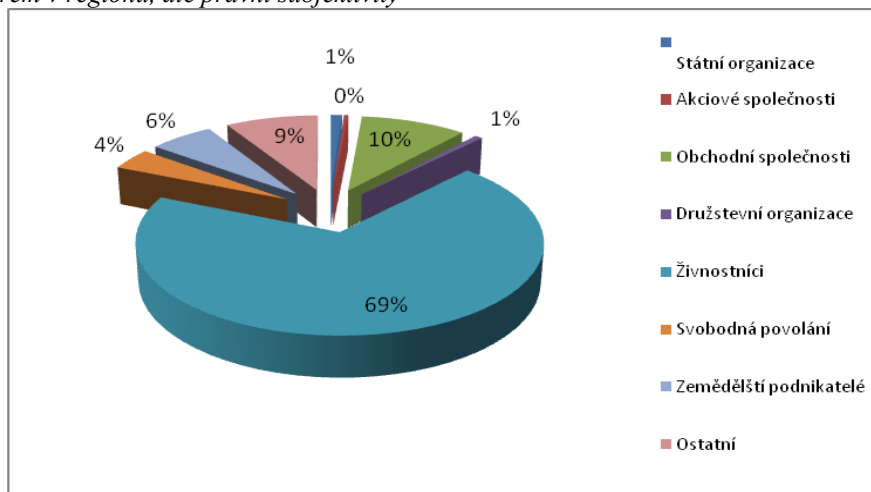
Tabulka 23 Přehled firem v regionu, dle právní subjektivity

Obec název	Státní organizace	Akiové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělské podnikatelé	Ostatní
Železnohorský region	55	21	518	39	3 664	209	316	452

Zdroj: Český statistický úřad

Detailní přehled firem v obcích regionu rozdělených dle právní subjektivity naleznete v příloze A. 2. 19.

Graf 13 Přehled firem v regionu, dle právní subjektivity

Zdroj: Český statistický úřad

Je zapotřebí více **podporovat místní výrobce a tradiční řemeslníky**, kteří v regionu působí. Místním výrobcům v současné době hodně přispívá i **marketingová značka ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt**, která je systémem certifikované produkce. Což přináší výrobcům určitý druh podpory a zvýšení povědomí o nich, je také cestou k zvýšení odbytu jejich produkce. Nutností je i nadále tyto místní výrobce podporovat a učit místní lidi, místní řemeslné činnosti, formou odborných vzdělávacích dílen pod vedením místních výrobců. Čímž bude i docházet k **posílení místního patriotismu**.

Zaměstnanost

Z pohledu Pardubického kraje činil v roce 2013 průměrný počet volných pracovních míst v evidenci KrP Pardubice 2 341. Tato průměrná hodnota byla pouze o 34 míst nižší, než v předchozím roce. Nejnižší poptávka byla zaznamenána v lednu – 1 756 míst, nejvyšší pak v září – 2 717 míst. Nejvíce volných míst nabízeli zaměstnavatelé v okrese Ústí nad Orlicí (v průměru 814 míst), dále v okrese Pardubice (808 míst), okrese Chrudim (369 míst) a nejméně v okrese Svitavy (351 míst).

Tabulka 24 Vývoj a struktura volných pracovních míst

Struktura VM dle kategorií	31. 12. 2012	31. 12. 2013
pracovní místa – celkem:	1 857	2 393
- pro dělníky	983	1 219
- pro THP + pracovníci ve službách	874	1 174
- pro občany se ZP	95	196
- pro absolventy a mladistvé	330	778

Zdroj: Úřad práce Pardubice

V meziročním porovnání vzrostl počet volných míst v Pardubickém kraji k 31. 12. 2013 o 28,9 %. Poptávka po THP a profesích ve službách vzrostla méně, o 24 %, počet pracovních příležitostí pro dělníky se zvýšil o 34 %. Výrazný procentuální nárůst vidíme v nabídce míst pro osoby zdravotně postižené – jejich počet meziročně vzrostl o 106 %. Další sledovanou kategorií jsou absolventi a mladiství, kdy meziroční poptávka vzrostla dokonce o 136 %.

Zcela jinak se však počet volných míst jeví, pokud srovnáváme průměrné hodnoty let 2013 a 2012. Již v úvodu je uvedeno, že v meziročním srovnání byla celková průměrná nabídka míst téměř shodná. Vysoký meziroční rozdíl v závěru roku byl způsoben úbytkem míst v evidenci úřadu práce v prosinci 2012, ke kterému v roce 2013 nedošlo.

V meziročním srovnání se v Pardubickém kraji zvýšil absolutní počet absolventů škol a mladistvých v evidenci úřadů práce o 13,7 %. V procentuálním vyjádření však tato skupina v září 2013 představovala 8 % všech uchazečů o zaměstnání, což bylo shodné s rokem předchozím. 550 (27,2 %) absolventů mělo střední odborné vzdělání s výučním listem, 768 (38 %) zakončilo vzdělání maturitou.

Ženy tvořily 51,9 % ze všech absolventů a mladistvých, nejvíce 423 (40,3 %) z nich mělo úplné střední vzdělání s maturitou.

Hlavním důvodem evidence absolventů a mladistvých byla **chybějící praxe** nebo **nevhodná kvalifikace**. Situaci dále zhoršoval rozpor mezi nabídkou a poptávkou jak po stránce odbornosti, tak i specializace a to ve všech okresech kraje.

K obtížně umístitelným uchazečům patřili také mladiství do 18 let věku se základním vzděláním. Absolventi škol a mladiství se často evidují opakovaně v krátkých časových intervalech z různých důvodů (např. nevyplacená mzda zaměstnavatelem, nevyhovující pracovní prostředí, nemožnost uplatnit získané znalosti a dovednosti). Dlouhodobě zůstávají v evidenci mladiství a absolventi škol se zdravotním omezením a znevýhodněním, při problémech s dojížděním, záznamem v rejstříku trestů a z nedostatku zkrácených pracovních úvazků.

Míra nezaměstnanosti v obcích MAS Železnohorský region byla v roce 2008 6%, následoval prudký vzestup nezaměstnanosti, která v roce 2010 činila 9,9 %. Poté již následoval její pokles na 8,4 %. Přičemž po tomto poklesu se opět nezaměstnanost začala zvyšovat a to ve druhém pololetí 2010 a v prosinci se podíl nezaměstnanosti vyšplhal až na 12,5%. Od té doby můžeme pozorovat **postupný pokles nezaměstnanosti** v regionu, která činí k 30.6.2014 6%, což je také určitě způsobeno každoročním „jarním“ sestupným trendem, který většinu trvá do června, kdy podíl nezaměstnaných činil 6 %.

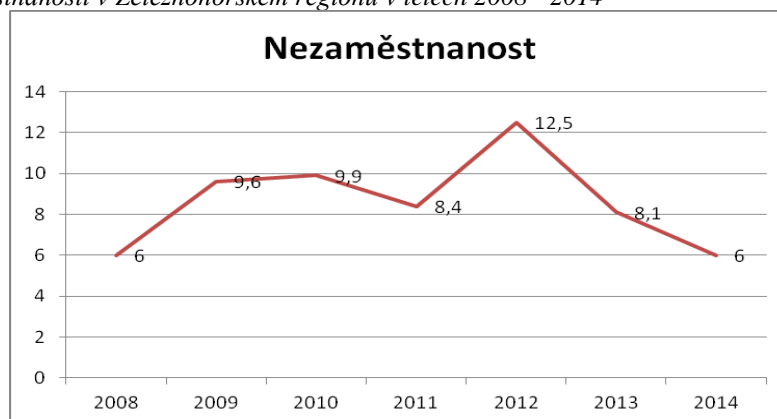
Skupinu uchazečů o zaměstnání tvoří lidé různého věku a vzdělání. Z pohledu dosaženého vzdělání jsou nejpočetnější skupinou nezaměstnaných uchazeči vyučení, se základním vzděláním a absolventi středních škol. Z pohledu věkové struktury jsou tradičně na prvních místech absolventi škol, dále pak uchazeči starší 50 let věku a osoby se ZPS.

Tabulka 25 Vývoj míry nezaměstnanosti v Železnohorském regionu

prosinec 2008	6,00%	prosinec 2012	12,50%
prosinec 2009	9,60%	prosinec 2013	8,10%
prosinec 2010	9,90%	prosinec 2014	6,00%
prosinec 2011	8,40%		

Zdroj: Úřad práce Pardubice

Graf 14 Vývoj nezaměstnanosti v Železnohorském regionu v letech 2008 - 2014

Zdroj: Úřad práce Pardubice

Celkem žije v Železnohorském regionu 38 074 obyvatel v aktivním věku (15 – 64 let), z tohoto počtu je celkem 1798 nezaměstnaných, z nichž je 952 žen. Celkem se v současné době přímo v regionu nachází 292 volných pracovních míst.

Tabulka 26 Nezaměstnanost v regionu – 30.6.2014

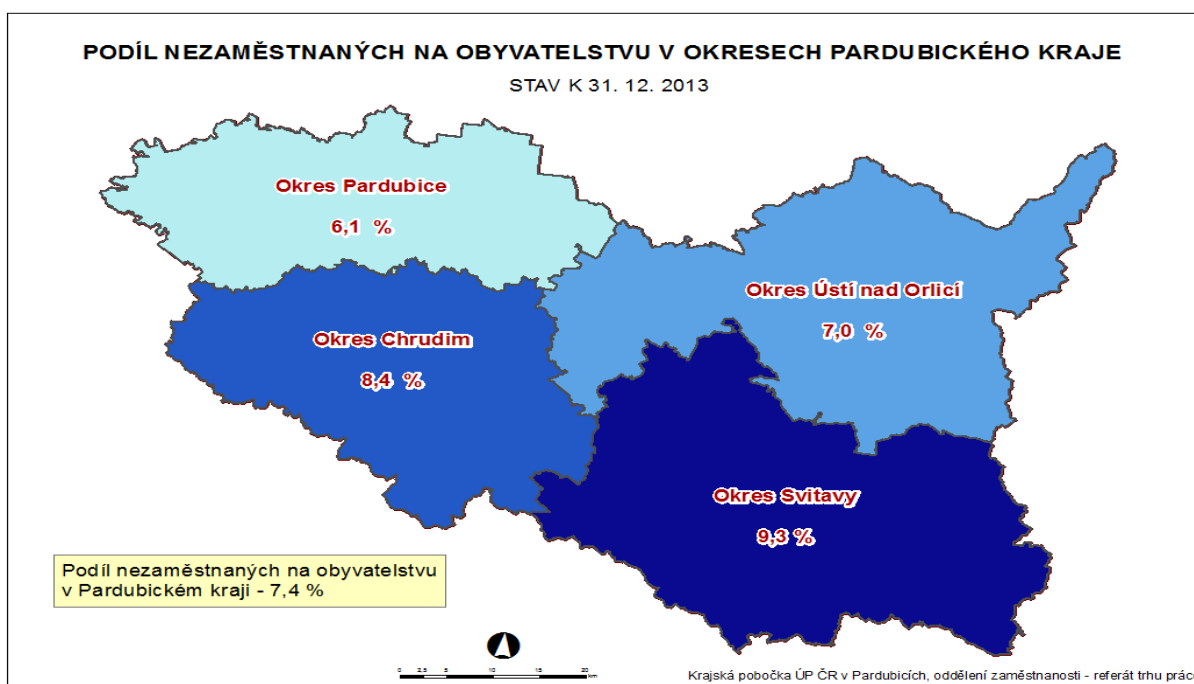
	Počet obyvatel (15 - 64 let)		Uchazeči o zaměstnání		Podíl nezaměstnaných obyvatel (PNO) v %		Volná místa
	Celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	Ženy	
Železnohorský region	30 567	14 861	1 798	952	6	6	292

Zdroj: Úřad práce Pardubice

Přehled nezaměstnanosti v obcích Železnohorského regionu, naleznete v příloze A. 2. 20.

V porovnání s ostatními kraji ČR byla nezaměstnanost dosažená v závěru roku 2013 v Pardubickém kraji šestá nejnižší. Průměrný podíl nezaměstnaných osob činil ve sledovaném roce 7 %, což je o 0,8 procentního bodu více, než v předchozím roce. Nejvyšší průměrnou hodnotu PNO zaznamenal v roce 2013 okres Svitavy 9,3 %, dále okres Chrudim 8,4 %, okres Ústí nad Orlicí 7 % a nejnižší hodnota PNO byla sledována v okrese Pardubice 6,1 %. V Železnohorském regionu byla nezaměstnanost 8,1 %.

Mapa 6 Podíl nezačtnosti na obyvatelstvu o okresech Pardubického kraje

Zdroj: Krajská pobočka ÚP v Pardubicích

Chrudimský okres, ve kterém leží větší část území MAS je z hlediska nezaměstnanosti druhým nejvyšším s podílem nezaměstnaných občanů v Pardubickém kraji a druhým nejnižším počtem volných míst. S tímto souvisí vysoký počet uchazečů připadajících na jedno pracovní místo. Oproti tomu v Pardubickém okrese, ve kterém se nachází zbytek území, je nezaměstnanost nejnižší a je zde druhý nejvyšší počet volných míst v Pardubickém kraji. Pro obyvatele regionu, dle spádovosti jsou připraveny Krajské pobočky úřadu práce v Pardubicích, v Přelouči, v Chrudimi a Třemošnici.

V meziročním srovnání se v Pardubickém kraji zvýšil absolutní počet absolventů škol a mladistvých v evidenci úřadů práce o 13,7 %. V procentuálním vyjádření však tato skupina v září 2013 představovala 8 % všech uchazečů o zaměstnání, což bylo shodné s rokem předchozím. 550 (27,2 %) absolventů mělo střední odborné vzdělání s výučním listem, 768 (38 %) zakončilo vzdělání maturitou.

Ženy tvořily 51,9 % ze všech absolventů a mladistvých, nejvíce 423 (40,3 %) z nich mělo úplné střední vzdělání s maturitou.

Hlavním důvodem evidence absolventů a mladistvých byla chybějící praxe nebo nevhodná kvalifikace. Situaci dále zhoršoval rozpor mezi nabídkou a poptávkou jak po stránce odbornosti, tak i specializace a to ve všech okresech kraje. Nejlépe se umísťovali na trhu práce absolventi, kteří aktivně a odpovědně hledali práci, nespolehali se pouze na nabídky od úřadu práce, ale využívali možností internetu i osobního přístupu. Důležité byly kontakty navázané při školních praxích a prázdninových i jiných „brigádách“. Čím více pracovních zkušeností absolventi nasbírali v průběhu školní docházky, tím snadněji pak nalézali zaměstnání.

K obtížně umísitelným uchazečům patřili také mladiství do 18 let věku se základním vzděláním, kteří neměli zájem pracovat. Absolventi škol a mladiství se často evidují opakovaně v krátkých časových intervalech z různých důvodů (např. nevyplacená mzda zaměstnavatelem, nevyhovující pracovní prostředí, nemožnost uplatnit získané znalosti a dovednosti). Dlouhodobě zůstávají v evidenci mladiství a absolventi škol se zdravotním omezením a znevýhodněním, při problémech s dojížděním, záznamem v rejstříku trestů a z nedostatku zkrácených pracovních úvazků.

S nezaměstnaností obyvatel úce souvisí vzdělanostní struktura obyvatel, tak jak již bylo popsáno v kapitole školství, v regionu začínají chybět profese v technických oborech. Roste sice vzdělanostní struktura obyvatel, ale oproti tomu chybí manuálně zruční lidé, kteří by pracovali v technických oborech. Nutnost je tedy nabídnout žákům v technických oborech určité výhody, možnosti stáží či praxí ve firmách, které by je následně po jejich vyučení zaměstnali. Je zapotřebí spolupráce firem a škol, které společně vytvoří takové podmínky žákům, že se začnou stávat opět technické obory atraktivní.

Železné hory, regionální produkt

Z podstaty hlavních cílů MAS, metody LEADER a cílů EU, tj. zajištění hospodářské stability venkovských oblastí a jejich podnikatelů, zvýšení přidané hodnoty místních výrobků a služeb, v neposlední řadě zvýšení jedinečnosti a konkurenceschopnosti každému konkrétnímu produktu či službě byl vytvořen systém certifikace místních produktů, který je velmi silným a zcela konkrétním nástrojem pro naplňování uvedených cílů.

Po mnohaletém zvažování různých druhů a systémů podpory místních produktů se **Železnohorský region stal v r. 2011 členem Asociace regionálních značek působící na celém území České republiky**. Zapojil se po bok dalších 20 regionů (dnes již 26 regionů), které již své produkty a výrobky úspěšně propagují a zajišťují jim tak zasloužený odbyt. Od r. 2012 se certifikovaní výrobci staly nedílnou součástí **celkové propagace a marketingu Železnohorského regionu**.

V r. 2012 se MAS ŽR stala součástí Asociace regionálních značek a zahájila certifikaci výrobků. Od r. 2014 koordinuje certifikaci i na sousedním území MAS Chrudimsko.

Zvýšený zájem ze strany výrobců jasně svědčí o vhodně nastavených parametrech a krocích vedoucích k dosažení cílů, kterou jsou komplexní součástí celkového rozvoje venkovského regionu MAS. Seznam Certifikovaných produktů a výrobků se značkou Železné hory, regionální produkt naleznete v příloze A. 2. 21.

Asociaci regionálních značek (ARZ) a regionální potraviny počet oceněných produktů stabilně roste, zatímco u ostatních systémů stagnuje nebo se snižuje z důvodu vysokých poplatků. Dalším rozdílem v pojetí jednotlivých značek je to, že se orientují především na produkt, zatímco značky v ARZ mají potenciál prezentovat regiony a jejich specifika, proto byl po mnohaletých diskuzích vybrán tento způsob prezentace místní produkce.

Pro zavedení značení v rámci ARZ hovoří následující argumenty:

- systém je otevřený pro všechny typy výrobků, služeb i „zážitků“ splňujících podmínky
- je cenově dostupný pro držitele
- orientuje se na propagaci regionu jako celku
- je založena na jednotných principech a pravidlech udělování značky
- má jednotný grafický styl značek a propagačních materiálů

Regionální značení podporuje řemeslné výrobky, potraviny a přírodní produkty šetrné k životnímu prostředí.

Další podmínkou je zaručený původ z daného území a vazba k tomuto území vyjádřená naplněním (některého nebo všech) specifických kritérií týkajících se tradice, podílu ruční práce, podílu místních surovin a specifčnosti pro daný region. Důležité pro udělení regionální značky je i plnění zákonných předpisů a norem pro daný provoz (hygienické a technické normy, bezpečnost práce apod.).

Díky celostátní působnosti jsou regionální značky v rámci ARZ vnímány jako druhý nejsilnější systém značení. První je Regionální potravina, která je založena na odlišných principech, proto je porovnávání obou značení zavádějící.

2.1.9. Řízení obcí, informovanost, spolupráce

Řízení obcí

Řízení obcí vychází ze Zákona č 128/2000 Sb. o obcích. Ve většině obcí jsou starostové a místostarostové neuvolnění – vložit tabulku o uvolnění/neuvolnění starostů – udělej mi tabulku, já ti ji vyplním, kdo je co - Společně se zastupiteli vykonávají správu a řízení obce ve svém volném čase nad rámec standardních vlastních pracovních povinností.

Po rozpadu okresních výborů a vzniku krajů se soustavně nedosává představitelům obcí potřebné metodické pomoci v rámci výkonu řízení obcí. Proto jsou představitelé obcí velmi činní ve svazcích obcí, kde jejich kolegové, uvolnění starostové, zastávají funkci pro ostatní ve formě „zpravodaje“ ohledně aktuální legislativy potřebné k řízení obce. V rámci této platformy si představitelé obcí navzájem vyměňují informace a obohacují se o zkušenosti těžce nabyté.

I MAS je v tomto ohledu velmi činným prostředkem, protože na dané úrovni se setkávají představitelé obcí nebo zastupitelé obcí s představiteli dalších sektorů (v mnoha případech se na obcích jedná o shodné osoby), kde každý představitel může informovat ostatní. Pro představitelé obcí je to velmi pozitivní a přínosné, protože i na malé obci se v praktické rovině řeší vše co na velkém městském úřadu, akorát bez potřebného úřednického aparátu.

V tomto ohledu jsou malé obce velmi přetěžovány a pouze ve společenství s většími obcemi a městy jsou schopny zajistit veškerou byrokracii, včetně té zbytečné, kterou po ní zákon požaduje.

Vlastní řízení obcí se, jak je uvedeno, řídí platným zákonem, který definuje postupy v rámci hospodaření, vč. plánování investic a akcí.

Plánování rozpočtu a realizace akcí souvisí se strategií MAS. Z tohoto důvodu se všechny obce maximálně aktivně zapojily do jejího zpracování a poskytly max. aktuální údaje tak, aby strategie jako celek měla silné vypovídající údaje.

Tabulka 27 Přehled uvolněných a neuvolněných starostů

	obec	uvolněn	neuvolněn		obec	uvolněn	neuvolněn		obec	uvolněn	neuvolněn
1	Bojanov	x		25	Dřenic		x	49	Jedousov		x
2	Ctětín		x	26	Dubany		x	50	Jeníkovice		x
3	České Lhotice		x	27	Mikulovice	x		51	Lipoltice		x
4	Hodonín		x	28	Ostřešany	x		52	Litošice		x
5	Horní Bradlo	x		29	Srnjedy *		x	53	Mokošín		x
6	Krásné		x	30	Staré Jesenčany		x	54	Poběžovice		x
7	Křižanovice		x	31	Třebosice		x	55	Přelouč	x	
8	Libkov		x	32	Běština		x	56	Sovolusky		x
9	Liboměřice		x	33	Biskupice		x	57	Stojice		x
10	Lukavice		x	34	Bousov		x	58	Svinčany		x
11	Nasavrky	x		35	Kněžice		x	59	Svojišice		x
12	Seč	x		36	Lípovec		x	60	Turkovice		x
13	H. Městec	x		37	Míčov-Sušice		x	61	Urbanice		x
14	Hošťalovice		x	38	Podhořany		x	62	Valy	x	
15	Jezbořice		x	39	Prachovice	x		63	Veselí		Xx
16	Klešice		x	40	Ronov nad D.	x		64	Stolany	x	
17	Kostelec u HM		x	41	Třemošnice	x		65	Sobětuchy	x	
18	Načešice		x	42	Žlebské Chvalovice		x	66	Morašice	x	
19	Rozhovice		x	43	Bezděkov		x	67	Mladoňovice	x	
20	Úherčice		x	44	Brloh		x	68	Třibřichy		x
21	Vápenný Podol		x	45	Bukovina u Přel.		x	69	Rabšt. Lhota	x	
22	Vyžice		x	46	Holotín		x	70	Lány		x
23	Barchov		x	47	Choltice	x		71	Bylany		x
24	Čepí	x		48	Chrtínky		x	72	Licibořice		x

* starosta je neuvolněný, místostarosta uvolněný

Zdroj: MAS ŽR

Informovanost

Obce k informovanosti občanů používají pravidelně obecní rozhlas, vývěsní desky a internetové stránky. Jako doplněk k tomuto základu, jak z dotazníkového šetření, které v obcích proběhlo, bylo zjištěno, že obce s frekvencí 1x – 12x ročně vydávají místní zpravodaj, resp. občasník, v kterém občanům obce sdělují základní či významné informace z činnosti zastupitelstva, místních spolků a jednotlivců a hodnotí dosavadní konání v obci. Tyto zpravodaje bývají zdarma rozdány do poštovních schránek občanů obce a také jsou k dispozici na internetových stránkách obcí.

MAS komunikuje se svými členy, zástupci obcí a obyvateli několika cestami, viz tabulka níže.

Tabulka 28 Poskytování informací o činnosti MAS:

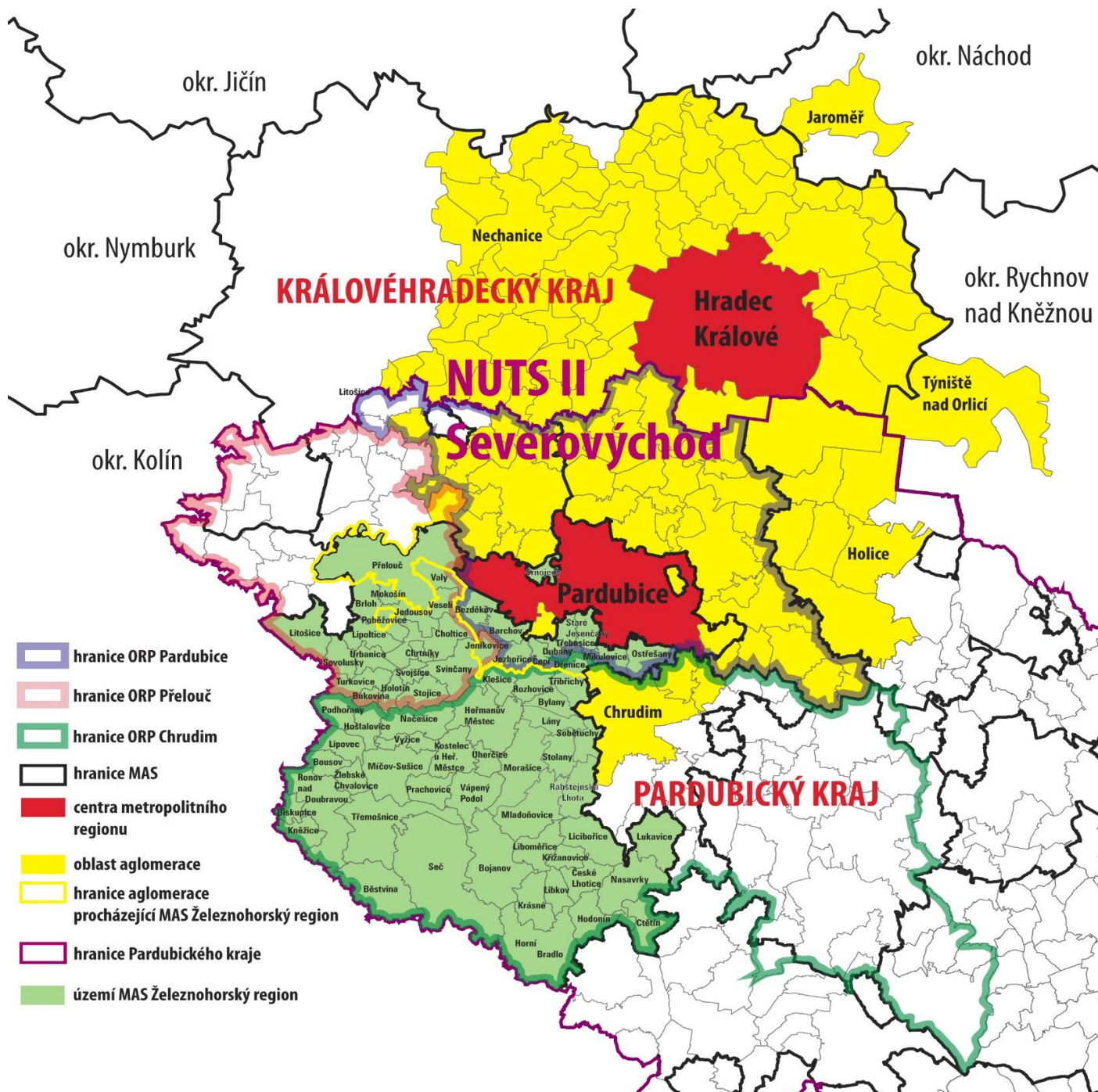
	Název	Četnost	
1	Internetové stránky www.zeleznohorsky-region.cz	Minimálně 1x týdně	Zveřejněny základní informace a dokumenty o organizaci, realizované projekty, SPL, představeny členské subjekty a turistický servis regionu a aktuality
2	Zpravodaj MAS	1x ročně	Představení činnosti MAS, aktualit, realizace SPL, tradičních akcí
3	Výroční zpráva	1x za dva roky	Zhodnocení činnosti MAS, realizace projektů
4	Kancelář MAS	Každodenně	Osobní schůzky, telefonicky či emailem
5	Informační centra regionu	Každodenně	Na území regionu je 5 IC, které jsou i členy komise CR a jsou zapojeny do činnosti MAS. Čímž mohou poskytovat informace o činnosti a dění MAS
6	Měsíční kalendář akcí	1x měsíčně	Vzniká ve spolupráci s informačními centry a subjekty z regionu
7	Měsíční článek	1x měsíčně	Forma PR článku, který je rozesílám novinářům
8	Zpravodaje obcí	Dle obce	MAS přispívá články o aktualitách z regionu a o své činnosti.
9	Vývěsní plochy a webové stránky obcí	Pravidelně	Zveřejňovány aktuality z MAS
10	Propagační materiály	Dle možností	propagující území a realizované projekty regionu
11	Veletřhy a výstavy	Min. 20 ročně	MAS ve spolupráci s Asociací kempů ČR se účastní veletrhů v ČR a šíří informace o činnosti a svém území
12	Propagační spoty	Natočeno 8 spotů	Prezentace regionu na TIC, obcích, členských subjektů, veletrzích a výstáách

Zdroj: MAS ŽR

Spolupráce

MAS Železnohorský region se rozkládá na území ROP NUTS II Severovýchod a leží v Pardubickém kraji na území dvou turistických oblastí Chrudimsko-Hlinecko a Pardubicko. Severní část území částečně zasahuje do aglomerace ITI Hraeco – Pardubicko (týká se částečně Svazku obcí za letištěm a Přelouče). Území spadá do třech oblastí s rozšířenou působností (ORP) – Pardubice, Chrudimsko a Přeloučsko. MAS úzce spolupracuje se všemi územními celky a aktivně se zapojuje do přípravy jejich strategií a závěry z jejich strategií zapracovala do této Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR. Mapka níže jasně ukazuje postavení území MAS ŽR vůči jiným územním celkům

Mapa 7 Územní vztahy v Železnohorském regionu

Zdroj: MAS ŽR

Spolupráce v rámci mikroregionů

Všechny obce MAS Železnohorský region až na obec Licibořice jsou součástí jednoho ze šesti svazků obcí, konkrétně:

- Svazek obcí Heřmanoměstecko (11 obcí) - ORP Chrudim
- Za Letištěm (8 obcí) - ORP Pardubice
- Podhůří Železných hor (20 obcí) - spadající do ORP Přebouč
- Železné hory (11 obcí) - ORP Chrudim
- Centrum Železných hor (11 obcí) - ORP Chrudim
- Západně od Chrudimi (8 obcí) - ORP Chrudim

Tyto Svazky vznikly na základě dlouhodobé spolupráce mezi obcemi rozvíjející se už od roku 1999.

Díky těmto svazkům a jim předcházejícím sdružením se naučily obce **vzájemně diskutovat** o základních problémech, které obce zatěžují a zlepšila se i **spolupráce** mezi nimi, díky čemuž bylo uskutečněno i několik projektů týkající se bezpečnosti v obcích, informovanosti v obcích či obecních mobiliářů. Dalším výsledkem spolupráce obcí je zlepšující se **informovanost občanů** o akcích konajících se v jiné obci, protože obce se snaží tyto informace na svých úředních deskách a internetových stránkách sdílet. Mezi přínosy patří i **spolupráce při sdílení informací** týkajících se **získávání dotací**.

A právě sdílení informací a pomoc při získávání dotací jsou dva základní prvky, o které obce nejvíce stojí.

Spolupráce na úrovni obcí probíhá dále i ve snaze zatraktivnění a podpoře patriotismu regionu:

- 1) Vytipování nejvýznamnějších rodáků či počínů všeho druhu. Cílem je podpořit regionální patriotismus, nutností je vyzdvihnout zajímavou osobnost, která by se mohla stát symbolem reprezentujícím náš kraj. K této osobnosti (symbolu) nutno vymyslet nějaký příběh, který by jí provedl celým našim územím a představil ho. To by následně přilákalo další turisty do našeho regionu.
- 2) Sběr podkladů pro přípravu nové Integrované strategie území pro období 2014 – 2020
- 3) Vytvoření dalších míst v regionu virtuálních univerzit 3. věku – Vzdělávání seniorů, tzv. „Univerzita třetího věku“ je aktivita s již více jak dvacetiletou historií. V současné době probíhá v různých podobách na téměř všech českých univerzitách. Uvádí se, že celkově je 20 univerzitami a vysokými školami nabízeno více jak 400 různých vzdělávacích programů a touto formou studuje v celé České republice zhruba 16 000 seniorů. Výuka je však až na výjimky vázána na univerzitní, tedy především krajská města. Pro většinu seniorů z menších měst a venkova je tato možnost aktivního stáří nedostupná. V současné době funguje tato univerzita již v Srnojedech, Lukavici, Čepí a v Nasavrkách pod Českou zemědělskou univerzitou Praha.

Spolupráce MAS ŽHR s veřejným, podnikatelským a neziskovým sektorem

Železnohorský region se specializuje a vychází ze spolupráce sektoru veřejného, podnikatelského a neziskového. Zástupci podnikatelského sektoru mají největší členský podíl v občanském sdružení Železnohorský region. Jedná se především o podnikatele zaměřené na cestovní ruch. Unikátní mezisektorová spolupráce zaručuje rychlý a kvalitní přenos informací mezi jednotlivými subjekty, týkající se především zavádění nových metod v oblasti kvality turistického ruchu.

Spolupráce MAS ŽHR s informačními centry v regionu

Za velmi důležitý prvek spolupráce lze považovat **informační centra v regionu** (TIC Heřmanoměstecko, IC Přelouč, IC Třemošnice, IC Seč, IC Nasavrky). Viz výše přehledné zakreslení informačních center v mapce MAS ŽHR v úvodní kapitole o MAS ŽR.

Dále funguje **rozšířená spolupráce** nejen s informačními centry v rámci Turistické oblasti Chrudimsko – Hlinecko (TIC Chrudim, TIC Slatiňany, TIC Hlinsko, TIC Chrast, TIC Skuteč a TIC Luže), ale i s **informačními centry v sousedních regionech**, TO a krajích (IC Děda Vševeda v Rábech, Perníková chaloupka (člen MAS ŽR), TIC Pardubice, TIC Touloucovy Maštale, TIC Chotěboř, TIC Ždírec nad Doubravou, TIC Čáslav a TIC Litomyšl). Veškerá koordinace poskytování informací o službách, produktech a zajímavostech regionu přechází právě přes ně, mají propojený systém spolupráce na bázi sdílení dat a výměny informací. Jsou velmi důležitou součástí občanského sdružení a nedílnou složkou při **plánování nových marketingových aktivit** i tvorby **nových produktů**. Dále zajišťují sběr dat a reakcí turistů na vytvořené aktivity, která jsou využívány při tvorbě nových aktivit. Tyto informace pak slouží ke **zvyšování kvalifikace a certifikace** v oblasti služeb.

Spolupráce MAS v rámci ITI Hradecko – Pardubicko

Část severního území MAS ŽR zasahuje do aglomerace ITI Hradecko-Pardubicko. Z tohoto důvodu je i velmi důležitá spolupráce s Magistrátem Pardubice, který má tuto aglomeraci pro naše území nestarosti. SCLLD vychází ze závěru Strategie ITI a jsou vzájemně propojeny. Pracovník MAS se účastní jednotlivých jednání dané aglomerace.

Spolupráce MAS ŽHR s ORP Chrudim, ORP Pardubice a ORP Přelouč

Nelze opominout probíhající spolupráci MAS na bázi meziobecní spolupráce v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce realizovaném Svazem měst a obcí ČR z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Obce v dobrovolných svazcích obcí (DSO), které jsou členy MAS Železnohorský region (MAS ŽR), spolupracují mezi sebou v rámci projektu Meziobecní spolupráce, jehož realizátorem je Svaz měst a obcí ČR. Meziobecní spolupráce je realizována v hranicích správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP).

V rámci této meziobecní spolupráce obcí vznikla strategie rozvoje území ORP – ORP Chrudim, ORP Pardubice a ORP Přelouč. Přehled spádovosti obcí do jednotlivých obcí v příloze A.2.22

Lze konstatovat, že návrhy na řešení – směřování strategie - v tématech školství, sociální služby a odpadové hospodářství v těchto strategiích rozvoje území ORP Chrudim, ORP Pardubice a ORP Přelouč se prolínají s návrhy na řešení ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Železnohorský region. Toto konstatování je klíčové pro rozvoj území, neboť dodává opodstatněnost a váhu tématům navrženým k řešení v rozvoji MAS Železnohorský region.

Při mapování řešených témat v rámci strategií ORP se řešila věcnost, co se pod danou oblastí ve skutečnosti řeší (což se vzhledem k odlišnostem zpracování daných strategií dalo porovnat z popisu náplně daných témat). Proto níže v tabulkách je souhrn hlavních témat/přehled témat – tedy průřez všemi třemi strategiemi ORP.

Viz informace níže v tabulce propojenosti témat SCLLD a strategií ORP.

Tabulka 29 Prolnutí témat SCLLD a strategií ORP Chrudim, Pardubice a Přelouč

ŠKOLSTVÍ	ORP			
	Chrudim	Pardubice	Přelouč	Souhrn
Prioritní oblasti				
Spolupráce mezi školami, informovanost, předávání zkušeností, kvalita pedagogů, síť otevřených škol, databáze spolupracujících škol	x	x	x	3
Nedostatečná kapacita MŠ (využití prostor ZŠ pro MŠ, dětské skupiny)	x		x	2
Zachování venkovských škol, dopravní dostupnost vesnických škol	x		x	2
Mimoškolní aktivity dětí, databáze škol pro koordinaci školních a mimoškolních aktivit		x	x	2
SOCIÁLNÍ OBLAST				
Prioritní oblasti				
Spolupráce poskytovatelů sociál.služeb, informovanost o možnostech využití soc.služeb, koordinace služeb	x	x	x	3
Aktivní stárnutí seniorů, volný čas seniorů		x	x	2
Deinstitucionalizace služeb, podpora terénních a ambulantních služeb, sociální inkluze		x	x	2
Komunitní plánování	x			1
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ (OH)				
Prioritní oblasti				
Optimalizace sítě sběrných dvorů, sběrných míst, řešení vzniku dalších zařízení pro nakládání s odpady (třídící linky, kompostárny)	x		x	2
Optimalizace sběrné sítě na třídění využitelných složek komunálního odpadu, nedostatečnost třídění odpadu, snižování skládkování odpadů	x	x	x	3
Systém třídění biologicky rozložitelného odpadu a třídění kovů dle nové legislativy	x		x	2
Osvěta obyvatel, informovanost v oblasti odpadového hospodářství (situace v území, černé skládky, ceny v OH)	x	x	x	3
Vytvoření DSO v OH, větší váha obcí -vyjednávací pozice, nižší ceny za odpady	x	x		2
Koncepce nakládání se smíšeným komunálním odpadem - komunikace s krajem	x			

Zdroj: strategie ORP Chrudim, ORP Pardubice, ORP Přelouč

V části MAS ŽR je příkladnou spolupráce obcí v odpadovém hospodářství - členství 20 obcí DSO Podhůří Železných hor ve Svazku obcí Přeloučska (SOP). SOP funguje více než 20 let (od r. 1993) a je zaměřen právě na spolupráci obcí v odpadovém hospodářství (více viz kapitola odpadové hospodářství v analýze SCLLD). Proto v území ORP Přelouč není potřeba řešit stěžejní téma OH výše uvedené v tabulce - a to „vytvoření DSO v OH, větší váha obcí -vyjednávací pozice, nižší ceny za odpady“.

Klíčové faktory spolupráce obcí v MAS Železnohorský region:

- Území MAS Železnohorský region (MAS ŽHR) je rovnoměrně pokryto aktivně fungujícími profesionálními dobrovolnými svazky obcí (DSO). Tyto DSO představují pro MAS ŽHR silný potenciál ve smyslu disponibilních zdrojů pro realizaci záměrů rozvoje celého regionu.
- Jednotlivé právní subjekty meziobecní spolupráce ORP versus DSO představují vzájemnou provázanost a fungující spolupráci
- Aktivity, projekty a záměry DSO v rámci meziobecní spolupráce se prolínají a jsou v závislosti na charakteru a specifikám území podobné
- Realizováním projektu Meziobecní spolupráce se v území MAS ještě více podpořila úloha a role obcí, kde sdruženým společným postupováním v řešených tématech se zefektivní a zohospodární realizované činnosti
- Dle výše uvedeného vyplývá, že region MAS ŽR je příkladnou a vhodnou strukturou pro realizaci a naplňování Strategie komunitně vedeného rozvoje (SCLLD), neboť kromě zmiňované fungující spolupráce mezi obcemi zde funguje dlouhodobá spolupráce s dalšími subjekty – na bázi nejen obcí, ale též s neziskovými organizacemi, podnikateli a dalšími subjekty
- Podstatným shrnujícím závěrem výše uvedené meziobecní spolupráce také je doklad toho, že region je přirozeně kooperujícím tzv. „ze své vlastní potřeby“ a to ještě před samotným oficiálním členěním na MAS, což je výrazným podpůrným faktorem pro stabilní rozvoj celého území

Významně podpůrným faktorem pro rozvoj území je předávání zkušeností a zpětné vazby prostřednictvím spolupráce MAS Železnohorský region s dalšími MAS a též spolupráce napříč kraji - na úrovni MAS ŽHR a MAS Pohoda Venkova z Královéhradeckého kraje.

2.1.10. Bezpečnost

Bezpečnost v regionu je zajišťována kompletním integrovaným záchranným systémem (IZS). Jedná se o efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“

Základní složky IZS:

- 1) **Hasičský záchranný sbor České republiky** – v regionu zajišťují činnost HZS Pardubického kraje 4 profesionální jednotky (z čehož dvě se nacházejí přímo v regionu):

Tabulka 30 Stanice HZS se spádovostí do ŽR

1	HZS Pardubice	Teplého 1526, 530 02 Pardubice	950 570 097	pavel.vavrous@pak.izscr.cz
2	HZS Chrudim	Topolská 569, 537 01 Chrudim	950 581 197	petr.drupalik@pak.izscr.cz
3	HZS Přelouč	Zborovská 54/1, 535 01 Přelouč	950 571 197	michal.vasica@pak.izscr.cz
4	HZS Seč	Seč 336, 538 07 Seč	950 583 197	bohuslav.sulc@pak.izscr.cz

Zdroj: MAS ŽR

- 2) **Jednotky požární ochrany** zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Jednotkou požární ochrany (JPO) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.). JPO jsou rozděleny. V jednotlivých obcích jsou JPO rozděleny do různých kategorií JPO II – JPO V, dle jejich vybavení a zařazení do výjezdových aktivit. Je zapotřebí zaměřit se postupně na rekonstrukce garáží a hasičských zbrojnic v regionu, jejich stav je často ve velmi špatném stavu. Nutností je také vybavit jednotky ochrannými pomůckami a vzdělávat členy těchto jednotek, a to již začít s přípravou a vzděláváním u dětí, kteří postupně pak přejdou do výjezdových jednotek.

V regionu působí následující složky **JPO II**:

- JPO SDH Heřmanův Městec
- JPO SDH Nasavrky
- JPO SDH Prachovice
- JPO ČHJ Přelouč
- JPO SDH Seč
- JPO SDH Třemošnice

a JPO III:

- JPO SDH Bojanov
- JPO SDH Horní Bradlo
- JPO SDH Choltice
- JPO SDH Lipoltice
- JPO SDH Načešice
- JPO SDH Ostřešany
- JPO SDH Ronov nad Doubravou

V současné době řada složek JPO II a JPO III, dle zásobníku projektů disponuje zastaralým vybavením, což se odráží i na jejich zásahové činnosti a hlavně bezpečnosti činnosti jednotlivých hasičů při zásazích, které vedou k řešení mimořádných událostí, spojených se změnami klimatu, jako jsou přívalové a dlouhotrvající intenzivní srážky, nadprůměrné sněhové srážky, masivní námrazy, povodně, déletrvající sucha, vichřice, sesuvy, rozsáhlé požáry či mimořádné události antropogenního původu. **Je zapotřebí tedy dovybavit dané jednotky a přispět k jejich vyšší akce nasazenosti.**

Je zapotřebí zahájit také **rekonstrukce a dovybavování garážových prostor** hasičských zbrojnic JPO II a JPO III.

- 3) Poskytovatelé **zdravotnické záchranné služby (ZZS)** – v regionu zajišťuje ZZS Pardubického kraje a částečně i Středočeského s výjezdovými stanovišti:
  - Pardubice
  - Chrudim
  - Přelouč
  - Čáslav (Středočeský kraj)
- 4) **Policie České republiky** - ve 3 městech regionu jsou zřízeny obvodní oddělení, které zajišťují bezpečnost v regionu:

Tabulka 31 Stanice Policie ČR v regionu

1	Přelouč	Pražská 20, 535 01 Přelouč	974 566 781	pu.oop.prelouc@pcr.cz
2	Heřmanův Městec	Čáslavská 276, 538 03 H. Městec	974 572 711	cr.oop.hermanuvmestec@pcr.cz
3	Třemošnice	Tovární 320, 538 43 Třemošnice	974 572 741	cr.oop.tremosnice@pcr.cz

Zdroj: MAS ŽR

V případě dopravních nehod zajišťuje území regionu Dopravní policie Chrudim a Pardubice.

Ostatní složky IZS:

- 1) Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- 2) Obecní policie - na území regionu je k dispozici městská policie v Přelouči. S městskými policiemi vč. Pardubické městské policie mají okolní obce, které nemají na svém území policejní služebny, uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Městská policie a policie dohlíží na dodržování silničních pravidel, řeší přestupky a trestné činy.
- 3) Orgány ochrany veřejného zdraví,
- 4) Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- 5) Zařízení civilní ochrany,
- 6) Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

2.1.11. Cestovní ruch

Cílem sdružení je tvorba nových atraktivit a aktivit v území na posílení hospodářské stability a samostatnosti regionu, především v oblasti udržitelného rozvoje venkova zaměřeného na rozvoj nejsilnější oblasti - **cestovního ruchu, jenž má na území nejvyšší a nejširší rozvojový potenciál**, vzhledem k bohatosti přírodních zdrojů a šíři podnikatelských aktivit.

Jedná se o zdrojově a kapacitně samostatný region s dostatečnými rozvojovým potenciálem. Tento potenciál je doložen podrobně zpracovanou **databází** jednotlivých subjektů působících v oblasti **cestovního ruchu a studií** pořízenou v rámci projektu Krok za krokem Geoparkem.

V současné době se lidé vrací k tradičnímu stylu života a poznávání krajiny. Právě pro ně je zde ideální členitá krajina podhůří a Železných hor, která je jako **stvořena pro vznik sportovně tematických, naučných a vlastivědných stezek, jejichž počet a pestrost se stále zvyšuje**. Toulky přírodou lze absolvovat pěšky, na kole i koňmo, s využitím existujících koňských rančů a jezdeckých stanic a kilometrů značených pěších, cyklistických, jezdeckých a v zimě

běžkařských tras.

Na území regionu se nachází velké množství **středověkých architektonických památek** i malebná lidová architektura, která je v symbióze s přírodou (CHKO Železné hory a Národní geopark Železné hory). **Rozvoj regionu v oblasti venkovské turistiky jde ruku v ruce s ochranou přírody, ekologickou výchovou, obnovou přirozených center obcí a návratem k tradičním životním hodnotám a jejich formám.**

TOP 10 Železnohorského regionu se řadí mezi významné atraktivy i z hlediska Pardubického kraje a Regionu Východní Čechy – definované a cíleně propagované od r. 2007

- 1) Národní Geopark Železné hory
- 2) Jediné keltské oppidum ve Východních Čechách
- 3) Vápenka v Závratci
- 4) Židovská synagoga v Heřmanově Městci
- 5) Rozhledny Barborka a Boika
- 6) NPR Lichnice – Kaňkovy hory
- 7) Přehradní nádrž Seč
- 8) Zámecký areál v Cholticích
- 9) Nejstarší centrum turistické a rodinné rekreace Autokempink Konopáč
- 10) Ranč LL Kovářov – centrum jezdecké hipoturistiky

MAS Železnohorský region plní v regionu také funkci místního destinačního managementu cestovního ruchu, který se snaží odstranit jednotlivé invence místních subjektů. A to zejména z důvodu přínosu cestovního ruchu pro rozvoj venkova a místní oblasti. MAS se chopila této role destinačního managementu hlavně z důvodu, že v regionu nefungovala žádná obdobná organizace a chyběla koordinace cestovního ruchu v regionu. MAS působí na základě deklarace o spolupráci i jako koordinátor cestovního ruchu pro celou Turistickou oblast Chrudimsko-Hlinecko, kde působila jako žadatel projektu Krok za krokem geoparkem z ROP NUTS II Severovýchod.

MAS nedisponuje dostatečnými finančními prostředky na propagaci území a cílený marketing. Snaží se však tento nedostatek odstranit příspěvky jednotlivých subjektů z území k tvorbě turistických produktů. MAS ve spolupráci s Vodními zdroji Chrudim (nositel Národního geoparku Železné hory) a MAS Chrudimsko se snaží hledat i jiné finanční prostředky pro rozvoj propagace a marketingu oblasti. V novém období se zaměří na národní zdroje podpory cestovního ruchu a na projekty přeshraniční spolupráce ČR/Polsko.

MAS se snaží vytvářet následující aktivity v oblasti cestovního ruchu:

- 1) Jednotná propagace regionu – tvorba propagačních materiálů
- 2) Tvorba turistických balíčků, které jsou nabízeny prostřednictvím cestovních kanceláří
- 3) Zvyšování kvality služeb v oblasti cestovního ruchu – MAS je spolupracující organizace Českého systému kvality služeb
- 4) Vytváří nové turistické produkty a nabídky – Gurmánská stezka, Formánská stezka
- 5) Rozvoj Národního geoparku Železné hory – posílení jeho infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu
- 6) Zapojení certifikovaných regionálních produktů a otevření jejich podnikatelských areálů návštěvníkům regionu
- 7) Koordinace činnosti TIC regionu a sousedních regionů
- 8) Marketing cestovního ruchu oblasti – komunikace s novináři
- 9) Natočení propagačních spotů regionu
- 10) Účast na veletrzích a výstavách v ČR

V novém období je zapotřebí se více zaměřit na **propagaci regionu a tvorbu turistických nabídek, které přilákají návštěvníky do regionu.** Nutností je zaměřit se na přání a požadavky potenciálních návštěvníků a na ně zacílit naši nabídku, a tím je přilákat do regionu. V regionu jim následně poskytnout kvalitní služby, dle jejich očekávání, což přispěje k tomu, že o nás budou šířit pozitivní reklamu a budou se k nám do regionu opět vracet, což přispěje k zvýšení ekonomického potenciálu regionu.

Veškeré turistické produkty jsou prezentovány pod **jednotnou značkou „VÍTEJTE I VY“, Železnohorský region se symbolem výra Železnohoráčka.**

Je zapotřebí se však zaměřit na **přípravu ucelených turistických balíčků, které budou nabízeny, jako komplet.** Nabídka musí být také uzpůsobena na špatné počasí.

Za velmi důležitý prvek marketingových aktivit lze považovat **informační centra v regionu** (Heřmanův Městec, Nasavrky, Přelouč, Seč a Třemošnice – detil v příloze A. 2. 23.)

Dále funguje **rozšířená spolupráce nejen s informačními centry** v rámci Turistické oblasti Chrudimsko – Hlinecko (TIC Chrudim, TIC Slatiňany, TIC Hlinsko, TIC Chrast, TIC Skuteč a TIC Luže), ale i s informačními centry

v sousedních regionech, TO a krajích (IC Děda Vševeda v Rábech, Perníková chaloupka (člen MAS ŽR), TIC Pardubice, TIC Toulcovy Maštale, TIC Chotěboř, TIC Ždírec nad Doubravou, TIC Čáslav a TIC Litomyšl). Veškerá koordinace poskytování informací o službách, produktech a zajímavostech regionu přechází právě přes ně, mají propojený systém spolupráce na bázi sdílení dat a výměny informací. Jsou velmi důležitou součástí občanského sdružení a nedílnou složkou při plánování nových marketingových aktivit i tvorby nových produktů. Dále zajišťují sběr dat a reakcí turistů na vytvořené aktivity, která jsou využívány při tvorbě nových aktivit.

V rámci přípravy SCLLD byla velmi přínosná aktivita informačních center, které **formou řízených rozhorů vytvořily statistiku a přehled požadavků a potřeb území** z pohledu jak návštěvníků regionu, tak i místních obyvatel. Řízené rozhory provádějí informační centra průběžně a zjišťují preference a požadavky na zlepšení – tedy co se v regionu líbí/nelíbí a co je potřeba zlepšit. Tyto požadavky a potřeby jsou následně **vyhodnocovány** jak informačními centry, tak i následně MAS. A na tyto požadavky se následně **zaměřují vyvíjené aktivity**, jak TIC, tak i celého regionu prostřednictvím MAS. Cílem jsou spokojení návštěvníci v regionu, na které se budou zaměřovat naše nabídky, dle jejich požadavků. Což povede k jejich opětovné návštěvě do regionu i se svými rodinami a známými, navíc je předpoklad, že budou o regionu **šířit pozitivní reklamu**. Tento faktor povede ke **zvýšení ekonomické stability regionu a k rozvoji dalších chybějících služeb** (sít' ubytovacích kapacit a jejich různorodost, nové aktivity a služby CR), následným opravám památek a atraktivit a jejich otevření veřejnosti. Vzhledem k výše uvedenému vše komplexně vyústí ve zvyšování návštěvnosti regionu a k dalšímu posilování ekonomiky regionu.

Železnohorský region spolupracuje na rozvoji cestovního ruchu a propagaci regionu s Destinační společností Východní Čechy.

Nejvýznamnější ucelené turistické produkty

- Několikadenní putovní cyklotrasy a tematické okruhy s doprovodným programem
- Jezdecké stezky
- Zimní běžecké trasy
- Putování za poznáním regionu
- Z potůčku potok, z říčky řeka.
- Berlova vápenka v Závratci – historie vápenictví a geologie Železných hor
- Programy pro školy
- Železné hory – významná geologická oblast
- Za krásami 4 regionů

Železnohorský region se zapojil do všech 5 ročníků národního kola evropské soutěže EDEN (Europe Destination of Excellence), pořádaného agenturou CzechTourism a Ministerstvem pro místní rozvoj.

Region se zúčastnil s těmito projekty:

Rok 2009: Tematické cyklookruhy krajem Železných hor

Rok 2010: Z potůčku potok, z říčky řeka

Rok 2011: Berlova vápenka v Závratci – historie vápenictví a geologie Železných hor

Rok 2013: Systém programů pro lidi s hendikepem, aneb všichni zvládnete navštívit Železné hory

Rok 2015: Gurmánská stezka – **region postoupil mezi 5 finalistů**

MAS Železnohorský region mimo jiné **spolupracuje také s Asociací kempů České republiky**, která na základě dlouhodobé spolupráce umožňuje **společnou propagaci na veletrzích a výstavách**.

MAS zpracovává na každý rok podrobný Marketingový plán aktivit v oblasti cestovního ruchu, včetně definovaných finančních potřeb, které jsou v průměrné výši 700 000,- Kč, viz marketingový plán na webových stránkách.

Je zapotřebí také zvýšit povědomí o regionu a jeho aktivitách, připravované turistické balíčky je zapotřebí více propagovat v rámci České republiky ve spolupráci s partnerskými organizacemi a cestovními kanceláři. Turistické balíčky musí být vytvořeny jako komplexní nabídka služeb, která využije i příležitost po rostoucí poptávce po specializovaných produktových balíčcích.

Příroda

Do dnešních časů si zdejší krajina na mnoha místech zachovala původní ráz. V roce 1991 byla na části regionu vyhlášena Chráněná krajinná oblast Železné hory o rozloze 284 km². V současné době se lidé vrací k tradičnímu stylu života, poznávání krajiny a k ochraně přírody, o čemž svědčí vyznačené tematické, naučné a vlastivědné stezky, obory a pastviny s divokými i domácími zvířaty a podpora ekologické výchovy mládeže.

Území Železnohorského regionu je protkáno celou řadou tematických stezek – cyklostezky, hypostežky, pěší,

vlastivědné a běžkařské. Detailně přehled těchto stezek naleznete v příloze A. 2. 24.

Kulturní památky

Region prošel dlouhým a postupným vývojem a je velmi bohatý na unikátní archeologické nálezy.

První lidé se v krajině objevili v mladším paleolitu, o čemž svědčí nálezy zvířecích kostí. První osady vznikaly již v pozdní době kamenné. Ve 2. - 3. století př. n. l. se zde objevili Keltové a vybudovali opevněné oppidum. Struktura dnešních sídel byla vytvořena ve středověku. K největšímu rozkvětu regionu došlo ve 13. a 14. století, v období gotiky. 16. století se neslo ve znamení rozvoje místních panství Gerštorfů, Pernštejnů a Auersperků. V 18. století dochází k rozvoji zemědělství a drobných řemesel. Součástí novější historie je i židovská kultura, jejímž centrem byl a je Heřmanův Městec.

Na území regionu je se nachází množství významných architektonických památek, jejich přehled naleznete v příloze A. 2. 24.

Shodou aktérů při tvorbě SCLLD je konstatování špatného stavu kulturních památek, což je na první pohled pro návštěvníky viditelné, na některých místech došlo již k jejich uzavření.

Region disponuje zvýšeným množstvím architektonických památek, ale bohužel není v silách vlastníků zajistit důstojný technický stav památek z hlediska nadměrné finanční náročnosti. Finanční nároky na opravy památek jsou definovány dokumenty, jež zpracovaly členské svazky obcí. Seznam památek je uveden v příloze A. 2. 24. Jednotlivé členské svazky obcí mají zpracované Studie architektonických památek, které jsou výčtem všech památek včetně obrazové dokumentace a definování finančních částek potřebných. Tyto architektonické studie jsou k dispozici v kanceláři MAS ŽR (není možné je umístit však na webové stránky z důvodu velké velikosti dokumentu).

V současné době je bohužel jasně patrný **zchátralý stav kulturních památek** regionu a drobných památek. Většina **kulturních památek je v současné době návštěvníkům uzavřena**, návštěvníci si mohou dané památky maximálně prohlédnout z venku. V rámci realizace minulého programovacího období se podařilo v rámci realizace SPL řadu drobných památek opravit a zatraktivnit je, a tím je otevřít i návštěvníkům regionu. Je zapotřebí v těchto opravách i nadále pokračovat a hledat finanční prostředky k opravám a rekonstrukcím památek. MAS bude pomáhat majitelům památek (hlavně obcím a církvím) v hledání finančních prostředků na rekonstrukce a opravy, a to převážně z národních zdrojů.

Památky, které není možno z důvodu jejich zchátralého stavu nebo je již po otevírací době **otevřít k prohlídce návštěvníkům**, je zapotřebí návštěvníkům alespoň nějak představit. Je zde možnost využít **pilotní projekt**, který byl realizován v minulém období Městem Heřmanův Městec **Památky promlouvají**. U jednotlivých památek byly umístěny informační tabule, které popisují danou památku, její historii a jsou zde fotografie interiéru a historické fotografie. Návštěvník tak dostává možnost si udělat představu o dané památce. Tento projekt je velmi pozitivně hodnocen u návštěvníků regionu.

Technické památky

Na území regionu se nachází, kromě kulturních a přírodních zajímavostí, také mnoho technických památek, které jsou vyhledávány návštěvníky regionu a slouží k rozšíření turistických nabídek regionu. Jejich přehled je uveden v příloze A. 2. 25.

Služby cestovního ruchu

Na území regionu je celá řada ubytovacích a stravovacích zařízení. Je zapotřebí však, aby provozovatelé těchto zařízení **zvyšovali kvalitu poskytovaných služeb a zaměřovali nabídku, dle přání svých návštěvníků**. K tomuto může velice subjektivně pomoci zapojení do projektu Ministerstva pro místní rozvoj ČR do **Českého systému kvality služeb**. Jehož koncepce vychází z jednoduchých zásad řízení kvality, přičemž jeho filosofie je poznání potřeb zákazníka a neustálé zlepšování kvality poskytovaných služeb v organizacích. **MAS se také zapojila do tohoto inovativního systému a jako vůbec první organizace v ČR získala certifikát kvality I. stupně ČSKS** a v současné době usiluje o získání **certifikátu II. stupně**, který by měla získat do konce roku 2015, v rámci kterého bude **nezávislou firmou zpracováno posouzení činnosti MAS v oblasti CR** s případnými doporučeními zvýšení kvality poskytovaných služeb. ČSKS jak bylo již výše popsáno je vhodný nástroj ke zvyšování kvality poskytovaných služeb a cílem je, aby se do tohoto systému zapojila i řada poskytovatelů služeb a zvyšovali, tak svoji kvalifikaci a zaměřili se na přání a očekávání návštěvníků, na které následně zaměří svoji nabídku. Čímž bude docházet i k zvyšování zisků a ekonomické stability těchto zařízení, které pak budou moci modernizovat svoje zařízení a rozvíjet svoji nabídku služeb.

MAS má detailní **databázi poskytovatelů služeb cestovního ruchu** – ubytovací, stravovací možnosti, cykloservisy a další. Tato databáze obsahuje také zmapování jedinečností a atraktivit Železnohorského regionu, a to už známých či

méně známých. Tato databáze je využívána turistickými informačními centry, které nabízejí služby a zajímavosti regionu návštěvníkům a místním obyvatelům.

Vzhledem k místním znalostem aktérů (jedná se současně o „místní obyvatelé znalé místních poměrů“) aktivně participujících na tvorbě SCLLD (průřezově reprezentují celý region) a vzhledem k dalším souvisejícím podkladům - např. realizované dotazníkové šetření (archivované v kanceláři MAS) mezi návštěvníky i obyvateli regionu, cílenými rozhovory v informačních centrech a zpracování Analýzy TO Chrudimsko-Hlinecko, je nezbytné konstatovat, že v regionu **chybí dostatečná nabídka různých forem služeb**. Dále je v regionu **nízká variabilita ubytovacích služeb**, návštěvníci **nemají možnost výběru ubytování** dle svých představ – s tím souvisí **nedostatečně rozvinutá síť ubytovacích zařízení** (např. chybí síť penzionů) – vše doložitelné dle výše uvedených informací.

Šetření provedená formou **řízených rozhovorů s pracovníky informačních center** a zpracované **Analýzy Turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko** (ke stažení na webu: [http://www.oblibene.org/userdata/shopimg/zeleznohory-hm/file/Anal%C3%BDza%209_12_%20\(3\).doc?&menu=4527](http://www.oblibene.org/userdata/shopimg/zeleznohory-hm/file/Anal%C3%BDza%209_12_%20(3).doc?&menu=4527)) jasně vychází závěr, že v regionu je **nedostatečně rozvinutá síť ubytovacích zařízení**, s nemožností pokrytí nabídky druhů ubytovacích kapacit, dle požadavku návštěvníků.

Doložitelnost výše uvedeného platí i pro konstatování faktu, že v regionu je problémem existence **zastaralých ubytovacích zařízení** či jinak chátrajících s **nízkou kvalitou poskytovaných služeb**, což je pro návštěvníky viditelné již na první pohled (jedná se o zařízení postavené v 70. – 80. letech minulého století). V tomto smyslu je **potřeba investic** do rekonstrukcí a oprav **ubytovacích a stravovacích zařízení** – toto je výrazným problémem např. v turisticky známé oblasti regionu – přehrada Seč a okolí. S tím souvisí potřeba vytvoření nových standardů a zvýšení kvality poskytovaných služeb, čemuž může pomoci subjektům jejich **zapojení do Českého systému kvality služeb**, na kterém MAS aktivně spolupracuje a snaží se dělat osvětovou činnost pro zapojení do tohoto systému, který se zaměřuje na **zvyšování kvality poskytovaných služeb** formou zjišťování požadavků návštěvníků a na ně zacílení nabídky. Zapojením do systému vznikne organizaci i **nastavení určitých procesů, jejich standardizování** a nastavení postupných opatření ke zvyšování kvality a uspokojení potřeb návštěvníků. Tento proces je **každoročně** subjektem **aktualizován a pravidelně vyhodnocován**.

Výše uvedené negativní fakty vychází také z dlouhodobé **nízké návštěvnosti celého Pardubického kraje**, což vede k nízkému využívání jak ubytovacích, tak i stravovacích zařízení. Což má **negativní vliv i na zpětné investice** do jednotlivých zařízení, **zvyšování kvality poskytovaných služeb, rozšiřování jejich nabídky** či **investice do vzniku nových zařízení**, a to především vzniku penzionů (tento tip ubytování v regionu zcela chybí - viz výše uvedeno).

MAS Železnohorský region poskytuje **služby místního destinačního managementu** (jak bylo výše popsáno) a snaží se koordinovat a rozšiřovat nabídky cestovního ruchu v regionu, zároveň se také **snaží hledat dotační možnosti pro investice do zařízení a rozšiřování nabídek cestovního ruchu**. MAS také **vyvíjí marketingové aktivity k zviditelnění regionu** (vydává propagační materiály, vytváří turistické produkty a balíčky, účastní se soutěží např. EDEN, veletrhy a výstavy a další). Vyvíjenými aktivitami se snaží **přilákat do regionu více návštěvníků**, kteří budou využívat služby v regionu, což povede k **posilování ekonomické stability** jednotlivých zařízení, což bude mít **vliv i na rozšiřování poskytovaných služeb** dle přání a požadavků návštěvníků. Příliv nových návštěvníků také **povede ke vzniku investic do vzniku nových chybějících ubytovacích zařízení**.

Důležitou podmínkou pro nápravu výše uvedených nedostatků je s výše uvedenou potřebou investic **zajištění finančních prostředků** - na propagaci a cílený marketing, na údržbu a opravu stávajících starých ubytovacích a stravovacích zařízení - což představuje výrazný **problém**.

V regionu byla při tvorbě SCLLD poměrně jednoznačná shoda aktérů také v konstatování **absence investic pro tvorbu kvalitní ucelené nabídky – přilákání návštěvníků do regionu**.

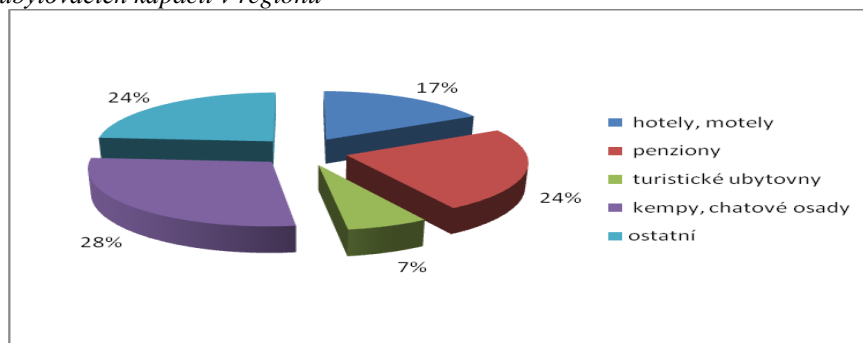
Tabulka 32 Přehled ubytovacích kapacit v Železnohorském regionu

	hotely, motely	penziony	turistické ubytovny	kempy, chatové osady	ostatní
Železnohorský region	8	11	3	13	11

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 15 Rozložení ubytovacích kapacit v regionu

Zdroj: Český statistický úřad

Detailní přehled poskytovatelů ubytovacích a stravovacích služeb s kontakty – příloha A. 2. 26.

2.1.12. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

Územní plánování

Územní plán je nejdůležitějším regulačním nástrojem obce. Jedná se o základní koncepční dokument zpracováváný pro celé území obce, který slouží k usměrnění rozvoje obce. Je závazný pro vydání regulačního plánu a pro vydávání územních rozhodnutí.

Územní plán člení území a vymezuje v něm plochy, které jsou dány konkrétními podmínkami, požadavky a nároky v daném místě. Plochy se vymezují podle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití a podle významu.

Vymezení ploch podle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití nám umožňuje stanovit podmínky pro činnosti v území, které se budou doplňovat a vzájemně podmiňovat a nebudou vůči sobě v rozporu. Vymezení ploch je důležité také pro členění těchto ploch na pozemky a pro ochranu veřejných zájmů. Plochy dělíme na plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, smíšené obytné, dopravní infrastruktury, technické infrastruktury, výroby a skladování, smíšené výrobní, vodní a vodohospodářské, zemědělské, lesní, přírodní, smíšené nezastavěného území, těžby nerostů a specifické.

Všichni zainteresovaní aktéři z území na tvorbě SCLLD (což ukázalo i dotazníkové šetření) se shodli, že v obcích regionu jsou **nedostatečně upravena veřejná prostranství** – obecní zeleň, parky - nedostatky se týkají také úprav některých ulic, veřejné zeleně zde existující a dalších prostor přístupných každému bez omezení a s tím nedostatky v úpravách v souvislosti navazující okolní krajině. Doložení je jak výše uvedeno vzhledem ke znalosti místních podmínek díky cennému zapojení všech místních aktérů do tvorby SCLLD v regionu aktivně zde působících a žijících. Toto konstatování je podloženo také místními obyvateli – díky osobním komunikačním vazbám a ohlasům průběžně při tvorbě SCLLD, které jsou protkány celou strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR. Těchto osobních vazeb a znalostí místních aktérů si tvůrci SCLLD – MAS ŽS - velmi cenní, na tomto pozitivním přístupu zapojení souvisí další rozvoj regionu. Dále je cenným podkladem pro uvedená tvrzení **výstup z akčních plánů jednotlivých strategických plánů členských svazků obcí, které se na realizaci veřejných prostranství dlouhodobě specializují, prostřednictvím zpracování a následné realizace Architektonických studií veřejných prostranství (viz také zmíněno výše v oblasti Životní prostředí).**

Tabulka 33 Stav územní plánovací dokumentace v obcích

Bojanov	zpracovává nový	Brluh	Ano	Mikulovice	Ano
Ctětín	Ano	Bukovina u Přelouče	Ne	Ostřešany	Ano
České Lhotice	Vyhovující	Holotín	Ano	Srnojedy	Ano
Hodonín	US z roku 1998	Choltice	Ano	Staré Jesenčany	Ano
Horní Bradlo	Ano	Chrtínky	Ano	Třebosice	Ano
Krásné	Nový	Jedousov	Ano	Běština	Ne
Křižanovice	Ano	Jenikovice	Ano	Biskupice	Ne
Libkov	Ano	Lipoltice	Ano	Bousov	Ano
Liboměřice	tvorí se	Litošice	Ano	Kněžice	Ne
Licibořice	Vyhovující	Mokošín	Ano	Lipovec	Ano
Lukavice	Dostačující	Poběžovice	Ano	Míčov - Sušice	Ano
Nasavrky	Ano	Přelouč	Ano	Podhořany	Ano
Seč	Ano	Sovolusky	Ne	Prachovice	Ano
Heřmanův Městec	Nové	Stojice	Příprava	Ronov nad Doubravou	Ano
Hošťalovice	Ano	Svinčany	Ne	Třemošnice	Ano
Jezbořice	Ano	Svojšíce	Ne	Žlebské Chvalovice	Ne
Klešice	Ano	Turkovice	Ano	Stolany	Ano

Kostelec u HM	Ano	Urbanice	Ano	Sobětuchy	Ano
Načešice	Ano	Valy	Ano	Morašice	Ano
Rozhovice	Ano	Veselí	Ano	Mladoňovice	Ano
Úherčice	Ano	Barchov	Ne	Třibřichy	Ano
Vápenný podol	Ano	Čepí	Ano	Rabštejská Lhota	Ano
Vyžice	Ano	Dřenice	Ano	Lány	Ano
Bezděkov	Ano	Dubany	Ano	Bylany	Ano

Zdroj: MAS ŽR

Rozvojová území

Pardubickým krajem byly vymezeny problémové regiony (základem vymezení byly zpracované programy rozvoje krajů, připravené podle § 8 a 9 zákona č. 248/2000 Sb.), které z větší části zahrnují venkovské regiony se slabým hospodářským potenciálem. Vymezení bylo připraveno kraji, přičemž se většinou jedná o spádové obvody vybraných pověřených obcí. Mezi tyto vymezené regiony patří na území MAS mikroregion - **Heřmanoměstecko** (tvořený obcemi Heřmanův Městec, Hošťalovice, Klešice, Kostelec u Heřmanova Městce, Míčov-Sušice, Načešice, Podhořany u Ronova, Prachovice, Rozhovice, Stolany, Úherčice, Vápenný Podol, Vyžice), a **Třemošnicko** (tvořený obcemi Běstvína, Biskupice, Bojanov, Bousov, Kněžice, Lipovec, Ronov nad Doubravou, Seč, Třemošnice, Žlebské Chvalovice). Tyto obce vymezil Pardubický kraj pro soustředěnou podporu, neboť se jedná o hospodářsky slabé regiony.

Lidský potenciál

Z uvedeného počtu obyvatel MAS je zřejmý vysoký lidský potenciál mezi veškerými subjekty a složkami obyvatel. Tento argument podporuje fakt **široké členské základny MAS, která se stále rozšiřuje. MAS vytváří co největší potenciál pro kreativní a inovativní rozvoj území tím, že soustřeďuje velký počet představitelů obcí, místních firem, NNO, škol a dalších, propojuje je do tematických pracovních skupin (pro řešení konkrétní problematiky regionu), vytváří z nich poradní a tvůrčí skupiny a tím zvyšuje vnitřní potenciál rozvoje regionu** (podrobnější informace o pracovních skupinách naleznete v kap. 4.1.). Dále tento fakt podporuje široká míra dalších dobrovolných nečlenských spolupracovníků především ze strany spolupracujících subjektů, nezávislých odborníků, obyvatel a vzdělávacích institucí, především místních mateřských, základních a středních škol.

V území působnosti MAS realizují rozvojové projekty jak obce, tak podnikatelské subjekty i několik zkušených neziskových organizací. Nejen díky předchozím programům zde existuje široké spektrum možných překladačů projektů, kteří mají zkušenosti s čerpáním dotací z programů EU.

Na území MAS bylo od roku 2001 (vznik jednotlivých mikroregionů) **realizováno množství** široce zaměřených projektů na rozvoj venkova, péči o přírodu, zlepšování stavu životního prostředí, rozvoj služeb v cestovním ruchu, péče o kulturní památky, aj. Projekty byly realizovány většinou s dotační podporou Pardubického kraje, Ministerstva pro místní rozvoj (vč. projektu LEADER, Obnova a péče o krajinu a přírodní prostředí), Státního fondu rozvoje bydlení, Ministerstva zemědělství, Státního fondu životního prostředí, Státního fondu dopravní infrastruktury a operačních programů pro období 2007 – 2013, vč. Programu rozvoje venkova. Podrobnosti viz kapitola 1.3.2. Zkušenosti s rozvojem území.

Z tohoto výčtu realizovaných projektů lze usoudit vysoké zkušenosti s realizováním projektů pro větší územní celky i řešení jednotlivě odlišných, i když souvisejících projektů.

Plošné zkušenosti lidského potenciálu na základě uvedeného množství úspěšně realizovaných projektů v území jsou vysoké.

Dle zásobníku projektů, který je v současné době stále rozšiřován (380 projektů) viz tabulky v příloze zásobníku projektů, lze doložit vysoký potenciál žadatelů a zkušených realizátorů budoucích projektů i za cenu jejich předfinancování.

V rámci rozšiřování a zkvalitnění lidského potenciálu pro koordinaci projektů, zpracování, realizaci a vyhodnocení jsou pořádány vzdělávací akce v rámci MAS ŽR, v rámci členského Svazku obcí Za Letištěm, jenž je nositelem dotačního titulu Regionální škola obnovy a rozvoje venkova, v rámci členství Celostátní sítě pro venkov Pardubického kraje a v rámci jednotlivých svazků obcí.

Aktivity jsou vzájemně koordinovány tak, aby se nedublovaly.

Nenahraditelným prvkem lidských zdrojů pro rozvoj území z hlediska kultury jsou různé spolky a neziskové organizace zakládáné v jednotlivých obcích, které sdružují obyvatelé se zájmem o volnočasové aktivity. Mezi nejvýznamnější a v mnoha obcích nejaktivnější jsou z tohoto hlediska Sdružení dobrovolných hasičů a sportovní kluby. Novodobějším prvkem jsou ženské spolky, díky nimž se zvyšuje i počet aktivit pro nejmenší děti. Zde se rekrutuje mnoho

potenciálních dobrovolníků pro činnost a aktivity MAS.

Rozvojový potenciál

Území má veliký rozvojový potenciál v oblasti ochrany přírody a krajiny a udržitelného cestovního ruchu. Na území MAS je v konečné fázi vytvoření několika projektů vedoucích k prohlášení rozhodující části MAS ŽR GEOPARKEM Železné hory, jenž by se stal součástí obdobných parků v rámci UNESCO. Tento cíl vychází z jedinečných přírodních a geologických místních podmínek. Dlouhodobý cíl – kvalitní funkce GEOPARKU - bude dosahován inovativním propojením jednotlivých subjektů a jejich projektů, jenž jsou na vytvoření, funkcích a přínosech GEOPARKU zainteresováni.

Rozvojový potenciál obcí MAS Železnohorský region je nejen v dopravě a dopravní obslužnosti ale i občanské vybavenosti a sociálních službách.

Jedná se zejména o zlepšení stavu silnic, v některých obcích posílení autobusových spojů, zlepšení služeb pro seniory, zajištění dostatku dostupných mateřských školek či jiných zákonných alternativ, zvýšení počtu zařízení a služeb (včetně zvýšení jejich kvality) podporující cestovní ruch. Přičemž prvořadě pro obce MAS je udržení stávajících služeb, které se dosud občanům nabízí, bohužel právě jejich udržení je díky snižujícím se dotacím a rostoucí administrativní a zákonné zátěži a zvyšujícímu se vlivu blízkých velkých měst stále obtížnější.

Finanční a další prostředky území

Finanční zdroje území jsou odpovídající malým sídelním celkům. Finanční zdroje pro neziskové organizace jsou minimální. Finanční zdroje soukromého sektoru nelze přesně specifikovat především vzhledem k současné hospodářské situaci. Pouze se dá odhadovat dle míry rozvoje malého a středního podnikání a udržitelnosti podnikání pro zemědělce a zemědělská družstva (zdroj Agrární komora a Hospodářská komora).

Přímé finanční zdroje MAS jsou tvořeny z členských příspěvků, příspěvků spolupracujících subjektů a dobrovolníků a finanční podpory Pardubického kraje na akce, které jsou neuznatelnými náklady z hlediska realizace SCLLD MAS, avšak potřebnými pro rozvoj území regionu. Dalšími finančními prostředky, které jsou vázány k určitým projektům, jsou projekty spolupráce realizované v rámci Programu rozvoje venkova a projekt na podporu marketingových aktivit z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod.

V průběhu realizace SPL se ukázalo, že zejména pro neziskové organizace a zemědělské subjekty je problematické předfinancování projektů. Druhá věc, která se ukázala na základě realizace SPL, je, že velkou překážkou podávání žádostí z řad podnikatelů je poměrně náročná příprava administrace projektů. Pro větší zapojení podnikatelské sféry sekretariát MAS nabízí možnost konzultací. Důležitý je i přenos dobrých příkladů novým potenciálním zájemcům.

Z úspěšné realizace množství projektů i formou předfinancování lze usoudit, že MAS umí efektivně nakládat s finančními prostředky a v případě nutnosti zajistit předfinancování.

Hospodářské zdroje vyplývají z absorpční kapacity území, z míry nezaměstnanosti, z počtu pracovních míst, a tím existence firem vytvářejících nová pracovní místa a především aktuální hospodářské situace. Hospodářský potenciál oblasti je však značně vysoký. Především co se týká nových forem zemědělské činnosti do oblasti cestovního ruchu.

Členské příspěvky MAS Železnorský region:

- Svazky obcí	5 000,- Kč
- Obec	1 000,- Kč
- Podnikatelský sektor	1 500,- Kč
- Neziskový sektor	200,- Kč

V budoucím období MAS posílí členské příspěvky od svazku obcí. Svazky obcí budou přispívat, dle počtu obyvatel, bude se jednat o pevnou částku za obyvatele.

2.2 Analýza problémů a potřeb území

Analýza problémů a potřeb území se týká identifikace problémů řešených ve SCLLD MAS ŽR. Analýza představuje posouzení trendů spojených s problémovými, resp. rozvojovými oblastmi hospodářského a sociálního vývoje území v relevantním časovém období.

Potřeby v dalším rozvoji území MAS Železnohorský region byly při přípravě strategie komunitně vedeného místního rozvoje **identifikovány místními aktéry v rámci komunitních projednávání a v rámci jednání tematických pracovních skupin a v průběhu analýzy současného stavu** - rozvojové potřeby vyplynuly ze samotné analýzy současného stavu regionu a jednotlivých oblastí a v neposlední řadě z dotazníkových šetření určených obcím, obyvatelům, podnikatelským subjektům, školám a neziskovým organizacím. Definované potřeby byly základním zdrojem pro definování specifických cílů a opatření.

Souhrnně řečeno, analýza, zpracovaná opět podle zvolených klíčových oblastí, vychází z:

- údajů uvedených v analytické části,
- z výsledků komunitních setkání,
- z konkrétních příkladů z vybraných obcí,
- z dalších forem projednávání (např. neformální rozhovory s představiteli obcí či místními podnikateli, jednání s představiteli CHKO a ORP, e-mailová korespondence atd.).

V dokumentu jsou uvedeny konkrétní příklady potřeb obcí i dalších subjektů. V žádném případě se však nejedná o záměry předem vybrané k financování, jde o ilustraci a doložení potřebnosti opatření, která jsou popsána v návrhové části strategie.

V této souvislosti je zde patrná přímá vazba mezi konkrétním problémem a z něj vyplývající potřebou. Hlavní potřeby tedy vyplývají ze socioekonomické analýzy, dle tematických oblastí, tak jak je detailně popsáno ve strategické části.

Potřeby v souladu se zaměřením kapitoly - analýzy problémů a potřeb viz níže souhrnně v tabulce - jsou proto formulovány souhrnně (obecně). Detailní konkrétní rozpracování problémů a potřeb je uvedeno v návrhové části, jak výše uvedeno.

Tabulka 34 Problémy a potřeby definované v jednotlivých prioritních oblastech

Prioritní oblast A: Životní prostředí, příroda a krajina (národní geopark Železné hory, životní prostředí – půda, voda, ovzduší, odpadové hospodářství) – základní finanční zdroj OP ŽP		
<i>Problémy (P)</i>	<i>Potřeby (N)</i>	
1) Nedostatečný/nízký zájem obyvatel o opatření směřující pro udržitelný růst v oblasti úspor energií a v odpadovém hospodářství (nakládání s odpady)	1) Zlepšovat ochranu životního prostředí	Investovat – využití vícezdrojového financování
2) Znečišťování vodních ploch a toků	2) Zefektivnit odpadového hospodářství včetně osvěty obyvatel	
3) Nedostatečná retenční schopnost krajiny	3) Spolupracovat - všichni aktéři – apel na dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje	
4) Zvyšovat retenční schopnost krajiny		
Prioritní oblast B: Cestovní ruch a marketing (místní ekonomika v cestovním ruchu, rozvoj cestovního ruchu) – monitorování a hledání finančních zdrojů		
1) Systém organizace CR nerespektující přirozenou spádovost území	1) Vytvořit systémovost a řádnou organizaci v cestovním ruchu	Spolupracovat – strategičtí partneři soukromého a veřejného sektoru
2) Nedostatečná kvalita služeb a nízká variabilita ubytovacích služeb	2) Vybavit území kvalitní turistickou infrastrukturou včetně rekonstrukce nevyhovujících zařízení, památek a staveb	
3) Nedostatek financí na propagaci a investice do oprav starých zařízení v CR (ubytování, stravování)	3) Propagovat jednotlivé oblasti a místní produkty a hledat finanční zdroje	

4)Nedostatek investic a nápaditosti pro rozvoj CR	4)Tvořit zajímavé a originální turistické balíčky - potřeba investic a inovací v nabídce	
Prioritní oblast C: Zemědělství, venkov a místní produkce (zemědělství, venkov, spolupráce) - základní finanční zdroj PRV, IROP, OP Z		
1)Nedostatečná kvalita technické infrastruktury, služeb, občanské vybavenosti obcí včetně nerovnoměrné dopravní obslužnosti území	1)Investovat do technické infrastruktury obcí 2)Podporovat občanskou vybavenost, vznik a rozvoj služeb včetně dopravní obslužnosti	Podporovat udržitelné formy rozvoje venkova, konkurenceschopnost zemědělství Podporovat meziobecní spolupráci
2)Nevyhovující stav komunikací (nejen místních)	3)Zlepšit stav komunikací (nejen místních)	
3)Nepříznivý demografický vývoj venkovských oblastí	4)Zatraktivnit venkov pro přilákání mladé generace	
4)Nedostatečný rozsah a úprava veřejných prostranství a navazující krajiny	5)Podporovat úpravu veřejných prostranství a krajiny	
Prioritní oblast D: Kultura, celoživotní vzdělávání (kultura, školy – kvalita výuky, dopravní dostupnost, komunitní funkce, celoživotní učení) - základní finanční zdroj OP VVV, IROP, PRV		
1)Špatný technický stav venkovských škol 2)Bezbariérový přístup do škol	1)Podporovat investice a vybavení do školských zařízení a vzdělání	Podporovat školy jako komunitní centra – mimoškolní aktivity, celoživotní učení
3)Nedostatečná kapacita mateřských škol (MŠ) a školních družin		
4)Nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích	2)Podporovat rozšíření nabídky volnočasových, vzdělávacích a kulturních aktivit	
5)Nesoulad profesní struktury obyvatel s požadavky trhu práce – chybějící profese v technických oborech	3)Podpořit vzájemnou spolupráci škol – se zaměstnavateli, se zřizovateli	

Analýza problémů a potřeb souvisí se SWOT analýzou a s Analýzou rizik, která je uvedena v příloze B.4.

Z této analýzy je zřejmé, které identifikované problémy a potřeby budou řešeny prostřednictvím Evropských strukturálních a investičních fondů a pro které se finanční zdroje budou intenzivně hledat (neboť ve strategii jsou uváděny všechny potřeby a problémy, které byly v regionu zaznamenány a které bude snahou je řešit) s ohledem na možnosti financování v rámci integrovaného nástroje.

Řešená témata v rámci detailní struktury a náplně v návrhové části – potřeby - v jednotlivých oblastech se vzájemně mohou prolínat, avšak v každé oblasti plní svoji specifickou funkci.

Pro hodnocení prolnutí témat (např. cyklo doprava – cyklostezky, cyklotrasy, kulturní památky, dopravní obslužnost) je nezbytné vztahovat dané téma ke skutečnému smyslu a zaměření dané oblasti. Prolnutí témat ve více oblastech tedy zdůrazňuje roli a specifický účel, který téma plní v dané oblasti (tedy je nezbytné přihlídnout k obsahu oblasti) a jehož role je v dané oblasti jiná/specifická.

2.3 SWOT analýza

Dle třídění informací a znalostí v území zahrnuté v analytické části a v souvislosti s tvorbou SWOT analýzy se v území ukázala potřeba rozdělit problematiku do **čtyř velkých témat, které se staly prioritními oblastmi strategie**.

Pro přehlednost je tedy SWOT analýza logicky utříděna dle těchto čtyř následujících oblastí. Z dílčích analýz je sumarizována globální SWOT analýza území.

Při tvorbě strategie bylo dbáno na provázanost analytické a návrhové části dokumentu. **SWOT analýza vychází z analytické části a komunitního setkávání v území**. Se získanými daty dále pracovaly pracovní skupiny, které byly stanoveny pro čtyři prioritní oblasti. Ty následně připravili dílčí SWOT analýzy ve svých oblastech a společně pak připravili globální SWOT analýzu. SWOT analýzy jsou **dále řešeny v návrhové části a přirozeně propojeny s analytickou a implementační částí**.

Při hodnocení provázanosti analytické a strategické části je nutno přihlídnout ke způsobu a metodě tvorby celé strategie, kdy byl kladen důraz na **komunitní řešení, na tvorbu „zdola“** (jak zmiňováno na jiných místech strategie). Díky tomu byly v návrhové části vzaty do úvahy a v dokumentu zohledněny zkušenosti a názory aktérů žijících v území a participujících na rozvoji území, které vždy nemusely mít jakožto doložení opodstatněnosti exaktní statistické vyjádření. Tyto faktory jsou pro tvorbu velmi cenné, neboť nebyť těchto vnitřních faktorů spoluutvářejících směr strategie, tak zaměření a orientace strategie podložené statistickými čísly či podobnými důkazy analýz by nemělo takový smysl a dostatečnou váhu pro skutečné řešení a naplňování navrhovaných cílů v praxi.

Vlastní znalosti a zkušenosti aktérů a jejich následná prioritizace – vyústění - do konkrétních oblastí je tedy naprosto přirozené a díky tomu je vysoká pravděpodobnost pro smysluplné řešení a naplňování stanovených cílů navrhovaných ve strategické části.

Zpracovaná SWOT analýza vychází z její praktické orientace jako nástroje identifikace rozvojových předpokladů zkoumaného regionu, včetně potenciálních příležitostí a ohrožení. Je založena na poměrně rozsáhlém souboru informací, které se snažily co nejpřesněji charakterizovat tento region. V tomto procesu byl kladen zvláštní důraz na objektivní výběr silných a slabých stránek, rozvojových příležitostí a ohrožení.

Tento dokument **vychází ze souhrnu jednotlivých analýz a priorit** v této oblasti **v návaznosti na** zpracovávané další dokumenty, zejména **dokumenty Pardubického kraje a jednotlivých operačních programů**. Autoři využili dostupných celorepublikových i regionálních dokumentů, které ovšem bylo nutno rozšířit o celý systém vlastních šetření uvnitř zkoumaného území i v jeho ekonomicko-správním okolí. Konzultace s představiteli obcí a dalšími subjekty prohloubily možnosti vytipování hlavních opatření k dalšímu rozvoji tohoto regionu.

Nutností je, aby strategie byla v rámci své realizace aktualizována, a to v roce 2018. Kdy budou posouzeny nastavená opatření k dosažení cílů a popřípadě budou upraveny a aktualizovány.

Celková SWOT analýza vychází z dílčích SWOT analýz, které byly zpracovány dle jednotlivých oblastí, které byly stanoveny MAS, jako klíčové k dalšímu rozvoji regionu. Tyto prioritní oblasti jsou čtyři. Každá prioritní oblast má stanovenou vizi. Viz níže v další podkapitole.

Prioritní oblast A: Životní prostředí, příroda a krajina

Prioritní oblast B: Cestovní ruch a marketing

Prioritní oblast C: Zemědělství, venkov a místní produkce

Prioritní oblast D: Kultura, celoživotní vzdělávání

2.3.1. Dílčí SWOT analýzy

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území MAS ŽHR.

Silné stránky bude snahou udržet a dále zlepšovat. Slabé stránky bude snahou zlepšit, minimalizovat a v průběhu času, pomocí využitých příležitostí překlopit do silných stránek. Hrozby bude cílem v území MAS ŽHR vyvrátit, aby se nestaly riziky pro realizaci záměrů. U příležitostí bude snahou je transformovat do strategických - návrhových částí tak, aby byly využity pro zlepšení situace a celkový rozvoj území MAS Železnohorský region.

Je žádoucí níže uvedené SWOT analýzy průběžně aktualizovat dle požadavků v průběhu aktuálních činností a s přihlédnutím k aktuálním okolnostem, které je nezbytné chápat jako klíčové faktory ovlivňující zdárný průběh stanovených cílů.

A: Životní prostředí, krajina a příroda

Vize: Zlepšování stavu životního prostředí pro obyvatele i návštěvníky

silné stránky (S):	slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1) přírodní potenciál a využívání tohoto potenciálu (lesní naučné stezky, přírodní a kulturní památky a zajímavosti) 2) existence CHKO a NGŽH 3) existence fungujících ekologicky zaměřených subjektů 4) zajímavé podmínky pro živočišnou výrobu a zemědělství - tradice 5) zvyšující se zájem občanské společnosti o kvalitu životního prostředí 6) dobře nastavený systém svozu, separace a likvidace odpadu 7) dobře nastavený systém ekologické výchovy 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nízký zájem veřejnosti, obyvatel a dalších subjektů o aplikaci opatření směřujících k energetickým a materiálovým úsporám a nakládání s odpady 2) snížená schopnost retence vody v krajině 3) pokračující znečišťování vodních ploch a toků
příležitosti (O):	hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1) systémová environmentální osvěta obyvatel - praktické ekologické výchovy 2) příležitosti dalších ekologických aktivit - obnova studánek a pramenů apod. 3) získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů 4) zvyšování retenčních schopností krajiny 5) rozšiřování údržby zeleně 6) využití zkvalitňování funkce lesů 7) přírodní potenciál pro vznik dalších naučných a tematických stezek 8) systémový přístup ve zkvalitňování likvidace odpadů 9) spolupráce všech subjektů při dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje 10) využití vícezdrojového financování - EU, ČR 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ohrožení kulturní krajiny při nedostatečném chápání významu mimoprodukčních funkcí a diverzifikace zemědělství 2) snížení investic do udržitelnosti životního prostředí a krajiny 3) nastavení dotační politiky nerespektující přírodní ráz krajiny a podmínky pro místní zemědělskou výrobu 4) snížení kvality životního prostředí v důsledku snížení ekonomické výkonnosti obyvatel veřejnosti a subjektů 5) změny legislativy - zvyšování legislativních poplatků za skládkování a další změny legislativy týkající se ochrany životního prostředí

Cestovní ruch a marketing

Vize: Opravené a dobře značené stezky po památkách, zajímavostech, restauracích a ubytovacích zařízeních. Dobrá propagace a výborná informovanost, ochota a profesionalita těch, kteří služby poskytují.

silné stránky (S):	slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1) image regionu spojený s představou čisté a zdravé přírody 2) vhodný kulturní a přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu 3) dobrá poloha a význam regionu 4) destinační management OCR prostřednictvím MAS ŽR - rozvoj činnosti, koordinace aktivit 5) spolupráce turistických informačních center 6) existence subjektů zaměřených na regionální cestovní ruch 7) zavedený Český systém kvality služeb v organizaci MAS ŽR 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nevyhovující současný systém organizace CR nerespektující přirozenou spádovost území 2) nedostatečná kvalita poskytovaných služeb 3) nevyužívání potenciálu cestovního ruchu u všech cílových skupin obyvatel a s tím spojené nevyhovující poskytování služeb 4) malá nabídka netradičních forem cestovního ruchu a služeb 5) nízká variabilita ubytovacích služeb 6) malé finanční zdroje na propagaci a cílený marketing 7) nedostatek financí na údržbu a opravu stávajících starých ubytovacích a stravovacích zařízení 8) špatný stav kulturních památek a jejich uzavření návštěvníkům
příležitosti (O):	hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1) kvalita poskytovaných služeb – využití možností - Český systém kvality služeb 2) nové formy cestovního ruchu, nové aktivity a zážitky, společných turistických balíčků 3) propagace cestovního ruchu, marketing 4) aktivity s partnery v oblasti CR 5) vznikající nové ucelené turistické produkty – přilákání návštěvníků do regionu na několikadenní aktivity 6) „nadregionální“ produktové-balíčky v cestovním ruchu 7) využití rostoucí poptávky po specializovaných produktových balíčcích (cyklistika, pěší a horská turistika, agroturistika, jezdeckví, zimní běžecké trasy atd.) 8) využití partnerství na bázi regionálního cestovního ruchu 9) využití vícezdrojového financování - EU, ČR 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nedostatečné finanční prostředky pro zvyšování kvality služeb – malá kupní síla obyvatel a následně chybějící finance provozovatele 2) konkurence – kvalitnější podpora cestovního ruchu v sousedních oblastech 3) nedostatečná komunikace a spolupráce klíčových aktérů cestovního ruchu 4) problém zajištění stálé kvality služeb vzhledem k malému zájmu lidí pracovat v oblasti cestovního ruchu 5) legislativní omezení pro podnikatelské aktivity v cestovním ruchu 6) chátrající stav památek

Zemědělství, venkov a místní produkce

Vize: Funkční obec = funkční venkov! Spokojení obyvatelé v regionu - využívání v plné míře kapacitních a místních možností – vzájemná podpora ve všech oblastech života a vzájemná úcta

silné stránky (S):	slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zavedený systém certifikace místní produkce – ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt 2) tradice zemědělského hospodaření 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nedostatečná kvalita technické infrastruktury, služeb a občanské vybavenosti obcí 2) nedostatečný rozsah a úprava veřejných prostranství a navazující krajiny 3) nepříznivý demografický vývoj venkovských oblastí 4) nerovnoměrná dopravní obslužnost území 5) nízká soudržnost a ztotožnění obyvatel se životem na venkově 6) nevyhovující stav komunikací (nejen místních)
příležitosti (O):	hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1) zatraktivnění venkovského prostoru pro mladou generaci 2) podpora udržitelných forem rozvoje venkova v oblasti veřejné správy 3) rozvoj složených investic 4) rozvoj funkční a efektivní meziobecní spolupráce 5) diverzifikace zemědělských činností 6) využití místního ekonomického potenciálu-rozvoj malého a středního podnikání 7) propagace místních produktů 8) podpora udržitelných forem rozvoje venkova – včetně podpory ekologické dopravy (budování cyklostezek a cyklotras v obcích) 9) větší údržba a péče o památky – o velké kulturní bohatství regionu 10) využití vícezdrojového financování - EU, ČR 	<ol style="list-style-type: none"> 1) snižování dopravní obslužnosti 2) nedostatek financí na rozvoj venkova 3) změny legislativy 4) nárůst hospodářsky problémových oblastí vzhledem ke slabší ekonomické výkonnosti venkovského obyvatelstva 5) špatný stav kulturních a sportovních zařízení obcí 6) snížení daňové výtěžnosti pro obce 7) průběžné zvyšování administrativní zátěže obcí v rámci veřejné správy

Kultura, celoživotní vzdělávání

Vize: Vyrovnání podmínek pro aktivní život vycházející z rodiny, rozvíjející se ve vesnicích a propojení se ve větší celky. Rovnoměrné rozložená síť komunitních center, TIC (rodina, turista), databáze aktivit = centrální seznam, propojení aktivit spolků (MAS + TIC + ...)

silné stránky (S):	slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1) fungující síť spolků a kulturních zařízení 2) široká síť vzdělávací infrastruktury – počet a rozmístění škol 3) venkovské oblasti v dosahu a zázemí měst – možnosti využití vzdělávacích a kulturních aktivit, sport, volnočasové aktivity 4) dostatečná kapacita základních škol 5) řada tradičních kulturních a řemeslných akcí regionu 6) řada škol postupně se zapojujících do rozvojových projektů (vzdělávací projekty – spolupráce škol, zdravá výživa – programy a soutěže škol) 7) rozšiřující se možnosti a nabídka vzdělávacích aktivit pro seniory – Univerzita 3. věku 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nesoulad profesní struktury obyvatel s požadavky trhu práce – chybějící profese v technických oborech 2) migrace zejména mladých lidí s vyšším vzděláním z obcí do větších měst 3) nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích 4) špatná dopravní dostupnost venkovských škol 5) špatný technický stav venkovských škol 6) malá kapacita mateřských škol (MŠ) a školních družin 7) bezbariérový přístup do škol
příležitosti (O):	hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1) využití kapacit škol pro mimoškolní aktivity a pro další vzdělávání široké veřejnosti 2) další vzdělávání obyvatel 3) osvěta – důraz na potřebnost dalšího vzdělávání 4) tradiční a nové aktivity a spolky 5) zapojení škol do kulturního života a kulturního dění v obcích 6) vznik komunitních center 7) využití vícezdrojového financování - EU, ČR 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nedostatek financí na rozvoj kultury a celoživotního vzdělávání 2) změny legislativy 3) vnímání neprestížnosti pedagogického povolání 4) nedůvěra k vesnickým školám 5) růst sociálně patologických jevů 6) sezónnost aktivit

2.3.2. Globální SWOT analýza

Zpracovaná globální SWOT analýza je souhrnem dílčích analýz a představuje komplexní shrnutí těch nejvýznamnějších faktorů rozvoje regionu/území za jednotlivé oblasti.

silné stránky (S):	slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1) Poloha a význam regionu (přírodní region v dosahu velkých měst) 2) Pestrá a relativně zachovalá krajina s množstvím chráněných území (CHKO Želez. hory) 3) Vysoká zalesněnost území (graf skladba půdy regionu) 4) Potenciál pro celoroční rekreační turistické využití (turistická oblast Sečské přehrady, aj.) 5) Četnost historických památek (viz Pasportizace památek) 6) Množství terénů pro cyklotrasy, hipotras, turistické trasy, zimní běžecké trasy, naučné stezky (viz propagační materiály k jednotlivým stezkám) 7) Nízká cena pracovní síly (viz Úřad práce-IÚS) 8) Rozsáhlý potenciál nevyužívaných zemědělských objektů vhodných pro podnikání (viz Studie území MAS v souvislosti s diverzifikací zemědělství) 9) Vhodné krajinné podmínky pro živočišnou výrobu (viz Studie území MAS v souvislosti s diverzifikací zemědělství) 10) Image regionu spojený s představou čisté a zdravé přírody (CHKO Železné hory, chráněná maloplošná území, GEOPARK Železné hory) 11) Velmi dobré vodní zdroje a velké vodní plochy v regionu (viz geografická mapa, projekt Z potůčku potok, z říčky řeka) 12) Aktivní přístup místní samosprávy a dalších subjektů v regionu k získávání finančních prostředků a investic (viz množství realizovaných projektů) 13) Zkušenosti s realizací a financování projektů s dotační podporou programů ČR a EU (viz množství realizovaných projektů) 14) Úroveň propagace a informovanosti o nabídce regionu pro cestovní ruch, podnikatele a pro investory (statistika infocenter) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Poloha regionu mimo hlavní obchodní a dopravní tahy mezinárodního a národního významu (viz geografická mapa) 2) Dopravní obslužnost a přístupnost regionu (viz geografická mapa) 3) Kvalita povrchů místních komunikací (místní šetření) 4) Nedostatečně rozvinutá síť ubytovacích zařízení (zjištěno formou řízených rozhovorů v TIC) 5) Nedostatečné zajištění atraktivit pro turisty pro případ špatného počasí (statistika infocenter) 6) Nízká kupní síla obyvatel regionu (viz Úřad práce-IÚS) 7) Migrace zejména mladých lidí s vyšším vzděláním z obcí do větších měst (viz ČSÚ) 8) Stav občanské vybavenosti (analýzy jednotlivých mikroregionů)

příležitosti (O):	hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1) Dostupný, dostatečně velký turistický potenciál pro cestovní ruch (města Pardubice, Hradec Králové, Chrudim) 2) Charakter regionu ve vztahu k možným národním a evropským dotacím (ochrana přírody a udržitelný a šetrný cestovní ruch) 3) Vhodné podmínky pro přípravu „nadregionálních“ produktových balíčků v cestovním ruchu (připravené funkční produkty, viz infocentra regionu) 4) Rostoucí poptávka v mezinárodním, národním i regionálním trhu volnočasových aktivit, po specializovaných produktových balíčcích (cyklistika, pěší a horská turistika, agroturistika, jezdeckví, zimní běžecké trasy atd.). (statistika infocenter) 5) Reforma veřejné správy a samosprávy 6) Společné hospodaření s lesy a komplexní využití dřevní hmoty se zaměřením na obnovitelné zdroje energie (graf skladba půdy regionu) 7) Využití vhodných pozemkových možností pro drobný průmysl a bytovou výstavbu v sídlech regionu (viz územní plány obcí a velkých celků) 8) Dobré možnosti venkovské agroturistiky (ekoturistiky, agroturistiky, folklór), (viz stávající aktivity a atraktivita – ISÚ) 9) Využití kulturně historického dědictví, jeho regenerace a zachování a rozvoj kulturních tradic (viz Pasportizace památek, studentské práce) 10) Postupná narůstající mobilizace lidského potenciálu území 11) Dostatečné zkušenosti managementu MAS v rámci rozvoje dalších aktivit i mimo SCLLD v rámci získávání vlastních finančních zdrojů 12) Dotační programy dalšího plánovacího období EU 2014 – 2020 13) Český systém kvality služeb – nástroj k zvýšení kvality poskytovaných služeb 14) Možnost využití škol pro komunitní školy a jejich nabídka formou celoživotního vzdělávání 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sílicí pozice a rozvoj konkurenčních regionů / mikroregionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu (viz statistika studie území Východní Čechy Pardubického kraje) 2) Růst konkurence mezi regiony při získávání investic (využití dotačních programů) 3) Slabé napojení na širší regionální a nadregionální úroveň ve všech rozvojových aktivitách (větší vzdálenost od dalších regionů činných v ČR) 4) Značná napjatost vlastních rozpočtů členských obcí a z toho plynoucí výrazná omezenost finančních prostředků na vlastní provoz v případě nutného předfinancování 5) Potencionální ohrožení odchodu kvalifikovaných lidí z regionu (viz ČSÚ) 6) Ohrožení kulturní krajiny při nedostatečném chápání významu mimoprodukčních funkcí a diverzifikace zemědělství 7) Neúnosná finanční náročnost udržení standardních životních podmínek v malých sídlech a problematická efektivnost takového postupu

Na základě této zpracované a přijaté SWOT analýzy jsou určeny dlouhodobé cíle a opatření rozvoje území.

3. Strategická část

Tabulka 35 Strom cílů SCLLD MAS ŽR 2014-2020

STROM CÍLŮ STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION 2014-2020															
MISE															
<p>Vyvíjet úsilí o soulad a harmonii celého regionu, všech venkovských oblastí. Strategie komunitně vedeného rozvoje MAS Železnohorský region bude respektovat a vycházet z těchto zásad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trvale udržitelný rozvoj ve všech aspektech života - harmonický a rovnoměrný rozvoj všech oblastí regionu včetně ekonomické stability - dobrá spolupráce a sociální vztahy všech subjektů žijících v regionu - kvalita života a spokojenost obyvatel 															
VIZE															
<p>Spoluutváříme „živý“ region, jenž při cestě k zachování a renesanci tradičních hodnot vytváří možnosti pro hospodářský růst a vývoj občanské společnosti se zachováním přírodních hodnot v duchu udržitelného rozvoje venkova. Obyvatelé jsou spokojeni, vývoj regionu je rovnoměrný, harmonický bez územních výkyvů a roztržitěnosti</p>															
GLOBALNÍ CÍL															
<p>Vytvořit komplexní podmínky umožňující spokojený život obyvatel v regionu a zvýšit atraktivitu regionu pro investice, podnikání a život obyvatel</p>															
PRIORITNÍ OSY-ŘEŠENÁ TÉMATA															
Životní prostředí, udržitelný rozvoj	odpadové hospodářství	Ochrana kulturního a přírodního bohatství	Cestovní ruch	Venkovský prostor	Zemědělství	Sociální integrace	Podpora podnikání	Doprava, dostupnost, udržitelné formy cyklo-doprava	Trh práce, zaměstnanost	Sociální a zdravotní služby	Občanská vybavenost	Technická infrastruktura	Vzdělávání, výchova, volný čas	Osvěta otevřená občanská společnost	Spolupráce
PRIORITNÍ OBLASTI															
Životní prostředí, příroda a krajina			Cestovní ruch a marketing				Zemědělství, venkov a místní produkce				Kultura, celoživotní vzdělávání				
STRATEGICKÉ CÍLE															
Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železná hora			Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace				Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství				Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení				

SPECIFICKÉ CÍLE			
<p>1.1. Zlepšení stavu životního prostředí 1.2. Rozvoj národního geoparku Železné hory 1.3. Zajištění kvalitního systému nakládání s odpady 1.4. Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách</p>	<p>2.1. Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu 2.2. Rozšíření a zkvalitnění služeb 2.3. Podpora rozvoje turistické infrastruktury 2.4. Zachování kulturního dědictví regionu</p>	<p>3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury 3.2. Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu 3.3. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství 3.4. Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života</p>	<p>4.1. Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání 4.2. Podpora celoživotního učení jako prostředku zajištění kvality života a spokojenosti obyvatel 4.3. Podpora kulturních a volnočasových aktivit 4.4. Podpora komunitní funkce a spolupráce škol se školami a dalšími klíčovými aktéry</p>
OPATŘENÍ			
<p>1.1.1. ochrana regionu 1.1.2. krajina je naše zrcadlo 1.1.3. podpora získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů 1.1.4. podpora protierozních opatření a zvyšování retenčních schopností krajiny 1.1.5. podpora zavádění inovativních technologií čištění odpadních vod a budování protipovodňové ochrany 1.2.1. rekonstrukce a výstavba infrastruktury v geologicky významných místech 1.2.2. vytvoření informačního systému včetně možností vzdělávání v oblasti geoparku 1.3.1. podpora investic do systému prevence vzniku odpadů a do inovací pro žádoucí materiálové a energetické využití odpadů 1.3.2. zavedení nových technologií na zpracování bio odpadů a využití postupů inovativních technologií při nakládání s odpady – kompostárny 1.4.1. realizace dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost s cílem správného nakládání s komunálním odpadem 1.4.2. podpora a další rozvoj environmentální výchovy na školách s využitím dostupných celostátních programů</p>	<p>2.1.1. rozšíření informačních kanálů pro propagaci cestovního ruchu, prezentace regionu na výstavách a veletrzích 2.1.2. vytvoření turistických balíčků a programy pro různé zájmové skupiny obyvatel 2.2.1. rozvoj nových forem cestovního ruchu, nové aktivity a zážitky, tvorba společných turistických balíčků 2.2.2. zvyšování kvality služeb v ubytovacích a stravovacích zařízeních 2.2.3. rozvoj navazujících a doprovodných služeb ke komplexnímu produktu cestovního ruchu 2.2.4. rozvoj a spolupráce s klíčovými aktéry v cestovním ruchu – potenciální investoři, asociace v cestovním ruchu, informační centra, podnikatelé 2.3.1. rekreační lesy 2.3.2. údržba a rekonstrukce starých ubytovacích a stravovacích zařízení v nevyhovujícím stavu 2.4.1. údržba a rekonstrukce kulturních a technických památek a staveb</p>	<p>3.1.1. podpora a rozvoj občanské vybavenosti 3.1.2. oprava zastaralé technické infrastruktury a výstavba nové technické infrastruktury 3.1.3. zlepšení stavu místních komunikací a veřejných prostranství obcí 3.1.4. sociální služby 3.1.5. bezpečná a dostupná doprava 3.2.1. podpora místních trhů 3.2.2. regionální produkce 3.3.1. krajina krásnější 3.3.2. rozvoj nezemědělské činnosti 3.3.3. lesnická infrastruktura 3.3.4. lesnická technika 3.4.1. rozvoj sociálních podniků 3.4.2. vzdělávání k zaměstnanosti 3.4.3. sociální podnikání 3.4.4. kvalita a dostupnost sociálních služeb 3.4.5. prorodinná opatření</p>	<p>4.1.1. školy dostupné všem 4.1.2. zlepšení dopravní dostupnosti škol 4.1.3. rekonstrukce a opravy budov 4.2.1. podpora a rozvoj nabídky celoživotního učení prostřednictvím sítě vzdělávacích institucí zahrnující širokou nabídku kroužků, rekvalifikačních seminářů a dalších vzdělávacích možností 4.3.1. podpora rozvoje pestrých kulturních, vzdělávacích a volnočasových aktivit včetně důrazu na sport a tělovýchovu (zdravý životní styl) 4.4.1. podpora mimoškolních aktivit dětí a důraz na komunitní funkce škol - využití kapacity základních škol pro mimoškolní aktivity 4.4.2. spolupráce škol a dalších klíčových aktérů – předávání zkušeností, zpětná vazba a společný postup pro zefektivnění činnosti</p>

Zdroj: MAS ŽR

3.1 Definování mise

Strategie Železnohorského regionu navazuje jednak na zpracovaný program rozvoje územního obvodu Pardubického kraje, Plán péče o krajinu CHKO Železné hory, Strategické dokumenty ORP Pardubice, Chrudim a Přelouč, tak i na jednotlivé rozvojové plány členských mikroregionů a obcí a zároveň jsou do něho zpracovány jednotlivé operační programy. Strategický plán navazuje a dále rozvíjí Strategický plán LEADER MAS Železnohorský region „Návrat ke kořenům“, realizovaného v rámci Programu rozvoje venkova 2007 – 2013 a Integrovanou strategii území MAS Železnohorský region z roku 2007.

Nejdůležitějšími cílovými skupinami jsou:

- nestátní neziskové organizace na venkově,
- místní samospráva,
- fyzické a právnické osoby žijící a podnikající na území MAS,
- obyvatelé regionu.

Tyto skupiny byly osloveny při tvorbě strategie a byly vyzvány k návrhu dalších spolupracujících subjektů a podnětů společných projektů a záměrů.

V případě úspěšné realizace strategie bude dán impuls pro pokračování rozvoje života na venkově. Rozvoj cestovního ruchu a hospodářských aktivit na venkově je podmínkou jeho dalšího rozvoje v oblasti služeb pro místní obyvatelstvo. V návaznosti pak bude možné příznivě působit na další cílové skupiny, jako je mládež a studenti na venkově a potenciální zákazníci cestovního ruchu.

Hlavní podněty pro rozvoj venkovského území MAS Železnohorský region vycházejí z potřeby zajištění podmínek pro trvale udržitelný rozvoj. Jde přitom zejména o uspokojení základních potřeb obyvatel, tedy nabídky práce, přiměřeného výdělku, bydlení, nezbytné technické infrastruktury a občanské vybavenosti a v neposlední řadě i trávení volného času. Základní potřebou na venkově je rovněž omezit vysokou vyjížděku za prací do měst.

Smyslem zpracování strategie je připravit nezbytné strategické dokumenty potřebné pro získání prostředků pro investice do širší venkovské ekonomiky a venkovských společenství v nejšířším slova smyslu. Tyto investice jsou klíčové pro celkovou stabilizaci a zvýšení přitažlivosti venkovského území MAS, podporu jeho trvale udržitelného růstu a vytváření nových pracovních příležitostí, zvláště pro mladé lidi a ženy.

Strategie se řídí následujícími principy:

- Koncentruje se na oblasti, které jsou svěřenému území MAS nejbližší z hlediska svěřených kompetencí a které mohou být na úrovni MAS efektivně řešeny s ohledem na disponibilní finanční prostředky
- Vymezuje aktivity komplementárně k Operačním programům pro období 2014 – 2020 (Integrovaný regionální operační program, Doprava, Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Výzkum, vývoj a vzdělávání, Zaměstnanost, Životní prostředí, Program rozvoje venkova)
- Zohledňuje zkušenosti z činnosti místní akční skupiny a naplňování hlavních principů metody LEADER v širším kontextu.

Cílem této strategie je najít a realizovat takové nástroje, které povedou ke zlepšování kvality života a životního prostředí v našem regionu, tj. ve venkovské oblasti. Obecně lze říci, že **základem každé venkovské oblasti je:**

- zdravé a harmonické prostředí venkovské oblasti
- sociální vztahy mezi aktéry uvnitř venkovské oblasti
- ekonomická stabilita venkovské oblasti.

3.2 Vize

Formulování vize MAS Železnohorský region a z ní se odvíjejících priorit a cílů vychází z proběhlého programovacího období 2007 – 2013, kdy byla realizována celá řada projektů, které vedly k zvýšení kvality občanského života v obcích, zlepšení stavu kulturních památek, rozvoji zemědělských areálů a rozvoji cestovního ruchu. **Na základě zjištění potřeb a problémů území je zpracována strategie, která má definovány čtyři rozvojové priority, pro které byly také stanoveny tématické pracovní skupiny.**

Celková vize tedy vychází z definování klíčových oblastí, zjištění problémů a potřeb v nich, definování jednotlivých cílů, kterých by se mělo dosáhnout realizací jednotlivých projektů v období 2014 – 2020.

VIZE

Spoluutváříme „živý“ region, jenž při cestě k zachování a renesanci tradičních hodnot vytváří možnosti pro hospodářský růst a vývoj občanské společnosti se zachováním přírodních hodnot v duchu udržitelného rozvoje venkova. Obyvatelé jsou spokojeni, vývoj regionu je rovnoměrný, harmonický bez územních výkyvů a roztržitosti

3.3 Stanovení cílů

V této části strategie jsou stanoveny strategické a specifické cíle vycházející z analýzy problémů a potřeb území MAS Železnohorský region, které vycházejí ze SWOT analýzy vytvořené na základě socioekonomické analýzy, dotazování občanů a členů spolku a z výsledků činnosti pracovních tematických skupin a které je nutné naplnit, aby mohlo dojít k dalšímu rozvoji území. Tyto **problémy lze rozdělit do čtyř oblastí.**

Prioritní oblasti strategie rozvoje regionu (území MAS):

1. Životní prostředí, příroda a krajina

Udržení kvality životního prostředí, zachování zdejší krajiny její pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu **je nutno především chránit.**

Charakter krajiny vytváří významný potenciál pro rekreaci celoročního charakteru s ohledem na existenci CHKO Železné hory a Národní geopark Železné hory, doplněné velkým množstvím národních přírodních rezervací, historických a technických památek. Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech **zvýšenou péčí o památky v souvislosti s rozvojem znalostí a vztahů obyvatel ke kulturnímu bohatství svého regionu.** Posílení vztahu obyvatel k regionu.

2. Cestovní ruch a marketing

Zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti cestovního ruchu a turistiky. Navýšení počtu turistů a zájmových kolektivů (škol, spolků, klubů, ...) využívajících služby na území regionu. Zvýšení hospodářské stability regionu.

Oblast cestovního ruchu má obrovský potenciál v podpoře jak navazujícího soukromého podnikání. Stav nabídky je v současné době nedostačující, ale rozvíjí se. Je **nutno navýšit počet různých tpů ubytovacích kapacit a doprovodných služeb**, což přinese rozvoj i vlastním obcím. Je zapotřebí také **zapracovat na kvalitě poskytovaných služeb.** Projekty tohoto charakteru přímo souvisí s rozvojem venkova, služeb a kulturních tradic. Je nutné dovyznačit a dovybavit pěší, cyklistické, hipoturistické, naučné a další tematické trasy. Region je ideální pro vznik těchto tras, o čemž svědčí jejich vysoká míra a je vysoký potenciál ke vzniku dalších.

3. Zemědělství, venkov a místní produkce

Obnova zemědělských provozoven v souvislosti s **rozvojem nových nezemědělských aktivit** v rámci obnovy krajiny, zvýšení hospodářské stability a rozvoje cestovního ruchu. Zkvalitnění občanské vybavenosti a služeb na venkově ve spolupráci s rozvojem lidského potenciálu, ve spolupráci se službami v oblasti cestovního ruchu. **Zaměřit se na regionální výrobky a produkty**, zvýšit jejich nabídku obyvatelům regionu. Zmírnění odlivu aktivních obyvatel do měst. Zvýšená hospodářská stabilita regionu.

Stav občanské vybavenosti a služeb odpovídá celorepublikovému průměru, nabízí pouze základní standard a základní služby. Je zapotřebí **zaměřit se na stav stávající občanské vybavenosti** (školy, úřady, kulturní domy, hřiště ...) a ty rekonstruovat a nově vybavit, tak aby docházelo i ke snižování ekonomické náročnosti provozu těchto budov. Region má veliký rozvojový potenciál právě z oblasti poskytování služeb v cestovním ruchu, s tím přímo souvisí zkvalitnění základních občanských služeb s využitím i pro turisty. Co se týče místní produkce, je zde obrovský potenciál v regionálních výrobcích, kteří jsou certifikováni, nutností je najít nové cesty odbytu jejich produkce pro obyvatele.

4. Kultura, celoživotní vzdělávání

Volnočasové aktivity mají příznivý vliv na život v obci i cestovní ruch a při určitých činnostech (cyklistika, jezdeckví, výlety, zábavné akce, atd.) spolu splývají. Proto je zapotřebí rozlišovat, jaké volnočasové aktivity jsou zamýšleny výhradně pro obyvatelstvo regionu a které jsou vhodné pro obojí a toho při jejich konání vycházet. **Snahou bude využití obecních objektů** (škol, kulturních domů ...) **k celodennímu využívání formou komunitních center.**

Strategické cíle Železnohorského regionu:

Strategické (dlouhodobé) cíle jsou rozděleny podle klíčových oblastí rozvoje území do čtyř prioritních oblastí, které jsou shodné s klíčovými oblastmi. Specifické (realizační) cíle poté podrobněji rozvádí cíle strategické a vycházejí z nich konkrétní opatření, tak jak je detailně vidět na začátku této kapitoly 3 ve stromu cílů SCLLD.

- 1) Strategický cíl 1: Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory
- 2) Strategický cíl 2: Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace
- 3) Strategický cíl 3: Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
- 4) Strategický cíl 4: Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení

Jednotlivé strategické cíle, které byly stanoveny na základě výše uvedené analýzy území, se mohou vzájemně prolínat, a proto splnění jednoho cíle, může podpořit splnění cílů dalších a obráceně. Priority cílů byly stanoveny na základě jednání pracovních skupin a provázanosti cílů.

3.3.1 SC 1 Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory

Charakter krajiny vytváří významný potenciál pro rekreaci celoročního charakteru s ohledem na existenci CHKO Železné hory a Národní geopark Železné hory, doplněné velkým množstvím národních přírodních rezervací, historických a technických památek

Udržení kvality životního prostředí, zachovat zdejší krajině její pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit.

1) Specifický cíl 1.1. Zlepšení stavu životního prostředí

Tabulka 36 Specifický cíl 1.1. Zlepšení stavu životního prostředí

Prioritní oblast	Životní prostředí, příroda a krajina		
Strategický cíl	1. Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory		
Specifický cíl	1.1 Zlepšení stavu životního prostředí		
Popis cíle	Udržení kvality životního prostředí, zachovat zdejší krajině její pestrost a rozmanitost rostlinných a živočišných druhů díky včasnému poznání člověka, že přírodu je nutno především chránit. S tím souvisí potřeba kladného postoje k řešení v oblasti nakládání s odpady – odpovědnost občanů k životnímu prostředí a k příštím generacím především z hlediska nezbytnosti třídění odpadů (a upřednostnění tak jeho materiálového využití) a omezování skládkování odpadů. Osvěta obyvatel je významně podpůrná a má zde nezastupitelnou roli.		
Opatření	1.1.1. ochrana regionu 1.1.2. krajina je naše zrcadlo 1.1.3. podpora získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů 1.1.4. podpora protierozních opatření a zvyšování retenčních schopností krajiny 1.1.5. zavádění inovativních technologií čističek odpadních vod a budování protipovodňové ochrany		
Socioekonomická analýza	Kap. 2.9. Životní prostředí str. 59		
Analýza problémů a potřeb území	AP1 Nedostatečný/nízký zájem obyvatel o opatření směřující pro udržitelný růst v oblasti úspor energií a v odpadovém hospodářství (nakládání s odpady) AP3 Nedostatečná retence vody v krajině AN4 Zvyšovat retenční schopnost krajiny		
SWOT analýza	AS5 zvyšující se zájem občanské společnosti o kvalitu životního prostředí AW2 snížená schopnost retence vody v krajině AO3 podpora získávání energií pomocí obnovitelných zdrojů a využívání alternativních zdrojů AO4 zvyšování retenčních schopností krajiny AT2 snížení investic do udržitelnosti životního prostředí a krajiny		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele		Požad.stav
	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS		48
	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS		5
	Počet nové techniky a věcných prostředků složek		5
	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování		8
Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny		2	
Vazba na externí koncepce a strategie	Program rozvoje Pard. kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem 2020, cíl C. Zdravé živ. prostředí Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, cíl 1: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů		

2) Specifický cíl 1.2. Rozvoj národního geoparku Železné hory

Tabulka 37 Specifický cíl 1.2. Rozvoj národního geoparku Železné hory

Prioritní oblast	Životní prostředí, příroda a krajina		
Strategický cíl	1. Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory		
Specifický cíl	1.2. Rozvoj národního geoparku Železné hory		
Popis cíle	V nově vzniklém geoparku je zapotřebí vybudovat dostatečnou technickou infrastrukturu.		
Opatření	1.2.1. rekonstrukce a výstavba infrastruktury v geologicky významných místech 1.2.2. vytvoření informačního systému včetně možností vzdělávání v oblasti geoparku		
Socioekonomická analýza	Kap. 2.9. Životní prostředí str. 59		
Analýza problémů a potřeb území	AN1 Zlepšovat ochranu životního prostředí		
SWOT analýza	AS2 existence CHKO a NGŽH AO7 využití přírodního potenciálu pro vznik dalších naučných a tematických stezek AT4 snížení kvality životního prostředí v důsledku snížení ekonomické výkonnosti obyvatel veřejnosti a subjektů		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Vybudované či zrekonstruované geolokality	Ks	25
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl C.5 Podpora zvyšování kvality jednotlivých složek životního prostředí Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, Priorita 7: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020, cíl Zlepšit péči o chráněná území Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, cíl 3: Ochrana přírody a krajiny Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020, priorita 1 Zkvalitnění nabídky CR		

Zdroj: MAS ŽR

3) Specifický cíl 1.3.: Zajištění kvalitního systému nakládání s odpady

Tabulka 38 Specifický cíl 1.3. Zajištění kvalitního systému nakládání s odpady

Prioritní oblast	Životní prostředí, příroda a krajina		
Strategický cíl	1. Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory		
Specifický cíl	1.3.: Zajištění kvalitního systému nakládání s odpady		
Popis cíle	Ke zvyšování kvality životního prostředí je zapotřebí podporovat kvalitní nakládání s odpady.		
Opatření	1.3.1. podpora investic do systému prevence vzniku odpadů a do inovací pro žádoucí materiálové a energetické využití odpadů 1.3.2. zavedení nových technologií na zpracování bio odpadů a využití postupů inovativních technologií při nakládání s odpady – kompostárny		
Socioekonomická analýza	Kap. 2.9.1 Odpadové hospodářství a nakládání s odpady str. 59		
Analýza problémů a potřeb území	AP1 Nedostatečný/nízký zájem obyvatel o opatření směřující pro udržitelný růst v oblasti úspor energií a v odpadovém hospodářství (nakládání s odpady) AN2 Zefektivnit odpadového hospodářství včetně osvěty obyvatel		
SWOT analýza	AS6 dobře nastavený systém svozu, separace a likvidace odpadu AW1 nízký zájem veřejnosti, obyvatel a dalších subjektů o aplikaci opatření směřujících k energetickým a materiálovým úsporám a nakládání s odpady AO8 další zkvalitnění likvidace odpadů AO9 zapojení občan. společnosti do čištění krajiny AT5 změny legislativy - zvyšování legislativních poplatků za skládkování a další změny legislativy týkající se ochrany životního prostředí		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Vytvořená nebo zrekonstruovaná sběrná místa či sběrné dvory	Ks	2
	Nové technologie s nakládáním s odpady	Ks	5
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl C.2 Podpora efektivního nakládání s odpady Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, cíl 1: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů		

4) Specifický cíl 1.4.: Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách
Tabulka 39 Specifický cíl 1.4.: Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách

Prioritní oblast	Životní prostředí, příroda a krajina		
Strategický cíl	1. Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory		
Specifický cíl	1.4. Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách		
Popis cíle	Tento specifický cíl vychází z potřeby poznávání funkce přírody, kde by se měl člověk pouze rozhlížet a intenzivně vnímat vztahové (ekologické) věci. Nutností je začít učit děti již od útlého věku, aby byl osvojen správný postoje a přístup k zachování kvalitního životního prostředí.		
Opatření	1.4.1. realizace dlouhodobé informační a vzdělávací kampaně pro širokou veřejnost s cílem správného nakládání s komunálním odpadem 1.4.2. podpora a další rozvoj environmentální výchovy na školách s využitím dostupných celostátních programů		
Socioekonomická analýza	2.6.5. Školství – str. 49 2.9. Životní prostředí		
Analýza problémů a potřeb území	AN3 Spolupracovat - všichni aktéři – apel na dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje		
SWOT analýza	AS7 dobře nastavený systém ekologické výchovy AO1 další rozvoj systémové environmentální osvěty obyvatel rozšíření praktické ekolog. výchovy AO2 podpora vzniku dalších ekologických aktivit - obnova studánek a pramenů apod.		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí a ostatní podobné aktivity	Osob	50
Vazba na externí koncepce a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl C. Zdravé životní prostředí Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, Priorita 7: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, cíl 1: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů		

Zdroj: MAS ŽR

3.3.2 SC 2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace

Při zpracování analýzy vyplynulo, že pro zlepšení hospodaření regionu je zapotřebí rozvoj cestovního ruchu, který má v regionu vysoký potenciál. Je zapotřebí se zaměřit na rozvoj poskytovaných služeb a na kvalitu těchto poskytovaných služeb. Rozvojem cestovního ruchu v regionu dojde zároveň k zvýšení konkurenceschopnosti regionu vůči ostatním regionům a rozvoji přírodních a kulturních hodnot regionu.

1) specifický cíl 2.1: Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu

Tabulka 40 Specifický cíl 2.1: Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu

Prioritní oblast	Cestovní ruch a marketing		
Strategický cíl	2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace		
Specifický cíl	2.1. Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu		
Popis cíle	Je zapotřebí informovat o jednotlivých turistických atraktivitách regionu. Propagaci je zapotřebí provádět v jednotném grafickém disainu a společně rozvíjet image regionu. Nutností je také vytvářet společné turistické balíčky a programy, za pomoci kterých budou přiváděni návštěvníci do regionu.		
Opatření	2.1.1. rozšíření informačních kanálů pro propagaci cestovního ruchu, prezentace regionu na výstavách a veletrzích 2.1.2. vytvoření turistických balíčků a programy pro různé zájmové skupiny obyvatel		
Socioekonomická analýza	2.13. Cestovní ruch – str. 80 a 81		
Analýza problémů a potřeb území	BP1 Systém organizace CR nerespektující přirozenou spádovost území BP3 Nedostatek financí na propagaci a investice do oprav starých zařízení v CR (ubytování, stravování) BN3 Propagovat jednotlivé oblasti a místní produkty a hledat finanční zdroje		
SWOT analýza	BS1 image regionu spojený s představou čisté a zdravé přírody BS2 vhodný kulturní a přírodní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu BS4 destinační management OCR prostřednictvím MAS ŽR - rozvoj činnosti, koordinace aktivit BW1 nevyhovující současný systém organizace CR nerespektující přirozenou spádovost území BW3 nevyužívání potenciálu cestovního ruchu u všech cílových skupin obyvatel a s tím spojené nevyhovující poskytování služeb BO3 zkvalitnění a rozšíření propagace cestovního ruchu, marketing BO4 koordinace aktivit s partnery v oblasti CR BO5 vznikající nové ucelené turistické produkty – přilákání návštěvníků do regionu na několikadenní aktivity BO6 příprava „nadregionálních“ produktových balíčků v cestovním ruchu BT3 nedostatečná komunikace a spolupráce klíčových aktérů cestovního ruchu		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Tvorba propagačních materiálů	Ks	60
	Turistické balíčky	Ks	10
Vazba na externí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl B.5 Koordinovaný rozvoj marketingu cestovního ruchu a tvorby turistických produktů Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje Konceptce památkové péče v ČR 2011-2016, <i>Cíl: Památky a cestovní ruch</i> Konceptce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020, 3.2 Tvorba a marketing národních a regionálních produktů CR		

Zdroj: MAS ŽR

2) specifický cíl 2.2.: Rozšíření a zkvalitnění služeb

Tabulka 41 specifický cíl 2.2. Rozšíření a zkvalitnění služeb

Prioritní oblast	Cestovní ruch a marketing		
Strategický cíl	2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace		
Specifický cíl	2.2. Rozšíření a zkvalitnění služeb		
Popis cíle	Základním předpokladem pro zvýšení potenciálu cestovního ruchu v regionu je zkvalitnění poskytovaných služeb. Zároveň je zapotřebí rozšířit poskytované služby a aktivity na ně navazující. Otevírá se zde také možnost začlenit certifikované regionální výrobce do nabídek cestovního ruchu, a tím začít od dětí podporovat místní kvalitní výrobky a poznání tradičních řemesel. Ve výsledku bude mít rozvoj cestovního ruchu a služeb bude mít také pozitivní dopad na místní obyvatelstvo.		
Opatření	2.2.1. rozvoj nových forem cestovního ruchu, nové aktivity a zážitky, tvorba společných turistických balíčků 2.2.2. zvyšování kvality služeb v ubytovacích a stravovacích zařízeních 2.2.3. rozvoj navazujících a doprovodných služeb ke komplexnímu produktu cestovního ruchu 2.2.4. rozvoj a spolupráce s klíčovými aktéry v cestovním ruchu – potenciální investoři, asociace v cestovním ruchu, informační centra, podnikatelé		
Socioekonomická analýza	2.13.4 Služby cestovního ruchu – str. 82		
Analýza problémů a potřeb území	BP2 Nedostatečná kvalita služeb a nízká variabilita ubytovacích služeb BP4 Nedostatek invencí a nápaditosti pro rozvoj CR BN2 Vybavit území kvalitní turistickou infrastrukturou včetně rekonstrukce nevyhovujících zařízení, památek a staveb BN4 Tvořit zajímavé a originální turistické balíčky - potřeba invencí a inovací v nabídce		
SWOT analýza	BS7 zavedení Český systém kvality služeb v organizaci MAS ŽR BW2 nedostatečná kvalita poskytovaných služeb BW4 malá nabídka netradičních forem cestovního ruchu a služeb BW8 absence invencí pro tvorbu kvalitní ucelené nabídky – přilákání návštěvníků BO1 rozvoj kvality poskytovaných služeb – Český systém kvality služeb BO7 využití rostoucí poptávky po specializovaných produktových balíčcích (cyklistika, pěší a horská turistika, agroturistika, jezdeckví, zimní běžecké trasy atd.) BT4 problém zajištění stálé kvality služeb vzhledem k malému zájmu lidí pracovat v oblasti cestovního ruchu		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Zvýšená kvalita poskytovaných služeb	Subjekt	60
	Vybavení malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení	Ks	5
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl B.4 Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a jejího využití při rozvoji atraktivit cestovního ruchu Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje Koncepcie památkové péče v ČR 2011-2016, <i>Cíl: Památky a cestovní ruch</i> Koncepcie státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020, Cíl 1 ZKVALITNĚNÍ NABÍDKY CESTOVNIHO RUCHU		

Zdroj: MAS ŽR

3) specifický cíl 2.3.: Podpora rozvoje turistické infrastruktury

Tabulka 42 2.3. Podpora rozvoje turistické infrastruktury

Prioritní oblast	Cestovní ruch a marketing		
Strategický cíl	2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace		
Specifický cíl	2.3. Podpora rozvoje turistické infrastruktury		
Popis cíle	Aby se rozvíjel turismus v regionu je zapotřebí se zaměřit především na využití jeho potenciálu. Je jen logické těchto předností využít a podpořit tak i region z hospodářského, společenského hlediska a podtrhnout a podpořit kvality regionu.		
Opatření	2.3.1. rekreační lesy 2.3.2. údržba a rekonstrukce starých ubytovacích a stravovacích zařízení v nevyhovujícím stavu		
Socioekonomická analýza	2.13.4 Služby cestovního ruchu – str. 82		
Analýza problémů a potřeb území	BP3 Nedostatek financí na propagaci a investice do oprav starých zařízení v CR (ubytování, stravování) BN2 Vybavit území kvalitní turistickou infrastrukturou včetně rekonstrukce nevyhovujících zařízení, památek a staveb		
SWOT analýza	BS2 vhodný kulturní a přírodní potenciál pro rozvoj regionu BW2 nedostatečná kvalita poskytovaných služeb BW4 malá nabídka netradičních forem cestovního ruchu a služeb BW7 nedostatek financí na údržbu a opravu stávajících starých ubytovacích a stravovacích zařízení BO4 koordinace aktivit s partnery v oblasti CR BT1 nedostatečné finanční prostředky pro zvyšování kvality služeb – malá kupní síla obyvatel a následně chybějící finance provozovatele		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Celková délka lesních cest	Km	2
	Počet rekonstruovaných a opravených zařízení	Ks	5
	Počet podpořených operací	Akce	8
	Celková plocha	Ha	5
Vazba na externí koncepcí strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl B.4 Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a jejího využití při rozvoji atraktivit cestovního ruchu Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020, Cíl 1 ZKVALITNĚNÍ NABÍDKY CESTOVNIHO RUCHU		

Zdroj: MAS ŽR

4) specifický cíl 2.4.: Zachování kulturního dědictví regionu

Tabulka 43 2.4. Zachování kulturního dědictví regionu

Prioritní oblast	Cestovní ruch a marketing		
Strategický cíl	2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace		
Specifický cíl	2.4. Zachování kulturního dědictví regionu		
Popis cíle	Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech zvýšenou péčí o památky v souvislosti s rozvojem znalostí a vztahů obyvatel ke kulturnímu bohatství svého regionu. Posílení vztahu obyvatel k regionu.		
Opatření	2.4.1. údržba a rekonstrukce kulturních a technických památek a staveb		
Socioekonomická analýza	2.13.4 Služby cestovního ruchu – str. 82		
Analýza problémů a potřeb území	BP4 Nedostatek invencí a nápaditosti pro rozvoj CR BN2 Vybavit území kvalitní turistickou infrastrukturou včetně rekonstrukce nevyhovujících zařízení, památek a staveb		
SWOT analýza	BS2 vhodný kulturní a přírodní potenciál pro rozvoj regionu BW9 špatný stav kulturních památek a jejich uzavření návštěvníkům BW4 malá nabídka netradičních forem cestovního ruchu a služeb BW8 absence invencí pro tvorbu kvalitní ucelené nabídky – přilákání návštěvníků BO4 koordinace aktivit s partnery v oblasti CR BT6 chátrající stav památek		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Počet opravených kulturních památek	Ks	10
	Počet stálých výstavních expozic a muzeí	Ks	3
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl B.4 Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a jejího využití při rozvoji atraktivit cestovního ruchu Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016, <i>Cíl: Památky a cestovní ruch</i> Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020, Cíl 1 ZKVALITNĚNÍ NABÍDKY CESTOVNIHO RUCHU		

Zdroj: MAS ŽR

3.3.3 SC 3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství

Obnova zemědělských provozoven v souvislosti s rozvojem nových nezemědělských aktivit v rámci obnovy krajiny, zvýšení hospodářské stability a rozvoje cestovního ruchu.

1) specifický cíl 3.1: Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

Tabulka 44 Specifický cíl 3.1 Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

Prioritní oblast	Zemědělství, venkov a místní produkce		
Strategický cíl	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství		
Specifický cíl	3.1: Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury		
Popis cíle	Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech v souvislosti se zlepšením technického stavu dopravní a technické infrastruktury. Snížení míry odlivu ekonomicky silných obyvatel do měst. Podpora rozvoje občanské vybavenosti, rekonstrukce stávajících obecních budov a jejich smysluplné využití. Pro zlepšení vzhledu obcí je zapotřebí upravit návse a vysadit zeleň. V obcích je také zapotřebí udržet základní služby a podporovat vzdělávací a sociální služby.		
Opatření	3.1.1. podpora a rozvoj občanské vybavenosti 3.1.2. oprava zastaralé technické infrastruktury a výstava nové technické infrastruktury 3.1.3. zlepšení stavu místních komunikací a veřejných prostranství obcí 3.1.4. sociální služby 3.1.5. bezpečná a dostupná doprava		
Socioekonomická analýza	2.4. Technická infrastruktura – str. 44 2.6. Vybavenost obcí, služby a život v obcích – str. 46		
Analýza problémů a potřeb území	CP1 Nedostatečná kvalita technické infrastruktury, služeb, občanské vybavenosti obcí včetně nerovnoměrné dopravní obslužnosti území CP2 Nevyhovující stav komunikací (nejen místních) CN1 Investovat do technické infrastruktury obcí CN2 Podporovat občanskou vybavenost, vznik a rovoj služeb včetně dopravní obslužnosti CN3 Zlepšit stav komunikací (nejen místních)		
SWOT analýza	CW1 nedostatečná kvalita technické infrastruktury, služeb a občanské vybavenosti obcí CW4 nerovnoměrná dopravní obslužnost území CW6 nevyhovující stav komunikací (nejen místních) CO8 podpora udržitelných forem rozvoje venkova – včetně podpory ekologické dopravy (budování cyklostezek a cyklotras v obcích) CT1 snižování dopravní obslužnosti CT5 špatný stav kulturních a sportovních zařízení obcí		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Obnova a výstavba místní komunikace a chodníků či zpevněných ploch	M2	5 000
	Celkové veřejné výdaje	Eura	50 107
	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	10
	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	35
	Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu	Vozidla	1
	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	Realizace	8
	Kapacita služeb a sociální práce	Klienti	40
	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	Osoby/rok	190
	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	160
	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	Bytové jednotky	10
	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zařízení	3

	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	3
	Délka nově vybudovaných cyklostezek	Km	3
	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	Km	15
	Počet parkovacích míst pro jízdní kola	Parkovací místa	5
	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	Projekty	6
	Kapacita podpořených služeb	Místa	23
	Celkový počet účastníků	Účastníci	40
	Počet podpořených komunitních center	Zařízení	1
	Využívání podpořených služeb	Osoby	50
	Bývalí účastníci projektu v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	Osoby	13
	Bývalí účastníci projektu u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	Osoby	15
Vazba na externí koncepci a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl C.6 Zvyšování bezpečnosti a ochrany obyvatel kraje Dopravní politika ČR, priorita 4.2 Zajištění kvalitní dopravní infrastruktury Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy		

Zdroj: MAS ŽR

2) specifický cíl 3.2: Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu

Tabulka 45 specifický cíl 3.2: Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu

Prioritní oblast	Zemědělství, venkov a místní produkce		
Strategický cíl	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství		
Specifický cíl	3.2 Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu		
Popis cíle	Podpora místních výrobců a řemeslníků, snaha o zachování tradiční řemeslné výroby a jejich rozvoj. Nabídnout místním lidem výrobky z regionu. Podpora certifikovaným regionálním výrobcům, zviditelnit jejich produkty a nabídnout je místním obyvatelům – prodej ze dvora.		
Opatření	3.2.1. podpora místních trhů 3.2.2. regionální produkce 3.2.3. projekty spolupráce		
Socioekonomická analýza	2.10.1. Podnikání a výroba – str. 65 2.10.3. Železné hory, regionální produkt – str. 71		
Analýza problémů a potřeb území	BN3 Propagovat jednotlivé oblasti a místní produkty a hledat finanční zdroje		
SWOT analýza	CS1 Zavedený systém certifikace místní produkce – ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt CO6 využití místního ekonomického potenciálu-rozvoj malého a středního podnikání CO7 propagace místních produktů CT4 nárůst hospodářsky problémových oblastí vzhledem ke slabší ekonomické výkonnosti venkovského obyvatelstva		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Počet podpořených podniků/příjemců	Ks	11
	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (leader)	Ks	2
	Počet podpořených kooperačních činností	Ks	5
Vazba na externí koncepci a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl B.1 Rozvoj a optimalizace využití podnikatelské infrastruktury a podpora podnikání Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020 - Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, cíl 1 Posílení postavení malých a středních podnikatelů v české ekonomice a růst konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů v evropském a světovém kontextu.		

Zdroj: MAS ŽR

3) specifický cíl 3.3: Podpora konkurenceschopnosti zemědělství

Tabulka 46 specifický cíl 3.3: Podpora konkurenceschopnosti zemědělství

Prioritní oblast	Zemědělství, venkov a místní produkce		
Strategický cíl	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství		
Specifický cíl	3.3 Podpora konkurenceschopnosti zemědělství		
Popis cíle	Je zapotřebí obnova a rekonstrukce zemědělských provozoven, včetně podpory zemědělské činnosti na území. Nutností je obnovovat zastaralou zemědělskou a lesnickou techniku, která je často v nevyhovujícím stavu a pořizovat novou šetrnou k životnímu prostředí. Je zapotřebí se také zaměřit na rozvoj potenciálu zemědělství pro nové formy podnikání (agroturistika, farmy-ubytování, jízdy na koních atd.) včetně podpory alternativních aktivit zemědělců		
Opatření	3.3.1. krajina krásnější (rozvoj zemědělské výroby) 3.3.2. rozvoj nezemědělské činnosti 3.3.3. lesnická infrastruktura 3.3.4. lesnická technika		
Socioekonomická analýza	2.9.4. Ochrana půdy – str. 63		
Analýza problémů a potřeb území	CP4 Nedostatečný rozsah a úprava veřejných prostranství a navazujících krajiny CN Konkurenceschopnost zemědělství		
SWOT analýza	CS1 tradice zemědělského hospodaření CW2 nedostatečný rozsah a úprava veřejných prostranství a navazující krajiny CO10 využití vícezdrojového financování - EU, ČR CT2 nedostatek financí na rozvoj venkova		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Pracovní místa v rámci podpořených projektů (Leader)	Míst	3
	Technika, strojní zařízení a vybavení	Ks	10
	Počet podpořených podniků/příjemců	Ks	30
	Celková délka lesních cest	Km	5
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl C.1 Podpora multifunkčního zemědělství a péče o krajinu krajiny Koncepte podpory malých a středních podnikatelů 2014-2020 - Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, cíl 1 Posílení postavení malých a středních podnikatelů v české ekonomice a růst konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů v evropském a světovém kontextu. Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2011-2015 Ministerstvo zemědělství, Přijatý vládou ČR dne 14. 12. 2010 pod č. j. 1227/10		

Zdroj: MAS ŽR

4) specifický cíl 3.4: Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života

Tabulka 47 specifický cíl 3.4: Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života

Prioritní oblast	Zemědělství, venkov a místní produkce		
Strategický cíl	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství		
Specifický cíl	3.4 Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života		
Popis cíle	<p>Dlouhodobě je zapotřebí se zaměřit na snižování počtu nezaměstnaných obyvatel regionu. Nezaměstnanými jsou nejčastěji obyvatelé bez praxe, ženy po mateřské dovolené, lidé po padesátce a etnické menšiny. Z důvodů sociálních, společenských a hospodářských je třeba tyto skupiny podporovat a celkově snižovat dlouhodobou nezaměstnanost, s kterou se pojí řada negativních efektů.</p> <p>Podpora spolupráce a propojení trhu práce (požadavky) se vzdělávací sférou (soulad a reakce s požadovanými profesemi).</p>		
Opatření	<p>3.4.1. rozvoj sociálního podnikání 3.4.2. vzdělávání k zaměstnanosti 3.4.3. sociální podnikání 3.4.4. kvalita a dostupnost sociálních služeb 3.4.5. prorodinná opatření</p>		
Socioekonomická analýza	<p>2.6.4. Sociální služby- str. 47 2.6.5. Školství – str. 49 2.10.2. Zaměstnanost</p>		
Analýza problémů a potřeb území	<p>CP3 Nepříznivý demografický vývoj venkovských oblastí DP5 Nesoulad profesní struktury obyvatel s požadavkem trhu práce – cyhběžící profese v technických oborech CN4 Zatraktivnit venkov pro přilákání mladé generace DN3 Podpořit vzájemnou spolupráci škol – se zaměstnavateli, se zřizovateli</p>		
SWOT analýza	<p>CW3 nepříznivý demografický vývoj venkovských oblastí CW5 nízká sounáležitost a ztotožnění obyvatel se životem na venkově CO1 zatraktivnění venkovského prostoru pro mladou generaci</p>		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	22
	Počet podniků pobírajících podporu	Podniky	2
	Počet podniků pobírajících granty	Podniky	2
	Počet nových podniků, které dostávají podporu	Podniky	1
	Celkový počet účastníků	Účastníci	40
	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	15
	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)	EUR	11 517
	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny	FTE	5
	Kapacita služeb a sociální práce	Klienti	40
	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	Osoby/rok	158
	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	198
	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	Byt.jednotky	10
	Počet podpořených zařízení pro služby a sociální práci	Zařízení	3
	Počet poskytovatelů druhů sociálních služeb	Služby	3
	Kapacita podpořených služeb	Místa	154
	Celkový počet účastníků	Osoby	73
	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	4
	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	27
	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	9
	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	Organizace	1
	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	Organizace	1
	Využívání podpořených služeb	Osoby	9
	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	Organizace	2
	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	5
	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	16
	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	4
Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukonč.své účasti, vč. OSVČ	Osoby	9	

	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	12
	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	Organizace	2
	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzděláv.zařízení	Osoby	37
	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	Zařízení	2
	Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	Osoby	4
	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	Osoby	11
Vazba na externí koncepci a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl A.3 Zajištění místní a časové dostupnosti podpory osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím stabilní, efektivní, flexibilní a kvalitní sítě sociálních služeb a jejich provázání s dalšími službami (např. z oblasti zdravotnictví)		

Zdroj: MAS ŽR

3.3.4 SC 4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení

Tento strategický cíl je velice důležitý, protože se zaměřuje na všechny věkové kategorie obyvatel žijících v obcích. Je zapotřebí mít v regionu dostatečné vzdělávací prostory pro předškolní i školní docházku, tyto prostory mohou být pak v mimoškolních hodinách využívány pro semináře, kurzy, univerzity 3. věku. K tomu je důležitý i kulturní život, který zpříjemní obyvatelům regionu svůj volný čas.

1) specifický cíl 4.1.: Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání

Tabulka 48 specifický cíl 4.1.: Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání

Prioritní oblast	Kultura, celoživotní vzdělávání		
Strategický cíl	4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení		
Specifický cíl	4.1. Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání		
Popis cíle	Je zapotřebí podporovat vzdělávání obyvatel a to ve všech věkových kategoriích, a to jak předškolní děti a školní. Chceme mít úspěšný region s úspěšnými obyvateli, aby bylo možno odolávat konkurenci včetně té profesní. Podporou školství a vzdělávání dojde i k posílení rozvoje společenského života, vztahu obyvatel k regionu a snížení záporné migrace obyvatel. Realizací aktivit dojde k zajištění kvalitního materiálního vybavení a odpovídajícího zázemí škol pro výuku - komplexní zázemí. Je zapotřebí také vyřešit rozšíření kapacit mateřských škol v exponovaných místech zájmu či využití kapacit základních škol, podpora realizace dětských skupin		
Opatření	4.1.1. školy dostupné všem 4.1.2. zlepšení dopravní dostupnosti škol 4.1.3. rekonstrukce a opravy budov		
Socioekonomická analýza	2.6.5. Školství – str. 49		
Analýza problémů a potřeb území	DP1 Špatný technický stav venkovských škol DP2 Bezbariérový přístup do škol DP3 Nedostatečná kapacita mateřských škol a školních družin DN1 Podporovat investice do školských zařízení a vzdělávání		
SWOT analýza	DS2 široká síť vzdělávací infrastruktury – počet a rozmístění škol DS4 dostatečná kapacita základních škol DW5 špatný technický stav venkovských škol DW6 malá kapacita mateřských škol (MŠ) a školních družin DW7 bezbariérový přístup do škol DT4 nedůvěra k vesnickým školám		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele	MJ	Požad.stav
	Počet osob předčasně opouštějící vzdělávací systém	%	5
	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	90,5
	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	11
	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	Osoby	130
	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	Osoby	5
Počet podpořených služeb	Výstup	5	
Vazba na externí koncepci a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl A.1 Podpora kvalitního systému vzdělávání		

Zdroj: MAS ŽR

2) specifický cíl 4.2.: Podpora celoživotního učení jako prostředku zajištění kvality života a spokojenosti obyvatel

Tabulka 49 specifický cíl 4.2.: Podpora celoživ. učení jako prostředku zajištění kvality života a spokojenosti obyvatel

Prioritní oblast	Kultura, celoživotní vzdělávání		
Strategický cíl	4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení		
Specifický cíl	4.2. Podpora celoživ. učení jako prostředku zajištění kvality života a spokojenosti obyvatel		
Popis cíle	Podpora vzniku komunitních škol, které povedou přes vzdělávání a kurzů pro dospělé až po univerzity 3. věku pro seniory.		
Opatření	4.2.1. podpora a rozvoj nabídky celoživotního učení prostřednictvím sítě vzdělávacích institucí zahrnující širokou nabídku kroužků, rekvalifikací, seminářů a dalších vzdělávacích možností		
Socioekonomická analýza	2.6.5. Školství – str. 49		
Analýza problémů a potřeb území	DP4 Nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DN2 Podporovat rozšíření nabídky volnočasových vzdělávacích a kulturních aktivit		
SWOT analýza	DS7 rozšiřující se možnosti a nabídka vzdělávacích aktivit pro seniory – Univerzita 3. Věku DW3 nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DO2 další vzdělávání obyvatel DT1 nedostatek financí na rozvoj kultury a celoživotního vzdělávání		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele		MJ
	Technické a materiální vybavení škol		Ks
	Počet nově vzniklých kurzů/oborů v rámci celoživotního učení		Ks
	Požad.stav		
	20		
	10		
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl A.1 Podpora kvalitního systému vzdělávání Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007, strategický cíl Uznávání, prostupnost - Vytvořit otevřený prostor pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení		

Zdroj: MAS ŽR

3) specifický cíl 4.3.: Podpora kulturních a volnočasových aktivit

Tabulka 50 specifický cíl 4.3.: Podpora kulturních a volnočasových aktivit

Prioritní oblast	Kultura, celoživotní vzdělávání		
Strategický cíl	4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení		
Specifický cíl	4.3. Podpora kulturních a volnočasových aktivit		
Popis cíle	Pro obyvatele regionu jsou volnočasové aktivity velmi důležité a slouží k podpoře rezidenčního bydlení v regionu a k podpoře společenského života v obcích. Tyto aktivity jsou, zde i pro návštěvníky regionu, kterým zde zpríjemňují jejich pobyt a slouží k podpoře cestovního ruchu a tím i k zvýšení návštěvnosti regionu. Je zapotřebí tedy tyto aktivity podporovat a dále rozvíjet a zkvalitňovat.		
Opatření	4.3.1. podpora rozvoje pestrých kulturních, vzdělávacích a volnočasových aktivit včetně důrazu na sport a tělovýchovu (zdravý životní styl)		
Socioekonomická analýza	2.6.5. Školství – str. 49 2.7. Aktivity a společenský život v obcích – str. 56		
Analýza problémů a potřeb území	DP4 Nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DN2 Podporovat rozšíření nabídky volnočasových vzdělávacích a kulturních aktivit		
SWOT analýza	DS5 řada tradičních kulturních a řemeslných akcí regionu DW3 nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DO4 podpora tradičních a nových aktivit a spolků DO5 větší zapojení škol do kulturního života a kulturního dění v obcích DT6 sezónnost aktivit		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele		MJ
	Počet kulturních akcí		Ks
			Požad.stav
			100
Vazba na externí koncepcí a strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl A.1 Podpora kvalitního systému vzdělávání Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007, strategický cíl Uznávání, prostupnost - Vytvořit otevřený prostor pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení		

Zdroj: MAS ŽR

4) specifický cíl 4.4.: Podpora komunitní funkce a spolupráce škol se školami a dalšími klíčovými aktéry

Tabulka 51 specifický cíl 4.4.: Podpora komunitní funkce a spolupráce škol se školami a dalšími klíčovými aktéry

Prioritní oblast	Kultura, celoživotní vzdělávání		
Strategický cíl	4 Pestrý společenský život a kvalitní výběr a možnosti vzdělávání včetně celoživotního učení		
Specifický cíl	4.4. Podpora komunitní funkce a spolupráce škol se školami a dalšími klíčovými aktéry		
Popis cíle	V regionu je také zapotřebí podporovat mimoškolní aktivity dětí, nabídnout jim možnost kroužků či jiných forem využití volného času. Školy budou plnit funkci komunitních škol.		
Opatření	4.4.1. podpora mimoškolních aktivit dětí a důraz na komunitní funkce škol - využití kapacity základních škol pro mimoškolní aktivity 4.4.2. spolupráce škol a dalších klíčových aktérů – předávání zkušeností, zpětná vazba a společný postup pro zefektivnění činností		
Socioekonomická analýza	2.6.5. Školství – str. 49		
Analýza problémů a potřeb území	DP4 Nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DN2 Podporovat rozšíření nabídky volnočasových vzdělávacích a kulturních aktivit		
SWOT analýza	DS2 široká síť vzdělávací infrastruktury – počet a rozmístění škol DW3 nedostatečná nabídka volnočasových, kulturních a vzdělávacích aktivit v malých obcích DO6 podpora vzniku komunitních center DT1 nedostatek financí na rozvoj kultury a celoživotního vzdělávání		
Měřitelné indikátory	Název ukazatele		MJ
	Počet komunitních škol		Ks
Vazba na externí koncepcí strategie	Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012 – 2016 s výhledem do roku 2020, cíl A.1 Podpora kvalitního systému vzdělávání		
	Strategie celoživotního učení ČR 2007-2015 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007, strategický cíl Uznávání, přístupnost - Vytvořit otevřený prostor pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení		

Zdroj: MAS ŽR

3.4. Priority rozvoje regionu

Do strategie byly vybrány pouze ty tématické oblasti, cíle a opatření, které region potřebuje řešit, dosahovat, uspokojovat, a v tom smyslu jsou všechny prioritní (ty, které nejsou, nebyly do strategie zahrnuty) a místní subjekty pro ně budou hledat finanční zdroje.

Pečlivě bylo kontrolováno, aby pokud možno všechny skutečnosti, které byly v etapách komunitního projednávání strategie (v průběhu roku 2013 a 2014) označovány za nejdůležitější, měly svůj odraz v návrhové části – aby jim odpovídaly určité specifické cíle.

Technicky byla prioritizace řešena tak, že v tabulkách SWOT v kap. 2.3. (výjimečně i jinde) jsme vyhledali ve slabých stránkách, příležitostech a hrozbách položky, které byly samotnými členy MAS a dalšími aktéry označeny za nejdůležitější, a převedli je pod specifické cíle, resp. ověřili, že jsou tím či oním specifickým cílem pokryty.

3.5. Inspirace

MAS Železnohorský region si velice uvědomuje význam sbírání inspirativních příkladů dobré praxe. Z tohoto důvodu spolupracujeme s mnoha organizacemi, jsme členy řady organizací, máme partnerské MAS, pořádáme vzdělávací výjezdní semináře na území jiných MAS a vzděláváme své zaměstnance a členy orgánů.

Členství v organizacích

MAS je členem několika organizací, které slouží k sdružování MAS a výměně zkušeností

1) Národní síť MAS

Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. je sdružením místních akčních skupin, pracujících metodou LEADER.

Posláním NS MAS ČR je především sdružovat MAS, reprezentovat a zastupovat MAS na národní úrovni vůči vládním institucím, ministerstvům a organizacím zřizovanými ministerstvy a dalším relevantním subjektům a na mezinárodní úrovni vůči organizacím a subjektům pracujícím v intencích iniciativy Leader a ve vztahu k ostatním partnerům, institucím a úřadům apod.

V neposlední řadě je NS MAS ČR svými členy pověřena spolupracovat a komunikovat s kraji a jejich krajskými úřady, s organizacemi zabývajícími se rozvojem venkova, s finančními ústavy, na mezinárodní úrovni s příslušnými institucemi EU, s mezinárodními institucemi zabývajícími se problematikou venkova a metodou LEADER. Součástí činnosti je propagace a medializace ve sdělovacích prostředcích a vlastními aktivitami.

Cílem NS MAS ČR je podpora činnosti MAS při realizaci programu obnovy všestranného rozvoje venkova s cílem:

- zlepšit kvalitu života na venkově prostřednictvím setrvalého a integrovaného místního rozvoje,
- zajistit reciproční přenos poznatků a zkušeností mezi členy sítě,
- zajistit reciproční přenos poznatků a zkušeností na úrovni spolupráce mezi členskými zeměmi Evropské unie a jejich MAS,
- podporovat spolupráci s dalšími zeměmi, které ve venkovském prostoru chtějí používat metodu LEADER.

2) Krajská síť MAS Pardubického kraje

V rámci KS MAS dochází k vzájemné spolupráci a pomoci při realizaci a propagaci programu LEADER v činnosti Krajského sdružení místních akčních skupin v Pardubickém kraji za účelem zvyšování kapacit MAS a kvalifikovanějšího, efektivnějšího a rychlejšího vzájemného koordinování řešení úkolů vlastního a společného zájmu.

V rámci KS MAS dochází mezi členy k:

- sdílení zkušeností při přípravě a implementaci subregionálních rozvojových strategií a realizaci projektů na územích jednotlivých MAS i projektů spolupráce s dalšími územími, jednání s veřejnou správou a dalšími subjekty, zajištění podpory pro implementaci metody
- Leader v činnosti MAS v oblasti rozvoje venkova na národní, krajské a místní úrovni, činnosti v rámci NS MAS ČR, např. analýzy, mapování území, specifické projekty NS MAS ČR
- s celostátní působností, vzdělávání, profesní příprava a zvyšování odborné kvalifikace členů a pracovníků MAS, propagace a prezentace venkova Pardubického kraje a činností MAS ve prospěch rozvoje
- venkova, informování veřejnosti o principech metody LEADER a udržitelném rozvoji venkova
- případně v dalších oblastech, na kterých se smluvní strany dohodnou

3) Asociace regionálních značek

Od r. 2011, kdy se Železnohorský region stal členem Asociace regionálních značek ČR (ARZ), již podporuje 59 místních kvalitních výrobců a producentů, což je vzhledem k jeho menší rozloze, v porovnání s ostatními 26 regiony ČR, úspěch svědčící o dobré vůli k vzájemné podpoře mezi lidmi. Od r. 2012, kdy byla fyzicky zahájena certifikace výrobků, došlo k tvorbě mnoha aktivit na přímou podporu odbytu místní produkce nad rámec podmínek ARZ (sada propagačních materiálů, mapa s označením areálů výrobců a popisem jejich nabídky, putovní výstava po regionu, prezentace v Senátu ČR, možnost volného prodeje při akcích v regionu, aj.). Je velkým přínosem, že některé z aktivit, jako např. Gurmánskou a Formánskou stezku, vytvořili sami výrobci. Právě možnost propojení spolupráce v rámci systému certifikace ARZ prostřednictvím jednotlivých regionálních koordinátorů výrobci uvádějí jako největší přínos pro zkvalitnění jejich nabídky.

4) Celostátní síť pro venkov

Jako řádný člen MAS využívá výměny informací a zkušeností s ostatními členy, zapojuje se do pořádaných akcí, spolupracuje na bázi celkové propagace příkladů dobré praxe Pardubického kraje.

Výjezdní vzdělávací semináře

MAS ve spolupráci s Regionální školou obnovy venkova pořádá pravidelně každý rok na podzim výjezdní seminář na území partnerských regionů či MAS. Semináře jsou určeny pro představitele obcí, členů a partnerských organizací. Semináře jsou zaměřeny na výměnu zkušeností, na ukázkou realizovaných projektů a na poznání příkladů dobré praxe.

V jarních měsících MAS pořádá pro své zaměstnance a členy orgánů pravidelně výjezdní semináře. Vždy je navštívena jedna MAS, kde se snažíme nasbírat příklady dobré praxe a poznat, jak se co v daném regionu dělá.

Více o výjezdních vzdělávacích seminářích naleznete v kapitole 1.3., tabulka 5

Vzdělávání zaměstnanců a členů orgánů

Zaměstnanci MAS a členové orgánů se pravidelně účastní vzdělávacích seminářů, workshopů či konferencí.

Tabulka 52 Přehled vzdělávacích akcí, kterých se pravidelně zaměstnanci účastní:

Název akce	Kdo se účastní	PRV / širší strategie
Výjezdní vzdělávací seminář pro představitele obcí a členské a spolupracující subjekty MAS Pardubického kraje	Manažer, administrativní pracovník	PRV / širší strategie
Setkání členů CSV Pardubického kraje, Chrudim	Manažer, administrativní pracovník	PRV / širší strategie
Konference Venkov	Manažer,	PRV
Valná hromada NS MAS ČR	Administrativní pracovník	PRV
Výjezdní pracovní seminář na území partnerské MAS	Manažer, administrativní pracovník	PRV / širší strategie

Zdroj: MAS ŽR

Dále se pracovníci účastní odborných seminářů na nejrůznější témata, které se týkají problematiky rozvoje venkova, cestovního ruchu, životního prostředí a další.

3.6. Integrovaní prvky

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu MAS Železnohorský region navazuje na předchozí strategii, která byla v rámci regionu implementována v období 2007 – 2013. V tomto kontextu se strategie snaží dále prohlubovat společné úsilí jednotlivých sektorů (veřejného, podnikatelského a neziskového). **Strategický plán má přírůstkový inovativní charakter i vzhledem k prohlubování spolupráce uvnitř území a získávání finančních prostředků na realizaci strategie MAS z vnějších zdrojů.** Teprve v MAS došlo k propojení podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru.

Strategie počítá s rozsáhlou spoluprací zainteresovaných subjektů. Aby se **Železnohorský region mohl rozvíjet, je důležité, aby fungoval jako celek.** Je zapotřebí vytvářet širokou platformu pro vzájemnou komunikaci a spolupráci na úrovni subjektů fungujících v rámci MAS, tzn. firem, neziskových organizací, obecní samosprávy, ale i veřejnosti. Nesmí však zůstat jen na úrovni komunikace, je nezbytné pracovat i na společných projektech. Proto jsou v rámci strategie navrženy aktivity, které podporují integraci regionu.

Jednotlivé klíčové oblasti rozvoje strategie netvoří samostatné tematické potřeby rozvoje regionu, ale vzájemně provázaný celek. Toto řešení vede ke komplexnímu rozvoji území jako celku ve všech cílových oblastech při respektování zásad a využití principů LEADER. Postupné a systematické naplňování stanovených cílů jako vzájemně integrovaného systému přispěje ke zvyšování kvality života v regionu a k dosažení požadovaného rozvoje venkovského regionu (tvorba pracovních příležitostí na venkově, dostatečná občanská vybavenost, kvalitní čisté životní prostředí, aktivní komunitní život místních obyvatel apod.).

Jednotlivé projekty zapadající do strategie budou nastaveny tak, aby jejich **výstupy a výsledky byly dlouhodobě udržitelné nejen z hlediska institucionálního, ale především také finančního.** Požadavek na prokázání udržitelnosti projektu bude zohledněn i při výběru jednotlivých projektů k realizaci. MAS bude v rámci uskutečňování vlastních projektů zaměřených na vzdělávání napomáhat jednotlivým aktérům s přípravou a realizací jejich projektů, které povedou k dalšímu splňování stanovených cílů. Pomoc se bude týkat především oblasti získávání finančních prostředků, projektového řízení, strategického plánování, udržitelného rozvoje a spolupráce v území.

Integrovaní prvky:

- 1) Životní prostředí – většina území se nachází na území Chráněné krajinné oblasti Železné hory a Národního geoparku Železné hory.
- 2) Venkovský charakter zástavby
- 3) Většina obcí do 500 obyvatel
- 4) Spolupráce s regionálními výrobci

3.6.1. Integrace na úrovni strategie

Integrační charakter CLLD je dán především možností **přejít od podpory vzájemně izolovaných a individuálních projektů k projektům na území koordinovaným nebo/a propojovaným do celků**. Díky přístupu CLLD tak vzniká nová, **přidaná hodnota spočívající ve vzájemné provázanosti, synergií a předcházení duplicitám**.

Propojenost v navržené strategii existuje již **na úrovni strategických a specifických cílů**. Například:

- realizace SC 1 Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory bude mít pozitivní vliv na SC 3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství. Provázáním obou SC napomůže k zvýšení kvality životního prostředí a občanské vybavenosti obcí, což povede k zvýšení kvality života, k růstu místní ekonomiky a zaměstnanosti, což se odrazí i v zastavení migrace mladých lidí z venkova do měst.
- Stejně tak i např. SC 2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek, jako kulturního dědictví pro budoucí generace je povázaný s již zmiňovaným SC 3. Společně oba SC povedou k zvýšení kvality služeb poskytovaných na venkově, což přispěje k zvýšení návštěvnosti venkova a odrazí se to na posílení hospodářské stability venkova.
- Zvýšení společenského života a celoživotnímu vzdělávání (na což je zaměřen SC 4) je provázáno v podstatě na všechny SC strategii. Vzděláváním především mladých generací v oblasti třídění odpadů, chování k životnímu prostředí, dojde k zvýšení a udržení kvality životního prostředí. Společenský život napomůže cestovnímu ruchu (SC2) k zvýšení návštěvnosti regionu, každý návštěvník se chce bavit. A provázanosti se SC 3 je např. dopravní dostupnost do škol, nejlépe šetrnými formami dopravy (cyklodoprava, nízkoemisní dopravní prostředky)

3.6.2. Integrace na úrovni projektů

MAS vytvořila při přípravě strategie **zásobník projektů**, který obsahuje celou řadu projektů, a to jak těch které jsou podporovatelné z operačních programů EU nebo na které bude muset MAS společně s realizátory hledat prostředky jinde, ať už z národních zdrojů, programů obnovy venkova Pardubického kraje nebo nejrůznějších nadací či budou muset být projekty realizovány z vlastních zdrojů.

Zásobník projektů bude každý rok aktualizován a průběžně doplňován (zde nezveřejňujeme, aby nevzbudil dojem definitivnosti). Projekty obsahují řadu záměrů, které se dají věcně, územně nebo časově integrovat do větších celků a jejich vznik a přípravu může MAS iniciovat a koordinovat.

Záměry v zásobníku projektů byly vyhodnoceny a jasně se zde ukázaly nejrůznější integrační prvky, které spočívají v provázanosti jednotlivých projektů a v úmyslu realizovat i ty projekty, které nejsou podporovatelné z dotačních titulů.

Integračnímu efekt si můžeme ukázat v několika skupinách:

a) integrace uvnitř sektoru:

- některé obce připravují **projekt výsadba sadů** – realizací dojde k obnově zaniklých sadů a jejich návratu do území CHKO Železné hory. Tyto projekty budou následně využívány i školami k jejich mimoškolním programům a povedou k ekologické výchově a posílení patriotismu
- **zvyšování kvality poskytovaných služeb**, což povede k zvýšení návštěvnosti nejen dané provozovny, ale i celého regionu a povede to k zvýšení hospodářské stability venkova
- **podpora odbytu místní produkce** – propojení místních výrobců s prodejci, čímž dojde ke zkrácení dodavatelského řetězce a k dodávce kvalitních místních produktů. Společný rozvoj marketingu **ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt**. Společnou cestou jít ke kvalitním produktům a pokrmům.

b) mezisektorová integrace:

- místní základní škola bude realizovat projekt na **rekonstrukci a vybavení počítačové učebny**, v těchto prostorách budou probíhat mimo vyučovací hodiny i univerzity 3. věku pro seniory a další kurzy a semináře ke zvyšování počítačové gramotnosti obyvatelstva.
- charita zrekonstruuje prostory neuvyžávané budovy. V budově vznikne **komunitní centrum** s čajovnou, jako sociálním podnikem. Integrace se projevuje v propojení i operačních programů na realizaci – rekonstrukce budovy z IROP a samotný provoz z OP ZAM. Další aktivity, které budou projekt rozvíjet kurzy a semináře pro obyvatele, kurzy pro děti a další. Dále na projekt naváže vybudování posilovny pro hendikepované.
- místní sbor dobrovolných hasičů se dohodl s obcí na **rekonstrukci hasičské zbrojnice**. Město zažádá a zrealizuje rekonstrukci hasičské zbrojnice, členové SDH poskytnou dobrovolnickou práci. V půdních prostorech hasičské zbrojnice vznikne také muzeum a společenská místnost pro děti. Budova bude tak sloužit nejen pro účely výjezdové jednotky, ale i jako místo pro výchovu dětí, společenské prostory a v neposlední řadě, jako muzeum pro návštěvníky.

V MAS se uvažuje ještě o dalších směrech integrace na úrovni projektů – **zrcadlové projekty**:

- **obsahová integrace** – obohacení původního záměru nebo jeho znovupoužití v jiné obci či firmě
- **územní integrace** – rozšíření záměrů na další obce nebo na celý region
- **časová integrace** – prodloužení původně jednorázového, avšak úspěšného projektu do dalších let

Významné je také zřetězení aktivit a celých podnikatelských subjektů do logického celku, který přinese větší efekt v prodeji (ziskovost), tzn.:

1. **technologická integrace** – navázání záměrů do technologického řetězce (např. výroba zemědělských produktů, jejich zpracování a prodej)

Integrované projekty bude MAS zvýhodňovat, buď pouze poradensky, nebo i při výběru projektů k financování.

Jak je vidět, **většina těchto integrovaných prvků má současně inovační charakter.**

3.7. Inovativní prvky

V rámci strategie budou realizovány především **projekty s inovativními prvky, které budou dlouhodobě udržitelné, přispějí k naplňování cílů strategie a prokáží synergický efekt.** Podporujeme integrované projekty, protože právě ty přinášejí synergický efekt. Při uplatnění inovativních postupů se musí vždy jednat o nové procesy, a to buď v rámci činnosti jednoho subjektu, nebo v rámci regionu. Při realizaci jednotlivých projektů tak bude dostatečně využít potenciál, kterým region disponuje. Zapojením inovací do přípravy a realizace projektů dojde ke zvýšení konkurenceschopnosti regionu.

Celý proces komunitně vedeného místního rozvoje je pro region stále novým postupem. Jsou zde využity i zkušenosti z předchozího programového období.

V rámci principu LEADER a v rámci zachování udržitelného rozvoje venkova a udržitelnosti vlastních procesů pro budoucí vývoj regionu byl stanoven hlavní radikální inovační prvek, který je základem vývoje regionu.

Veškeré aktivity jsou dle potřeby řešeny formou „**komunitního plánování**“ jenž má nesporný inovační prvek. Komunitní plánování, na rozdíl od „rozhodování shora“ bez účasti zainteresované veřejnosti, má nesporný přínos pro informovanost společnosti, širší se zapojení do příprav a realizace aktivit, co má za následek prohloubení a upevnění vztahu obyvatel k regionu. To by mohlo zastavit, či alespoň výrazně omezit odliv mladší generace z venkova do měst.

Z komunitního plánování vyšly i **další inovační prvky** specifické pro daný region:

1) Radikální inovace

a) Obnova a podpora tradičních zvyků, produktů a řemesel formou zapojení širší občanské základny do procesu.

Certifikace regionálních výrobků ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt, odbyt místní produkce, vznik nových výrobků a chybějících služeb, rozvoj kulturní společnosti vznikem nových i **obnovou staronových tradičních akcí a zaváděním nových forem obnovy krajiny a přírody jako součástí podpory rozvoje regionu v oblasti cestovního ruchu.**

b) Tvorba finančního zdroje na doplňkové „měkké“ aktivity v rámci projektů MAS

Vytvoření nezávislého finančního zdroje na chybějící podporu doplňkových akcí v rámci realizace investičních projektů v oblasti cestovního ruchu na bázi destinační společnosti, která cestovní ruch v regionu organizuje a zajišťuje navazující služby.

V případě získání vyššího finančního zdroje podpora předfinancování projektů NNO, což zvýší absorpční kapacitu regionu.

2) Přírůstková inovace

a) Zapojení mládeže a vzdělávacích institucí do přípravy projektů, jejich výběru a hodnocení

Zapojení mládeže bude mít dlouhodobý přípravný efekt do doby, než sami začnou přímo projekty realizovat, poznají strukturu výběru projektů, získají znalosti a nadhled v době, když nebudou na projektech přímo zainteresováni, což bude nesporným přínosem pro rozhodovací a hodnotitelské procesy. Viz. Programy pro školy, E-senior.

Od roku 2014 realizuje MAS ve spolupráci s Univerzitou Pardubice soutěž pro studenty na **přípravu Programů obnovy venkova** obcí regionu. Nad soutěží převzal také zástupce Petr Šilar. V rámci soutěže si studenti vyzkoušeli, jak se pracuje při přípravě strategických plánů obcí a získali tak praktické zkušenosti. Soutěž bude probíhat i v následujících letech. **Cílem je, aby studenti získali praktické zkušenosti, kterou budou pak následně umět uplatnit v budoucí práci.**

b) *Snaha prosazovat princip kooperace – důrazem na způsob realizace a provázanost projektu s jinými aktivitami v území*

Logická provázanost zajistí efektivní řešení problémů regionu a úsporu finančních nákladů. Přímá provázanost bude kladně hodnocena v rámci bodového systému jednotlivých opatření/fichí.

Příklad:

Základní škola rekonstruuje počítačovou učebnu, která bude v rámci vyučovacích hodin sloužit pro potřeby školy a ve večerních hodinách, zde bude místní nezisková organizace provozovat univerzitu 3. věku. Dále budou moci v učebně probíhat počítačové kurzy gramotnosti. Realizací takového projektu dojde k plnému využití prostor v rámci jedné finančních nákladů na provoz.

c) *Kvalita poskytovaných služeb*

Nutností je v organizacích poskytujících služby se zaměřit na jejich kvalitu. Jde nám o to, aby se v organizacích v regionu poskytovali kvalitní služby, zákazník z těchto organizací odcházel spokojen a zase se k nám vrátil. Čímž dojde také k posílení ekonomického potenciálu regionu. Napomoci ke zvýšení kvality poskytovaných služeb v organizacích v cestovním ruchu nám může Český systém kvality služeb, jehož vlastníkem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Zapojené organizace na základě jednoduchých zásad řízení kvality získají certifikát I. stupně ČSKS a mezinárodně uznávanou značku „Q“. Systém je dvoustupňový, v rámci procesu II. stupně získá organizace i nezávislý pohled hodnotitelského centra a mystery shopping organizace s doporučeními, jak zvýšit kvalitu poskytovaných služeb.

Organizace, které nepůsobí přímo v oblasti cestovního ruchu, se mohou do něho také zapojit, jasným příkladem je např. Svazek obcí Za etištem, který je držitelem certifikátu I. stupně.

A ti, kdo vůbec nezasahují do cestovního ruchu, tak MAS poskytne poradenství a Standard kvality (z ČSKS), který budou moci, jako organizace CR adaptovat pro svoji činnost a zvýšit tak kvalitu svých služeb.

d) *Rozvoj nových forem podnikání*

Vytvoření **komplexních turistických balíčků**, které propojí jednotlivé podnikatele, turistické aktivity a organizace, které nabízejí služby v oblasti cestovního ruchu. Nutností je zaměřit se i na nový trend, který je návštěvníky vyhledáván a v regionu chybí – agroturistika.

Další možnou formou rozvoje podnikání je zaměřit se na používání moderních technologií, které jsou šetrné k životnímu prostředí a vedou i k zvýšení ekonomického přínosu z činnosti.

Zajištění udržitelnosti inovace

Inovativní prvky budou v regionu a jednotlivých organizacích nastaveny, tak aby byly udržitelné, přispěli k rozvoji organizace a potažmo i celého regionu. Tak aby díky nim došlo k posílení hospodářské a finanční stability regionu.

3.8. Návaznost na jiné strategické dokumenty

Zpracovaná Strategie úzce navazuje na již zpracované strategické dokumenty na všech úrovních zainteresovaných subjektů.

Strategie místní akční skupiny plně **navazuje na jednotlivé strategie členských mikroregionů** a dotýká se více či méně všech operačních programů a využívá pozitivních i negativních zkušeností jednotlivých subjektů. Každý program se v zásadě skládá ze dvou základních pilířů. Prvním je obsah, tedy to, co má být uděláno pro splnění základních cílů toho kterého programu. Druhým pilířem je způsob, jak to má být uděláno. Dosavadní praxe při formulování rozvojových programů je taková, že je velmi podrobně popsán obsah a způsob realizace je chápán pouze jako administrativně technický postup naplňování jednotlivých částí obsahu.

Tabulka 53 Související strategické dokumenty se SCLLD MAS Železnohorský region

Název strategického dokumentu	Realizátor	Datum schválení aktuální verze	Souvinnost s SCLLD MAS Železnohorský region	Odkaz na elektronickou verzi dokumentu
Strategické dokumenty MAS ŽR				
Strategický plán LEADER MAS Železnohorský region "Návrat ke kořenům"	MAS ŽR	Aktualizace 2011	SCLLD navazuje na již realizované SPL	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=2681&menu=4527
Integrovaná strategie území MAS Železnohorský region	MAS ŽR	březen 2006	SCLLD navazuje na již realizovanou ISÚ	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=6928&menu=4527
Strategické dokumenty svazků				
Strategie rozvoje Svazku obcí Za Letištěm	Svazek obcí Za Letištěm	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategie rozvoje Mikoregionu Západně od Chrudimi	Svazek obcí Mikoregionu Západně od Chrudimi	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategie rozvoje Mikoregionu Železné hory	Svazek obcí Mikoregionu Železné hory	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategie rozvoje svazku obcí Heřmanoměstecko	Svazek obcí Heřmanoměstecko	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategie rozvoje Svazku obcí Centrum Železné hory	Svazek obcí Centrum Železné hory	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategie rozvoje Svazku obcí Podhůří Železné hory	Svazek obcí Podhůří Železné hory	září 2015	vychází z nich požadavky obcí a jsou dle toho tvořeny strategické cíle	http://zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=10754&user=1170&session=58031747
Strategické dokumenty obcí				
Územní plány	PK	Aktuální verze	Aktuální verze	http://www.pardubickykraj.cz/uzemni-plany-mest-a-obci
Strategické dokumenty vyšší úrovně				
Program rozvoje Pardubického kraje pro období 2012-2016	Pardubický kraj	15.12.2011	kvalitní lidské zdroje, konkurenceschopná ekonomika, zdravé ŽP, koordinovaný prostorový rozvoj kraje	http://www.pardubickykraj.cz/rozvoj-kraje
Strategie cestovního ruchu PK	Pardubický kraj	28.6.2010	spolupráce s podnikateli a dalšími partnery v cestovním ruchu v rámci Destinační společnosti Východní Čechy, marketing zaměřený na konkrétní cílové skupiny a využívání moderních metod propagace, například internetu, speciálních akcí pro cestovní kanceláře apod.	http://www.vychodni-cechy.org/cs/ke-stazeni/doc_details/52-strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-v-pardubickem-kraji-na-obdobi-2010-2015
Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje Změna č. 1, 03 / 2010	Pardubický kraj	2010	Nakládání s odpady, kvalitní životní prostředí	http://www.pardubickykraj.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi/61390/zmena-planu-odpadoveho-hospodarstvi-pardubickeho-kraje
Regionální inovační strategie Pardubického kraje	Pardubický kraj	18.10.2006	lidské zdroje a vzdělanost, infrastruktura pro podnikání, ekonomický potenciál, inovace	http://www.pardubickykraj.cz/regionalni-inovacni-strategie/55061/regionalni-inovacni-strategie-pardubickeho-kraje
Plán regionálního územního systému ekologické stability Pardubického kraje, 1. etapa	Ekotoxa Opava s.r.o.	květen 2006	hranice regionálních biocenter na území Pardubického kraje	

Územní prognóza jádrového území Hradecko-pardubické aglomerace	Atelie T-plan,s.r.o.	listopad 2003		http://www.pardubickykraj.cz/uzemni-studie/31497/uzemni-prognoza-jadroveho-uzemi-hradecko-pardubicke-aglomerace-cistopis-v-etapa
Koncepce odpadového hospodářství Pardubického kraje 2002 Není to už neplatné a překonané?	Pardubický kraj	2002	nakládání s odpady, kvalitní životní prostředí	http://www.pardubickykraj.cz/krajska-koncepce-hospodareni-s-odpady
Strategický dokument ORP Chrudim	Město Chrudim	2015	zaměření na strategické oblasti školství, odpadové hospodářství, sociální služby	
Strategický dokument ORP Pardubice	Svazek obcí Za Letištěm	2015	zaměření na strategické oblasti školství, odpadové hospodářství, sociální služby a cestovní ruch	
Strategický dokument ORP Přelouč	Město Přelouč	2015	zaměření na strategické oblasti školství, odpadové hospodářství, sociální služby	
Strategické dokumenty nejvyšší úrovně				
Strategie EU 2020	EU	3.3.2010	vzdělání, zaměstnanost, doprava, ŽP, podnikání, vyloučené skupiny, zdravotní péče,...	http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm
Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění	Rada EU	5.3.2010	zaměstnanost, vzdělanost, inovace, životní prostředí, vyloučené oblasti a skupiny	http://nsmas.cz/podklady-pro-op/
Dokument Bílá kniha – Cesta k jednotnému evropskému dopravnímu prostoru – nová evropská dopravní politika pro období 2012 – 2020 s výhledem do roku 2050	Ministerstvo dopravy	29.6.2012	doprava	www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/05F0E9E7-D76B-4A36-84AE.../DP.pdf
Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020	MMR	15.5.2013	analýza regionálních rozdílů	http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf
Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020	MŽP	IX.12	ochrana životního prostředí, ochrana přírody, ochrana a udržitelné využívání zdrojů	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\$FILE/OEDN-statni_politika_zp-20130110.pdf.pdf
Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030	Ministerstvo vnitra - HZS ČR	2013	ochrana obyvatelstva v krizových situacích a při mimořádných událostech	http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030_1_.pdf
Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012-2020	Ministerstvo průmyslu a obchodu		infrastruktura, zdravotnictví, vzdělanost, trh práce, finanční trhy	http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Strategie-mezinarodni-konkurenceschopnosti-Ceske-republiky.pdf
Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020	MMR	27.3.2013	cestovní ruch	http://www.mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf
Marketingová koncepce cestovního ruchu 2013-2020	CzechIt		turismus, konkurence, analýza destinace ČR	http://www.czechtourism.cz/getmedia/fa20d069-2d8b-4d19-8591-b19083531b33/11_12_13_marketingova_strategie.pdf.aspx
Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+	Ministerstvo kultury	leden 2013	kultura v regionech, kulturní dědictví	http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie-podpory-vyuziti-potencialu-kulturniho-dedictvi-2014-.pdf
Státní kulturní politika na léta 2009–2014, s výhledem na roky 2015–2020	Ministerstvo kultury	19.11.2008	kultura 2009-2014 s výhledem do budoucnosti	http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-politika/aktualizace--statni-kulturni-politiky-na-leta-2013--2014-s-vyhledem-na-roky-2015--2020-163804/
Státní politika životního prostředí České republiky 2012-2020	Ministerstvo životního prostředí	září 2012	ochrana přírody, klimatu, zlepšení kvality prostředí	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/\$FILE/SP%5c%bdP_2012-20.pdf
Koncepce politiky zaměstnanosti MPSV v horizontu do roku 2020	MPSV	28.3.2014	zaměstnanost, trh práce, rozvoj veřejných služeb	http://www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-ormy/pripominkovani-legislativy/nove-materialy-k-ripominkam/17-14-strategie-politiky-zamestnanosti-do-roku-2020-t-28-3-2014.aspx
Strategie sociálního začleňování 2014-2020	MPSV	8.1.2014	chudoba, sociální vyloučení	http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf

Národní inovační strategie ČR 2012-2020	Ministerstvo průmyslu a obchodu	27.9.2011	celoživotní vzdělávání, kreativita, podnikavost, investiční pobídky	databaze-strategie.cz/cz/mpo/strategie/narodni-inovacni-strategie-ceske-republiky?typ=struktura
Dopravní politika pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050	Ministerstvo dopravy	12.6.2013	doprava	databaze-strategie.cz/cz/md/strategie/dopravni-politika-cr-pro-obdobi-2014-2020-s-vyhledem-do-roku-2050
Národní strategie finančního vzdělávání	Ministerstvo financí	květen 2010	předlužení, zajištění na stáří	
Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016	Ministerstvo kultury	březen 2011	památky	
Strategie integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace	Město Hradec Králové a Pardubice	18.11.2015	Pro území zapadající do ITI – cestovní ruch, doprava, životní prostředí, školství	www.hradeckralove.org/urad/dokument-strategie-integrované-uzemni-investice-hradecko

Zdroj: MAS ŽR

V příloze A. 3. 1. je k dispozici přehled - na relevantní obsahové části jednotlivých strategií.

3.9. Akční plán

MAS se rozhodla, na základě svého potenciálu, zdrojů a potřeb, implementovat svoji strategii prostřednictvím všech možných operačních programů, kde bude moct realizovat svoji strategii.

MAS v rámci realizace strategie připravila následující programové rámce k těmto operačním programům:

1) Program rozvoje venkova 2014 – 2020 (EZFRV) – Ministerstvo zemědělství ČR

MAS i nadále bude implementovat svoji strategii v rámci Programu rozvoje venkova formou metody LEADER. Tak jako v minulém programovacím období bude MAS i nadále podporovat projekty zaměřené na zemědělskou činnost a projekty obcí, které budou především zaměřeny na lesnickou infrastrukturu.

2) Integrovaný regionální operační program (EFRR) – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Pro MAS je přímo určena prioritní osa 4 Komunitně vedený místní rozvoj, vážící se k tematickému cíli 9. V úvahu bylo vzato doporučení v Pozičním dokumentu, týkající se na aktivace hospodářského potenciálu venkovských oblastí, vytváření podmínek pro zlepšení konkurenceschopnosti a diverzifikace a dosavadní zkušenosti s realizací CLLD v ČR.

3) Životní prostředí (EFRR, FS) – Ministerstvo Životního prostředí ČR

Komunitně vedený místní rozvoj bude podporován prostřednictvím spolupráce s místními akčními skupinami v souladu s Metodickým pokynem pro integrované nástroje (MMR), a to ve specifickém cíli 4.2 Posílit biodiverzitu v aktivitách, které budou dále upřesněny jednotlivými výzvami.

Většinu OP ŽP financuje Kohezní fond, kde není možné využít CLLD, žadatelé budou do těchto programů žádat samostatně.

4) Zaměstnanost – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Problematika zaměstnanosti je průřezovým tématem, které prolíná řadou jiných „klíčových oblastí“ rozvoje regionu, jakými jsou například školství a vzdělávání, kvalita života a volnočasové aktivity v obcích, využití a péče o přírodní a kulturní dědictví, bydlení a služby v obcích aj.

Můžeme definovat následující oblasti, na které se SCLLD přímo zaměřuje a které bude v následujícím období řešit:

- Zefektivnit podporu malých a středních podniků (zvyšovat motivaci k podnikání, cíleně pracovat se začínajícími podnikateli, podporovat nové směry v podnikání, zapojit malé a střední místní podniky do integrovaných projektů rozvoje regionu)
- Podpořit podnikání a konkurenceschopnost (kooperace venkovských podniků navzájem i s většími podniky, podpora služeb pro podnikání na venkově, podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, sociálního začleňování)
- Podpořit vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů pro ekonomiku (příležitosti k získání nebo udržení kvalifikace použitelné na trhu práce, ale i v osobním a občanském životě, odborné semináře, kde se lidé naučí tradiční řemeslnou práci)

5) Výzkum, vývoj a vzdělávání – Ministerstvo školství

Ve vazbě na nastavení OP VVV a jednotlivé aktivity programu se předpokládá využívání integrovaných nástrojů definovaných metodikou (CLLD, IPRÚ, ITI) až jako druhotných prostředků pro realizaci územní dimenze. Tyto nástroje musí být vždy v souladu s MAP, KAP a RIS 3.

Vzhledem k charakteru OP VVV nepředpokládá ŘO přímé využití integrovaného nástroje CLLD, nicméně Místní akční skupiny (MAS) budou využity jako prostředek pro zvyšování absorpční kapacity a zajištění monitoringu specifických problémů daného území. Koordinační role MAS při realizaci intervencí ve prospěch rozvoje venkova vychází z detailní znalosti místních podmínek a široké spolupráce s místními aktéry. Hlubší znalost místních problémů, dovednost zacílení na specifické problémy v místě působnosti MAS jsou výhody, které budou využity v rámci implementace OP VVV. Na základě dohody ŘO s MMR-NOK a Národní sítí Místních akčních skupin (NS MAS) je hlavní úkol MAS spatřován v jejich práci s územím - práce s žadateli, komunikace v území působnosti MAS, informační podpora MŠ, ZŠ a jejich zřizovatelů, navazování spolupráce s územními aktéry při tvorbě MAP.

MAS ŽR spadá do třech ORP, ve kterých se bude i aktivně podílet na zpracování MAP:

- ORP Přelouč – MAS přímo koordinuje a zpracovává MAP pro ORP
- ORP Chrudim – MAS je členem pracovního týmu a zpracování MAP ze svého území
- ORP Pardubice – MAS je členem pracovního týmu a zpracování MAP ze svého území

SCLLD počítá i s programy, na které nemůže mít přímo zpracované programové rámce, v rámci kterých budou řešeny specifické cíle a opatření SCLLD mimo PR:

1) Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – Ministerstvo průmyslu a obchodu

MAS v rámci realizace své SCLLD nebude mít přímo pro daný operační program alokované prostředky, ale i přesto s projekty do daného operačního programu počítá a má je zahrnuté ve své SCLLD. MAS bude aktivně potencionálním žadatelům poskytovat informace z dané oblasti.

Cílem je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích v regionu. Bude se jednat především o rozvoj podnikání a inovací malých a středních podniků, kde se podpora soustředí zejména na realizaci nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody.

2) Doprava

V tomto směru si MAS neklade žádné větší cíle, bude poskytovat poradenství pro daný program a má celou řadu projektů, které do tohoto OP zapadají v zásobníku a tudíž s nimi počítá i SCLLD. Největší zájem bude v oblasti zejména na výstavbu cyklostezek. Tento druh dopravy bude pomáhat zejména cestovnímu ruchu, ale je i významným prostředkem nemotorové dopravy. MAS hodlá dále pomáhat při koordinaci návaznosti osobní dopravy mezi obcemi.

3) Přeshraniční spolupráce

MAS chce najít vhodné partnery v Polsku, kam spádovostí spadá na realizaci projektů, ať samotnou MAS, tak i členskými subjekty či obcemi regionu. S těmito partnery chce realizovat jednotlivé projekty k rozvoji regionu.

MAS ŽR chce realizovat minimálně následující projekty pro území a hledá pro ně partnery na Polské straně:

Marketingová kampaň

- vzájemná propagace CZ-PL na společná témata
- veletrhy, reklamní kampaně (médiu - PR, školy – osobní marketing),
- společné propagační materiály, výstavy

Příhraniční dostupné všem

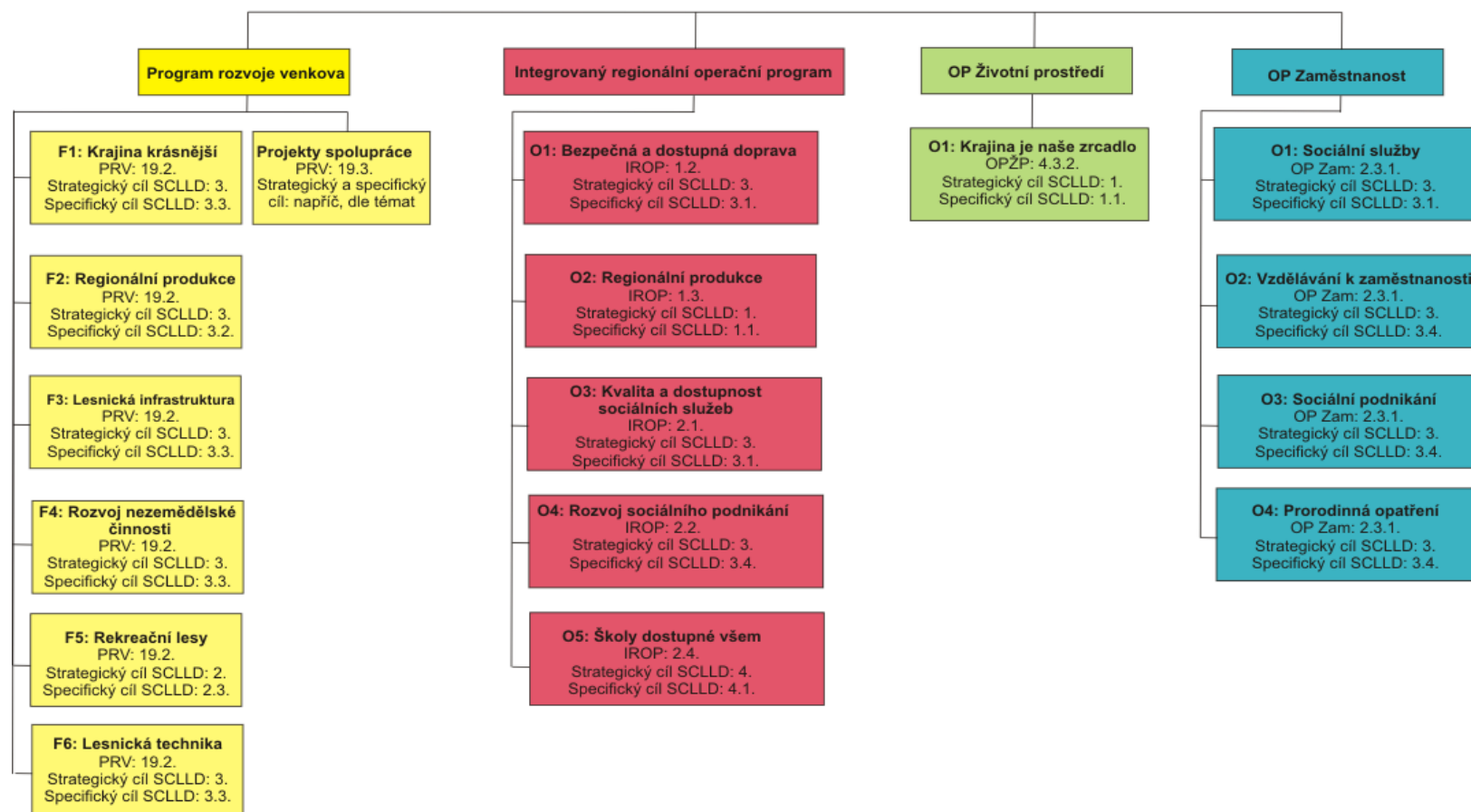
- podpora zpřístupnění a zatraktivnění přírodních lokalit se zacílení na následující skupiny: rodiny s dětmi, senioři, hendikepovaní
- náměty na konkrétní opatření: interaktivní naučné stezky (stávající nebo nové naučné stezky vybavené o inovativní hrací prvky zacílené především na děti, jejich bezbariérové úpravy, příp. interaktivní prvky pro hendikepované)

4) Národní zdroje

MAS bude poskytovat poradenství i v rámci dotačních programů na národní úrovni či z POV Pardubického kraje.

Znázornění struktury programových rámců SCLLD

PROGRAMOVÉ RÁMCE SCLLD MAS Železnohorský region

Přehled programových rámců a jejich opatření:

ŽELEZNOHORSKÝ REGION
www.zeleznohorsky-region.cz

MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z.s.
Kancelář MAS Železnohorského regionu
Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec
Tel.: 725 156 016, E-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION

realizace v období 2016-2023

Žadatelé z území Železnohorského regionu budou moci podávat žádosti od r. 2016 dle jednotlivých vyhlašovaných výzev na níže uvedené opatření vycházející z podmínek operačních programů - veškeré informace na www.zeleznohorsky-region.cz.
Jedná se o rámcové informace. Detailní podmínky budou vždy jednotlivými výzvami upřesňovány.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

1: Krajina krásnější

PRV - 4.1.1. Investice do zemědělských podniků

Žadatel: zemědělský podnikatel

Dotace: 50% + 10% mladý zemědělec + 10% LFA, min. 50 000,-, max 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- obnova a rekonstrukce zemědělských provozoven
- pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu
- pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku

Aktivita:

- stavební obnova či nová výstavba provozovny
- pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro nezemědělskou činnost
- doplňující výdaje (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání, nákup a výsadba, dopravné zeleně, nákup zařízení, vybavení, hardware, software)

2: Regionální produkce

PRV - 4.2.1. Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Žadatel: zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv, jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů.

Dotace: 45% malý a mikro podnik, 35% střední podnik, min. 50 000,- max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků
- investice související se skladováním zpracované suroviny, výrobků a druhotných surovin při zpracování
- investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů
- investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (i marketing)
- investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.

5: Rekreační lesy

PRV - 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích

Žadatel: soukromí a veřejní držitelé lesů, jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení

Dotace: 100%, min. 50 000,-, max 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m)
- značení významných přírodních prvků
- výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků
- zřizování odpočinkových stánků, přístřešků, informačních tabulí, závorů
- zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí

3: Lesnická infrastruktura

PRV - 4.3.2 Lesnická infrastruktura

Žadatel: FO a PO hospodařící v lesích, obce, svazky obcí

Dotace: 90%, min. 50 000,-, max 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- rekonstrukce a výstavba lesních cest včetně souvisejících objektů a technického vybavení

6: Lesnická technika

PRV - 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství

Žadatel: soukromí držitelé lesů, obce, svazky obcí, malé a střední podniky zaměřené na lesnictví

Dotace: 50%, min. 50 000,-, max 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- stroje a technologie pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování
- stroje ke zpracování potěžeby zbytků
- stroje pro přípravu půdy před zalesněním
- stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost
- výstavba či modernizace dřezozpracujících provozoven včetně technologického vybavení

4: Rozvoj nezemědělských činností

PRV - 6.4.1 Investice do nezemědělských činností

Žadatel: podnikatelské subjekty (FO i PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, zemědělci

Dotace: 35% střední podniky / 45% malé podniky, min. 50 000,-, max 1 000 000,- Kč

Podporované oblasti:

- ubytování, stravování a pohostinství
- informační a komunikační činnosti
- činnosti související se stavbami a úpravou krajiny
- sportovní, zájavní a rekreační činnosti

7: Podpora místních trhů

PRV - 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

Žadatel: min. 2 subjekty společně, přičemž min. 1 musí prokázat podnik. činnost v zemědělství nebo potravinářství, zemědělský podnikatel, výrobce potravin, nevládní neziskové organizace zastupující zemědělce nebo zpracovatele potravin, obce nebo svazky obcí

Aktivita:

- společné investice na vznik, rozvoj a společnou propagaci krátkých dodavatelských řetězců nebo místního trhu - např. společné pořízení strojů, technologie a vybavení, stavební náklady na novou výstavbu nebo modernizaci nemovitého majetku (prodejní místo), pořízení počítačového softwaru, propagační činnost

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM

1: Bezpečná a dostupná doprava

IRDP - 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Žadatel: obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané obcemi a DSO, dopravci ve veřejné linkové dopravě

Dotace: 95%, min. 50 000,- Kč max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- zvyšování bezpečnosti dopravy, např. bezbariérový přístup zastávek, zvuková a jiná signalizace pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.
- nákup nízkopodlažních a bezemisních vozidel
- cyklo doprava – cyklostezky sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami, cyklistické pruhy na komunikacích, součástí projektu může být budování doprovodné infrastruktury, např. stojanů na kola, úschoven kol, odpočívadel, výsadba zeleně

2: Ochrana regionu

IRDP - 1.3: Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof

Žadatel: obce

Dotace: 95%, min. 50 000,- Kč max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- rekonstrukce garážových prostor u JPO II a III
- pořízení elektrocentrál pro zajištění náhradního zdroje elektrické energie pro nouzový provoz
- vybavení JPO II a JPO III technikou a věcnými prostředky

3: Kvalita a dostupnost sociálních služeb

IRDP - 2.1: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi (začlenění)

Žadatel: obce, NNO, církve a církevní organizace

Dotace: 95%, min. 50 000,- Kč max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- výstavba, zřizování a rekonstrukce stávajících zařízení pro poskytování komunitní péče, součástí projektu může být rozšíření či zřízení sociálně terapeutické dílny

- infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby - nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy
- podpora rozvoje infrastruktury komunitních center
- sociální bydlení - rekonstrukce jednotlivých bytů pro účely sociálního bydlení
- doplňková aktivita - zeleň v okolí budov, např. zeleně zdi a střechy, aleje, hřiště a parky

4: Rozvoj sociálního podnikání

IRDP - 2.2: Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

Žadatel: OSVČ, malé a střední podniky, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované obcemi a DSO, NNO, církve a církevní organizace

Dotace: 95%, min. 50 000,- Kč max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků

5: Školy dostupné všem

IRDP - 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Žadatel: zařízení péče o děti do 3 let, školy a školská zařízení, další subjekty podílející se na vzdělávání, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, NNO, církve a církevní organizace

Dotace: 95%, min. 50 000,- Kč max. 1 000 000,- Kč

Aktivita:

- stavební úpravy mateřských škol (nutno prokázat nedostatečnou kapacitu) u MŠ úprava školních zahrad, pořízení herních prvků
- ZŠ a SŠ - stavební úpravy a pořízení vybavení pro učebny - cizích jazyků, technických a řemeslných oborů, přírodních věd a práce s digitálními technologiemi
- úpravy učeben, které budou sloužit k celoživotnímu vzdělávání ve výše uvedených oblastech

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1: Krajina je naše zrcadlo

OPŽÚ - 4.3.2. Výsadba dřevin na nelesní půdě

Žadatel: obce, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace, školy a školská zařízení, NNO, církve a náboženské organizace, podnikatelské subjekty, obchodní společnosti a družstva, FO podnikající

Dotace: 85%, min. 250 000,- Kč

Aktivita:

- výsadba dřevin na nelesní půdě na území CHKO Železné hory (solitérní, liniová, skupinová výsadba)

OPERAČNÍ PROGRAM ZAMĚSTNANOST

1: Sociální služby

OPZ - 2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti na trhu práce

Žadatel: poskytovatelé sociálních služeb, NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, dobrovolné svazky obcí, MAS, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, církve, OSVČ, sociální podniky

Dotace: 100%, min. 50 000,- Kč

Aktivita:

- terénní programy
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- sociální rehabilitace a terapeutické dílny
- podpora samostatného bydlení
- osobní asistence
- odlehčovací služby

2: Vzděláváním k zaměstnanosti

OPZ - 1.3.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce

Žadatel: poskytovatelé sociálních služeb, NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, dobrovolné svazky obcí, MAS, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, církve, OSVČ, sociální podniky

Dotace: 100%, min. 50 000,- Kč

Aktivita:

- vzdělávání osob z cílových skupin
- aktivizační, asistenční a motivační programy přispívající k sociálnímu začlenění nebo k prevenci sociálního vyloučení (např. získávací základních sociálních a profesních

dovedností, pracovní rehabilitace, atd.)

- vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání

3: Sociální podnikání

OPZ - 2.1.2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky

Žadatel: poskytovatelé sociálních služeb, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, dobrovolné svazky obcí, MAS, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, církve, OSVČ, sociální podniky

Dotace: 100%, min. 50 000,- Kč

Aktivita:

- vznik a rozvoj (rozšíření kapacity podniku) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

4: Prorodinná opatření

OPZ - 1.2.1 Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce

Žadatel: poskytovatelé sociálních služeb, NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, dobrovolné svazky obcí, MAS, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, církve, OSVČ, sociální podniky

Dotace: 100%, min. 50 000,- Kč

Aktivita:

- podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu (školní družiny, kluby, s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin)
- vznik, transformace a provoz dětských skupin (úpravy zařízení)
- individuální péče o děti (vzdělávání chův, podpora pracovního uplatnění)

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

3.8.1. Programový rámec Program rozvoje venkova

Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Program bude také podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován bude komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER, která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenství a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví.

Daný programový rámec pochopitelně vychází ze specifických potřeb regionu popsanych v předchozí analytické části a SWOT analýze. Na základě definovaných aktuálních potřeb byly s ohledem na zaměření Programu rozvoje venkova ČR pro období 2014 – 2020 vytyčeny hlavní prioritní osy rozvoje – **fiche**, v rámci kterých budou realizovány jednotlivé projekty.

Jednotlivé fiche jsou definovány dle identifikace problémů a potřeb regionu:

- Fiche 1: Krajina krásnější
- Fiche 2: Regionální produkce
- Fiche 3: Lesnická infrastruktura
- Fiche 4: Rozvoj nezemědělských činností
- Fiche 5: Rekreční lesy
- Fiche 6: Lesnická technika
- Fiche 7: Podpora místních trhů

V rámci realizace Programového rámce programu rozvoje venkova bude MAS také realizovat s partnerskými MAS **projekty spolupráce**.

Název Fiche	Projekty spolupráce
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 44

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora je zaměřena na činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury
Opatření	3.1.1. Podpora a rozvoj občanské vybavenosti
	Témata jednotlivých projektů, které budou realizovány, naplňují specifický cíl SCLLD 3.1.1. Podpora a rozvoj občanské vybavenosti, průřezově budou však zasahovat i do ostatních strategických a specifických cílů Realizované projekty budou mít přidanou hodnotu pro celé území regionu včetně území partnerských regionů.

Oblasti podpory	
Měkké akce	<ul style="list-style-type: none"> - Propagační, informační, vzdělávací a volnočasové aktivity - Konference, festivaly, workshopy, exkurze, výstavy - Přenosy příkladů dobré praxe
Hmotné a nehmotné investice	<p>Hmotné a hmotné investice včetně stavebních úprav, které budou realizovány v následujících oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, - investice související se vzdělávacími aktivitami, - investice do informačních a turistických center.
<p>MAS má připraveny následující projekty spolupráce a předpokládá zapojení následujících partnerských MAS. Dané projekty i partneři se budou měnit na základě aktuálních podmínek a možností jednotlivých MAS</p>	

Tabulka 54 Projekty spolupráce MAS

	Téma	Aktivity	Možné zapojené MAS
Investiční projekty			
1	Odbyt regionálních výrobků	otevření areálů regionálních výrobců, nabídka výrobků ze dvora, zázemí pro prodej. Cílem je vznik více odbytových míst po regionu. V rámci projektu dojde i k označení prodejních míst	ŽR, Chrudimsko, Pohoda, Orlicko, Polabí
2	Podpora regionálních výrobců	Infosystém o aktuální nabídce regionálních výrobků včetně e-shopu regionálních produktů. Osvětová akce pro veřejnost včetně exkurzí k jednotlivým výrobcům. V rámci projektu bude realizována marketingová kampaň a budou vydány propagační materiály včetně propagačních spotů	ŽR, Chrudimsko, RKH
3	Jak se stát regionálním výrobcem	Vydání odborné brožury Pravidla odbytu pro místní producenty s popisem postupů, co je za legislativní povinnosti k zahájení činnosti, jako regionální výrobce, prodej ze dvora, ... V rámci projektu proběhnou odborné kurzy u regionálních výrobců, jak se co vyrábí.	ŽR, RKH, Pošumaví, Chrudimsko
4	Celoživotní vzdělávání	Pořízení techniky a vybavení místnosti pro vznik nových univerzit 3. věku	ŽR, RKH, Pošumaví, Chrudimsko
5	Tradiční řemesla, jak na ně	V rámci projektu dojde k vybavení místností pro pořádání osvětových akcí – kurzy vaření, dřevovýroby, kovovýroby, ovocnářství, chovatelství a další. Podpora zachování tradičních řemesel a tradic venkova	ŽR, RKH, Orlicko
6	Turistické infopointy	Vznik nových infopointů v regionech, které přispějí k zvýšení návštěvnosti regionů a povedou k lepší orientaci návštěvníků po regionech. Infopointy budou vybaveny, vitrinami a stojany. V rámci projektu vznikne také mobilní aplikace, která provede návštěvníky regionu.	ŽR a RKH
7	Interaktivní muzea regionu	Vznik muzeí regionu, které budou vybaveny turistickými a informačními materiály	ŽR, Pošumaví, RKH
Měkké projekty			
1	Národní geopark Železné hory	podpora infrastruktury geoparku, vydání propagačních materiálů, marketingová kampaň, mobilní aplikace, vzdělávání, přehled aktivit a možností pro školy	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko, Podhůří Železných hor, Havlíčkův kraj
2	Péče o krajinu	vzdělávání, vydání brožury příkladů dobré praxe	ŽR, Hradecký venkov, Společná Cidlina
3	Turistická oblast Chrudimsko-Hlinecko	Vydání propagačních a informačních materiálů v rámci TO, vybavení informačních center stojany, natočení propagačních spotů, propagační materiály o regionu	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko,
4	Interaktivní mapa + mobilní aplikace	Vytvoření mobilní aplikace s internetovými stránkami, provázející návštěvníka regionu	ŽR a RKH
5	Programy pro školy - webové stránky	Webová aplikace rozšiřující vzniklé programy pro školy	ŽR a RKH
6	Kulturní zeměpis	V rámci naučnémateriálu budou popsány historické důvody vzniku architektonických děl v krajině a náš vztah k nim. Návrat k tradicím. Odborné exkurze na daná místa	ŽR, RKH, Chrudimsko
7	Mobilní aplikace	Webová aplikace představující region	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko,
8	„Sítě otevřených škol“	databáze nabídek škol a mimoškolní výuky	ŽR, Pošumaví, RKH
9	Sociální služby a jejich nabídka	databáze poskytovatelů sociálních služeb a zefektivnění jejich nabídky	ŽR, RKH

10	Tvorba turistických produktů	Vytvoření turistických nabídek, vzájemná výměna návštěvníků	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko, Podhůří Železných hor, Havlíčkův kraj
11	Geolokality národních geoparků	vybudování doprovodné infrastruktury geoparků a propojení aktivit	MAS Český ráj
12	Pořádání kulturních a sportovních akcí v regionech	Uspořádání dvou akcí v regionu, doplněné sportovními hry	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko, Podhůří Železných hor, Havlíčkův kraj
13	Workshopy - tradiční řemesla	Workshopy zaměřené na poznání tradičních řemesel regionu, lidé se naučí od výrobců, dělat tradiční řemeslo	ŽR, Pošumaví, RKH
14	Tematické naučné stezky	Vybudování tematických naučných stezek, jejich osazení info tabulemi	ŽR, Chrudimsko, Skutečsko, Hlinecko, Podhůří Železných hor, Havlíčkův kraj, Kunětická hora
15	Výtvarný workshop se soutěží	Smyslem bude namalovat určitá místa v regionu, následně by byla vydána publikace, která by ukazovala dané místo a vedle toho namalované místo dětmi	ŽR, RKH,
16	Výměna informací mezi členy	Vzájemná výměna informací, vzdělávací semináře	ŽR, MAS Pramene, Slovensko
17	Uzavírání tematických partnerství mezi členy	podpora projektů členů a obcí s partnery, dle zájmů	ŽR, MAS Pramene, Slovensko
18	Meziregionální osvěta historických souvislostí a celoživotní vzdělávání	osvěta historických souvislostí a celoživotní vzdělávání	ŽR, MAS Pramene, Slovensko
19	Meziregionální podpora lokální produkce a služeb	Podpora místní produkce, vznik zrcadlového systému certifikace a jeho zavedení v partnerské MAS na Slovensku. Vzdělávací seminář qa konference, výměna zkušeností.	ŽR, MAS Pramene, Slovensko
20	Meziregionální rozvoj udržitelného cestovního ruchu	Podpora cestovního ruchu, tvorba nových aktivit a společná propagace	ŽR, MAS Pramene, Slovensko
21	Provázanost systému odbytu místní produkce mezi regiony	Zavedení jednotného systému odbytu regionálních výrobků v partnerských MAS - webové stránky, e-shop, ...	sousední MAS
22	Provázanost propagace s ohledem na přirozenou spádovost území	Společná propagace a výměna obyvatel regionů. Vznik tematických tras a jejich vzájemné propojení	sousední MAS
23	Vzdělávání obyvatel formou výměny zkušeností	Vzdělávání obyvatel, odborné semináře na dané témata, výjezdní pracovní semináře	sousední MAS
24	Společné akce v rámci posílení kulturní krajiny	Pořádání kulturních akcí, jejich zajištění a vzájemná propagace	sousední MAS
Definice příjemce dotace		Místní akční skupina Železnohorský region	

Indikátor výstupu	
Číslo	92501
Název	Celkové veřejné výdaje
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	xxx
Cílový stav	50 107 E

3.8.1.1. Krajina krásnější

Název Fiche	Krajina krásnější
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno a)

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku. Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.3. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství
Opatření	3.3.1. Krajina krásnější

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. Způsobilé výdaje: Dotaci lze poskytnout pouze na investiční výdaje, jak jsou definovány v kap. 1 Obecných podmínek Pravidel Programu rozvoje venkova: <ol style="list-style-type: none"> 1) stavby, stroje a technologie v živočišné výrobě 2) stavby, stroje a technologie pro rostlinnou a školkařskou výrobu 3) peletárny, jejichž veškerá produkce bude spotřebována přímo v zemědělském podniku 4) nákup nemovitosti
------------------------	---

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel
---------------------------------	-----------------------

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:
	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa
	2. Uplatňování inovačních přístupů
	3. Mladí lidé do 30 let
	4. Realizace projektu v obci do 500 obyvatel

	5. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	6. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	7. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	8. Celková výše způsobilých nákladů projektu

Indikátor výstupu	
Číslo	93701
Název	Počet podpořených podnikatelů/příjemců
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2
Cílový stav	11

Indikátor výsledku	
- Číslo	94800
- Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
- Výchozí stav	0
- Hodnota pro mid-term (r.2018)	0
- Cílový stav	1

3.8.1.2. Regionální produkce

Název Fiche	Regionální produkce
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů. Podpora a propagace místních region. výrobců a jejich výrobků Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 3 Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství, zejména prioritní oblasti 3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkodobých řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací.
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.2. Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu
Opatření	3.2.2. Regionální produkce

Oblasti podpory	<p>Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.</p> <p><u>Způsobilé výdaje:</u></p> <p>Dotaci lze poskytnout pouze na investiční výdaje, jak jsou definovány v kap.1 Obecných podmínek Pravidel Programu rozvoje venkova.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) 2) výstavba, modernizace a rekonstrukce budov (včetně nezbytných manipulačních ploch) ve vlastnictví žadatele 3) investice související se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování s výjimkou odpadních vod 4) investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů 5) investice související s uváděním vlastních produktů na trh včetně marketingu (výstavba a rekonstrukce vlastních prodejen, pojízdné prodejny, stánky, prodej ze dvora, vybavení prodejen, reklamní tabule apod.) 6) pořízení užitkových vozů kategorie N1 a N2 7) investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu 8) nákup nemovitosti
------------------------	---

Definice příjemce dotace	<ul style="list-style-type: none"> - Zemědělský podnikatel - Výrobce potravin - Výrobce krmiv - Jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:
	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa
	2. Uplatňování inovačních přístupů
	3. Mladí lidé do 30 let
	4. Realizace projektu v obci do 500 obyvatel
	5. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	6. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	7. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	8. Celková výše způsobilých nákladů projektu
	9. Výrobce je držitelem certifikace ŽELEZNE HORY, regionální produkt

Indikátor výstupu	
Číslo	93701
Název	Počet podpořených podnikatelů/příjemců
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2
Cílový stav	6

Indikátor výsledku	
Číslo	93701
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	0
Cílový stav	1

3.8.1.3. Lesnická infrastruktura

Název Fiche	Lesnická infrastruktura
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno c)

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se lesnictví, včetně přístupu k lesní půdě. Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.3. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství
Opatření	3.3.3. Lesnická infrastruktura

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení. Způsobilé výdaje: Dotaci lze poskytnout pouze na investiční výdaje, jak jsou definovány v kap. 1 Obecných podmínek Pravidel Programu rozvoje venkova. 1) investice, které souvisejí s výstavbou, rekonstrukcí a opravami lesních cest včetně souvisejících objektů a technického vybavení mezi související objekty a technické vybavení patří: mosty, propustky, brody, silniční příkopy a jejich zaústění do recipientů, svodnice, trativody, pramenné jímky, nájezdy do lesních porostů, sjezdy ze silnice, výhybny, obratiště, lesní skládky a veškeré bezpečnostní zařízení na lesní cestě přiměřené kategorii lesní cesty (svodidla, zábradlí, dopravní značky); 2) nezbytné vyvolané investice (např. přeložky inženýrských sítí, úpravy staveb dopravní infrastruktury apod.) ve vlastnictví žadatele/příjemce dotace i třetích osob (např. správců technické dopr. infrastruktury apod.); 3) projekční a průzkumné práce a inženýrská činnost během realizace projektu; 4) nákup pozemku
------------------------	--

Definice příjemce dotace	Fyzické nebo právnické osoby hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení nebo spolků s právní osobností, vysokých škol, obcí nebo jejich svazků.
---------------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:
	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa

	2. Uplatňování inovačních přístupů
	3. Mladí lidé do 30 let
	4. Realizace projektu v obci do 500 obyvatel
	5. Realizace projektu na území více obcí
	6. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	7. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	8. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	9. Celková výše způsobilých nákladů projektu
	10. Délka lesních cest

Indikátor výstupu	
Číslo	93701
Název	Počet podpořených podnikatelů/příjemců
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	1
Cílový stav	6

Indikátor výsledku	
Číslo	94302
Název	Celková délka lesních cest (km)
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	1
Cílový stav	5

3.8.1.4. Rozvoj nezemědělských činností

Název Fiche	Rozvoj nezemědělských činností
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	<p>Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností. Rozvoj potenciálu zemědělství pro nové formy podnikání (agroturistika, farmy – ubytování, jízdy na koních atd.), včetně podpory alternativních aktivit zemědělců. Fiche bude také řešit zvyšování kvality poskytovaných služeb v ubytovacích a stravovacích zařízeních, činnosti související se stavbami a úpravou krajiny, sportovní, zábavní a rekreační činnosti.</p> <p>Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblasti 6A Usnadnění diverzifikace, vytváření malých podniků a pracovních míst.</p>
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl	3 Rozvoj a přitažlivosti venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl	3.3. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství
Opatření	3.3.2. Rozvoj nezemědělských činností

<p>Oblasti podpory</p>	<p><u>Oblasti podpory:</u></p> <p>Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)4: C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílů 60 a 61), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j. n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb).</p> <p>V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU.</p> <p>Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.</p> <p><u>Způsobilé výdaje:</u></p> <p>Dotaci lze poskytnout pouze na investiční výdaje, jak jsou definovány v kap.1 Obecných podmínek Pravidel Programu rozvoje venkova.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) či nová výstavba provozovny, kanceláře (včetně nezbytného zázemí pro zaměstnance) či malokapacitního ubytovacího zařízení (včetně stravování a dalších budov a ploch v rámci turistické infrastruktury, sportoviště a příslušné zázemí) 2) pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro nezemědělskou činnost (nákup zařízení, užitkových vozů kategorie N1, vybavení, hardware, software) v souvislosti s projektem (včetně montáže a zkoušky před uvedením pořízovaného majetku do stavu způsobilosti k užívání) 3) doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných a parkovacích stání, oplocení, nákup a výsadba doprovodné zeleně) 4) nákup nemovitosti <p>V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU.</p> <p>Činnosti v sportovní, zábavní a rekreační činnosti; stravování a pohostinství mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.</p>
<p>Definice příjemce dotace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podnikatelské subjekty (FO i PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech - Zemědělci
<p>Výše způsobilých výdajů</p>	<p>Min. 50 000,- Kč</p> <p>Max. 5 000 000,- Kč</p>
<p>Preferenční kritéria</p>	<p>Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:</p>

	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa
	2. V rámci preferenčních kritérií budou bodově zvýhodněny projekty v následujících oblastech, které je potřeba v území řešit <ul style="list-style-type: none"> - Ubytování, stravování a pohostinství - Informační a komunikační činnosti, - Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny, - Sportovní, zábavní a rekreační činnosti
	3. Uplatňování inovačních přístupů
	4. Mladí lidé do 30 let
	5. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	6. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	7. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	8. Celková výše způsobilých nákladů projektu
	9. Žadatel je držitelem certifikátu Českého systému kvality služeb

Indikátor výstupu	
Číslo	93701
Název	Počet podpořených podnikatelů/příjemců
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2
Cílový stav	8

Indikátor výsledku	
Číslo	94800
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	0
Cílový stav	1

3.8.1.5 Rekreační lesy

Název Fiche	Rekreační lesy
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 25

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů. Podpora rozvoje cyklostezek, cyklotras, odpočívadel, naučných stezek, pěších a lyžařských stezek, hipposteze a dalších tematických tras včetně doplňkové infrastruktury v lesích. Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 4 Podpora obnovy, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví, zejména prioritní oblasti 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 4A Obnova, zachování a posílení biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000, oblastí s přírodními či jinými zvláštními omezeními a zemědělství vysoké přírodní hodnoty, i stavu evropské krajiny.
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	2 Rozvoj cestovního ruchu a zachování a udržování památek, jako kulturní dědictví regionu pro budoucí generace
Specifický cíl SCLLD	2.3. Podpora rozvoje turistické infrastruktury
Opatření	2.3.1. Rekreační lesy

Oblasti podpory	<p>Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně.</p> <p><u>Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa:</u></p> <p>Dotaci lze poskytnout pouze na investiční výdaje, jak jsou definovány v kap. 1 Obecných podmínek Pravidel Programu rozvoje venkova.</p> <ol style="list-style-type: none"> opatření k posílení rekreační funkce lesa, značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 metrů), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků opatření k usměrňování návštěvnosti území, zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory opatření k údržbě lesního prostředí, zařízení k odkládání odpadků, opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa (mostky, lávky, zábradlí, stupně) nákup pozemku <p>Projekty musí být realizovány na pozemcích určených k plnění funkce lesa (PUPFL) s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy.</p>
-----------------	---

Definice příjemce dotace	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastník, nájemce, pachtýř nebo vypůjčitel PUPFL. - Sdružení s právní subjektivitou a spolek vlastníků, nájemců, pachtýřů nebo vypůjčitelů PUPFL.
--------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:
	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa
	2. Uplatňování inovačních přístupů
	3. Mladí lidé do 30 let
	4. Realizace projektu v obci do 500 obyvatel
	5. Realizace projektu na území více obcí
	6. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	7. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	8. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	9. Celková výše způsobilých nákladů projektu
	10. Délka lesní cesty
	11. Velikost zasažené plochy lesa
	12. Výukový a osvětový charakter akce

Indikátor výstupu		
Číslo	92702	93001
Název	Počet podpořených operací (akcí)	Celková plocha (ha)
Výchozí stav	0	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2	1
Cílový stav	8	5

Indikátor výsledku	
Číslo	94302
Název	Celková délka lesních cest
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	0,4 km
Cílový stav	2 km

3.8.1.6. Lesnická technika

Název Fiche	Lesnická technika
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 26

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	Podpora je zaměřena na investice do lesnických technologií a do strojů a technologií vedoucích k efektivnímu zpracování dřeva. Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.3. Podpora konkurenceschopnosti zemědělství
Opatření	3.3.4. Lesnická technika

Oblasti podpory	<p>Podpora je poskytována na pořízení strojů a technologií určených pro hospodaření na lesních pozemcích jako např. stroje a technologie pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování, stroje ke zpracování potěžebních zbytků, stroje pro přípravu půdy před zalesněním, stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost. Podpora se může týkat též výstavby či modernizace dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení.</p> <p>Způsobilé výdaje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stroje a technologie (včetně koně) pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování 2) stroje ke zpracování potěžebních zbytků 3) stroje pro přípravu půdy před zalesněním 4) stroje, technologie, zařízení a stavby pro lesní školkařskou činnost 5) stroje a zařízení pro údržbu a opravy lesních cest 6) mobilní stroje pro sortimentaci a pořez dříví 7) výstavba či modernizace dřevozpracujícího provozu - stavba a technologické vybavení 8) nákup nemovitosti v případě dřevozpracujícího provozu
------------------------	--

Definice příjemce dotace	<ul style="list-style-type: none"> - Soukromí držitelé lesů - Obce - Svazky obcí - Malé a střední podniky zaměřené na investice, které zvyšují lesnický potenciál nebo souvisejí se zpracováním, mobilizací lesnických produktů a jejich uvádění na trh <p>Držitelé (vlastníci, nájemci, pachtýři nebo vypůjčitelé) lesů, kteří jsou soukromými osobami, jejich sdruženími s právní subjektivitou nebo spolky, vysokými školami se školním lesním podnikem, středními školami nebo učilišti se školním polesím, obcemi, právníckými osobami zřízenými nebo založenými obcemi nebo kraji nebo jsou dobrovolnými svazky obcí.</p> <p>V případě způsobilého výdaje kůň a vyvážecí vlek za koně může být žadatelem/příjemcem dotace rovněž fyzická nebo právnická osoba poskytující služby v lesnictví, pokud je malým nebo středním podnikem.</p> <p>U dřevozpracujícího provozu pak fyzické nebo právnické osoby podnikající v lesnictví nebo souvisejícím odvětví, které splňují definici malého a středního podniku, a obce a právnické osoby založené nebo zřízené obcemi, dobrovolné svazky obcí.</p> <p>Žadatel na lesních pozemcích hospodáří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy - nevztahuje se na dřevozpracující provozovny.</p>
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	<p>Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa 2. Uplatňování inovačních přístupů 3. Mladí lidé do 30 let 4. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu 5. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR 6. Celková výše způsobilých nákladů projektu
-----------------------------	--

Indikátor výstupu	
Číslo	93701
Název	Počet podpořených podnikatelů/příjemců
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2
Cílový stav	5

Indikátor výsledku	
Číslo	94800
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	0
Cílový stav	1

3.8.1.7. Podpora místních trhů

Název Fiche	Podpora místních trhů
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 35, odstavec 2., písmeno d)

Vymezení Fiche	
Stručný popis fiche	<p>Podpora je zaměřena na spolupráci minimálně dvou subjektů, která vede k vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců (KDR) a místních trhů.</p> <p>Fiche přispívá k naplňování Programu rozvoje venkova Priority 3 Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství, zejména prioritní oblasti 3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkodobých řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.</p>
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl SCLLD	3 Rozvoj a přitažlivost venkova včetně rozvoje a zefektivnění zemědělství
Specifický cíl SCLLD	3.2. Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu
Opatření	3.2.1. Podpora místních trhů

Oblasti podpory	<p>Účelem podpory je začlenění prvovýrobců do dodavatelských řetězců a posílení jejich konkurenceschopnosti. Podpora je určena pro společné investice na vznik, rozvoj a společnou propagaci KDR nebo místního trhu.</p> <p>Způsobilé náklady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Náklady na studie týkající se dotyčné oblasti, studie proveditelnosti, vypracování podnikatelského plánu 2) Náklady na propagační činnost v místním kontextu, která souvisí se vznikem nebo rozvojem krátkého dodavatelského řetězce nebo místního trhu 3) Přímé náklady na konkrétní projekty spojené s prováděním podnikatelského plánu v souvislosti se společným prodejem v místní prodejně, společným prodejem ze dvora, společnou organizací přímého prodeje spotřebiteli (tzv. bedýnkový prodej), místním trhem: <ol style="list-style-type: none"> a. společné pořízení strojů, technologie a vybavení související s projektem (např. vybavení prodejny, vybavení tržiště, investice do technologie na úpravu produktů k prodeji, investice do společného mobilního zařízení – pojízdná prodejna, pořízení prodejního stánku a vybavení určeného k prodeji ze dvora, společná investice na vybavení (bedýnky, apod.)) b. stavební náklady na novou výstavbu nebo modernizaci nemovitého majetku (např. stavební výdaje na výstavbu, rekonstrukci nebo modernizaci prodejny) c. náklady na pořízení počítačového softwaru související s projektem <p>Podpora se týká pouze dodavatelských řetězců, které zahrnují nejvýš jednoho zprostředkovatele mezi zemědělcem a spotřebitelem. Podpora se týká trhů splňujících definici místního trhu (území, ve kterém dochází k produkci hlavních surovin použitých při výrobě, zpracování a prodeji konečnému spotřebiteli. Toto území je vymezeno okruhem 50 km, v němž se nachází zemědělský podnik, z něhož produkt - hlavní suroviny použité při výrobě, pochází.</p>
------------------------	--

Definice příjemce dotace	<p>Uskupení minimálně dvou subjektů, přičemž minimálně jeden musí prokázat podnikatelskou činnost v odvětví zemědělství nebo potravinářství.</p> <p>Může se jednat o následující subjekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemědělský podnikatel, - výrobce potravin, - nevládní neziskové organizace zastupující zemědělce nebo zpracovatele potravin, obce - svazky obcí. <p>Uskupení žádá prostřednictvím zemědělského podnikatele nebo výrobce potravin nebo prostřednictvím nevládní neziskové organizace.</p>
---------------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Min. 50 000,- Kč
	Max. 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení fiche budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:
	1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa
	2. Uplatňování inovačních přístupů
	3. Mladí lidé do 30 let
	4. Realizace projektu v obci do 500 obyvatel
	5. V rámci projektu je realizováno více aktivit
	6. Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu
	7. Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR
	8. Celková výše způsobilých nákladů projektu
	9. Počet zapojených subjektů
	10. Žadatel je držitelem certifikátu Železná hora, regionální produkt

Indikátor výstupu		
Číslo	93102	93701
Název	Počet podpořených kooperačních činností	Počet podpořených podniků/příjemců
Výchozí stav	0	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	2	2
Cílový stav	5	5

Indikátor výsledku	
Číslo	94800
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
Výchozí stav	0
Hodnota pro mid-term (r.2018)	0
Cílový stav	1

3.8.2. Programový rámec Integrovaný regionální operační program

SCLLD MAS Železnohorský region bude implementovat v rámci Integrovaného regionálního operačního programu následující opatření PR IROP:

- Opatření 1: Bezpečná a dostupná doprava
- Opatření 2: Ochrana regionu
- Opatření 3: Kvalita a dostupnost sociálních služeb
- Opatření 4: Rozvoj sociálního podnikání
- Opatření 5: Školy dostupné všem

Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy.

MAS v rámci realizace svého SCLLD bude financovat z IROP svoje provozní a animační náklady, dle finančního plánu.

3.8.2.1. Bezpečná a dostupná doprava

Specifický cíl SCLLD	3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury
Název opatření	Bezpečná a dostupná doprava
Vazba na specifický cíl IROP	Dané opatření programového rámce bude realizováno v rámci specifického cíle 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vychází z prioritní osy IROP 1. Konkurenceschopné a bezpečné regiony a váže se na specifický cíl 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Popis opatření	
Cílem opatření je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech v souvislosti se zlepšením bezpečné dopravní obslužnosti a dostupnosti venkova, která není v rozporu s udržitelnou spotřebou přírodních zdrojů, snižuje zátěž životního prostředí a eliminuje negativní vlivy na lidské zdraví. V rámci plánovaných aktivit dojde k výstavbě a modernizaci cyklostezek, které dovedou obyvatele venkova do zaměstnání, škol a za službami. Dále budou realizovány bezpečnostní opatření, která povedou k zvyšování bezpečnosti v dopravě. Za pomoci naplňování tohoto cíle by mělo klesnout využívání automobilové dopravy ve prospěch šetrnějších způsobů přepravy, jakými jsou doprava veřejná, cyklistická či pěší.	
Typy projektů	
1) Bezpečnost - Zvyšování bezpečnosti dopravy , např. bezbariérový přístup zastávek, zvuková a jiná signalizace pro nevidomé, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací.	
2) Nízkoemisní vozidla - Nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel, využívajících alternativní zdroje paliv jako je elektřina, CNG a další, splňujících normu EURO 6 pro přepravu osob, pro zajištění základní dopravní obslužnosti v rámci závazku veřejné služby. Vozidla zohledňují specifické potřeby účastníků dopravy se ztíženou možností pohybu a orientace. Podporují se projekty subjektů, které zajišťují dopravní obslužnost v závazku veřejné služby. Vozidla pro veřejnou dopravu musí zajišťovat veřejnou dopravu v závazku veřejné služby (zákon č. 194/2010 Sb.). Pořizovaná vozidla, využívaná pro veřejnou dopravu, musí rovněž splňovat podmínky pro přepravu osob se sníženou schopností pohybu a orientace.	
3) Cyklodoprava - Výstavba a modernizace cyklostezek v podobě stavebně upravených a dopravním značením vymezených komunikací, na kterých je vyloučená automobilová doprava. - Výstavba a modernizace cyklotras se zaměřením na podporu integrovaných řešení, např. cyklistické pruhy na komunikacích nebo víceúčelové pruhy. Součástí projektu může být budování doprovodné infrastruktury, např. stojanů na kola, úschoven kol, odpočívadel a dopravního značení. - výsadba zeleně, např. zelené pásy a liniové výsadby u cyklostezek a cyklotras. Podpořeny mohou být cyklostezky a cyklotrasy sloužící k dopravě do zaměstnání, škol a za službami.	
Příjemci podpory	
- obce	
- dobrovolné svazky obcí	
- organizace zřizované nebo zakládáné obcemi	
- organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí	
- dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě	
- subjekty zajišťující dopravní obslužnost, uvedené v § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, tedy stát, kraje a obce, pokud poskytují veřejné služby v přepravě cestujících samy, a dopravci, kteří jsou provozovateli veřejné linkové dopravy podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících	

Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS.	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS

Indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>
<u>Indikátory výsledku:</u>	
7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
<u>Indikátory výstupu:</u>	
7 48 01	Počet nově pořízených vozidel pro veřejnou dopravu
7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě
7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
7 62 00	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola

3.8.2.2. *Ochrana regionu*

Specifický cíl SCLLD	1.1. Zlepšení stavu životního prostředí
Název opatření	Ochrana regionu
Specifický cíl	Dané opatření programového rámce bude realizováno v rámci specifického cíle 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vychází z prioritní osy IROP 1. Konkurenceschopné a bezpečné regiony a váže se na specifický cíl 1.3: Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof
Popis opatření	
Cílem opatření je posílení vybavení složek IZS pro řešení mimořádných událostí, spojených se změnami klimatu, jako jsou přivalové a dlouhotrvající intenzivní srážky, nadprůměrné sněhové srážky, masivní námrazy, povodně, déletrvající sucha, vichřice, sesuvy, rozsáhlé požáry či mimořádné události antropogenního původu. V rámci zpracované socio-ekonomické analýzy a zásobníku projektů vyplynula potřeba zrekonstruovat garáže JPO II a JPO III a dovybavit jednotky vybavení k řešení mimořádných událostí. Území MAS Železnohorský region zasahuje do tří ORP – Chrudim, Pardubice a Přelouč. Daná ORP dle přílohy č. 5 Programového dokumentu IROP mohou žádat na řešení následujících rizik: ORP Chrudim – Sucho / Orkány a větrné smršťe / Sněhové srážky, masivní námrazy ORP Pardubice – Sucho / Havárie nebezpečných látek ORP Přelouč – správní území není dotčeno zvýšenými riziky z mimořádných událostí způsobených změnou klimatu a haváriemi nebezpečných látek Opatření Ochrana regionu je ve vazbě na Přílohu č. 5 Programového dokumentu IROP a dokumentu „Zajištění adekvátní odolnosti a vybavenosti základních složek integrovaného záchranného systému – Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR (včetně JSDH) v území, s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a nových rizikům v období 2014-2020“ ve vazbě na SC 1.3 IROP Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof.	
Typy projektů	
1) Stavební úpravy stanice základní složky IZS - JPO II a JPO III: - výstavba nových garážových prostor s cílem řádného garážování techniky, uskladnění prostředků před povětrnostními vlivy a zajištění kontinuální připravenosti techniky a prostředků k nasazení, - pořízení elektrocentrály pro zajištění náhradního zdroje elektrické energie pro nouzový provoz	
2) Vybudování stanice základní složky IZS - JPO II a JPO III změnou její dislokace na místo, kde budou vytvořeny podmínky pro rychlý výjezd složek IZS k mimořádné události.	
3) Posílení vybavení základních složek IZS - JPO II a JPO III technikou a věcnými prostředky k zajištění připravenosti základních složek IZS v exponovaných územích s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům: a) pro odstraňování důsledků nadprůměrných sněhových srážek a masivních námraz - týká se ORP Chrudim b) pro výkon činností spojených s orkány a větrnými smršťemi - týká se ORP Chrudim c) pro výkon činností spojených s extrémním suchem – týká se ORP Chrudim a ORP Pardubice d) pro výkon činností v souvislosti s haváriemi spojenými s únikem nebezpečných látek - týká se ORP Pardubice	
Typy projektů (aktivit), jejich rozsah a zacílení vychází z rizik stanovených pro jednotlivá ORP, dle dokumentu „Zajištění adekvátní odolnosti a vybavenosti základních složek integrovaného záchranného systému – Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR (včetně JSDH) v území, s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a nových rizikům v období 2014-2020“	
Definice příjemce dotace	
- Obce, které zřizují jednotky požární ochrany (§ 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně) – jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie II a III (podle přílohy zákona o požární ochraně).	

Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS.	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS

Indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>
<i>Indikátory výsledku:</i>	
5 75 20	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS
<i>Indikátory výstupu:</i>	
5 75 01	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS
5 70 01	Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS

3.8.2.3. **Kvalita a dostupnost sociálních služeb**

Specifický cíl SCLLD	3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury
Název opatření	Kvalita a dostupnost sociálních služeb
Specifický cíl	<p>Dané opatření programového rámce bude realizováno v rámci specifického cíle 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.</p> <p>Vychází z prioritní osy IROP 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů a váže se na specifický cíl 2.1: Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi</p>
Popis opatření	<p>Cílem je dobudovat infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb a doprovodných programů. Problematika sociálního vyloučení v oblasti bydlení se týká domácností s nízkými příjmy a s tím spojeným předlužením a migrací. Vyřešit nedostatek prevence ztráty bydlení a podfinancování sociálních služeb. Sociální byty budou sloužit jako infrastruktura pro sociální začleňování.</p> <p>Předmětem opatření bude koncepční řešení podpory občanů v orientaci ve složitých a krizových situacích. Snahou bude pomoci těmto rodinám a jednotlivcům tuto situaci řešit a pomoci jim z ní.</p>
Typy projektů	<p>1) Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby Bude podporován nákup objektů, zařízení a vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb sociální práce s cílovými skupinami.</p> <p>2) Podpora rozvoje infrastruktury komunitních center za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce Jedná se o veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociální začleňování. Prostorové vybavení integračních center musí vždy umožňovat vzájemné kontakty mezi příslušníky cílové skupiny a jejich kontakty s profesionály v sociální oblasti.</p> <p>3) Sociální bydlení Bude podporováno pořízení bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich adaptace pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení.</p> <p><u>Doplňková aktivita</u> Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů.</p>

Definice příjemce dotace

Typy příjemců – sociální služby

- nestátní neziskové organizace
- organizační složky státu
- příspěvkové organizace organizačních složek státu
- obce
- organizace zřizované nebo zakládané obcemi
- dobrovolné svazky obcí
- organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí
- církve
- církevní organizace

Typy příjemců – sociální bydlení

- obce
- nestátní neziskové organizace
- církve
- církevní organizace

Odůvodnění omezení: příjemců (kraje a organizace zakládané nebo zřizované kraji): dle analýzy území nebyly zjištěny potřeby daných subjektů zřízených krajem či samotného kraje.

Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS.	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS

Indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>
<i>Indikátory výsledku:</i>	
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce
5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení
5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů
<i>Indikátory výstupu:</i>	
5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb

3.8.2.4. Rozvoj sociálního podnikání

Specifický cíl SCLLD	3.4. Podpora zaměstnanosti včetně sledování pracovního a rodinného života
Název opatření	Rozvoj sociálního podnikání
Operační program	Integrovaný regionální operační program
Prioritní osa	2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů
Specifický cíl	Dané opatření programového rámce bude realizováno v rámci specifického cíle 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vychází z prioritní osy IROP 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů a váže se na specifický cíl 2.2. Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
Popis opatření	
Z důvodu sociálních, společenských a hospodářských je třeba podporovat zdravotně postižené, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené a celkově snižovat dlouhodobě nezaměstnanost. Mezi nejvíce ohrožené z pohledu trhu práce patří osoby s nízkou kvalifikací, osoby starší 55 let, osoby se zdravotním postižením, matky s malými dětmi, absolventi, obyvatelé sociálně vyloučených lokalit a etnické menšiny, zejména Romové. Cílem je podpořit podnikatelské prostředí zohledňující potřeby a specifika cílových skupin při jejich začleňování na trh práce a zohledňující potřeby a možnosti regionu.	
Typy projektů	
1) Výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků Podpora je cílena na vznik a rozvoj sociálních podniků. Podporován bude nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání.	
Definice příjemce dotace	
- osoby samostatně výdělečně činné	
- malé a střední podniky	
- obce	
- organizace zřizované nebo zakládáné obcemi	
- dobrovolné svazky obcí	
- organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí	
- nestátní neziskové organizace	
- církve	
- církevní organizace	
Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS.	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS

Indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>
<i>Indikátory výsledku:</i>	
1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním
<i>Indikátory výstupu:</i>	
1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu
1 01 02	Počet podniků pobírajících granty
1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích
1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu
1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny

3.8.2.5. Školy dostupné všem

Specifický cíl SCLLD	4.1. Zkvalitnění předškolního a školního vzdělávání
Název opatření	Školy dostupné všem
Specifický cíl	Dané opatření programového rámce bude realizováno v rámci specifického cíle 4.1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Vychází z prioritní osy IROP 2. Konkurenceschopné a bezpečné regiony a váže se na specifický cíl 2.4. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Popis opatření	
Cílem je podpora investic do výstavby, stavebních úprav a pořízení vybavení za účelem zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí žáků. Podpořeny budou vzdělávací zařízení (školy, školská zařízení a další zařízení podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit), která umožní zlepšit kvalitu formálního vzdělávání (předškolního, základního, středního), zájmového a neformálního vzdělávání mládeže a dalšího vzdělávání dospělých (celoživotní vzdělávání).	
Typy projektů	
<p>1) Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a mateřských škol Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit. Součástí projektu na stavbu či stavební úpravy infrastruktury pro předškolní zařízení mohou být úpravy venkovního prostoru (zeleň, herní prvky).</p>	
<p>2) Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: - v oblastech komunikace v cizích jazycích, - v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, - ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.</p>	
<p>3) Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí v oblastech komunikace v cizích jazycích a v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a schopnosti práce s digitálními technologiemi.</p>	
<p>4) Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v následujících klíčových kompetencích: - v oblastech komunikace v cizích jazycích, - v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, - ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Stavební úpravy, pořízení vybavení pro vybudování a zkvalitnění kapacity pro účely dalšího vzdělávání ve vazbě na potřeby sladění nabídky a poptávky na regionálním trhu práce.</p>	
<p>5) Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového a neformálního vzdělávání: - v oblastech komunikace v cizích jazycích, - v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, - ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.</p>	
<p>6) Doplnkové aktivity Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady.</p>	
Definice příjemce dotace	
- zařízení péče o děti do 3 let	
- školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy	
- další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit	
- obce	
- organizace zřizované nebo zakládávané obcemi	
- nestátní neziskové organizace	

- církve	
- církevní organizace	
Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce IROP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy MAS.	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS

Monitorovací indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>
<i>Indikátory výsledku:</i>	
5 00 30	Počet osob předčasně opouštějící vzdělávací systém
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení
5 01 20	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let
<i>Indikátory výstupu:</i>	
5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení

3.8.3. Programový rámec OP Životní prostředí

Celková alokace na projekty: 12 836 190,- Kč

MAS ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody – územní pracoviště Východní Čechy stanovila daný programový rámec realizace SCLLD prostřednictvím OP ŽP. Cílem realizace je zajištění potřebné péče o předměty ochrany na území Chráněné krajinné oblasti Železné hory.

MAS se v rámci svého opatření zaměřeného na životní prostředí zaměří na výsadbu dřevin na nelesní půdě. V zásobníku projektů MAS disponuje řadou projektů na výsadby liniové a skupinové výsadby dřevin (stromořadí, větrolamy, břehové porosty, remízy) a založení nebo obnova krajinného prvku.

Opatření: Krajina je naše zrcadlo

Název opatření SLLD	Krajina je naše zrcadlo
Operační program	Operační program životní prostředí
Prioritní osa	4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu
Specifický cíl	4.3. Posílit přirozené funkce krajiny
Vazba na cíle SCLLD	
Strategický cíl	1. Zdravé životní prostředí a rozvoj národního geoparku Železné hory
Specifický cíl	1.1. Zlepšení stavu životního prostředí
Opatření	1.1.2. Krajina je naše zrcadlo
Popis opatření	
Udržení kvality životního prostředí, zachovat zdejší krajině její pestrost a rozmanitost rostlinných druhů. Podpora vytváření, regenerace a posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Cílem opatření je zvýšení ekologické stability krajiny. Realizací opatření dojde k výsadbě stromů na nelesní půdě a dojde k obnově původních dřevin v krajině území	
Území realizace:	Pouze území Železnohorského regionu, které leží v CHKO Železné hory
Typy projektů	
1) Výsadba dřevin na nelesní půdě - součástí projektu může být i následná péče o vysazené dřeviny, a to až po dobu 3 let Do roku 2020 bude probíhat podpora výsadby i následně 3 leté péče, od roku 2021 do roku 2023 bude probíhat i nadále podpora výsadby, avšak následná péče bude adekvátně krácena k roku ukončení realizace 2023.	
Příjemce podpory	
- kraje	
- obce	
- dobrovolné svazky obcí	
- organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů a AOPK ČR)	
- státní podniky	
- státní organizace,	
- veřejné výzkumné instituce,	
- veřejnoprávní instituce,	
- příspěvkové organizace,	
- vysoké školy, školy a školská zařízení	
- nestátní neziskové organizace (ob. prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky)	
- církve a náboženské společnosti a jejich svazy	
- podnikatelské subjekty	

- obchodní společnosti a družstva	
- fyzické osoby podnikající	
Preferenční kritéria	
Výběr projektů realizovaných prostřednictvím programového rámce OP ŽP bude probíhat dle pravidel procesu výběru projektů stanovených MAS pro dané kolo vyhlášené výzvy. Konkrétní preferenční kritéria včetně způsobu a míry zvýhodnění budou uvedeny až v rámci dané vyhlášené výzvy. V rámci hodnocení opatření budou bodově zvýhodněny následující skutečnosti:	
<ul style="list-style-type: none"> - Potřebnost a příspěvek k naplňování stanovených cílů a indikátorů - Výsadba tradičních odrůd regionu, ovocných druhů stromů odpovídající stanovištním podmínkám dle seznamu druhů Standardu AOPK ČR – http://standards.nature.cz/seznam-standardu/ - V rámci projektu bude doložena spolupráce mezi subjekty na realizaci projektu či jeho přípravě a udržitelnosti - V rámci projektu je realizováno více aktivit (osvětová a vzdělávací aktivita) - Projekt prokazatelně navazuje nebo rozvíjí již funkční provoz/aktivitu - Žadatel dosud nerealizoval projekt ze SCLLD MASŽR - Celková výše způsobilých nákladů projektu 	
Min. a max. výše:	Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude stanovena až ve vyhlášené výzvě MAS
Kritéria přijatelnosti	
ŘO vybere specifická kritéria přijatelnosti relevantní pro aktivity podporované v dané výzvě.	
- Projekt je realizován na území ZCHÚ (NP, CHKO) a území MAS	
- Projekt obsahuje dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území (biodiverzity a ekologické stability).	
- Projekt naplňuje cíle podpory a jeho přínosy k naplnění cílů podpory nejsou zanedbatelné.	
- V projektu je dostatečně zhodnocen vliv průběhu realizace opatření na biodiverzitu a funkce ekosystémů a v případě existence negativních vlivů jsou navržena dostatečná opatření k jejich eliminaci či minimalizaci.	
- Projekt je v souladu s programem OPŽP, Programovým dokumentem a Pravidly pro žadatele a příjemce.	
- Projekt není v rozporu se Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje a Státní politikou životního prostředí ČR.	
- Projekt není v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.	
- Pokud se projekt bude realizovat v ZCHÚ nebo v území soustavy Natura 2000, není v rozporu s plánem péče o ZCHÚ ani se souhrnem doporučených opatření pro území soustavy Natura 2000.	
- Projekt není v rozporu s územně plánovací dokumentací nebo schváleným plánem pozemkových úprav (nevztahuje se na zpracování plánů ÚSES).	
- Realizace projektu nezpůsobí významný pokles biodiverzity v lokalitě a zároveň nedojde k nevratnému negativnímu ovlivnění nebo zásahu do biotopů zvláště chráněných nebo ohrožených druhů rostlin a živočichů.	
- Náklady akce, které přesahují 150 % nákladů obvyklých opatření MŽP, nepřesahují 100 % dle Katalogu cen stavebních prací a jsou odůvodněny zvýšeným zájmem ochrany přírody a krajiny	
- Náklady akce, které nemají položku v Nákladech obvyklých opatření MŽP, nepřesahují 100 % dle Katalogu cen stavebních prací.	
- Vyhovující vyhodnocení bonity žadatele dle kapitoly C 2.3 OPŽP	
Specifická kritéria přijatelnosti	
- V rámci realizace budou vysazovány geograficky původní a stanovištně vhodné dřeviny, nebo staré a krajové odrůdy ovocných dřevin	

Monitorovací indikátory

<i>ID</i>	<i>Indikátor</i>	<i>Měrná jednotka</i>	<i>Výchozí hodnota</i>	<i>Hodnota pro mid-term (r.2018)</i>	<i>Cílová hodnota</i>
<i>Indikátory výstupu:</i>					
46500	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	0	1,6	8
	<p>Hodnota výsledkového indikátoru, a to jak výchozí tak cílová byla přidělena Ministerstvem Životního prostředí a Agenturou ochrany a krajiny ČR. Výchozí hodnota je stanovena k 31.12.2014 a cílová k 31.12.2023.</p> <p>MAS vyhlásí první výzvy až v roce 2017, to znamená, že realizace budou postupně zahájeny až v roce 2018, z tohoto důvodu je hodnota mid-term stanovena na 1,6 ha..</p>				
<i>Indikátory výsledku:</i>					
45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	Lokalita	0	1	2
Zdůvodnění stanovené hodnoty	<p>Hodnota výstupového indikátoru, a to jak výchozí tak cílová byla přidělena Ministerstvem Životního prostředí a Agenturou ochrany a krajiny ČR. Výchozí hodnota je stanovena k 31.12.2014 a cílová k 31.12.2023.</p> <p>MAS vyhlásí první výzvy až v roce 2017, to znamená, že realizace budou postupně zahájeny až v roce 2018, z tohoto důvodu je hodnota mid-term stanovena na 1 lokalitu.</p>				

3.8.4. Programový rámec OP Zaměstnanost

Za pomoci tohoto programového rámce chce MAS, řešit nezaměstnanost v regionu, a to podporou sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených.

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti lepším využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální nezaměstnanosti, lepší dostupnosti sociálních služeb a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.

Součástí programového rámce budou také vzdělávací kurzy, které budou svým zaměřením typické pro venkovský prostor (např. kurzy v řemeslných dovednostech)

MAS bude realizovat svůj programový rámec OP Zaměstnanost v rámci specifického cíle 2.3.1. Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech a bude obsahovat pět opatření, které přispějí ke snížení nezaměstnanosti v regionu:

- Opatření 1: Sociální služby
- Opatření 2: Vzděláváním k zaměstnanosti
- Opatření 3: Sociální podniká
- Opatření 4: Prorodinná opatření

3.8.4.1. Sociální služby

Specifický cíl SCLLD: 3.1. Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury

Opatření SCLLD: Sociální služby

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1. OPZ

Podporované aktivity přispějí k lepší dostupnosti a kvalitě sociálních služeb a zlepší situaci osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.

Opatření OPZ/O1 Sociální služby vzniklo vzájemným průnikem analytické části strategie, resp. Z analytické části vyplynulých opatření k specifickým cílům (zde specifický cíl strategie 1.1 Trvale zlepšovat životní podmínky v regionu – opatření 1.1a Zlepšit sociální a zdravotní služby pro obyvatele) a podporovaných aktivit v rámci OPZ SC 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. Přímoou vazbou mezi opatřeními OPZ/O1 Sociální služby a SC 2.3.1 OPZ je tedy řešení problému kvality a dostupnosti sociálních služeb ve venkovské oblasti a podpora sociálního začleňování prostřednictvím podporovaných aktivit z SC 2.3.1 OPZ, jejichž potřeba vyplynula z analytické části této strategie.

Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O1 Sociální služby na OPZ SC 2.3.1 jsou uvedeny v části F) programového rámce. Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O2 Sociální služby na specifický cíl strategie 1.1 Trvale zlepšovat životní podmínky v regionu: podpora organizací provozujících sociální služby v regionu, zajištění programů prevence a dalších služeb pro osoby ze sociálně znevýhodněných skupin.

B) Popis cíle opatření

Podpora poskytování sociálních služeb s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených. Podporovány budou pouze sociální služby poskytované terénní a ambulantní formou. Jako pobytové budou podporovány jen odlehčovací služby podle par. 44 zákona č. 108/2006 Sb.

C) Popis provázanosti opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Vazba mezi opatřeními programového rámce:

- Vazba na OPZ/O2: Prostřednictvím OPZ/O3 vznikají nová pracovní místa pro cílové skupiny.
- Vazba na OPZ/O2: Podporou OPZ/O3 se podpoří sociální začleňování cílových skupin.
- Vazba na OPZ/O4: neutrální vazba.

Vazba na ostatní operační programy akčního plánu:

- **Integrovaný regionální operační program**

Porvázanost projektů realizovaných z daného opatření je především na programový rámec Integrovaného operačního programu SCLLD, kdy v rámci opatření 3 Kvalita a dostupnost sociálních služeb je dovybuzována infrastruktura pro poskytování sociálních služeb a doprovodných programů. Toto opatření přímo vychází z IROP z prioritní osy 4 Komunitně vedený místní rozvoj, specifického cíle 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje - za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

PR IROP/opatření 3 Kvalita a dostupnost sociálních služeb podporuje sociální služby a zvyšují sociální inkluzi. Opatření se zaměřuje na investiční část podpory (např. nákup zařízení a vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb sociální práce s cílovými skupinami) a PR OPZ/opatření 1 se zaměřuje na neinvestiční část podpory projektu v rámci sociálních služeb viz F) Popis možných zaměření projektů.

- Vazba na Program rozvoje venkova: neutrální vazba.
- Vazba na OP Životní prostředí: neutrální vazba.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) Opatření financovaná z alokované částky

Z alokované částky budou financovány aktivity F) 1) Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených a F) 2) Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení

b) Opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace = zásobník opatření

V případě navýšení alokace budou z alokované částky financovány aktivity shodně jako v bodě D) a) , tj. budou podpořeny projekty zaměřené na aktivity F) 1) a F) 2)

O realizaci opatření má zájem především **Charita Přelouč**, která v rámci Integrovaného operačního programu chce zrekonstruovat budovu Orlovny, ve které bude Komunitní centrum. Aktivity a činnosti komunitního centra budou mít přímou vazbu na sociální začleňování a prevenci sociálního vyloučení.

V rámci zmapování území byly zjištěny i další záměry nízkoprahové zařízení Jakbu Centra, které má v současné době kapacitu 15 osob, chce zacílit svoje služby na další cílovou skupinu osoby ve věku 15 – 18 osob, jejíž okamžitá kapacita by měla být 7 osob.

Nově by také měla vzniknout sociálně terapeutická dílna s okamžitou kapacitou 15 osob

Dále z analytické části vyplývá, že v této oblasti působí následující organizace v regionu, se kterými bylo při přípravě SCLLD komunikováno a probírány s nimi jejich záměry pro nové programovací období, ty se nacházejí v zásobníku projektů. Organizace se zaměřují na následující služby:

- Terénní programy – Lexus Hradec Králové
- Raná péče – Středisko rané péče Pardubice
- Služby následné péče – Péče o duševní zdraví Pardubice
- Podpora samostatného bydlení – Krajská organizace Domov pod Kuňkou a Společnost Hever
- Odlehčovací služby – Domov u Fontány Přelouč
- Dále do území regionu zasahuje Charita Chrudim a Pardubice, které se zabývají terénními a ambulantními službami pro obyvatele regionu.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

První výzva MAS vyhlášena: duben 2017

MAS vyhlásí výzvu až v roce 2017, z důvodu navázání na výzvu SCLLD z PR IROP, na kterou bude daná výzva navazovat. V rámci realizace projektu v rámci IROP vzniknou investiční projekty, kterým bude následně možné podpořit provoz/aktivity z OP Zaměstnanost. Čerpání ve finančních plánech je nastaveno od r. 2018, jelikož do finančních plánů se započítávají pouze žádosti o platbu, které budou příjemci podané do konce října daného roku /viz MPIN/

Následné výzvy pravidelně: další výzva vyhlášena v případě nedočerpání alokace v roce 2019

Realizace projektů do: 30. 6. 2023

Detailní členění financí v jednotlivých letech viz finanční plán v příloze 4.1.

F) Popis možných zaměření projektu

1) Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených

- **Terénní programy** (poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy; služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a jiné sociálně ohrožené skupiny; cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života)
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** (poskytované rodinám s dětmi, u nichž je ohrožen vývoj dítěte v důsledku dopadů dlouhodobé krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u nichž existují další rizika ohrožení vývoje dítěte)
- **Raná péče** (poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu; služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby); služby poskytované rodinám s dítětem se specifickými potřebami umožňují rodičům a pečujícím osobám sociální začlenění a působí preventivně proti jejich sociálnímu vyloučení (rodiče a pečující osoby se mohou díky podpoře služeb rané péče snadněji zapojit do sociálního, pracovního a ekonomického života společnosti)
- **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** (pro děti a mládež ve věku od 15 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy; cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace); bude podporována cílová skupina ve věku od 15 do 26 let s cílem podpory sociálního začleňování a zvyšování kompetencí umožňujících lépe se začlenit a uplatnit na trhu práce
- **Sociálně terapeutické dílny** (pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce; cílem je dlouhodobá a pravidelná

podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie)

- **Osobní asistence** poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení
- **Odlehčovací služby** pro osoby pečující v jejich přirozeném sociálním prostředí o osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení; u této služby sociální péče bude podporována i pobytová forma jejího poskytování

V rámci dané podpory budou podporovány pouze sociální služby, jejichž aktivity jsou v souladu se schválenou SCLLD a se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje/obce + sociální služby zařazené do krajské sítě podporovaných sociálních služeb (služby pověřené poskytováním v souladu s Rozhodnutím EK 2012/216). Vyjmenované druhy sociálních služeb budou podporovány pouze v rozsahu základních činností⁷ ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb.

2) *Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení*

Podporovány budou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako aktivity zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí.

Bude podporováno mimo režim veřejné podpory.

G) Podporované cílové skupiny

- Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- Osoby se zdravotním postižením (včetně osob s duševním onemocněním)
- Osoby s kombinovanými diagnózami
- Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách
- Bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování
- Oběti trestné činnosti
- Osoby pečující o jiné závislé osoby
- Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané
- Osoby ohrožené předlužeností
- Osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi
- Osoby v nebo po výkonu trestu
- Osoby opouštějící institucionální zařízení
- Osoby ohrožené vícenásobnými riziky

Cílovou skupinou mohou být také (v rámci aktivity 1, ale to však pouze ve vztahu k doplňkovým aktivitám projektu zaměřeného na přímou podporu cílové skupiny osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených, limit na 1 osobu 24 hodin/rok):

- sociální pracovníci
- pracovníci v sociálních službách;
- případně další pracovníci v přímé práci s klienty pouze však ve vztahu k doplňkovým aktivitám projektu zaměřeného na přímou podporu cílové skupiny osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených.

H) Typy příjemců podpory

- Pro projekty zaměřené na poskytování sociálních služeb (aktivita F) 1) jsou oprávněnými žadateli pouze poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (způsobilí žadatelé pouze pro aktivity č. 1)
- Nestátní neziskové organizace
- Obce
- organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- dobrovolné svazky obcí
- MAS
- vzdělávací a poradenské instituce
- školy a školská zařízení
- obchodní korporace (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, sociální družstvo)
- OSVČ

I) Absorpční kapacita MAS

Při přípravě na nové programovací období 2014 – 2020 bylo detailně komunikováno se všemi subjekty působícími v území, byli zmapováni všichni poskytovatelé služeb, kteří v současné době působí v regionu v oblasti sociálních služeb. Při přípravě vznikl také zásobník projektových záměrů, které subjekty chtějí realizovat a jejich služby jsou zahrnuty do Střednědobého plánu sociálních služeb Pardubického kraje.

Ze zásobníku projektů je jasné patrné, že alokovaná částka pro dané opatření bude mezi subjekty rozdělena a že bude jistě i menší než by dané území potřebovalo. Potencionální žadatelé do daného opatření mají již zkušenosti s realizací projektů a to ať z evropských fondů či dotací Pardubického kraje či různých nadací a fondů soukromých subjektů.

Dané subjekty, plánují provázanost projektů, chtějí z IROP realizovat rekonstrukci či dovybavení svých podniků a z OP Zaměstnanost by pak rádi prováděli samotnou činnost.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Dané opatření naplňuje Horizontální témata Operačního programu zaměstnanost, která vycízejí z čl. 7 a 8 obecného nařízení, které ukládají členským státům povinnost zajistit nastavení a implementaci ESI fondů v souladu se třemi základními horizontálními principy:

- **Podpora rovných příležitostí a nediskriminace** – realizace opatření má pozitivní vliv na daný princip. Realizované projekty nebudou diskriminovat žádnou ze skupin a služby budou moci využívat všechny z dotčených skupin ohrožených sociálním vyloučením. Problematika rovných příležitostí se odráží v obtížném přístupu vybraných skupin obyvatel na trh práce, v jejich přístupu ke vzdělání, zdravotní péči, sociální ochraně a i možnost uplatňovat svá práva. Aktivity budou směřovat ke koordinaci nástrojů sociálního začleňování. Projekty povedou k odstranění bariér rovného přístupu k zaměstnání a ke službám.
- **Podpora rovnosti mezi muži a ženami** – opatření má neutrální vliv na dané téma.
- **Udržitelný rozvoj** – opatření má neutrální vliv na dané téma.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v konkrétních výzvách MAS. MAS do kritérií hodnocení zahrne aspekty kvality projektů dle Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběru projektů 2014-2020. Kritéria hodnocení projektů budou před vyhlášením výzev MAS konzultována s ŘO OPZ, ŘO OPZ následně ověří metodický soulad.

L) Monitorovací indikátory

Indikátory výstupu:

Indikátor 67401 Nové nebo inovované služby týkající se bydlení nebyl nastaven, protože dle průzkumu absorpční kapacity není o jejich realizaci prostřednictvím SCLLD v území zájem a proto tyto aktivity nebudou prostřednictvím SCLLD realizovány.

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
67001	Kapacita podpořených služeb	místa	0	23
60000	Celkový počet účastníků	účastníci	0	40
55102	Počet podpořených komunitních center	zařízení	0	1

Indikátory výsledku

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
67010	Využívání podpořených služeb	osoby	0	50
67315	Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	osoby	0	13
67310	Bývalí účastníci projektů u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	osoby	0	15

3.8.4.2. *Vzděláváním k zaměstnanosti*

Specifický cíl SCLLD: 3.4 Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života

Opatření SCLLD: Vzdeláváním k zaměstnanosti

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1. OPZ

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti.

Opatření OPZ/O2 Vzdelávání k zaměstnanosti vzniklo vzájemným průnikem analytické části strategie, resp. z analytické části vyplynulých opatření k specifickým cílům (zde specifický cíl strategie 2.3 Podporovat zvyšování zaměstnanosti a sociální podnikání – opatření 2.3a Vytváření pracovní příležitosti především pro dlouhodobě nezaměstnané, pro absolventy ZŠ a SŠ a pro skupiny osob znevýhodněných na trhu práce) a podporovaných aktivit v rámci OPZ SC 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. Přímou vazbou mezi opatřením OPZ/O2 Vzdelávání k zaměstnanosti a SC 2.3.1 OPZ je tedy řešení problému nezaměstnanosti ve venkovských oblastech prostřednictvím podporovaných aktivit z SC 2.3.1 OPZ, jejichž potřebnost vyplynula z analytické části této strategie.

Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O2 Vzdelávání k zaměstnanosti na OPZ SC 2.3.1 jsou uvedeny v části F) programového rámce. Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O2 Vzdelávání k zaměstnanosti na specifický cíl strategie 2.3 Podporovat zvyšování zaměstnanosti a sociální podnikání: podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni; zajištění stáží u místních podnikatelů; snižování dlouhodobé nezaměstnanosti.

B) Popis cíle opatření

Vzdelávání osob formou odborných workshopů a představení řemeslných činností, což přispěje k zvýšení kvalifikace osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených. Řemeslně kvalifikované osoby najdou následně lepší uplatnění na trhu práce. Projekty přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova.

C) Popis provázanosti opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Vazba mezi opatřeními programového rámce:

- Vazba na OPZ/O1: Prostřednictvím OPZ/O2 lze pomoci sociálně vyloučeným začlenit se do společnosti, díky tomu že se začlení na trh práce.
- Vazba na OPZ/O3: Podporou OPZ/O3 se zvýší počet pracovních míst určených pro cílové skupiny.
- Vazba na OPZ/O4: Podporou OPZ/O4 se podporuje zaměstnanost žen s malými dětmi.

Vazba na ostatní operační programy akčního plánu:

- Integrovaný regionální operační program

Provázanost projektů na Integrovaný regionální operační program, osu 4 Komunitně vedený místní rozvoj, specifického cíle 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje - za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, opatření PR IROP MAS 5 – Školy dostupné všem. Např. školy z IROP realizují opravu a vybavení počítačové učebny, na tento projekt naváže projekt buď samotné školy nebo neziskové organizace, která realizuje projekt z OP Zaměstnanost na vzdělávání a rekvalifikace, čímž dojde k využívání opravených prostor školských zařízení či neformálních vzdělávacích zařízení. Realizací takového projektu dojde k plnému využití dané učebny a to i v mimoškolních hodinách.

- Vazba na Program rozvoje venkova: neutrální vazba.
- Vazba na OP Životní prostředí: neutrální vazba.

Vazba na další možnosti:

Dále je zde provázanost s rekvalifikačními kurzy Úřadu práce, který má své rekvalifikační kurzy. Dané opatření doplňuje tyto kurzy, nedochází v žádném případě s jejich krytím či dublováním aktivit.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) Opatření financovaná z alokované částky

Z alokované částky budou financovány aktivity F 1- 6)

b) Opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace = zásobník opatření

V případě navýšení alokace budou podpořeny projekty shodně jako v bodě a), tj. budou financovány aktivity dle popisu F) 1-6).

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

První výzvu MAS vyhlášena: duben 2017

MAS vyhlásí výzvu pro dané opatření až v roce 2017 z důvodu připravenosti projektů do daného opatření. Na základě zmapování potřeb území MAS vytvořila zásobník projektů v rámci, kterého zjišťovala i připravenost projektových záměrů. Ze zásobníku projektů vyplývá, že projekty budou příupraveny pro realizaci až v roce 2017.

Následné výzvy pravidelně: další výzva v případě nedočerpání alokace v roce 2020

Realizace projektů do: 30. 6. 2023

Detailní členění financí v jednotlivých letech viz finanční plán v příloze 4.1.

F) Popis možných zaměření projektu

Aktivita projektu budou vzájemně provázané do komplexního celku, projekt nelze postavit např. Rekvalifikace a další profesní vzdělávání

1) *Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce*

- Podpora nástrojů a činností vedoucích k motivaci a aktivizaci cílové skupiny k nalezení zaměstnání a jeho udržení
- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (jazykové vzdělávání, PC kurzy, rozvoj finanční gramotnosti, soft skills, podpora čtenářské a numerické gramotnosti apod.)
- Aktivita zaměřené na zvýšení orientace osob v požadavcích trhu práce a realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání (kariérové poradenství), pro zprostředkování vhodného zaměstnání
- Příprava k práci osob se zdravotním postižením
- Podpora získání či obnova pracovních návyků
- Aktivita je možné doplnit o zajištění doprovodných služeb typu dluhové poradenství, rodinné poradenství, psychologické poradenství, poradenství o oblasti bydlení apod.
- Aktivita jsou vhodné zejména pro osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, s kumulací hendikepů na trhu práce, které jsou nejvíce vzdáleny od trhu práce

2) *Rekvalifikace a další profesní vzdělávání*

- Podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování, jež povede ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce
- Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny
- Podpora především akreditovaných rekvalifikací (dle potřeb budoucího zaměstnavatele)
- Při realizaci rekvalifikací se musí příjemce podpory řídit zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a projektové záměry předem konzultovat s příslušným kontaktním pracovištěm ÚP ČR
- Budou podporovány i projekty zaměřené na přípravu a realizaci dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

3) *Podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce*

- Podpora projektů vzájemné spolupráce subjektů veřejného, neziskového a soukromého sektoru na úrovni MAS s cílem pomoci cílovým skupinám osob při uplatnění na trhu práce, a to i s využitím nových a netradičních metod podporujících zaměstnanost
- Aktivita by měla mít vždy konkrétní výstupy, spojené se zprostředkováním zaměstnání, tvorbou nových či vyhrazených pracovních míst, nebo umístěním na uvolněná pracovní místa, spojená např. s monitoringem lokálního trhu práce a s vytvořením a provozem regionální burzy práce či job centra nebo s vytvořením a realizací systému prostupného zaměstnávání
- Realizace pouze na úrovni dané MAS
- Nemělo by se zejména časově překrývat s burzou práce realizovanou ÚP ČR, předem konzultovat s příslušnými vybranými kontaktními pracovišti ÚP ČR

4) *Podpora vytváření nových pracovních míst*

- Tvorba pracovních míst pro příslušníky cílových skupin
- Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům

5) *Podpora flexibilních forem zaměstnání*

- Vytváření podmínek pro uplatnění cílové skupiny na trhu práce

- Formou mzdových příspěvků bude podporováno vytváření nových pracovních míst na zkrácený úvazek

6) **Prostupné zaměstnávání**

- Budou podporovány projekty umožňující zejména osobám dlouhodobě nezaměstnaným, ohroženým sociálním vyloučením a sociálně vyloučeným za pomoci doprovodných opatření (podporované zaměstnávání, komplexní práce s cílovou skupinou) postupné zapojování na trh práce, a to i s využitím nástrojů podpory zaměstnanosti, které povedou k dlouhodobému uplatnění těchto osob na trhu práce.
- Smyslem projektů by mělo být rovněž zvyšování motivace zaměstnavatelů k vytváření udržitelných prac. míst
- Nutná návaznost na aktivity vybraných kontaktních pracovišť ÚP ČR, se kterými je nutné jednotlivé projektové záměry předem konzultovat
- Aktivity vedoucí k získání pracovních návyků a zkušeností jako jsou aktivizační pracovní příležitosti, pracovní místa na zkoušku (jsou místa určená pro ověření teoretických znalostí získaných v rekvalifikačním nebo vzdělávacím kurzu v praxi), pracovní místa ve prospěch obcí a veřejně prospěšných institucí a pracovní místa u soukromých zaměstnavatelů, krátkodobé pracovní příležitosti, sezónní pracovní místa, pracovní trénink, placené odborné praxe a stáže apod.
- Předem konzultovat s příslušnými vybranými kontaktními pracovišti ÚP ČR
- Rizika dopadu veřejné podpory

G) **Podporované cílové skupiny**

Cílovou skupinou jsou zejména zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání a neaktivní osoby. Dále to mohou být i dílčí cílové skupiny, které jsou nejvíce znevýhodněné na místním trhu práce, jako např. uchazeči a zájemci o zaměstnání a neaktivní osoby mladší 25 let, propuštění zaměstnanci, osoby s nízkou úrovní kvalifikace, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce atd.

H) **Typy příjemců podpory**

- poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Nestátní neziskové organizace
- Obce
- organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- dobrovolné svazky obcí
- MAS
- vzdělávací a poradenské instituce
- školy a školská zařízení
- obchodní korporace (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, sociální družstvo)
- OSVČ

I) **Absorpční kapacita MAS**

Při přípravě na nové programovací období 2014 – 2020 bylo detailně komunikováno se všemi subjekty působícími v území, byli zmapováni všichni poskytovatelé služeb, kteří v současné době v regionu poskytují aktivizační, asistenční a motivační programy a vzdělávací programy

Při přípravě vznikl také zásobník projektových záměrů, které subjekty chtějí realizovat.

Ze zásobníku projektů je jasně patrné, že alokovaná částka pro dané opatření bude mezi subjekty rozdělena. Potencionální žadatelé do daného opatření mají již zkušenosti s realizací projektů, a to ať z evropských fondů či dotací Pardubického kraje.

J) **Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ**

Dané opatření naplňuje Horizontální témata Operačního programu zaměstnanost, která vycízejí z čl. 7 a 8 obecného nařízení, které ukládají členským státům povinnost zajistit nastavení a implementaci ESI fondů v souladu se třemi základními horizontálními principy:

- **Podpora rovných příležitostí a nediskriminace** – realizace opatření má pozitivní vliv na daný princip. Podpora bude zaměřena na motivaci a aktivizaci cílové skupiny znevýhodněných, diskriminovaných, sociálně ohrožených cílových skupin (např. pro ženy po rodičovské dovolené, ženy s předškolními dětmi, ženy v předdůchodovém věku, znevýhodnění nad 54 let apod.) Realizované projekty přispějí k naplnění podpory účasti zaměstnanců v dalším profesním vzdělávání, podpoře rozvoje klíčových kompetencí, které mají pozitivní vliv na jejich zaměstnatelnost, podpoře vzdělávání zejména v malých a středních podnicích a posílení spolupráce se zaměstnanci a zaměstnavateli. Opatření je zaměřeno mj. i na sladování rodinného a pracovního života u zaměstnavatelů v soukromé i komerční sféře (např. flexibilní pracovní doba).

- **Podpora rovnosti mezi muži a ženami** – opatření má neutrální vliv na dané téma.
- **Udržitelný rozvoj** – opatření má neutrální vliv na dané téma.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v konkrétních výzvách MAS. MAS do kritérií hodnocení zahrne aspekty kvality projektů dle Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběru projektů 2014-2020. Kritéria hodnocení projektů budou před vyhlášením výzev MAS konzultována s ŘO OPZ, ŘO OPZ následně ověří metodický soulad. **Monitorovací indikátory**

Indikátory výstupu:

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
60000	Celkový počet účastníků	osoby	0	27
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	0	2

Indikátory výsledku

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	0	7
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	0	20
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	0	2
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	8
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	2
63200	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	5
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	4

3.8.4.3. **Sociální podnikání**

Specifický cíl SCLLD: 3.4 Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života

Opatření SCLLD: Sociální podnikání

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1. OPZ

Podporované aktivity přispějí ke snížení lokální nezaměstnanosti, lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti a povedou k zlepšení situace osob sociálně vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově.

Opatření OPZ/O3 Sociální podnikání vzniklo vzájemným průnikem analytické části strategie, resp. z analytické části vyplynulých opatření k specifickým cílům (zde specifický cíl strategie 2.3 Podporovat zvyšování zaměstnanosti a sociální podnikání – opatření 2.3b Rozvíjet sociální podnikání) a podporovaných aktivit v rámci OPZ SC 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. Přímou vazbou mezi opatřeními OPZ/O3 Sociální podnikání a SC 2.3.1 OPZ je tedy řešení nezaměstnanosti a sociálního začleňování rozvojem sociálního podnikání prostřednictvím podporovaných aktivit z SC 2.3.1 OPZ, jejichž potřebnost vyplynula z analytické části této strategie.

Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O3 Sociální podnikání na OPZ SC 2.3.1 jsou uvedeny v části F) programového rámce. Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O3 Sociální podnikání na specifický cíl strategie 2.3 Podporovat zvyšování zaměstnanosti a sociální podnikání: podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků.

B) Popis cíle opatření

Vznik a rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, které povedou k zaměstnávání a sociálnímu začleňování osob ze znevýhodněných na trhu práce.

C) Popis provázanosti opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Vazba mezi opatřeními programového rámce:

- Vazba na OPZ/O1: Podporou OPZ/O3 se podpoří sociální začleňování cílových skupin.
- Vazba na OPZ/O2: Prostřednictvím OPZ/O3 vznikají nová pracovní místa pro cílové skupiny.
- Vazba na OPZ/O4: N neutrální vazba.

Vazba na ostatní operační programy akčního plánu:

- Integrovaný regionální operační program

Provázanost projektů realizovaných z daného opatření především na Integrovaný regionální operační program, a to především osu 4 Komunitně vedený místní rozvoj, specifický cíl 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.

Obě opatření OPZ/O3 Sociální podnikání a IROP/ opatření 4 Rozvoj sociálního podnikání podporují sociální podnikání. IROP/ opatření 4 se zaměřuje na investiční část podpory (např. výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků) a OPZ/O3 na neinvestiční část podpory v rámci sociálního podnikání viz F) Popis možných zaměření projektů.

Jasným příkladem je např. projekt, který rekonstruuje z IROP prostory chátrající budovy na čajovnu, která bude provozována, jako sociální podnik a následně bude zpracován projekt na jeho samotný provoz, který bude realizován z OP Zaměstnanost. V podniku budou pracovat osoby sociálně vyloučené či ohrožené.

- Vazba na Program rozvoje venkova: neutrální vazba.
- Vazba na OP Životní prostředí: neutrální vazba.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) Opatření financovaná z alokované částky

Z alokované částky budou financovány aktivity F) 1 a 2)

b) Opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace = zásobník opatření

V případě navýšení alokované částky budou financovány aktivity shodně, tj. F) 1 a 2).

Na základě realizace programovacího období se, ale jistě objeví i další možní žadatelé, kteří formou zrcadlových projektů budou chtít realizovat i další projekty v oblasti sociálního podnikání.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

První výzvu MAS vyhlášena: duben 2017

MAS vyhlásí výzvu až v roce 2017, z důvodu navázání na výzvu SCLLD z PR IROP, na kterou bude daná výzva navazovat. V rámci realizace projektu v rámci IROP vzniknou investiční projekty na vznik či rozšíření

činnosti sociálních podniků, kterým bude následně možné podpořit provoz z OP Zaměstnanost.

Následné výzvy pravidelně: další výzva bude vyhlášena v případě nedočerpání alokace v roce 2019 a následně v roce 2020

Realizace projektů do: 30.6.2023

Detailní členění financí v jednotlivých letech viz finační plán v příloze 4.1.

F) Popis možných zaměření projektu

- 1) vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání - integrační sociální podnik
- 2) vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání - enviromentální sociální podnik

Klíčové aktivity:

- Vytvoření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny
- Vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu
- Marketing sociálního podniku
- Provozování sociálního podnikání

G) Podporované cílové skupiny

U **integračních sociálních podniků** jsou cílové skupiny omezeny na osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, a to:

- 1) Osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR)
- 2) Osoby se zdravotním postižením - pro účely této aktivity podle § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě:
  - a) posudkem nebo potvrzením orgánu sociálního zabezpečení v případech, jedná-li se osobu invalidní v I. až III. stupni
  - b) potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení v případě osoby zdravotně znevýhodněné)
- 3) Osoby v nebo po výkonu trestu - pro účely této aktivity:
  - osoby, které opustily výkon trestu odnětí svobody, a to do 12 měsíců po opuštění výkonu trestu (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: doklad o výkonu trestu odnětí svobody)
  - osoby, vykonávající trest odnětí svobody formou domácího vězení (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: doklad o výkonu trestu odnětí svobody)
- 4) Osoby opouštějící institucionální zařízení - pro účely této aktivity to jsou osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a to do 12 měsíců od opuštění zařízení (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení zařízení, které osoba opouští nebo potvrzení domu na půl cesty nebo jiné organizace poskytující sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)
- 5) Azylanty do 12 měsíců od získání azylu, kteří jsou současně uchazeči o zaměstnání evidovanými na Úřadu práce ČR (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o přidělení azylu, potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR)

U **environmentálních sociálních podniků** jsou cílové skupiny omezeny na:

- 1) Osoby nezaměstnané déle než 5 měsíců (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR)
- 2) Osoby se zdravotním postižením - pro účely této aktivity podle § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě:
  - a) posudkem nebo potvrzením orgánu sociálního zabezpečení v případech, jedná-li se osobu invalidní v I. až III. stupni
  - b) potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení v případě osoby zdravotně znevýhodněné)
- 3) Osoby v nebo po výkonu trestu - pro účely této aktivity:
  - osoby, které opustily výkon trestu odnětí svobody, a to do 12 měsíců po opuštění výkonu trestu (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: doklad o výkonu trestu odnětí svobody)
  - osoby, vykonávající trest odnětí svobody formou domácího vězení (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: doklad o výkonu trestu odnětí svobody)
- 4) Osoby opouštějící institucionální zařízení - pro účely této aktivity to jsou osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a to do 12 měsíců od opuštění zařízení (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení zařízení, které osoba opouští nebo potvrzení domu na půl cesty nebo jiné organizace poskytující sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)
- 5) Azylanty do 12 měsíců od získání azylu, kteří jsou současně uchazeči o zaměstnání evidovanými na Úřadu práce ČR

- ČR (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o přidělení azylu, potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR)
- 6) Neaktivní osoby (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: např. potvrzení od pomáhající organizace, čestné prohlášení)
  - 7) Osoby pečující o malé děti (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: rodný list dítěte, dohoda o výkonu pěstounské péče)
  - 8) Uchazeči a zájemce o zaměstnání a neaktivní osoby ve věku 50 a více let (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR, potvrzení od pomáhající organizace, čestné prohlášení)
  - 9) Lidé mladší 30 let, kteří nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání nebo v profesní přípravě (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení o vedení v evidenci Úřadu práce ČR, potvrzení od pomáhající organizace, čestné prohlášení)
  - 10) Osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení nebo rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení, potvrzení Úřadu práce ČR)
  - 11) Osoby pečující o jiné závislé osoby (způsob doložení v průběhu realizace projektu při kontrole na místě: potvrzení prokazující péči o osobu blízkou od obce s rozšířenou působností podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách)

H) Typy příjemců podpory

- osoby samostatně výdělečně činné dle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění,
  - obchodní korporace vymezené zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
  - nestátní neziskové organizace, a to:
    - obecně prospěšné společnosti zřízené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
    - ústavy dle § 402-418 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník o
    - církevní právnické osoby zřízené podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, pokud poskytují zdravotní, kulturní, vzdělávací a sociální služby nebo sociálně právní ochranu dětí.
- spolky dle § 214-302 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- nadace (§ 306-393)
  - nadační fondy (§394-401) zřízené podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Výše uvedené právní formy nestátních neziskových organizací musí v rámci své hlavní činnosti naplňovat veřejně prospěšný cíl, za jehož účelem byly založeny. Svou hospodářskou činnost, spočívající v podnikání nebo v jiné výdělečné činnosti, realizují výhradně jako svou vedlejší činnost. Žadatel je v době podání žádosti min. po dobu 12 měsíců evidován v příslušném rejstříku dle právní formy organizace.

I) Absorpční kapacita MAS

Při přípravě na nové programovací období 2014 – 2020 bylo detailně komunikováno se všemi subjekty působícími v území a byl proveden průzkum absorpční kapacity.

Při přípravě vznikl také zásobník projektových záměrů, které subjekty chtějí realizovat. Ze zásobníku projektů je jasné patrné, že alokovaná částka pro dané opatření bude mezi subjekty rozdělena. Potencionální žadatelé do daného opatření mají již zkušenosti s realizací projektů, a to ať z evropských fondů či dotací Pardubického kraje.

V regionu je zájem o tento druh služby mezi příjemci, na základě analýzy území bylo zjištěno, že v území působí jeden sociální podnik OBZOR, v.d.i., středisko Heřmanův Městec, který se potřebuje rozšiřovat a zároveň byl zjištěn zájem Charity Přelouč na vznik nového sociálního podniku a jeho činnost.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Dané opatření naplňuje Horizontální témata Operačního programu zaměstnanost, která vycxázejí z čl. 7 a 8 obecného nařízení, které ukládají členským státům povinnost zajistit nastavení a implementaci ESI fondů v souladu se třemi základními horizontálními principy:

- **Podpora rovných příležitostí a nediskriminace** – realizace opatření má pozitivní vliv na daný princip. Realizované projekty nebudou diskriminovat žádnou ze skupin a služby budou moci využívat všechny z dotčených skupin ohrožených sociálním vyloučením. Realizované projekty budou zaměřeny na vytvoření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny a vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a tím budou přispívat k sociálnímu začleňování těchto osob.
- **Podpora rovnosti mezi muži a ženami** – opatření má neutrální vliv na dané téma.
- **Udržitelný rozvoj** – opatření má neutrální vliv na dané téma.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v konkrétních výzvách MAS. MAS do kritérií hodnocení zahrne aspekty kvality projektů dle Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběru projektů 2014-2020. Kritéria hodnocení projektů budou před vyhlášením výzev MAS konzultována s ŘO OPZ, ŘO OPZ následně ověří metodický soulad.

L) Monitorovací indikátory

Indikátory výstupu:

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
60000	Celkový počet účastníků	osoby	0	6
10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace	0	1
10212	Počet podpořených již existujících sociálních podniků	organizace	0	1
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	0	2

Indikátory výsledku

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	organizace	0	2
50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	0	2
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	0	3
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	0	2
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	4
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	1
63200	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	3
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	5

3.8.4.4. Prorodinná opatření

Specifický cíl SCLLD: Zkvalitění předškolního a školního vzdělávání

Opatření SCLLD: Prorodinná opatření

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1. OPZ

Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu dětské skupiny, školní družiny, kluby a další), s podporou i příměstských táborů v době školních prázdnin.

Opatření OPZ/O4 Prorodinná opatření vzniklo vzájemným průnikem analytické části strategie, resp. z analytické části vplynulých opatření k specifickým cílům (zde specifický cíl strategie 1.1 Trvale zlepšovat životní podmínky v regionu – opatření 1.1a Zlepšit sociální a zdravotní služby proobyvatele) a podporovaných aktivit v rámci OPZ SC 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech. Přímou vazbou mezi opatřeními OPZ/O4 Prorodinná opatření a SC 2.3.1 OPZ je tedy podpora sociálního začleňování a zaměstnanosti rodičů (popř. pečujících osob) dětí, prostřednictvím podporovaných aktivit z SC 2.3.1 OPZ, jejichž potřebnost vyplynula z analytické části této strategie.

Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O4 Prorodinná opatření na OPZ SC 2.3.1 jsou uvedeny v části F) programového rámce. Konkrétní příklady vazby opatření OPZ/O4 Prorodinná opatření na specifický cíl strategie 1.1 Trvale zlepšovat životní podmínky v regionu: podpora služeb pro rodiny vč. zajištění péče o děti v době prázdnin a zajištění aktivit po školní výuce.

B) Popis cíle opatření

Podporované aktivity přispějí k odlehčení mateřských škol, které v současné době mají nedostatečnou kapacitu pro umístění dětí. V obcích tak vzniknou malé dětské skupiny, o které se budou starat např. matky na mateřské dovolené. V rámci opatření dojde také k podpoře činností školních družin a vyřeší se i umístění dětí přes letní prázdniny.

C) Popis provázanosti opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Vazba mezi opatřeními programového rámce:

- Vazba na OPZ/O1: Podporou OPZ/O4 se podporuje sociální služba zaměřená na rodiče s malými dětmi.
- Vazba na OPZ/O2: Podporou OPZ/O4 se podporuje zaměstnanost rodičů (pečujících osob) žen s malými dětmi.
- Vazba na OPZ/O3: neutrální vazba.

Vazba na ostatní operační programy akčního plánu:

- Vazba na Integrovaný regionální operační program

Provázanost projektů realizovaných daného opatření především na Integrovaný regionální operační program, a to především na osu 4 Komunitně vedený místní rozvoj, specifický cíl 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, na Programový rámec IROP MAS / opatření 5 Školy dostupné všem. V rámci daného opatření IROP dojde na realizaci investičních částí podpory (např. výstavba, rekonstrukce a vybavení prostor pro dětské skupiny či školní družiny, využívané pro neformální vzdělávání) a OPZ/O4 na neinvestiční část podpory v rámci provozu dětských skupin či školních družin, viz F) Popis možných zaměření projektů.

Příklad:

Obec zrekonstruuje určité prostory, které vybaví na podmínky vytvoření dětské skupiny, v těchto prostorách následně maminka na mateřské dovolené se bude starat o děti. Obec tak vyřeší problém s umístěním dětí do mateřských škol.

- Vazba na Program rozvoje venkova: neutrální vazba.
- Vazba na OP Životní prostředí: neutrální vazba.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) Opatření financovaná z alokované částky

Z alokované částky budou financovány projekty zaměřené na podporu aktivit F 1-4)

b) Opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace = zásobník opatření

V případě navýšení alokované částky budou podpořeny projekty zaměřené na podporu aktivit F 1-4).

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

První výzvu MAS vyhlášena: listopad/prosinec 2016
Následné výzvy pravidelně: další výzva v případě nevyčerpání alokace v roce 2018 a následně v roce 2020
Realizace projektů do: 30.6.2023
Detailní členění financí v jednotlivých letech viz finanční plán v příloze 4.1.

F) Popis možných zaměření projektu

- 1) Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin
- 2) Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost (Vznik, transformace a provoz dětských skupin)
- 3) Společná doprava do/ze školy, dětské skupiny a /nebo příměstského tábora
- 4) Vzdělávání pečujících osob

G) Podporované cílové skupiny

- 1) osoby pečující o malé děti
- 2) osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské dovolené/rodičovské dovolené

H) Typy příjemců podpory

- poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- nestátní neziskové organizace
- obce
- organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- dobrovolné svazky obcí
- MAS
- vzdělávací a poradenské instituce
- školy a školská zařízení
- obchodní korporace (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, sociální družstvo)
- OSVČ (OSVČ je oprávněným příjemcem v rámci opatření pouze pro aktivitu dětská skupina, OSVČ musí mít zaměstnance a dětskou skupinu provozuje pro své zaměstnance nebo se spojil s dalšími partnery a provozuje podnikovou dětskou skupinu)

I) Absorpční kapacita MAS

Při přípravě na nové programovací období 2014 – 2020 bylo detailně komunikováno se všemi subjekty působícími v území, byla provedena analýza potřeb v dané oblasti a průzkum absorpční kapacity.

Při přípravě vznikl také zásobník projektových záměrů, které subjekty chtějí realizovat. Ze zásobníku projektů je jasné patrné, že alokovaná částka pro dané opatření bude mezi subjekty rozdělena. Potencionální žadatelé do daného opatření mají již zkušenosti s realizací projektů, a to ať z evropských fondů či dotací Pardubického kraje.

V regionu je zájem o daný druh služby v rámci nabídky i poptávky. Zájem projeví např. Dům dětí a mládeže Heřmanův Městec a i řada obcí chce realizovat projekty z daného opatření, a to především na vznik a provoz dětských skupin.

Poměr rozdělení prostředků na spolufinancování žadatelé je 60% národní veřejné zdroje a 40% národní soukromé zdroje.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Dané opatření naplňuje Horizontální témata Operačního programu zaměstnanost, která vycízejí z čl. 7 a 8 obecného nařízení, které ukládají členským státům povinnost zajistit nastavení a implementaci ESI fondů v souladu se třemi základními horizontálními principy:

- **Podpora rovných příležitostí a nediskriminace** – opatření má neutrální vliv na dané téma.
- **Podpora rovnosti mezi muži a ženami** – opatření má na toto horizontální téma pozitivní vliv. Cílovou skupinou budou zejména ženy jako osoby vracející se po rodičovské/mateřské dovolené na trh práce a projekty tohoto opatření umožní ženám (ale i mužům) návrat do zaměstnání (zajištění péče o jejich děti v době mimo školní vyučování, kdy jsou v zaměstnání, tedy
- **Udržitelný rozvoj** – opatření má neutrální vliv na dané téma.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v konkrétních výzvách MAS. MAS do kritérií hodnocení zahrne aspekty kvality projektů dle Metodického pokynu pro řízení výzev, hodnocení a výběru projektů 2014-2020. Kritéria hodnocení projektů budou před vyhlášením výzev MAS konzultována s ŘO OPZ, ŘO OPZ následně ověří metodický soulad.

L) Monitorovací indikátory
Indikátory výstupu:

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
60000	Celkový počet účastníků	osoby	0	40
50001	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	0	37
50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	0	2

Indikátory výsledku

ID	Indikátor	měrná jednotka	Výchozí hodnota	Cílová hodnota
50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	0	11
50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	osoby	0	4
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	0	4
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	Osoby	0	1
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	4
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	1
63200	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	1
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	Osoby	0	3

3.9. Vazba na horizontální témata

Při zpracování SCLLD MAS ŽR bylo v průběhu celé tvorby důsledně dbáno na dodržování zásad horizontálních témat Evropské unie pro období 2014 – 2020.

Horizontální témata definovaná Evropskou komisí průřezově zasahují do všech oblastí socioekonomického rozvoje a jsou chápána jako jeden z cílů strategie. Při zpracování strategie byla v souladu s výše uvedeným horizontální témata zohledněna a respektována.

Jedná se o problematiku podpory rovnosti mezi muži a ženami, nediskriminaci udržitelný rozvoj.

Souhrnně jde o tyto hlavní horizontální témata:

Rovné příležitosti a nediskriminace

Podpora rovnosti mezi muži a ženami

Udržitelný rozvoj

Horizontální témata jsou průřezové oblasti, které se prolínají všemi strategickými oblastmi Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR 2014 - 2020. Plní zde významnou roli při realizaci strategie a lze konstatovat, že

vstupují do všech aspektů rozvoje Železnohorského regionu a zkvalitňování života jeho obyvatel.

Česká republika a Evropská unie považují horizontální témata za zcela zásadní a strategická. V této souvislosti s vědomím jejich podstatné role a plně v souladu se všemi požadavky ČR i EU je těmto horizontálním tématům též v rámci této strategie SCLLD MAS ŽR věnována zvýšená pozornost.

Je důsledně dbáno, aby průřezovost problematiky udržitelného rozvoje (respektive životního prostředí) byla zohledněna i u těch oblastí v rámci strategie, které nejsou přímo zacíleny na životní prostředí.

Také rovné příležitosti v širším pojetí jsou respektovány a jsou zohledněny ve všech fázích tvorby a budou zohledněna ve všech fázích naplňování strategie v praxi - tedy zohlednění v přípravné fázi – tvorba SCLLD a při realizaci SCLLD v praxi (tvorba podkladů pro žadatele, výběr projektů, monitorování realizace projektů, fáze udržitelnosti projektů a při vyhodnocování - evaluaci).

Rovné příležitosti a nediskriminace

MAS zajistí žadatelům rovné podmínky pro získání podpory, bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženství či světový názor, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. MAS zajistí, že nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly rovné příležitosti.

Zohlednění rovných příležitostí bude hrát významnou roli i v procesech monitorování, evaluace a při realizaci principu partnerství.

Podpora rovnosti mezi muži a ženami

Realizace jednotlivých opatření realizovaných v rámci SCLLD MAS Železnohorský region bude mít pozitivní vliv na daný princip. Projekty budou zaměřeny, jak na muže tak ženy stejným způsobem, nebudou zvýhodňovat ani jednu skupinu

V rámci přípravy strategie bylo ve všech jejích fázích dbáno na zapojení principu rovnosti žen a mužů.

MAS zajistí, aby informace o rovnosti žen a mužů byly sledovány při zohlednění jejich specifického zaměření u všech projektů. Nebudou podporovány projekty, které by negativně ovlivňovaly jednotlivá horizontální témata. Žadatelé budou povinni při realizaci svých projektů zajistit přinejmenším neutrální vliv na horizontální principy. V souladu s dosavadními zkušenostmi s hodnocením a naplňováním horizontálních témat budou při hodnocení projektů tato témata součástí posuzování přijatelnosti projektu.

Udržitelný rozvoj

MAS zajistí, aby požadavky na udržitelný rozvoj byly při zohlednění jejich specifického zaměření promítnuty do všech specifických cílů SCLLD.

3.10. Financování projektů

V případě získání finančních prostředků pro realizaci projektu, **disponují žadatelé dostatečnými finančními kapacitami na zajištění realizace projektů.** Toto zjištění vychází i ze zásobníku projektů, který byl získán při komunitním plánování strategie. Tato skutečnost také vychází ze zkušeností z realizace Strategického plánu LEADER Návrat ke kořenům, realizovaného z Programu rozvoje venkova 2007 -13, opatření IV.1. Realizace místní rozvojové strategie. V tomto období bylo realizováno celkem 64 projektů, sesbíraných v 5 výzvách. Finanční prostředky byly rozděleny na základě konkrétních záměrů potenciálních žadatelů dle zásobníku projektů. Tento zásobník projektů byl každoročně aktualizován a obsahoval celkové náklady na projekty, rozdělené do jednotlivých let dle připravenosti a dle zaměření jednotlivých fichí. Tato praxe aktualizace a zjišťování projektových aktuálních záměrů se ukázala, jako velice dobrá a chceme ji i aplikovat i v novém programovacím období

Dále je pracováno se znalostí vývoje území a s fundovaným předpokladem realizace projektů nečlenskými subjekty na území MAS.

Neovlivnitelný vývoj hospodářské situace však může nastavený princip zvrátit a z těchto neovlivnitelných důvodů nebude předmětem hodnocení úspěšnosti MAS, pouze vnitřní evaluace.

Finanční plán na jednotlivá opatření v příloze B. 1. 1.

4. Implementační část

4.1. Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

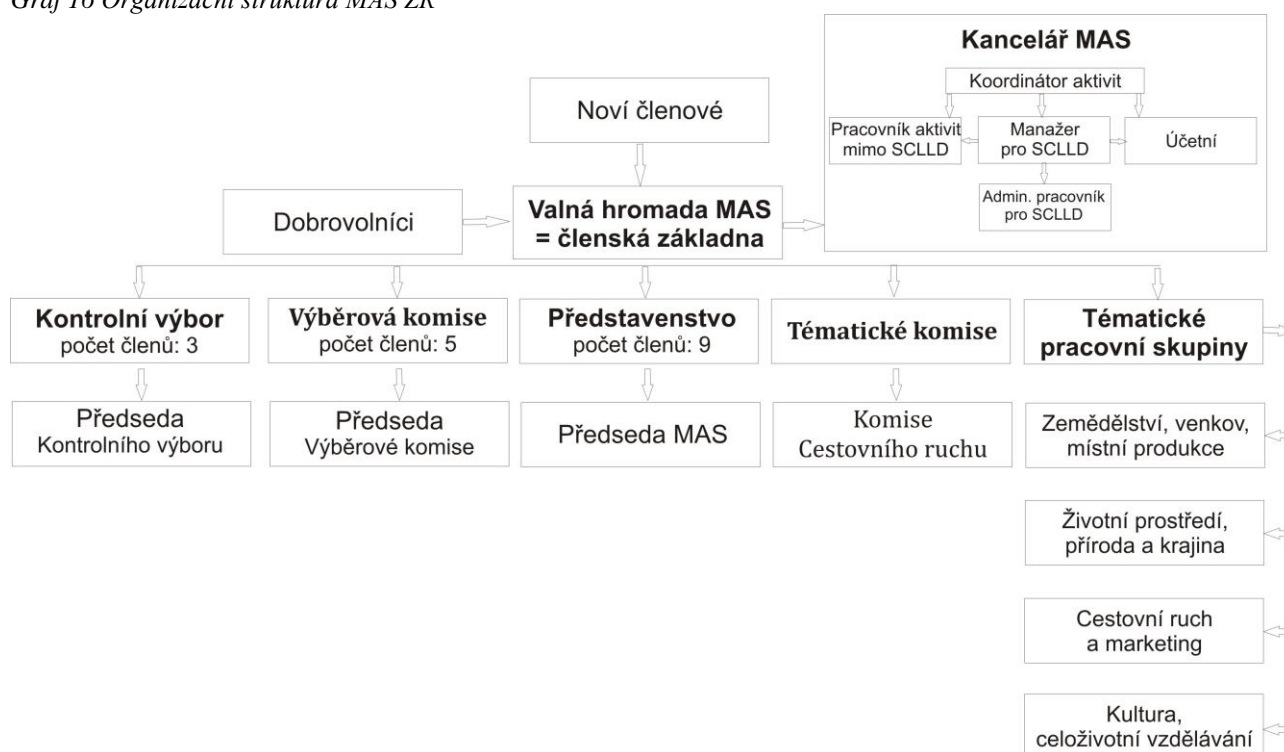
Organizační struktura MAS

MAS má dle standardizace a občanského zákoníku vytvořeny vlastní orgány - nejvyšší orgán a dále orgány plnící minimálně tyto funkce: rozhodovací, výběrovou a kontrolní. Náplň činnosti jednotlivých orgánů je obsažena ve stanovách (viz www.zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=2681&menu=4527). MAS si pak dále stanovila i tématické pracovní skupiny a komisi cestovního ruchu.

Dle podmínek může jeden partner být kromě nejvyššího orgánu členem pouze jednoho povinného orgánu.

Veškeré doložení činností a aktivit jednotlivých orgánů při komplexním procesu tvorby Strategie rozvoje MAS Železnohorský region tzn. záznaky - prezenční listiny, fotodokumentace, pozvánky, zápisy apod. jsou k nahlédnutí na webových stránkách MAS ŽHR www.zeleznohorsky-region.cz/tema/tema.phtml?id=2681&menu=4527

Graf 16 Organizační struktura MAS ŽR

Valná hromada MAS = členská základna

Tabulka 55 Popis činnosti Valné hromady

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
a) schvalování stanov sdružení a jejich změn a doplňků, b) schvalování jednacího řádu valné hromady, c) volba a odvolání členů představenstva, výběrové komise a kontrolního výboru sdružení, stanovení počtu členů uvedených orgánů, jejich působnosti a pravomocí a způsobu jednání těchto orgánů, d) schvalování ročního rozpočtu sdružení, e) schvalování plánu činnosti sdružení, f) schvalování výroční zprávy o činnosti a hospodaření sdružení, g) schvalování zpráv o činnosti představenstva, výběrové komise a kontrolního výboru sdružení, h) rozhodování o výši členských příspěvků a způsobu jejich úhrady, i) rozhodování o zrušení sdružení nebo o jeho fúzi s jiným sdružením, j) rozhodování o dalších problémech činnosti sdružení, které si valná hromada vyhradí.	a) nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v územní působnosti MAS, b) jmenuje tematické pracovní komise, c) definuje společné vize a cesty k jejímu naplnění dle svých znalostí a dle svého profesního zaměření, d) specifikovala jednotlivá opatření, která byla definována na základě konkrétních potřeb, které by směřovaly k naplnění formy společného rozvoje území na základě realizace společných projektů, e) na tvorbě vlastního dokumentu, analýzy území, specifikaci vnitřních administrativních postupů se aktivně podíleli členové napříč orgány MAS, ve spolupráci s manažerem MAS, f) na tvorbě vlastního dokumentu, analýzy území, specifikaci vnitřních administrativních postupů se aktivně podíleli členové napříč orgány MAS, ve spolupráci s manažerem MAS.	a) nese odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) v územní působnosti MAS, b) zřizuje povinné orgány: rozhodovací orgán, kontrolní a výběrový orgán, c) schvaluje SCLLD,

Zdroj: MAS ŽR

Tabulka 56 Členská základna MAS

Název	Jednatel	Náplň činnosti	Zájmová skupina
veřejný sektor			
1 Za Letištěm	Josef Vodrážka	rozvoj území	státní správa
2 Podhůří Železných hor	Dušan Doležal	rozvoj území	státní správa
3 Heřmanoměstecko	Josef Kozel	rozvoj území	státní správa
4 Mikroregion Železné hory	Ing. Marcel Lesák	rozvoj území	státní správa
5 Centrum Železných hor	Radislav Kumpan	rozvoj území	státní správa
6 Mikroregion Západně od Chrudimi	Petra Stará	rozvoj území	státní správa
7 Obec Licibořice	Jiří Blažek	rozvoj území	státní správa
neziskový sektor			
1 SDH okrsek Ronov n/D	Labuť Josef	ochrana a péče o krajinu	Občanská vybavenost
2 Mažoretková a twirlingová skupina Rondo, o.s.	Ing. Kratochvílová Marie	práce s mládeží, kultura	Občanská vybavenost
3 Boii	Anna Frantalová	vzdělání, kultura, historie Keltů	Cestovní ruch
4 Jezdecký oddíl Žel.hory	Vladimír Lašek	Jezdectví	Cestovní ruch
5 Český zahr. svaz, zákl.org.	Josef Chvojka	Zahrádkářství	Občanská vybavenost
6 SDH okrsek H. Městec	Václav Dostál	ochrana a péče o krajinu	Občanská vybavenost
7 Nadace Bílý jeřáb	Eva Joachimová	Region.kultura, čínská medicína	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
8 Kostelecká pohoda	Mgr. Kaválková Eva	volnočasové aktivity	Občanská vybavenost
9 Klub ochránců SPR Habrov	Tibor Swarz, DiS	Ochrana přírody	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
10 Evr. institut rozvoje regionů	Ing. Arch. Iva Svobodová	podpora celoživotního vzdělávání	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
11 Český svaz chovatelů - zákl.org. Svinčany	Josef Blažek	Chovatelství	Občanská vybavenost
12 Společnost přátel Železných hor	RNDr. F. Bárta,	ochrana přírody a péče o krajinu, propag.čin.	Občanská vybavenost
13 Liga lesní moudrosti - kmen Trilobit	Jiří Zelenka	volnočasové aktivity dětí, ekologie	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
14 SOU včelařské - Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.	Josef Lojda	vzdělávání;	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
15 Český svaz včelařů, o.s. základní organizace	Lubomír Kořínek	Včelařství	Občanská vybavenost
16 Pardubický spolek historie Železniční dopravy	Oldřich Čížek	historii železniční a městské dopravy, museum	Cestovní ruch
17 Dětský lesní klub Za Bukem, o.s.	Eva Kubelková	lesnická školka	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
18 Východočeský klub Pardubice	Milan Havlík	Aeroklub	Cestovní ruch
19 Junák - svaz skautů a skautek ČR	Libor Kovačka	rozvoj osobnosti mladých lidí	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
20 Charita Přelouč	Ing. Zdenka Kumštýřová	sociální služby	Občanská vybavenost

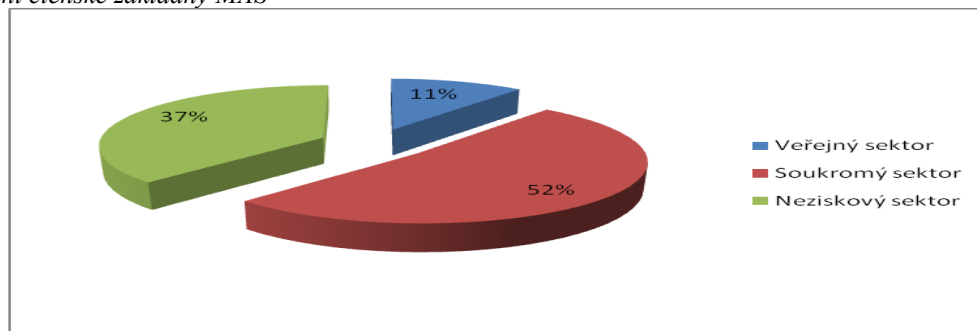
21	Yachtclub Pardubice	Jiří Lejhanec	cestovní ruch, spolková činnost	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
22	Tělovýchovná jednota Sokol Ronov n. D.	Mgr. Miroslav Žitek	spolková činnost	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
23	Základní škola Seč	Milan Chalupník	Školství	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
24	Náboženská obec CČSH v Heřmanově Městci	Mgr. Alena Tučková	Církev	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
25	Spolek Deštník	Lenka Brožková	spolková činnost	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
26	Volná formace, z.s.	Jiří Beran	Kulturní aktivity	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
27	Římskokatolická farnost Přelouč	Mgr. Lubomíra Pilku	Církev	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
28	Římskokatolická farnost Heřmanův Městec	Josef Smola	Církev	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
29	Zelený Dům Chrudim, z.s.	Silvie Vacková	ochránci přírody	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
30	Koalice nevládek Pardubicka, z.s.	Jana Machová	poradenství, kulturní akce, dobrov. činnost	Občanská vybavenost
soukromý sektor				
1	Ing. Arnošt Pleskot	Ing. Arnošt Pleskot	zemědělství, rostlinná výroba	Zemědělství
2	Jiří Koutský	Jiří Koutský	zemědělství, rostlinná výroba	Zemědělství
3	Autokemping Konopáč	Bohumil Starý	cestovní ruch	Cestovní ruch
4	Zemědělská, a.s.	Ing. Mrtko	zemědělství, rostlinná a živ. výr.	Zemědělství
5	Stanislav Doležal	Stanislav Doležal	Zemědělství	Zemědělství
6	ČaS Pardubice, s.r.o.	Václav Černý	chov ovcí, prodej potravin	Zemědělství
7	Josef Hudec	Josef Hudec	zemědělství, rostlinná a živ. výr.	Zemědělství
8	Ventura venkov, s.r.o.	Vlastimil Marek	zeměděl., zdravá výživa, biotechnologie	Regionální výroba
9	Marková Anna	Marková Anna	ubytovací služby	Cestovní ruch
10	Sluneční dvůr, s.r.o.	PhDr. Naďa Jandová	chov koní, ubytování, služby	Regionální výroba
11	Trios, s.r.o.	Milan Tomášek	výr. diagnost. syst., chov koní a hosp. zvířat	Cestovní ruch
12	AGROMETALL, s.r.o.	Dana Bohuňková	výroba zemědělské a komunální techniky	Regionální výroba
13	Kam na Pardubicku, s.r.o.	Luděk Šorm	cest. ruchu a muzeum perníku	Cestovní ruch
14	Centrum pro mě	Ing. Taťána Holavová	pořádání kurzů	Cestovní ruch
15	Šaravec a Ruč, s.r.o.	Ruč	likvidace dřev. a stavebních odpadů	Regionální výroba
16	Penzion Motýlí louka	Pavla Michková	ubytovací a stravovací zařízení	Cestovní ruch
17	Jaroslav Kutílek	Jaroslav Kutílek	Palírna	Cestovní ruch
18	Jan Vašíček	Jan Vašíček	zemědělství, chov masného skotu, včelařství	Zemědělství
19	Třemošnické těstoviny	Olga Šťastná	výroba těstovin	Regionální výroba
20	Zámek Choltice, Restaurace/Music Club	Josef Raba	Restaurace	Regionální výroba
21	Florasis, spol. s r.o.	Joštová Bohumila	aranžování a floristické potřeby	Regionální výroba
22	SRC Lihovar, s.r.o.	Mgr. Vladimíra Čajčíková	pohostinství, rehabilitace, sport, péče o vzhled, vzdělávání	Cestovní ruch
23	První zemědělká, a.s. Tuněchody	Ing. Monika Kalousková	zemědělství, rostlinná výroba	Zemědělství
24	ZOD Družstvo Stolany	Ing. František Mikan	rostlinná a živočišná výroba	Zemědělství
25	Hotel Kraskov, s.r.o.	Ivan Hašek	ubytovací a stravovací služby, cyklostance	Cestovní ruch
26	Vodax, s.r.o.	Petr Koting	Penzion a muzeum Ochoz u Nasavrku	Cestovní ruch
27	Iveta Fořtová - Penzion U Čtyřlístku	Iveta Fořtová	ubytovací a stravovací služby	Cestovní ruch
28	Ekopanely CZ s.r.o.	Ing. Jan Bareš	ekopanely a montáž domů	Regionální výroba
29	Kamil Holub	Kamil Holub	rostlinná a živočišná výroba	Zemědělství
30	Martin Huňáček	Martin Huňáček	rostlinná a živočišná výroba	Zemědělství
31	Hana Kabelková	Hana Kabelková	chov koní	Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
32	Družstvo Agricola Bylany	Ing. Jaromil Mádlo	Zemědělství	Zemědělství
33	Michaela Naumecová	Michaela Naumecová	Regionální výroba	Regionální výroba

Zdroj: Databáze MAS

Celkový počet členů je 70, z toho zastupují:

- Veřejný sektor 7 subjektů
- Neziskový sektor 30 subjektů
- Soukromý sektor 33 subjektů

Graf 17 Složení členské základny MAS

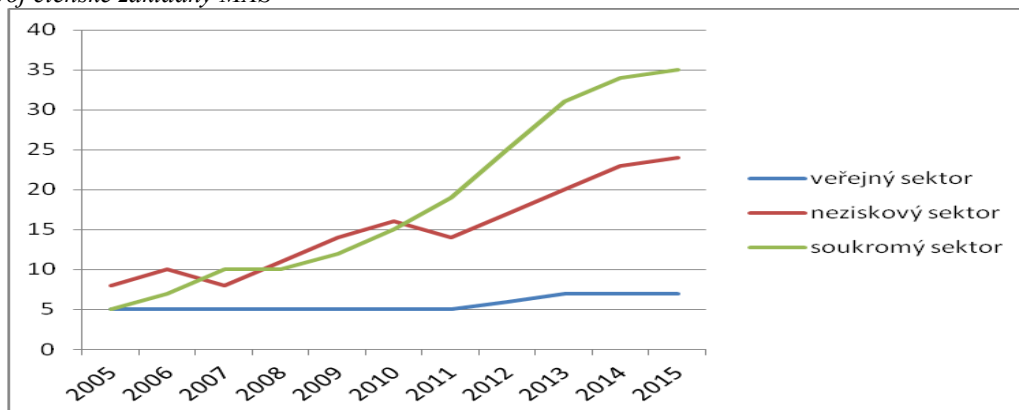
Zdroj: Databáze MAS

Tabulka 57 Vývoj členské základny

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
veřejný sektor	5	5	5	5	5	5	5	6	7	7	7
neziskový sektor	8	10	8	11	14	16	14	17	20	23	30
soukromý sektor	5	7	10	10	12	15	19	25	31	34	33
	18	22	23	26	31	36	38	48	58	64	70

Zdroj: vlastní databáze

Graf 18 Vývoj členské základny MAS

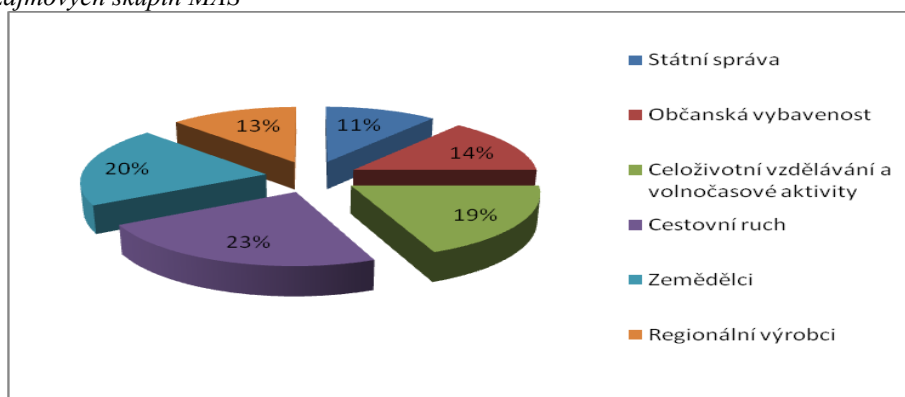

Zdroj: vlastní databáze

Členové jsou rozděleni do 6 zájmových skupin:

1. Státní správa
2. Občanská vybavenost
3. Celoživotní vzdělávání a volnočasové aktivity
4. Cestovní ruch
5. Zemědělci
6. Regionální výrobci

Graf 19 Složení zájmových skupin MAS

Zdroj: vlastní databáze

Představenstvo MAS

Tabulka 58 Popis činnosti představenstva

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
11. schvaluje členství ve sdružení na základě písemné přihlášky zájemce o členství, 12. rozhoduje o vyloučení člena sdružení, 13. svolává nejvyšší orgán nejméně 1x ročně, 14. rozhoduje o nabytí a pozbytí vlastnického práva k nemovitým věcem, 15. rozhoduje založení jiných právnických osob a o kladech do těchto osob, 16. rozhoduje o nabytí a pozbytí vlastnického práva k movitým věcem, je-li hodnota movité věci vyšší než hodnota veřejné zakázky malého rozsahu podle zákona o veřejných zakázkách.	a) schvaluje SCLLD, schvaluje způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů, schvaluje rozpočet MAS, b) schvaluje uzavření a ukončení pracovního právního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD, zaměstnanci MAS a účetním; samotné uzavření pracovního právního vztahu a jeho ukončení se řídí příslušnými ustanoveními zákoníku práce, c) rozhoduje o počtu a zaměření zájmových skupin, d) stanovilo cíle MAS pro nové programovací období	a) schvaluje způsob hodnocení a výběr projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů b) schvaluje výzvy k podávání žádostí c) vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty na základě výběrového orgánu

Zdroj: MAS ŽR

Tabulka 59 Jmenný výčet členů:

Organizace	Zástupce	
Český svaz chovatelů - zákl.org. Svinčany	Josef Blažek	Předseda MAS
Společnost přátel Železných hor	RNDr. František Bárta	Místopředseda
Autokempinku Konopáč, s.r.o.	Bohumil Starý	Člen
SDH Heřmanův Městec	Václav Dostál	Člen
Nadace Bílý Jeřáb	Eva Joachimová	Člen
Stanislav Doležal	Stanislav Doležal	Člen
Svazek obcí Podhůří Železných hor	Dušan Doležal	Člen
Svazek obcí Heřmanoměstecko	Marie Stará	Člen
Jezdecký oddíl Kovářov	Vladimír Lašek	Člen
Základní škola Seč	Milan Chalupník	Člen
Ing. Taťána Holavová	Ing. Taťána Holavová	Člen

Zdroj: MAS ŽR

Kontrolní výbor

Tabulka 60 Popis činnosti kontrolního výboru

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
a) sleduje, kontroluje a posuzuje dodržování stanov sdružení, právních předpisů, dodržování usnesení orgánů sdružení, b) dodržování práv a povinností všech členů sdružení, c) hospodaření sdružení a nakládání s jeho majetkem. d) projednává výroční zprávy o činnosti a hospodaření MAS.	a) připravuje hodnotící kritéria a evaluační plán b) připravuje monitoring realizace projektů a činnosti MAS	a) kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS b) zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD c) zpracovává a předkládá ke schválení rozhodovacímu orgánu indikátorový a evaluační plán

Zdroj: MAS ŽR

Tabulka 61 Jmenný seznam členů:

Organizace	Zástupce	
Svazek obcí Západně od Chrudimi	Petra Stará	Předsedkyně
Kostelecká pohoda, z.s.	Mgr. Eva Kaválková	Člen
ZOD družstvo Stolany	Ing. František Mikan	Člen

Zdroj: MAS ŽR

Výběrová komise

Tabulka 62 Popis činnosti kontrolního výboru

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
a) zodpovídá za hodnocení a výběr projektů	a) připravuje výběrová a preferenční kritéria projektů b) vypracovává proces výběru projektů a jeho nastavení	a) provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií a navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k naplnění záměrů a cílů SCLLD, b) provádí další související činnosti.

Zdroj: MAS ŽR

Tabulka 63 Jmenný seznam členů:

Organizace	Zástupce	
TJ Sokol Ronov n. Doubravou	Mgr. Miroslav Žitek	Předseda
Zemědělská, a.s. Horní Bradlo	Ing. Josef Mrtka	Člen
Svazek obcí Za Letištěm	Mgr. Josef Vodrážka	Člen
Svazek obcí Železné hory	Ing. Miroslav Bubeník	Člen
Charita Přelouč	Zdeňka Kumštýřová	Člen

Zdroj: MAS ŽR

Komise pro cestovní ruch

Tabulka 64 Popis činnosti komise CR

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
a) redakční rada zpracovává a koordinuje aktivity v oblasti cestovního ruchu a propagační materiály MAS, vytváří mediální obraz MAS. b) konzultuje skladbu aktivit, konkretizuje navržené aktivity, připomínkuje realizované aktivity.	a) zpracovává analýzu cestovního ruchu a vytvořila databázy subjektů působících v něm	a) provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií a navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k naplnění záměrů a cílů SCLLD, b) provádí další související činnosti.

Tabulka 65 Jmenný seznam členů:

Organizace	Zástupce	
MAS Železnohorský region, z. s.	Bc. Martin Písař	Manažer MAS
Autokempink Konopáč, s.r.o.	Bohumil Starý	Člen
Společnost přátel Železných hor	RNDr. František Bárta	Člen
Kam na Pardubicku	Luděk Šorm	Člen
Centrum pro mne	Marie Stará	Člen
Josef Raba	Josef Raba	Člen
TIC Heřmanův Městec	Jarmila Novotná	Člen
TIC Seč	Jan Zikmunda	Člen
TIC Nasavrky	Radka Závorková	Člen
TIC Třemošnice	Pavla Alvarézová	Člen
TIC Přelouč	Reichman	Člen
Městys Choltice, Zámek Choltice	Lukáš Rychtecký	Člen
Město Přelouč, Přeloučský rošt	Martina Horáčková	Člen
Penzion Ochoz	Petr Koting	Člen

Zdroj: MAS ŽR

Tématické pracovní skupiny

Tabulka 66 Popis činnosti tematických pracovních skupin

Kompetence	Zapojení do přípravy SCLLD	Odpovědnost v rámci realizace SCLLD
a) jsou voleny a zaměřeny pouze na konkrétní úkol a konkrétní potřeby. b) jsou jmenováni valnou hromadou s přesným konkrétním vymezením pravomocí.	a) zpracovali podklady pro SCLLD b) stanovili několik hlavních cílů rozvoje, c) připravili seznam možných záměrů (aktivit, řešení), d) zpracovali tematické SWOT analýzy.	a) zpracovávají podklady v rámci evaluace.

Zdroj: MAS ŽR

Na základě komunitních setkávání byly stanoveny čtyři prioritní oblasti území, ke kterým byly i vytvořeny tematické pracovní skupiny (TPS):

1) Životní prostředí, příroda a krajina

Tabulka 67 Členové TPS Životní prostředí, příroda a krajina

Organizace	Zástupce	
Společnost přátel Železných hor	RNDr. František Bárta	Předseda TS
Jezdecký oddíl Železné hory	Vladimír Lašek	Člen
Společnost přátel Železných hor	Hana Böhmová	Člen
ČSOP Nasavrky	Milan Morch	Člen
Ventura-Venkov	Vlastimil Marek	Člen

Zdroj: MAS ŽR

2) Cestovní ruch a marketing

Tabulka 68 Členové TPS Cestovní ruch a marketing

Organizace	Zástupce	
Autokempink Konopáč	Bohumil Starý	Předseda TS
Zámek Choltice	Lukáš Rychtecký	Člen
Hrad Lichnice	Ivana Matyková	Člen
TIC Třemošnice	Pavla Alvarézová	Člen
TIC Nasavrky	Radka Závorková	Člen
TIC Seč	Jan Zikmunda	Člen
TIC Přelouč	p. Reichman	Člen

Zdroj: MAS ŽR

3) Zemědělství, venkov a místní produkce

Tabulka 69 TPS Zemědělství, venkov a místní produkce

Organizace	Zástupce	
Český svaz chovatelů – základní organizace Svinčany	Josef Blažek	Předseda TS
Stanislav Doležal	Stanislav Doležal	Člen
Obec Klešice	Marie Stará	Člen
SDH Heřmanův Městec	Václav Dostál	Člen
Zámecká restaurace Choltice	Josef Raba	Člen

Zdroj: MAS ŽR

4) Kultura, celoživotní vzdělávání

Tabulka 70 Členové TPS Kultura, celoživotní vzdělávání

Organizace	Zástupce	
Nadace Bílý Jeřáb	Eva Joachimová	Předseda TS
Základní škola Seč	Mgr. Milan Chalupník	Člen
SOUV Nasavrky	Josef Lojda	Člen
Centrum pro mne	Ing. Taťána Holavová	Člen
Eva Mašínová	Eva Mašínová	Člen

Zdroj: MAS ŽR

Kancelář MAS

Adresa:	Multifunkčním centrem, Náměstí Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec
Telefon:	725 156 016
E-mail:	mas@zeleznohorsky-region.cz
Otevírací doba:	pondělí a středu od 8:00 – 17:00 hod., úterý 8:00 – 16:00 hod. čtvrtek a pátek konzultace po dohodě
Služby kanceláře:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ŽR 2) Podpora odbytu místní produkce – certifikace výrobků ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt 3) Zpracování místních akčních plánů školských zařízení 4) Služby destinačního managementu v oblasti cestovního ruchu 5) Zajišťování prezentace a marketingu regionu 6) Celoživotní vzdělávání 7) Podpora činnosti členů 8) Spolupráce s partnery 9) Konzultace projektových záměrů 10) Zpracování podkladů a databází - (aktualizace zásobníku projektů MAS, nové databáze) 11) Zajištění toku informací

Kancelář MAS - ve vztahu k realizaci strategie provádí následující aktivity, pokud nejsou přímo svěřeny některému z výše jmenovaných orgánů (případně připravuje podklady pro aktivitu daného orgánu):

- zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracovávání a provádění projektů, včetně jejich schopností v oblasti projektového řízení
- při výběru projektů zajišťování jejich souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje tím, že stanoví jejich pořadí podle přínosu těchto projektů k plnění záměrů a cílů strategií;
- příprava a zveřejňování výzev k podávání návrhů nebo průběžného postupu pro předkládání projektů, včetně vymezení kritérií výběru;
- přijímání a posuzování žádostí o podporu;
- výběr projektů k realizaci a stanovení výše podpory
- předkládání seznamů vybraných projektů řídicímu orgánu odpovědnému za závěrečné ověření způsobilosti před schválením projektů k realizaci;
- sledování průběhu provádění strategie komunitně vedeného místního rozvoje
- sledování podporovaných projektů
- vykonávání zvláštních hodnotících činností souvisejících se strategií

4.2. Administrativní schopnosti a činnosti MAS v rámci SCLLD

MAS bude v programovém období vykonávat následující aktivity, které povedou k naplňování strategie SCLLD a budou spolufinancovány z Integrovaného operačního programu, specifický cíl 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Tyto aktivity budou realizovány k administraci projektů realizovaných prostřednictvím SCLLD z jednotlivých programů – Integrovaný operační program, Program rozvoje venkova, OP Zaměstnanost a OP Vývoj, výzkum a vzdělávání. Možností realizace jednotlivých projektů prostřednictvím MAS jsou popsány v programových rámcích k daným programům v kapitole 3.9. Akční plán (popis jednotlivých opatření / fichí).

Administrativní činnost MAS v rámci SCLLD lze rozdělit do následujících aktivit:

1. *přípravné, podpůrné činnosti*

- příprava a aktualizace strategie CLLD v rozsahu Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů pro programové období 2014 – 2020,
- vzdělávání zaměstnanců a členů povinných orgánů MAS na území České republiky,
- evaluace a monitorování strategie CLLD,
- zpracování písemných postupů výběru a hodnocení formálních náležitostí a přijatelnosti a věcného hodnocení projektů.

2. *provozní činnosti*

- zpracování výzvy MAS a hodnotících kritérií,
- vyhlášení výzvy MAS a její uveřejnění na webu MAS,
- poskytování konzultací žadatelům,
- příjem žádostí o podporu,
- posouzení souladu projektu se strategií CLLD,
- kontrola přijatelnosti a formálních náležitostí, věcné hodnocení projektů,
- výběr projektů k financování, stanovení alokace a schválení výběru,
- postoupení žádostí o podporu a seznamu vybraných projektů s určením alokace a dalšími relevantními podklady z procesu hodnocení na ŘO, CRR a platební agenturu Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“),
- opravy a doplnění předložených dokumentů podle připomínek a pokynů ŘO, CRR, či platební agentury SZIF,
- informování žadatelů o výsledcích hodnocení,
- průběžná aktualizace webových stránek MAS,
- vedení složek projektů a uchovávání dokladů o administrativní činnosti,
- posouzení souladu změn projektů se strategií CLLD a vydání souhlasného stanoviska MAS k posuzované změně,
- součinnost s ŘO, CRR či platební agenturou SZIF (podněty ke kontrolám, aktivní spolupráce při přípravě seminářů pro žadatele a příjemce, zprostředkování podnětů od žadatelů a příjemců),
- kontrola projektů na místě v průběhu realizace projektu podle postupů stanovených ŘO, CRR či platební agentury SZIF,
- kontrola (v ŘO IROP a OPŽP konzultace) žádostí o platbu, zpráv o realizaci projektů, zpráv o udržitelnosti projektu,
- kontroly na místě v době udržitelnosti projektu – na vyžádání ŘO, CRR nebo platební agentury SZIF,

- vyřizování odvolání žadatelů proti hodnocení projektů, které provedla MAS.

3. animace strategie SCLLD a školských zařízení v OP VVV

a) animace strategie SCLLD

- propagace strategie CLLD (letáky, zpravodaje venkova atd.),
- osvojování příkladů dobré praxe, výměna zkušeností s dalšími subjekty z územní působnosti MAS prostřednictvím např. workshopů, besed, konferencí a jiných aktivit souvisejících s realizací strategie CLLD., za účelem získání podpory z operačních programů a Programu rozvoje venkova.
- semináře pro žadatele a příjemce k vyhlášeným výzvám MAS

b) animace školských zařízení v OP VVV

- metodická pomoc ZŠ a MŠ s výběrem vhodných šablon,
- školení pro žadatele a příjemce ZŠ a MŠ,
- konzultační činnost při realizaci projektu, např. zadávání veřejných zakázek, povinné publicitě,
- metodická pomoc ZŠ a MŠ při zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektu, zadávání dat do monitorovacího systému, zajištění správnosti předávaných výstupů,
- metodická pomoc s vypořádáním připomínek ke zprávám o realizaci a udržitelnosti projektu,
- metodická pomoc při kontrole na místě, při ukončování realizace projektu a při přípravě závěrečné zprávy o realizaci projektu.

Detailně je popsána animační činnost MAS v kapitole 4.4.

Tabulka 71 Pracovníci MAS v rámci realizace SCLLD:

Pozice	Náplň práce	Odpovědnosti a pravomoce	Kontroluje
Koordinátor aktivit	<ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly pracovníkům kanceláře - kontroluje výsledky činnosti - výsledky předkládá předsedovi/představenstvu - připravuje návrh rozpočtu - facilituje jednání orgánů - zastupuje MAS při jednání s partnery - v příp. potřeby jedná se členy komisí a pracovních skupin 	Odpovídá za chod kanceláře MAS	Představenstvo a předseda
Manažer pro SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> - úkoluje administrativní pracovníky a spolupracuje s účetní - administruje žádosti v rámci SCLLD, - má nestarosti Programový rámec PRV a OP Životní prostředí – příprava výzev, administrace, sběr žádostí, výběr řízení, realizace projektů žadatelů a jejich vyhodnocení a následný monitoring - vyhodnocuje jednotlivé etapy administrativní a animační činnosti MAS - jedná s žadateli, úřady v rámci SCLLD. - je členem pracovních týmu pro zpracování Místních akčních plánů pro ORP Chrudim, Pardubice a Přelouč - v případě potřeby jedná se členy komisí a tematických pracovních skupin. 	<p>Zodpovídá za kompletní realizaci SCLLD.</p> <p>Kompletně řeší programový rámec PRV a OP životní prostředí</p>	Koordinátor aktivit a předseda
Aministrativní pracovník pro SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> - administruje Programový rámec IROP a OP Zaměstnanost - má nestarosti Programový rámec IRO a OP Zaměstnanost – příprava výzev, administrace, sběr žádostí, výběr řízení, realizace projektů žadatelů a jejich vyhodnocení a následný monitoring - má nestarosti realizaci projektu OP VVV pro ORP Přelouč místní akční plány, kde je MAS žadatelem - administrativní činnost MAS, archivace dokumentů - kancel.práce, evidence a komunikace se členy 	<p>Zodpovídá za administraci SCLLD</p> <p>Kompletně řeší programový rámec IROP a OP Zaměstnanost</p>	Manažer pro SCLLD

Pracovník pro animace škol	<ul style="list-style-type: none"> - má nastarosti realizaci Animačních činností pro školy v území - kompletně realizuje daný projekt - administrativní činnost v rámci projektu - komunikace se zástupci škol - vyhodnocení projektu a pravidelný monitoring 	Zodpovídá za animační činnosti pro školy a řeší veškeré činnosti v rámci projektu	Koordinátor aktivit a manažer
Administrativní pracovník	<ul style="list-style-type: none"> - administruje projekty spolupráce s partnerskými organizacemi - dává podněty k novým aktivitám - jedná se subjekty v rámci realizovaných aktivit - v případě potřeby jedná se členy komisí - plní další úkoly stanovené koordinátorem aktivit a manažerem 	zodpovídá za realizaci aktivit v rámci projektů spolupráce a projektů s partnerskými organizacemi	Koordinátor aktivit a manažer
Účetní	<ul style="list-style-type: none"> - vede účetnictví - kontroluje smlouvy - vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS, - vede evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů - spolupracuje na přípravě rozpočtu - spolupracuje při vyhodnocování jednotlivých etap režijních a animačních činností MAS a dalších projektů spolupráce - vykonává legislativní úkony nezbytné pro chod MAS, vede evidenci projektů a jejich realizace, záznamy o kontrolách a evidenci čerpání dotace a financování z vlastních zdrojů 	Zodpovídá za hospodaření a vedení účetní evidence MAS	Koordinátor aktivit a manažer

Zdroj: MAS ŽR

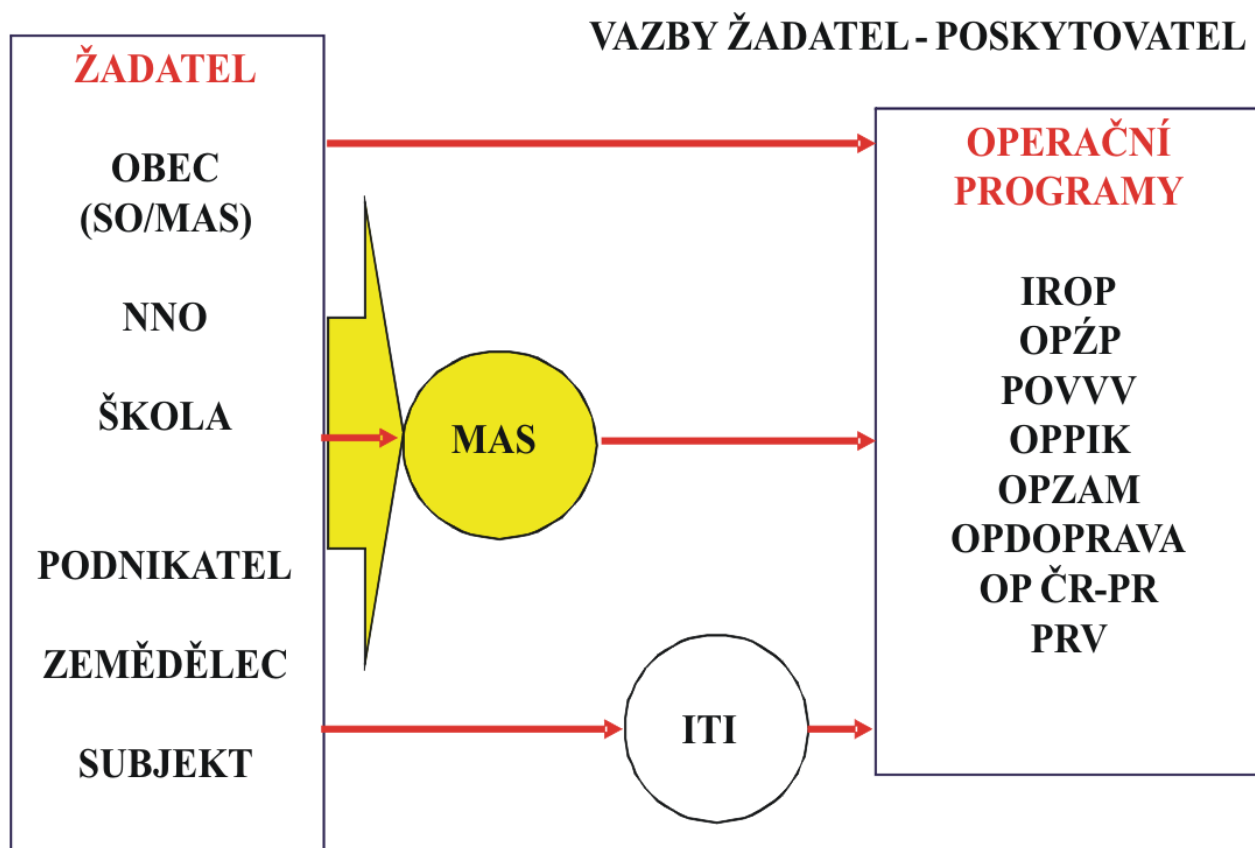
4.3. Postupy pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběr projektů

I dobře připravená strategie (projekt) může ztroskotat na její špatné realizaci/implementaci. MAS Železnohorský region si tuto skutečnost dobře uvědomuje, a proto se rozhodl realizovat následující opatření, jejichž úkolem bude administrace, řízení, sledování a následné hodnocení průběhu plnění strategie.

Žadatelé mají 3 možnosti žádání o dotaci na své projektové záměry:

- 1) přes MAS v rámci realizace SCLLD MAS
- 2) přímo na řídicí orgán daného operačního programu
- 3) prostřednictvím ITI Hradecko-Prdubicko – pouze subjekty z území ITI Hradecko-Prdubicko

Graf 20 Možnosti žádat o dotaci pro subjekty v území

Typy projektů realizovaných MAS

V MAS můžeme rozlišit čtyři typy projektů, na které se strategie zaměřuje:

1) Projektové žádosti subjektů z regionu

Na základě dotazníků a jednání se subjekty z území MAS, vznikl přehled projektů, které by subjekty při optimálních podmínkách chtěli v průběhu let 2014 – 2020 realizovat. Ze zásobníku projektů je jasně patrný název a obsah projektu, náklady, rok realizace a opatření a operační program, ze kterého bude moci žadatel realizovat případně projekt.

2) Projekty spolupráce MAS

MAS bude i v novém programovacím období připravovat a realizovat projekty spolupráce ve vazbě na SCLLD s jinými MAS (v ČR, EU). Viz kapitola 4.6.

3) Vlastní projekty MAS

MAS předkládá a provádí vlastní projekty, které jsou v souladu se SCLLD a které byly schváleny.

Implementační proces SCLLD

Subjekty působící v území mohou realizovat své projektové žádosti, které svojí náplní naplňují cíle SCLLD a jsou pro ně připraveny opatření/fiche v rámci čtyř programových rámců (které jsou jednotlivě popsány v kapitole 3.8. Akční plán):

- Integrovaného operačního programu
- Programu rozvoje venkova
- Životního prostředí
- Zaměstnanost

Realizace těchto programových rámců se řídí aktuálními podmínkami vyhlášené výzvy řídicím orgánem.

Realizace jednotlivých výzev v rámci programových rámců bude probíhat v následujících hlavních krocích, dle podmínek jednotlivých operačních programů a vyhlášených výzev Řídicím orgánem:

1) Aktualizace zásobníku projektů pro daný rok

MAS na základě dotazníku zjistí aktuální potřeby v území k připravované výzvě. Zjistí, jaké projekty budou chtít žadatelé realizovat, v jaké finanční výši a jaká je připravenost projektů. MAS bude vycházet z celkového zásobníku projektů, který je základem pro tvorbu této strategie.

2) Zpracování výzvy

Kancelář MAS na základě vyhlášené výzvy Řídicím orgánem zpracuje výzvu na předkládací projektových žádostí v rámci SCLLD a přeloží ji ke schválení ŘO (respektive platební agentuře Státní zemědělský intervenční fond (dále také „SZIF“) v případě PRV)54 prostřednictvím portálu CSSF14+ monitorovacího systému MS2014+ (resp. Informačního systému SZIF (dále také „IS SZIF“) v případě PRV) a to pro každý program zvlášť.

ŘO, resp. platební agentura SZIF, stanoví rozsah údajů výzvy MAS, které podléhají kontrole s ohledem na zajištění řádné a transparentní administrace integrovaných projektů SCLLD. ŘO, resp. platební agentura SZIF, ověřuje metodickou správnost výzvy. V rámci výzvy MAS je uveden přesný popis způsobu výběru projektů a v případě PRV je také vymezena alokace na jednotlivé Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS. Výzva rovněž obsahuje kritéria pro hodnocení a výběr integrovaných projektů MAS stanovená s důrazem na soulad projektu s SCLLD a příslušným programem (soulad s podmínkami stanovenými ve výzvě ŘO) a v souladu s principy pro určení hodnotících (preferenčních) kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD. MAS hodnotí komplexně projektovou žádost dle stanovených kritérií pro hodnocení a výběr projektů.

Následně řídicí orgán schvaluje všechny údaje výzvy MAS podstatné pro transparentní průběh výzvy MAS.

MAS bude mít k vyhlášené výzvě zpracovaný interní dokument realizace samotné výzvy vč. Časového harmonogramu, sběru projektových žádostí a následné administrativní a formální kontroly. Tento dokument bude zveřejněn společně s výzvou.

3) Vyhlášení výzvy MAS

MAS vyhlásí výzvu na předkládání žádostí o podporu v rámci specifické výzvy ŘO. MAS výzvu vyhláší prostřednictvím ISKP14+ systému MS2014+ (resp. ISKP14+ v případě PRV prostřednictvím IS SZIF).

MAS rovněž zveřejňuje výzvu minimálně na:

- webových stránkách MAS (www.zeleznohorsky-region.cz)

Okamžikem vyhlášení výzvy se rozumí její zveřejnění na internetových stránkách MAS.

Poskytování konzultací:

V případě zájmu žadatel konzultuje přípravu projektu s pracovníky Kanceláře MAS. Kancelář je možné kontaktovat, jak prostřednictvím emailu, telefonicky a po předchozí domluvě lze využít osobních konzultací.

Doporučujeme využívat konzultací při přípravě žádosti po celou dobu realizace projektu. Kancelář poskytuje konzultace zejména k:

- přípravě projektu
- zpracování žádosti o podporu
- zpracování zpráv o realizaci projektu a zpráv o udržitelnosti projektu
- zpracování žádosti o změnu
- k přípravě a realizaci zadávacího a výběrového řízení
- zpracování žádostí o proplacení výdajů k projektu

4) Školení potenciálních žadatelů

V období po vyhlášení výzvy do registrace žádosti je pořádán seminář pro potenciální žadatele (konkrétní termín je již součástí výzvy), kde je podrobně prezentována požadovaná forma zpracování žádosti, vč. příloh a je podána informace o podmínkách realizace a vyhodnocení.

MAS má zpracovaný doporučený postup, jak postupovat při zpracování projektové žádosti do dané výzvy daného operačního programu. Tento doporučený postup bude vždy zveřejněn na webových stránkách nejpozději v den vyhlášení výzvy.

Dále všem potencionálním žadatelům kancelář MAS poskytne bezplatnou konzultaci jejich projektových žádostí pro danou výzvu v předem stanovených termínech nebo vždy po individuální dohodě.

5) Příjem žádosti sekretariátem MAS

Příjem vlastních žádostí od subjektů v regionu a jejich registrace v daném termínu. Žádost je zpracována, dle pravidel daného programu a obsahuje všechny povinné přílohy dané výzvy.

Žádosti o podporu jsou podávány prostřednictvím MS2014+ (resp ISKP14+ v případě PRV). Žádost tvoří obecná část případně specifická část podle jednotlivých operačních programů a opatření/podopatření/záměrů. Žádost o dotaci vymezuje plánovaný rozpočet projektu, na jehož základě je stanovena maximální výše dotace. Žádost o dotaci se podává v termínech vyhlášených MAS.

Součástí žádosti o dotaci jsou **povinné, popř. nepovinné přílohy** (dle příslušné fiche či opatření).

Po předání celého kompletu žádosti do Programu rozvoje venkova obdrží žadatel písemné potvrzení o předání. Toto potvrzení bude podepsáno pověřeným pracovníkem MAS a osobou žadatele či jím pověřené osoby. Žádosti podané prostřednictvím MS2014+ (IROP, OP ŽP, OP Zam) budou podávány a odesílány pouze elektronicky, z tohoto důvodu neobdrží žadatel písemné potvrzení o registraci žádosti.

Příjem žádostí kanceláří MAS bude probíhat, dle interního dokumentu, který bude zveřejněn vždy v den vyhlášení výzvy.

6) Kontrola po zaregistrování žádosti na MAS

Po registraci všech projektů bude provedena kontrola na místě realizace projektu. Zde bude posouzeno, zda je možné zrealizovat všechny body, které jsou uvedeny v žádosti o dotaci. Při těchto kontrolách není nutností, aby byl na místě účasten žadatel – provádí administrativní pracovník.

V rámci této kontroly provede administrativní pracovník fotodokumentaci místa realizace. MAS doporučuje, aby realizátor projektu si vedl pravidelnou fotodokumentaci o realizaci projektu.

7) Kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti

Přijaté žádosti projdou úplnou kontrolou formálních náležitostí a přijatelnosti, daný postup bude nastaven interním postupem MAS.

Při kontrole formálních náležitostí a přijatelnosti bude uplatněno minimálně pravidlo 4 očí (minimálně 2 hodnotitelé), hodnocení nesmí být prováděno společně dvěma a více hodnotiteli ani společně konzultováno. Osoby, které konzultují projekty na MAS, nebudou hodnotit žádosti o podporu, které konzultovali (neplatí pro členy hodnotící komise). Hodnocení formálních náležitostí bude provedeno na základě povinných kritérií formálních náležitostí a přijatelnosti podle kapitoly 7.1 Programového dokumentu IROP

Zjistí-li MAS při kontrole, že žádost včetně projektu a příloh je neúplná nebo obsahuje zjevně chybné údaje, oznámí žadateli do 5 kalendářních dnů od dne uzávěrky pro podávání žádostí konkrétní závady s výzvou k jejich odstranění. Toto oznámení proběhne způsobem, který umožní prokázání obdržení této výzvy žadatelem (prostřednictvím depeše v MS 2014+, osobně nebo doporučený dopis s doručenkou). Rozhodné je však datum odeslání této výzvy. Následně žadatel doplňuje, dle pokynu žádost o dotaci.

Po provedené kontrole MAS bude informovat žadatele o výsledku kontroly do 5 kalendářních dnů. (Doklad bude zaslán doporučenou poštou, předán osobně nebo formou depeše v MS2014+).

Kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti bude probíhat, dle interního dokumentu, který bude zveřejněn vždy v den vyhlášení výzvy.

8) Věcné hodnocení

Následně MAS provádí věcné hodnocení předložených žádostí o podporu podle hodnotících (preferenčních) kritérií. Věcné hodnocení probíhá, dle preferenčních kritérií, jejichž návrh MAS pošle k připomínkám na ŘO IROP nejpozději 5 pracovních dní před vyhlášením výzvy. Hodnocení žádostí o podporu provádí hodnotící komise (výběrový orgán MAS). Výstupem je seznam projektů v pořadí podle počtu bodů, přidělené body musí být jasně charakterizované. MAS pro dané kolo výzvy stanoví minimální bodovou hranici pro splnění věcného hodnocení a zároveň je stanoven postup při rovnosti bodů. V průběhu věcného hodnocení nesmí hodnotitelé komunikovat se žadateli

Věcné hodnocení bude probíhat, dle interního dokumentu, který bude zveřejněn vždy v den vyhlášení výzvy.

9) Způsob výběru projektů

MAS hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií MAS schválených řídicím orgánem a případně podle dalších kritérií stanovených řídicím orgánem ve výzvě řídicího orgánu. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií.

Cílem hodnocení je vybrat dobré projekty, které splňují podmínky programu, přispějí k naplnění strategie regionu, které se skutečně zrealizují, přinesou přidanou hodnotu, dosáhnou naplánovaných výstupů a budou udržitelné. V první řadě je třeba posoudit, zda předkládaný projekt splňuje formální náležitosti a podmínky Strategie a Pravidel LEADER a teprve poté je hodnocen. Hodnocení musí být založeno na komplexním a přitom jednoduchém systému otázek, který prověří všechny důležité aspekty předložených projektů.

Mezi tyto aspekty patří:

- schopnost a zkušenost žadatele předložený projekt zvládnout, financovat, dokončit a udržet výsledky,
- zasazení projektu do kontextu, relevance projektu vzhledem potřebám a požadavkům území MAS a také jeho provázanost s ostatními aktivitami v místě; vlastní kvalita projektu jak z pohledu ekonomického, tak z hlediska požadovaných výstupů a výsledků, jejich udržitelnost, je také hodnocen celkový plán, harmonogram a rozpočet projektu,
- vztah a dopady projektu do vnějšího okolí, na životní prostředí, rovné příležitosti, sociální integraci, rozvoj území MAS.

Mimo preferenční kritéria obecně stanovená operačním programem MAS určí doplňující kritéria, vč. bodového ohodnocení, která nejlépe vystihují kvalitu projektů a dlouhodobou vizi MAS:

Výběr projektů provádí výběrová komise na základě manuálu pro hodnotitele zveřejněném na internetových stránkách MAS.

Způsob výběrů projektů bude probíhat, dle interního dokumentu, který bude zveřejněn vždy v den vyhlášení výzvy.

10) Postupy při výběru projektů

Všechny projekty, které byly z hlediska přijatelnosti MAS hodnoceny kladně, jsou předloženy Výběrové komisi MAS. Hodnocení projektů výběrovou komisí MAS proběhne v průběhu max. 5 dnů. Manažer MAS zajistí na termín zasedání, odpovídající prostory pro práci výběrové komise a další technické prostředky nutné k jejich práci.

Hodnocení:

Každá projektová žádost je hodnocena dvěma nezávislými hodnotiteli na základě Manuálu pro hodnotitele (manuál je zveřejněn nejpozději v den vyhlášení výzvy a obsahuje všechny preferenční kritéria, dle kterých bude projekt hodnocen). Hodnotitel o každé hodnocené projektové žádosti vypracuje Protokol o bodovém hodnocení projektu na základě stanovených preferenčních kritérií. Každý hodnotitel obdrží projekt v tištěné verzi. Rozdělení projektů hodnotitelům provádí manažer nebo pověřený pracovník na základě losu. O přidělení žádosti konkrétnímu hodnotiteli si vede záznam, o kterém zachovává mlčenlivost. Záznam vede z toho důvodu, aby jedna žádost nebyla hodnocena dvakrát stejným hodnotitelem. Není stanoven max. počet žádostí, které hodnotí jeden hodnotitel.

Průběh zasedání:

Manažer nebo pracovník sekretariátu zahájí jednání. Sdělí členům Výběrové komise celkový počet projektových žádostí k hodnocení. Členové výběrové komise si postupně vylosují projektové žádosti, které budou hodnotit. Podle počtu žádostí si každý člen vylosuje určitý počet tak, aby každý projekt byl hodnocen dvěma hodnotiteli. V případě, že si při losování hodnotitel vylosuje žádost, kterou již hodnotil nebo žádost, ke které může být z jakéhokoli důvodu podjatý, oznámí tuto skutečnost a vylosuje si další žádost. Manažer nebo jím pověřená osoba si запиší, kdo si jaký projekt vylosoval. Následně každý hodnotitel obdrží manuál pro hodnotitele k vylosovaným projektům a projektové žádosti. Po rozdělení podkladů manažer nebo jím pověřená osoba ukončí zasedání, hodnotitelé provádí hodnocení vylosovaných projektů. Ohodnocené projektové žádosti předají manažerovi nebo pracovníkovi sekretariátu ve stanoveném termínu.

V případě, že se bodové ohodnocení dvou hodnotitelů u jednoho projektu bude lišit **o více než 20 %** maximální bodové hodnoty, bude tento projekt hodnotit třetí hodnotitel (člen Výběrové komise). Výsledným hodnocením bude aritmetický průměr dvou hodnocení, která budou k sobě bodově nejbližší.

Hodnotitelé budou hodnotit projekty pouze na základě informací uvedených v žádosti a v přílohách.

Proškolení hodnotitelů proběhne vždy v rámci semináře pro výběrovou komisi před samotným zasedáním výběrové komise. **V rámci tohoto semináře podepíše hodnotitel prohlášení o nestrannosti a důvěrnosti.** Po jeho ukončení bude přistoupeno k losování žádostí a vlastnímu hodnocení.

Výsledné bodové hodnocení

Předseda nebo pověřený pracovník a manažer překontrolují výsledné součty, zapíše tyto součty do připraveného protokolu a dopočítají aritmetický průměr obou hodnocení každé hodnocené projektové žádosti. Na základě těchto hodnot projekty seřadí v pořadí od nejlépe hodnoceného k nejhůře hodnocenému.

Výběr projektových žádostí

Do 10 dnů od odevzdání obodovaných projektových žádostí Výběrovou komisí zasedne Představenstvo, a to vybrané projekty dle bodového hodnocení a aktuálních finančních prostředků schválí. Následně je vyhotoven Seznam vybraných a nevybraných žádostí s uvedením bodového zisku a čísla fiche/opatření. O výsledku výběru je konečný žadatel informován do 5 pracovních dní po konečném výběru projektů, nejpozději však v den zaregistrování na řídicí orgán, minimálně na internetových stránkách www.zeleznohorsky-region.cz.

Žadatel, pokud nesouhlasí s bodovým hodnocením, má možnost do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po dni informování od MAS podat žádost o přezkoumání postupů MAS na danou MAS. V případě, že nedojde na jednání po podání žádosti o přezkoumání postupů MAS ke shodnému závěru MAS a konečného žadatele, má konečný žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupů MAS na příslušném řídicí orgán, a pokud tak učiní, má zároveň povinnost dát tuto skutečnost MAS na vědomí.

Rozhodování se musí řídit těmito zásadami:

- 1) V první řadě bude doporučen k financování nejlépe bodovaný projekt z každé fiche/opatření.
- 2) Následně budou až do vyčerpání finančních prostředků podpořeny projekty, které získaly další nejvyšší bodové ohodnocení.
- 3) V případě shodného bodování rozhoduje datum a čas podání žádosti.
- 4) Ze zasedání výběrové komise bude sekretariátem vypracována Hodnotící zpráva výběrové komise, která bude předložena Představenstvu ke schválení.

Seznam vybraných a nevybraných projektů schválí Představenstvo MAS. Následně je žadatel informován o výběru či nevyberu jeho projektové žádosti

Neschválení projektu k financování

V případě, že projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z důvodu nedostatku disponibilních finančních prostředků, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli. Sdělení připraví manažer MAS nebo jím oprávněná osoba a odešle jej doporučeným dopisem s doručenkou, a to do 5 kalendářních dnů od schváleného výběru projektů představenstvem MAS.

Výběr projektů a samotné hodnocení bude probíhat, dle interního dokumentu, který bude zveřejněn vždy v den vyhlášení výzvy.

11) Registrace projektů u příslušného orgánu

Pracovník MAS provede registraci projektu u příslušného řídicího orgánu, který následně provádí kontrolu.

ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) provádí závěrečné ověření způsobilosti vybraných projektů a kontrolu administrativních postupů MAS.

ŘO (respektive platební agentura SZIF v případě PRV) schválí způsobilé projekty v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO/platební agentura SZIF může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel, nebo nebudou požadované výdaje způsobilé v plné výši). ŘO nezasahuje do pořadí vybraných způsobilých projektů, pouze v případě zjištění nesrovnalostí či porušení administrativních postupů MAS.

12) Školení pro realizátory projektů

MAS uspořádá po výběru projektů ze strany příslušného orgánu seminář pro realizátory. Zde seznámí žadatele s povinnými přílohy k podpisu dohody. Realizátor je proškolen, co vše musí dodržet při realizaci projektu a o kontrolních procesech MAS při realizaci projektu.

Úspěšní žadatelé obdrží od MAS Doporučený postup, jak realizovat projekt a co vše musí dodržet, včetně předpřipraveného výběrového řízení, které obsahuje všechny zákonné povinnosti i povinnosti programu-

13) Schválení projektu k financování

V případě, že je projekt vybraný MAS schválen ke spolufinancování v rámci daného programu, je žadatel písemně vyzván k podpisu Dohody. Žadatel je povinen se před podpisem Dohody podrobně seznámit s jejím obsahem i s obsahem Rozhodnutí. Podmínky podepisuje žadatel/příjemce pomoci osobně na příslušném řídicím orgánu. V případě právnické osoby jsou podepsány Podmínky všemi zmocněnými osobami v souladu s výpisem z obchodního rejstříku.

Příjemce dotace z podepsané Dohody a ze všech následných podepsaných Dodatků vyhotoví vždy kopii, kterou předá nebo zašle do 14 kalendářní dny po podpisu na příslušnou MAS.

14) Realizační část

MAS sleduje průběh realizace a provádí sběr dat pro monitorování a evaluaci. Dohlíží, aby projekt byl řádně realizovaný a včas ukončený podle harmonogramu projektu.

MAS je v průběhu realizace jednotlivých projektů konečných žadatelů povinna konzultovat s konečnými žadateli případné dotazy a problémy.

V případě, kdy je nutné podat Hlášení o změnách, převezme MAS Hlášení od konečného žadatele, provede kontrolu a potvrdí.

Příjemce dotace má za povinnost stanovenou MAS ŽR podávat po celou dobu realizace pravidelné zprávy o postupu prací při realizaci projektu, a to vždy k prvnímu dni daného měsíce ode dne Podpisu Dohody o poskytnutí dotace. Zprávy bude příjemce podávat elektronickou cestou nebo telefonicky pověřenému pracovníkovi MAS – administrátorovi projektů. Realizátor projektu informuje sekretariát o tom v jaké fázi je realizace projektu, zda nedochází k nějakým problémům při realizaci. Sekretariát MAS je zároveň informován vždy o datu:

- podpisu dohody
- provedeného výběrového řízení dodavatele
- podpisu smlouvy o dílo
- schválení hlášení o změnách
- dokončení realizace projektu

Postupně u všech žadatelů budou probíhat kontroly realizace projektů dle předem zpracovaných plánů kontrol. Ty budou přizpůsobeny počtu žadatelů. Průběžně se bude sledovat realizace projektů v souladu s předloženou charakteristikou projektů – popisem, dokumentací, na kterou byla dotace přidělena a zároveň bude průběžně sledováno naplňování monitorovacích ukazatelů tak, aby byl záměr skupiny pro místní akce naplňován jako celek. Namátkovou kontrolu provede vždy manažer nebo pracovník sekretariátu. Každá kontrola bude žadateli v předstihu oznámena, aby mohl být kontrole přítomen. Z kontroly bude pořízen zápis, který bude podepsán příjemcem dotace.

Ukončení realizace projektu

- Prokazatelné uzavření všech aktivit projektu.
- Datum podepsání protokolu o předání a převzetí díla nesmí překročit termín ukončení realizace projektu, uvedený v právním aktu.

Ukončení financování projektu

- Datum, do kterého musí příjemce proplatit všechny výdaje dodavatelům.
- Datum je uvedené v právním aktu a je pro příjemce závazné.
- je automaticky nastaveno na 6 měsíců od ukončení realizace projektu, max. do 31.12.2023.

15) Způsoby ověřování monitorovacích kritérií

Pro hodnocení projektů jsou sledována kritéria plnění časového harmonogramu a výstupů projektů.

Monitorovací kritéria budou ověřována následovně:

- namátkové kontroly na místě u realizátorů projektů při zahájení projektu, žadatel povinně předává MAS před zahájením 3 fotografie výchozího stavu projektu
- evidence Hlášení o změnách
- závěrečné namátkové kontroly na místě u realizátorů projektů při kontrole na místě společně s pracovníky příslušného orgánu, žadatel povinně předává MAS k závěrečnému vyhodnocení 3 fotografie konečného stavu projektu

16) Žádost o proplacení výdajů

Žadatel je povinen předat na MAS veškeré podklady potřebné ke kontrole Žádosti o proplacení výdajů. Sekretariát MAS následně zkontroluje Žádost o proplacení výdajů včetně povinných příloh, zda souhlasí vše s projektovou žádostí a s danými pravidly. V případě, že něco chybí nebo je uvedeno špatně vyzve sekretariát žadatele k doplnění.

V případě, že je žádost v pořádku a obsahuje všechny přílohy, vyhotoví MAS protokol o kontrole Žádosti o proplacení.

V případě, že žadatel nesouhlasí s požadovaným doplněním či chybami stanovených ze strany MAS, může žádost podat přímo na řídicí orgán. V tomto případě mu, ale není vydán kontrolní list a MAS napíše objasnění, proč nebyl tento doklad vydán.

17) Udržitelnost projektu

Žadatel musí veškeré výstupy projektu udržet 5 let, od provedení poslední platby dotace ze strany ŘO příjemci. V případě zničení či rozbití daného výstupu, před uplynutím 5 let musí na vlastní náklady výstup nahradit

Žadatel vždy jednou ročně informuje MAS o udržení výstupu projektů.

Naplnění indikátorů

- Datum splnění cílové hodnoty stanovuje žadatel v žádosti o podporu.
- Datum je uvedené v právním aktu a pro příjemce je závazné.
- Příjemce je povinen udržet dosažené hodnoty indikátorů a zachovat výsledky projektu po dobu pěti let od poslední platby příjemci. O zahájení doby udržitelnosti bude příjemce informován prostřednictvím depeše v MS2014+.
- Pokud příjemce stanovený termín dosažení cílové hodnoty či jeho udržení v době udržitelnosti nedodrží, bude sankcionován v souladu s Podmínkami.

Metodika plánování a provádění kontrol projektů

Kontroly provádění projektů budou zajišťovat pracovníci kanceláře ve dvou fázích v místě realizace projektu:

- před začátkem realizace, bude pořízena fotodokumentace
- po ukončení realizace, bude pořízena fotodokumentace

Pořízená fotodokumentace bude založena do složky projektu. MAS doporučuje, aby realizátor projektu si vedl pravidelnou fotodokumentaci o realizaci projektu.

Kontroly udržitelnosti projektu a jeho výsledků, vč. monitorovacích indikátorů budou provádět pracovníci kanceláře vždy jednou ročně do konce daného časového období dle podmínek operačního programu. Zápisy z těchto kontrol budou založeny do složky projektu.

Kontrola projektů

Pro zajištění jednoduché kontroly všech aktivit budou všechna základní data archivována na sekretariátu MAS, kde bude možno kdykoli získat potřebné informace.

Kontroly budou prováděny v několika stupních. Postupně u všech žadatelů budou probíhat kontroly realizace projektů dle předem zpracovaných plánů kontrol. Ty budou přizpůsobeny počtu žadatelů. Průběžně se bude sledovat realizace projektů v souladu s předloženou charakteristikou projektů – popisem, dokumentací, na kterou byla dotace přidělena a zároveň bude průběžně sledováno naplňování monitorovacích ukazatelů tak, aby byl záměr skupiny pro místní akce naplňován jako celek. Namátkovou kontrolu povede vždy manažer nebo pracovník sekretariátu. Každá kontrola bude žadateli v předstihu oznámena, aby mohl být kontrole přítomen. Z kontroly bude pořízen zápis, který bude podepsán příjemcem dotace.

Kontrola dodržování podmínek operačního programu

- 1) žadatel/příjemce dotace je povinen umožnit vstup kontrolou pověřeným osobám k ověřování plnění podmínek Pravidel, příp. Dohody
- 2) kontrola může být prováděna ode dne zaregistrování žádosti o dotaci po celou dobu trvání závazku
- 3) o kontrole bude sepsán protokol ve třech vyhotoveních, jedno vyhotovení obdrží kontrolovaný žadatel/příjemce dotace, dvě vyhotovení kontrolní orgán
- 4) kontroly prováděné podle jiných předpisů nejsou těmito Pravidly dotčeny
- 5) žadatel/příjemce dotace je povinen respektovat opatření stanovená k nápravě, která vzejdou z kontrolní činnosti pověřených pracovníků a dodržet stanovené termíny pro odstranění nedostatků a závad

Archivace dokumentů na MAS

Doba a podmínky archivace vychází, dle závazných pravidel a zákonů. Vešker relevantní dokumenty budou

archivovány v kanceláři MAS v uzamykatelných prostorách. Zodpovědnost za archivaci nese pověřený administrativní pracovník. Po uplynutí stanovené doby k archivaci budou materiály skartovány.

V případě navýšení objemu dokumentace k archivaci budou muset být zajištěny formou nájmu dalších prostor.

Základní pravidla archivace pro příjemce i MAS

- zajistit trvalost uložených dat s ohledem na použítá média v průběhu stanovené doby uchovávání,
- kontrolovat stav médií určených k zálohování a zálohovacích mechanik,
- každé archivační médium označit datem, názvem a jeho obsahem,
- dokumentace musí být vedena přehledně a zároveň musí být lehce dosažitelná,
- dokumentace musí být ukládána bezpečně a musí být zajištěna proti poškození, ztrátě či manipulaci neoprávněnou osobou.

Povinnosti při archivaci pro příjemce i MAS

Povinné je uchovávat veškeré dokumenty, související s projektem, zejména:

- dokumentaci o zakázkách v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a/nebo Metodickým pokynem pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020,
- smlouvy s dodavateli,
- účetní písemnosti a doklady (např. faktury a doklady o platbách či úhradách faktur, dodací listy, předávací protokoly či jiné dokumenty prokazující převzetí předmětu dodávky),
- projektovou dokumentaci,
- inventurní soupisy hmotného a nehmotného majetku,
- dokumenty k osobním nákladům (např. pracovní smlouvy, dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, výkazy práce, mzdové listy, výplatní pásky),
- dokumenty k cestovnímu, např. knihy jízd s vyznačením jízdy v rámci projektu,
- materiální výstupy,
- veškerá související potvrzení a průvodní materiály.

Dokumenty se uchovávají:

- ve formě originálů nebo kopií originálů,
- na běžných nosičích dat
- v elektronické verzi originálních dokladů nebo dokladů existujících pouze v elektronické podobě.

Pokud doklady existují pouze v elektronické podobě, musí používané počítačové systémy splňovat uznávané bezpečnostní normy, které zajistí, že uchovávané doklady splňují požadavky vnitrostátních právních předpisů a jsou dostatečně spolehlivé pro účely auditu.

U dokumentů uchovávaných v digitální podobě je třeba zajistit, aby zápis byl proveden ve formátu, který zaručí jeho neměnnost. Pokud to zajistit nelze, musí být dokumenty převedeny do analogové formy a opatřeny náležitostmi originálu.

Všechny dokumenty musí příjemce archivovat a uchovávat minimálně do roku 2028. Pokud je v českých právních předpisech stanovena lhůta delší, musí být použita pro úschovu delší lhůta.

Příjemci musí **zajistit dostupnost dokladů o projektech pro kontroly, prováděné oprávněnými osobami.** Pro dokumenty a doklady, které se vztahují k projektu, financovanému e SCLLD, musí tuto povinnost plnit žadatel a příjemce ve všech fázích projektového cyklu.

Příjemcům doporučujeme vytvořit úplný soubor všech dokumentů a dokladů, vztahujících se k jejich projektu. Pokud soubor obsahuje kopie dokumentů a dokladů, doporučujeme, aby na nich byl vyznačen odkaz na uložení originálu. Tím bude zajištěna možnost jednoduché, rychlé a úplné kontroly dokumentace.

Tabulka 72 Lhůty k archivaci dokumentů:

Dokument	Doba archivace
Projektová žádost vč. příloh (MAS i žadatelé)	10 let
Zápisy z jednání a porad	5 let
Finanční dokumentace (mzdové náklady, fin. Audit)	10 let
Výstupy projektu	10 let
Korespondence k projektu, zápisy z kontrol, monitoring	10 let
Ostatní dokumentace	5 let

MAS provádí pravidelně každý rok účetní audit, dle podmínek standardizace MAS.

4.4. Popis animačních aktivit

MAS Železnohorský region v regionu zástává několi druhů hlavních činností. Tyto aktivity se dají rozdělit na dvě klíčové:

1) Realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

- Dotační podpora projektů – administrace projektů SCLLD je popsána v kapitole výše 4.3., kde je popsána administrace projektů, vyhlašování výzev a samotná realizace projektů a jejich vyhodnocení
- Propagace aktivit regionu

V rámci realizace strategie SCLLD bude docházet také k její propagaci a k propagaci projektů již realizovaných prostřednictvím MAS. MAS bude SCLLD propagovat následujícími způsoby:

- a) **Funkční webové stránky MAS** – www.zeleznohorsky-region.cz
  - b) **Propagační materiály** – budou vydávány materiály, které budou propagovat území a strategii SCLLD a její projekty:
    - Zpravodaj MAS
    - Publikace o území MAS
    - Mapy regionu
    - DL letáky propagující území – kulturní, přírodní, historické a jiné atraktivity, včetně místních výrobců a certifikovaných výrobků
    - Tématické brožury na různá témata – kulturní, přírodní, historické a jiné atraktivity, včetně místních výrobců a certifikovaných výrobků, příklady dobré praxe
    - Noviny Doma v Železných horách
    - Upomínkové předměty propagující území
  - b) **Výměna zkušeností mezi MAS** – MAS bude realizovat odborné výjezdní semináře do území jiných MAS za účelem získávání zkušeností a ukázek příkladů dobré praxe
  - c) **Workshopy, besedy a odborné semináře** – MAS bude pořádat dané akce za účelem získávání odborných zkušeností a výměny zkušeností na nejrůznější témata, která jsou obsažena v SCLLD
  - d) **Propagace na tradičních akcích, výstavách a veletrzích** – MAS bude prezentovat své území a výsledky realizace strategie i na akcích, výstavách a veletrzích
- Funkční kancelář MAS

2) Vlastní aktivity

- Snaha o **zachování místních tradic**
  - a) Podpora odbytu místní produkce – regionální značka ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt – MAS je koordinátorem dané značky
  - b) Certifikace regionálních produktů, systém odbytu lokální produkce
  - c) Podpora tradičních akcí regionu
- Plní funkci **Oblastního destinačního managementu** cestovního ruchu
- Celková **propagace regionu**
  - a) Vydává celou řadu propagačních materiálů propagujících území a i jednotlivé projekty
  - b) propagace historického, kulturního a přírodního dědictví,
  - c) jednotný systém a design propagace aktivit členů a regionu
  - d) Dny Železnohorského regionu – 4 denní prezentační akce (duben)
  - e) Setkání s veřejností – prezentace aktivit Železnohorského regionu (září)
- **Koordinace činnosti informačních center regionu**
  - a) 5 TIC – Heřmanův Městec, Nasavrky, Přelouč, Seč a Třemošnice
  - b) pracovníci TIC jsou členem komise CR Železnohorského regionu
- **Spolupráce s podnikateli** regionu
  - a) MAS má za své členy 9 neziskových organizací a 15 podnikatelů v cestovním ruchu
  - b) MAS má zpracovanou databázy podnikatelů v oblasti ubytování a stravování
  - c) Podnikatelé v oblasti CR mají možnost realizovat své projekty prostřednictvím SPL MAS ŽR, který má dvě oblasti zaměřeny přímo na cestovní ruch
- Každoročně probíhá **dotazníkové šetření** u návštěvníků regionu, které slouží jako důležitý podklad pro přípravu dalších aktivit
- **Tvorba turistických produktů**
  - a) Tvorba vlastních turistických produktů z Železnohorského regionu
  - b) Soutěže pro obyvatele a návštěvníky regionu
  - c) Spolupráce a účast na turistických produktech turistické oblasti Chrudimsko – Hlinecko a Pardubického kraje přes Destinační společnost Východní Čechy a CzechTourism
  - d) Měsíční stolní kalendář akcí v regionu a okolí

- e) Tvorba turistických produktů s partnery
  - Za krásami 4 regionů
  - Programy pro školy
  - Putování za poznáním
  - Zapojení regionálních výrobců do turistických produktů
- **Celoživotní vzdělávání**
  - a) E-senior – konzultační místa – Srnojedy, Lukavice, Čepí, Nasavrky
  - b) Spolupráce se školami - Katalog Programů pro školy regionu a okolí
- **Podpora činnosti členů**
- **Spolupráce s partnery**

Tyto aktivity jasně vyplývají i jako potřebné v rámci realizace SCLLD a slouží k propagaci, jak strategie, tak území a jednotlivých projektů.

Komunikační aktivity MAS

MAS pravidelně informuje o svých aktivitách a propaguje svoji činnost nebo činnost svých členů a subjektů z území. MAS používá následující informační cesty:

- 1) **Web:** www.zeleznohorsky-region.cz – pravidelně jsou zveřejňovány veškeré aktuality z regionu a novinky
- 2) **Zpravodaj** – vydáván 1x ročně a slouží k propagaci aktivit regionu, k představení realizovaných projektů a akcí regionu
- 3) **Kancelář:** Náměstí Míru 228, 538 03 Heřmanův Městec – osobní konzultace v kanceláři MAS nebo po domluvě i v regionu
- 4) **E-mail:** mas@zeleznohorsky-region.cz – pravidelně jsou členové či subjekty v regionu informovány o aktuálním dění v regionu, o dotačních možnostech a dalších
- 5) **Informační centra regionu** – pracovníci IC jsou členy komise CR, takže vědí o všech aktivitách MAS a mohou tak působit, jako „detašovaná“ pracoviště po regionu, která přenáší obyvatelům informace o dění v MAS a o možnostech, do kterých aktivit se mohou zapojit
- 6) **Měsíční kalendář akcí** – slouží k propagaci akcí v regionu
- 7) **Měsíční článek** o dění v regionu – slouží k představení zajímavostí, které se dějí v regionu a informují o novinkách širokou veřejnost. Budou informovat o připravovaných výzvách a povinnostech žadatelů
- 8) **Zpravodaje obcí** – mas využívá i zpravodaje obcí v rámci, kterých představuje své aktivity, činnost, vyhlášené výzvy a možnosti dotací ...
- 9) **Vývěsné plochy a webové stránky obcí a členů MAS** – taktéž jsou využívány, jako zpravodaje obcí
- 10) **Propagační materiály** – MAS vydává celou řadu propagačních materiálů v jednotném designu, které jsou určeny k propagaci území, SCLLD, projektů a subjektů působících v území.
- 11) **Veletrhy a výstavy** – MAS se prezentuje na veletrzích, které se konají v České republice: Caravaning Brno, Regiontour Brno, Tourism Expo Olomouc, Holiday World v Praze, Dovolená a Region, Lázeňství v Ostravě, Infotour a Cykloturistika v Hradci Králové, Euroregion Tour v Jablonci nad Nisou, FOR Caravan v Praze, Lodě na vodě v Praze a Země živitelka v Českých Budějovicích. Pro prezentaci na veletrzích a výstavách, byly připraveny kompletní turistické balíčky, které jsou prodávány prostřednictvím Cestovní kanceláře MA.CE.K a slouží k přilákání nových turistů do regionu, a to z České republiky i zahraničí.
- 12) **Propagační spot** – máme natočeno 8 propagačních spotů, které slouží k představení činnosti MAS a zajímavostí regionu
- 13) **Média** – MAS dělá pravidelně snídaně s médii, kde představuje novinky v regionu, realizované projekty a zajímavosti regionu. MAS má navázány kontakty se zástupci všech typů médií, které minimálně jednou týdně informuje o novinkách v regionu, o akcích, o realizovaných projektech, o připravovaných a vyhlášených výzvách a další činnosti související se svou činností a realizací SCLLD.

MAS Železnohorský region je pravidelně pořadatelem akce Dny Železnohorského regionu a Železnohorský region žije v Autokempinku Konopáč. Dále se účastní celé řady akcí, které vycházejí z každoročně sbíraného „Kalendáře akcí“, kde se nacházejí různé kulturní a společenské akce konané na území regionu.

Dny Železnohorského regionu – duben je tradiční čtyřdenní prezentační akce MAS, která je určena pro představení činnosti a novinek z území MAS. V rámci loňského ročníku proběhlo i komunitní plánování k přípravě tvorby nové strategie, a to jak se zástupci organizací působících v oblasti CR, tak i s veřejností. Bylo také zahájeno dotazníkové šetření mezi místními podnikateli, neziskovými organizacemi a místními obyvateli.

Akce **Železnohorský region žije v Autokempinku Konopáč - září** - setkávají se zde členové MAS, zástupci obcí, podnikatelů, neziskových organizací a veřejnosti. V průběhu akce dochází tradičně k představení činnosti MAS, plánování společných aktivit pro nové programovací období, zjišťování potřeb a problémů území, zjišťování projektových záměrů jednotlivých subjektů.

Tradice Železnohorského regionu v Areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovících - červen - tvůrčí dílny tradičních řemesel regionu pro účastníky, které přímo povedou umělci a řemeslníci. Akce se každoročně pořádá pod záštitou hejtmána Pardubického kraje.

„Babí léto na Železných horách“ – září se koná v Autokempinku Konopáč í – a jedná se tradiční prodejní výstavy výrobků a výpěstků podnikatelů regionu. Výstava je zaměřena na život a bydlení kolem nás, k výměně zkušeností z pěstitelství a podnikání. Součástí je také prezentace zemědělců regionu. Pro návštěvníky je připraven i sportovní, kulturní a vzdělávací program.

Svatováclavské kejklování na Mladotickém mlýně – srpen - tuto akci pořádá Nadace Bílý jeřáb. Akce nachází každý rok mnoho nových příznivců. Více informací na www.kejklovani.cz.

Hry bez hranic- srpen - je tradiční soutěž ve sportovních i jiných disciplínách smíšených družstev z 10 obcí v severní části Železnohorského regionu. Akce se koná v září a mimo soutěže nabízí i bohatý doprovodný program, proto je pro diváky velmi atraktivní.

Oslava letního keltského svátku, které připravuje sdružení Boii, se nazývá **Keltský festival Lughnasad v Nasavrkách**. Tradičně je připravován bohatý kulturní program, hudba, tanec, ukázky keltských řemesel, tradiční trhy, hry a soutěže. Akce probíhá na nádvoří, v zámku, v zámecké zahradě a na náměstí v Nasavrkách.

Na všech těchto akcích je prezentována činnost MAS a zjišťována zpětná vazba na aktivity MAS.

Propagace SCLLD

MAS pravidelně informuje všemi svými komunikačními cestami subjekty a obyvatele regionu o aktivitách realizovaných v rámci SCLLD. Komunikační kanály jsou popsány v kapitole výše.

Potencionální žadatelé jsou pravidelně a v dostatečném předstihu informováni o připravovaných výzvách ke sběru projektových žádostí. Tyto informace naleznou na webových stránkách MAS a také jsou prezentovány, dle možností obcí (na vývěsních plochách, na webech a také v místních zpravodajích) a jsou také zasílány regionálním novinářům, kteří pravidelně informují o těchto výzvách či následně realizovaných projektech. Pro obyvatele a subjekty v regionu jsou dělány pravidelně také vzdělávací semináře či setkání při nejrůznějších akcích v regionu.

Chceme, aby obyvatelé regionu a subjekty v něm působící věděli o všem, co se v MAS děje a mohli se s námi setkat vždy, když potřebují nějakou informaci či radu.

Propagace realizovaných projektů žadatelů a MAS

Během realizace projektu je příjemce povinen informovat veřejnost o získané podpoře.

- 1) Má-li své **internetové stránky**, zveřejní na nich stručný popis projektu, jeho cíle a výsledky a informace, že je na projekt poskytována finanční podpora z EU. Na internetových stránkách musí být umístěna loga IROP a MMR ČR, aby byly viditelné při otevření internetové stránky, aniž by byl uživatel nucen přesunout se na spodní část této stránky.
- 2) Příjemce umístí po zahájení realizace projektu na viditelném místě v místě realizace projektu **plakát** o minimální velikost A3.
- 3) Nejpozději do tří měsíců po dokončení realizace projektu vystaví příjemce v místě jeho realizace **stálou pamětní desku** nebo **stálý billboard**. Pamětní deska/billboard musí být v místě snadno viditelném pro veřejnost.

Prvky povinné publicity jsou logo IROP, logo MMR ČR, název projektu a hlavní cíl projektu musí zabírat nejméně 1/3 plochy plakátu, billboardu nebo pamětní desky. Zbývající 2/3 plochy je možné využít pro grafickou prezentaci projektu. Na plakátu, billboardu a pamětní desce není možné použít žádná další loga ani subjektů poskytujících kofinancování.

4.5. Spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni

Spolupráce mezi jednotlivými MAS navzájem přispívá k přenosu zkušeností a příkladů dobré praxe a vytváření integrovaných projektů s širokým dopadem.

MAS Železnohorský region má v současné době několik partnerských MAS v ČR i v zahraničí. S těmito MAS si pravidelně vyměňuje zkušenosti a příklady dobré praxe. MAS pravidelně absolvuje výjezdní semináře na území partnerských MAS, které jsou určeny pro zástupce obcí, členských subjektů a zaměstnanců. I na území MAS ŽR se uskutečnila řada výjezdních seminářů, kdy do naší MAS přijeli z jiných MAS sbírat zkušenosti.

MAS v minulém programovacím období také realizovala tři národní projekty spolupráce a jeden mezinárodní z programu rozvoje venkova 2007 – 2013, opatření IV.2.

- 1) Programy pro školy - projekt realizovaný s partnerskou MAS, která v projektu vystupovala jako koordinační MAS – MAS Region Kunětické hory.
- 2) Krajina je naše zrcadlo - projekt realizovaný s dvěma partnerskými MAS – Hradecký venkov a Společná Cidlina.
- 3) ABC pro místní výrobce – mezinárodní projekt s MAS Pohoda venkova a pěti lotyšskými a dvěma litevskými MAS.
- 4) Realizace projektu spolupráce - projekt realizovaný s čtyřmi partnerskými MAS – Region Kunětické hory, Orlicko, Chrudimsko, Lanškrounsko.

Projekty jsou více rozebrány v kapitole zkušenosti MAS – Realizované projekty kap. 2.2.2.1

V prosinci 2013 byla uzavřena deklarace o spolupráci mezi MAS Železnohorský region, MAS Chrudimsko, MAS Hlinecko a MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrastecko. Na základě této spolupráce byl podán projekt **Krok za krokem geoparkem** - zaregistrován do Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod, prioritní osa cestovní ruch, oblast podpory Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu. V tomto projektu vystupuje MAS Železnohorský region, jako koordinační MAS a předkladatel projektu. Projekt byl vybrán k realizaci a bude realizován do října roku 2015.

V roce 2011 MAS Železnohorský region poprvé navázala mezinárodní spolupráci, kdy společně s MAS Region Kunětické hory přivítala na svém území návštěvu zástupců **MAS z Litvy Ignalinos rajono**. Zástupci z Litvy navštívili region již podruhé. Během dvoudenní akce proběhla prezentace aktivit MAS Regionu Kunětické hory a MAS Železnohorský region a prohlídka obou regionů. Poté v Nasavrkách za přítomnosti zástupců Ministerstva zemědělství a Zemědělské agentury Pardubického kraje proběhlo podepisování Deklarace (MAS Region Kunětické hory není v Deklaraci uvedena, protože byla partnerem MAS Železnohorský region). Současná spolupráce s litevskou MAS je volná na bázi výměny informací o regionech (osvěta o místních zajímavostech, příprava potenciálních projektů spolupráce) a organizování turistických expedic do Litvy prostřednictvím partnerské organizace MA.CE.K Malá cestovní kancelář Nasavrky.

Naše MAS je členem i **Národní sítě Místních akčních skupin ČR** a i členem **Krajské sítě MAS Pardubického kraje**. Spolupráce, ať už na národní či krajské úrovni probíhá na bázi výměny zkušeností a informací.

Dále už od svého vzniku spolupracuje s **MAS Region Kunětické hory**, což je dáno blízkými cíli a postupy, které jsou způsobeny geografickou polohou a charakterem území, složením obyvatel a zájmem cílových skupin, přesto MAS není vhodné sloučit díky krajskému městu, které mezi oběma MAS leží. Spolupráce s MAS Region Kunětické hory spočívá především ve vzájemné pomoci při získávání informací, propagaci regionů, výměně zkušeností a řešení některých společných projektů, tak aby docházelo k vzájemnému obohacování.

Příklad skutečných společných projektů s MAS Region Kunětické hory:

- Programy pro školy – cílem projektu bylo prohlubování spolupráce se školami a subjekty v území v rámci zvýšení povědomí o regionu a odbytu místních produktů a služeb, zvýšení povědomí o regionu v rámci posílení místního patriotismu.
- Relaxparky Perníkového hejtmanství
- RATOLEST – cílem projektu byl rozvoj nových gramotností občanů obou regionů (setkání, přednášky, výstavy pro místní občany).
- Putování za poznáním – jedná se o projekt spolupráce MAS Region Kunětické hory, MAS Železnohorský region, **MAS Litomyšlsko**.

MAS Železnohorský region vystupovala v roce 2013 a 2014, jako garantující MAS v rámci realizace projektů na osvojování pro **MAS Region Kunětické hory, MAS Chrudimsko a MAS Bohdanečko**. MAS podporovala a pomáhala při jejich realizaci projektů z opatření III.4.1. Získávání dovedností, animace a provádění pro období 2014-2020. MAS přímo podporovala založení a vznik nových MAS Chrudimsko a Bohdanečko, které pak realizovali dané projekty.

MAS Chrudimsko spolupracuje na certifikaci regionálních výrobků **ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt**. MAS Železnohorský region je členem Asociace regionálních značek od roku 2011 a nejprve prováděla certifikaci jen na svém území a od roku 2014 i na území **MAS Chrudimsko**.

V listopadu roku 2014 se konala společná **konference MAS Regionu Kunětické hory, MAS Orlicka, MAS Železnohorského regionu a Univerzity Pardubice**, kde došlo ke sdílení vzájemných poznatků z uplynulého období.

MAS Realizovala projekt spolupráce s **MAS Orlicko, MAS Chrudimsko, MAS Region Kunětické hory a MAS Lanškrounsko** na zhodnocení Uplatňování principu LEADER, organizační strukturu MAS a proces výběru projektů, využití MAS jako platformy pro různé aktivity v oblasti regionálního rozvoje.

I v následujícím období 2014-2020 plánuje MAS podporovat logickou spolupráci s ostatními MAS, která bude vzájemně prospěšná MASkám jako organizacím i obyvatelům regionů.

Partnerské MAS:

12 MAS na území ČR na bázi sdílení informací, získávání zkušeností a realizace partnerských a zrcadlových projektů:

- MAS Region Kunětické hory	Pardubický kraj
- MAS Chrudimsko	Pardubický kraj
- MAS Bohdanečsko	Pardubický kraj
- MAS Hlinecko	Pardubický kraj
- Sdružení pro rozvoj Poličska	Pardubický kraj
- MAS Litomyšlsko	Pardubický kraj
- POHODA venkova	Královohradecký kraj
- MAS Brána do Českého ráje	Královohradecký kraj
- Hradecký venkov	Královohradecký kraj
- Společná Cidlina	Královohradecký kraj
- MAS Pošumaví	Plzeňský kraj
- MAS Český les	Plzeňský kraj

5 MAS z Lotyšska

- Association Čěsu rajona lauka partnerka
- Association SATEKA
- Vidzeme Rural Partnership „Brasla“
- Public and private partnership society „Zied zeme“
- Madona Municipality Foundation

3 MAS z Litvy

- Ignalions Rajona
- Kedainiai distrikt local action group
- Local action group „Pajūriokraštas“

1 MAS ze Slovenska

- MAS Pramene

Definice připravovaných projektů spolupráce MAS

MAS realizuje i celou řadu vlastních projektů, které byly zahájeny v minulém programovacím období a chceme je dále rozvíjet a rozšiřovat. Mezi klíčové projekty patří:

Oblast vzdělávání

- 1) Vzdělávání E-senior pod Zemědělskou univerzitou Praha
- 2) Zmapování nabídek mimoškolních nabídek škol
- 3) Programy pro školy, dle učebních osnov
- 4) Kulturní zeměpis – osvěta krajiného a veřejného prostoru
- 5) Výjezdní pracovní semináře pro členy, zaměstnance a zástupce obcí
- 6) Osvětové akce, exkurze, semináře

Oblast cestovního ruchu

- 1) Zvyšování kvality poskytovaných služeb – Český systém kvality služeb
- 2) Koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu v regionu a jeho propagace
- 3) Národní geopark Železné hory
- 4) Podpora činnosti informačních center
- 5) Vydávání propagačních materiálů

Oblast podpory odbytu místních výrobků

- 1) Certifikace regionálních výrobků ŽELEZNÉ HORY, regionální produkt
- 2) Začleňování regionálních výrobců do turistických nabídek regionu
- 3) Zvýšení odbytu regionálních produktů – cesta od výrobce k zákazníkovi

Oblast občanská vybavenost a volnočasové aktivity

- 1) Porpora tradičních akcí regionu
- 2) Příprava výletů po regionu pro seniory
- 3) Soutěže pro obyvatele a návštěvníky regionu
- 4) Výsadba sadů

MAS na základě vzájemných domluv s partnerskými MAS bude realizovat v novém programovacím období i řadu projektů spolupráce, které budou naplňovat výše uvedené oblasti. Projekty spolupráce jsou detailně popsány v rámci programového rámce Programu rozvoje venkova kap. 3.9.1.

4.6. Popis hodnocení SCLLD

MAS v regionu zaujímá roli koordinátora, který zasahuje ve prospěch rozvoje venkova a vychází přitom z detailních znalostí místních podmínek včetně místních problémů a široké spolupráce s místními aktéry. Jelikož je role koordinátora při vzniku i realizaci SCLLD významná, musí sama organizace splňovat podmínky stanovené Ministerstvem zemědělství ČR (standardizace MAS), které zajistí její správný chod a implementační proces strategie.

Realizace Strategie je založena na kvalitě, územní a tématické provázanosti jednotlivých opatření. Její realizace bude přinášet trvalé efekty přispívající k pozitivnímu rozvoji daného území, který je maximálně ohleduplný k životnímu prostředí. Strategie je zaměřena na jednotné téma, což přispěje ke koncentraci vynaložených prostředků a potažmo i koncentraci vynaloženého úsilí místní akční skupiny. V jednotlivých opatřeních budou vybírány projekty, které jsou schopny přinést trvalé pozitivní efekty a maximálně tak naplňovat předem stanovené opatření. Značnou výhodou Strategie je, že doplňuje stávající politiky a existující programy rozvoje realizované na daném území.

Způsob dosahování cílů a priorit

K naplnění cílů a priorit MAS využívá veškeré možné informační toky a techniky šíření informací. Využívá jak tradičního systému – to jest ústního předávání informací, tak i novodobých technologií, tj. funkčních webových stránek (www.zeleznohorsky-region.cz), místních zpravodajů, zpravodaje MAS ŽR, vzdělávacích akcí a distribuci informačních letáků. V rámci společných aktivit MAS jsou pořádány informační kampaně pro občany. Tyto aktivity jsou vyvíjeny pro podporu ztotožnění se občanů regionu se společnou vizí, která bude naplňována právě realizací projektů dle jednotlivých priorit a cílů.

Samotná MAS pomáhá naplňovat konkrétní cíle v duchu společných priorit jednotlivým subjektům z území prostřednictvím jejich projektů.

Vzhledem k tomu, že vize regionu je stanovena jako dlouhodobá, v průběhu realizace strategie je nutné se přizpůsobit konkrétním potřebám území, které vznikají průběžně, a je potřebné provádět aktualizaci jak priorit, tak i konkrétních cílů na základě podrobné evaluace pro dané období.

V současné době má strategie za cíl upevnit definované rozvojové procesy, které by dlouhodobě byly samostatně udržitelné.

Hlavním způsobem dosahování cílů a priorit je podpora **individuálních projektů**, jejichž nositelé se předem zavážou, že jejich projekty přispějí k dosahování cílů a priorit.

MAS má vytvořený zásobník projektů, jejichž realizace je plánována na období 2014 – 20. Zásobník obsahuje projekty či projektové náměty, které chtějí realizovat různé subjekty na území Železnohorského regionu, není tedy omezen pouze na projekty obcí, ale jsou v něm zahrnuty i projekty z řad podnikatelů, zemědělců, neziskového sektoru a dalších žadatelů.

Realizované projekty přispívají ke zlepšení kvality života v regionu a přinesou plánované výsledky vyjádřené očekávanými hodnotami jednotlivých monitorovacích indikátorů. Ekonomický přínos je jednoznačný tvorbou pracovních míst v návaznosti na projekty a zvýšením zájmu turistů o oblast a území Železnohorského regionu. Vzhledem k charakteru území MAS se jako nejvhodnější k oživení ekonomiky jeví možnost dalšího rozvoje udržitelného a šetrného cestovního ruchu, drobné výroby včetně tradičních řemesel, finalizace regionálních zemědělských produktů a služeb pro obyvatele.

Mechanismy a metody k dosahování stanovených cílů:

- vhodné sestavení opatření/fiche zaručující výběr projektů, které budou zárukou naplnění cílů (kritéria přijatelnosti a bodovací kritéria jednotlivých opatření/fichí)
- zajištění zpětné vazby, pomocí které bude prováděno zjištění, zda podpořené projekty plní stanovené cíle
- programový výbor bude průběžně tvořit mechanismy pro odstranění případných odchylek, které se ukáží během realizace
- evaluace strategie a následná aktualizace bude prováděna dle potřeby, min. v polovině plánovacího období

Veškeré cíle a priority jsou v souladu s trvale udržitelným rozvojem, což jasně definuje samotná vize.

Dopady strategie a její přínosy v dlouhodobější perspektivě

Strategie je komplexním dokumentem, který neřeší pouze témata oblasti podpory, ale rovněž způsoby, jak bude tato podpora rozdělována a následně realizována v území MAS.

Vývoj strategie a jeho přínosů pro dané území v dlouhodobější perspektivě

Vývoj a jeho následující rysy:

- Vlivem realizace jednotlivých projektů dojde ke zlepšení kvality života nejen u cílových skupin.
- Dojde k diferenciaci potřeb členů cílových skupin v závislosti na území, kde se budou realizovat projekty. Tam, kde se budou realizovat konkrétní projekty, podpořené z LEADER dojde ke zlepšení stavu. Ostatní členy regionu budou již dokončené projekty motivovat k aktivnímu zapojení se do projektů.
- Může též dojít ke změně potřeb či ke změně jednotlivých skupin, na které je zaměřena současná strategie, což bude nutné následně promítnuto do rozvoje regionu.
- Z pohledu realizace jednotlivých opatření/fichí lze předpokládat dlouhodobé přínosy strategie, dojde k vytvoření lepších podmínek pro život cílových skupin v regionu, čímž dojde k přispění jejich stabilizace. Dále dojde k obohacení kulturního, společenského a sportovního života v regionu. A v neposlední řadě pak dojde k rozvoji cestovního ruchu a posílení ekonomiky.

Existuje výrazný předpoklad, že realizace strategie bude v dlouhodobějším horizontu pozitivně ovlivňovat dění v území MAS. Jde totiž o příležitost jak efektivním způsobem aktivizovat veřejnost v území a motivovat jí k činnosti, které jsou pro obyvatele území potřebné.

Cílem celého projektu je především rozvoj regionu v podobě spolupráce s partnerskými MAS ČR a čerpání finančních prostředků z fondů EU, pomocí kterých bude MAS rozvíjet jednotlivá území

4.6.1. Způsob vyhodnocování SCLLD

V rámci přípravy strategie jsou využity nástroje komunitního plánování - místní aktéři vč. manažerů a zaměstnanců MAS se podílejí na vytváření obsahu strategie, čímž je zaručeno nejen reálné stanovení cílů včetně komplementarity, ale také jejich porozumění a porozumění postupu realizace strategie. Dále jsou zapojeni proškolení manažeři MAS a externí odborníci tak, aby byla zajištěna provázanost, předepsaná struktura dokumentu a další náležitosti potřebné k vytvoření funkčního strategického dokumentu.

Stěžejním bodem Strategické části dokumentu je nastavení indikátorů a s tím související následné stanovení bodovacích kritérií pro výběr projektů v rámci Programového rámce, se kterým souvisí schopnost hodnotitelů v průběhu realizace strategie vybírat nejlepší projekty.

Vyhodnocování realizace strategie bude probíhat prostřednictvím sledování naplňování indikátorů. MAS nastaví indikátory z Národního číselníku indikátorů 2014-2020 a v souladu s metodickým pokynem „Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014-2020“.

Nástrojem pro monitorování je jednotný monitorovací systém, zajišťující sběr územně identifikovaných informací (dat) o projektech, věrně dokumentujících jednotlivé fáze realizace projektů. Monitorovací zpráva bude předkládána 2x ročně (do 15.1. vždy s použitím údajů k 31.12., resp. 15.7. s daty k 30.6.). Součástí zprávy bude přehled schválených a realizovaných projektů a plnění indikátorů, dodržení harmonogramu a finančního plánu. Na základě hodnocení dosaženého pokroku v realizaci strategie a hodnocení kontextu v rámci regionu bude moci MAS v monitorovací zprávě navrhnout změny ve strategii. Zpráva o plnění integrované strategie slouží jako podklad pro zpracování doporučení pro přípravu harmonogramu výzev a dále jako podklad pro Zprávu o pokroku integrovaných nástrojů, kterou zpracovává MMR a která je jedním z podkladů pro zpracování Výroční zprávy o implementaci DoP pro programové období 2014 – 2020.

Jednotlivé monitorovací indikátory, jednotlivých specifických cílů a programových rámců jsou nastaveny

v příloze B. 1. 2., kde jsou popsány včetně jejich cílových hodnot.

Průběžné a závěrečné hodnocení činnosti MAS a realizace SCLLD (evaluace)

Strategie je zpracována na období 2014 – 2020, avšak do roku 2023 je přeneseno sledování indikátorů projektů (a tedy začlenění do evaluace strategie) započatých v roce 2020 s realizací n+3.

Průběžná evaluace je prováděna za účelem objevení nových příležitostí a včasné odhalení případných hrozeb, aby MAS mohla dosáhnout nastavených cílů.

Kontroly udržitelnosti projektu a jeho výsledků, vč. monitorovacích indikátorů budou provádět pracovníci kanceláře MAS vždy jednou ročně do konce daného časového období dle podmínek programu. Zápisy z těchto kontrol budou založeny do složky projektu. Monitoring SCLLD bude probíhat minimálně jednou.

Dle zjištěných nedostatků v rámci průběžného vyhodnocování dojde minimálně dvakrát ročně (nebo dle potřeby) k evaluaci SCLLD, a to jak z pohledu:

- věcného (sledování stanovených indikátorů ve vazbě na plnění cílů SCLLD),
- finančního (sledování finančního plnění SCLLD),
- procesního (administrace, efektivita projektové řízení).

Evaluační proces je tedy zaměřen na kvalitativní i kvantitativní hodnocení parametrů SCLLD a jeho cílem je přijetí nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD.

Průběžné výsledky budou zveřejňovány na webových stránkách MAS (www.zeleznohorsky-region.cz), jednáních valných hromad, výročních zprávách a popř. prezentačních materiálech.

V rámci **střednědobého hodnocení** (mid-term k 31. 12. 2018) bude posuzováno, zda výsledky monitoringu a následně evaluace SCLLD vyžadují změny či úpravy v oficiálně přijaté SCLLD. Pokud ano, je třeba identifikovat, zda se jedná o změnu podstatnou, či nepodstatnou. V případě podstatné změny je zapotřebí SCLLD na základě rozhodnutí povinného orgánu aktualizovat dle výsledků evaluačního procesu a vyplnit Žádost o změnu integrované strategie v MS2014+ a nechat projít oficiálním schvalovacím procesem MMR.

Závěrečné vyhodnocení SCLLD bude provedeno po ukončení programového období 2014- 2020 se zohledněním monitoringu indikátorů započatých v posledním roce programového období s realizací n+3.

Za monitoring i hodnocení SCLLD je odpovědný kontrolní výbor. Pravidelné sledování postupu realizace SCLLD přísluší manažerovi SCLLD, který s kontrolním výborem spolupracuje. Jednotlivé kroky budou konzultovány s představenstvem a také na jednáních valné hromady.

Závěrečná zpráva bude následně zveřejněna na webových stránkách MAS a ve výroční zprávě MAS.

4.6.2. Kontrola realizovaných projektů

Nositelem strategie CLLD je místní akční skupina. Realizace integrovaného nástroje spočívá jednak v přípravě a realizaci projektů nositele a jednak v iniciaci a asistenci při přípravě a realizaci projektů jiných subjektů, které naplňují integrovaný nástroj.

Místní akční skupina může být příjemcem a může provádět projekty v souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje. MAS také může realizovat projekty spoluráce ve vazbě na SCLLD s jinými MAS v rámci ČR nebo v rámci EU.

Pro zajištění jednoduché kontroly všech aktivit budou všechna základní data archivována v kanceláři MAS, kde bude možno kdykoli získat potřebné informace.

Pro jasné zjištění naplňování cílů SCLLD byly pro cílová opatření vybrány monitorovací indikátory. V rámci tvorby strategie byly v rámci pracovních skupin i společných jednání vybírány a stanoveny indikátory, které budou sloužit k hodnocení míry plnění realizace SCLLD.

Sledování projektů a aktivit, které budou ovlivňovat naplňování indikátorů potřeb regionu, bude probíhat v několika fázích:

1) *Kontrola vybraných projektů k realizaci*

Po registraci všech projektů bude provedena kontrola na místě realizace projektu. Zde bude posouzeno, zda je možné zrealizovat všechny body, které jsou uvedeny v žádosti o dotaci. Při těchto kontrolách není nutností, aby byl na místě účasten žadatel – provádí manažer nebo jím pověřený pracovník.

V rámci této kontroly bude provedena fotodokumentace místa realizace. MAS doporučuje, aby realizátor projektu si vedl pravidelnou fotodokumentaci o realizaci projektu.

2) Kontrola v rámci realizace projektu

Realizátor projektu je povinen vždy k poslednímu datu v měsíci informovat sekretariát MAS o tom v jaké fázi je realizace projektu, zda nedochází k nějakým problémům při realizaci. Sekretariát MAS je zároveň informován vždy o datu:

- a) podpisu dohody o dotaci
- b) provedení výběrového řízení dodavatele
- c) podpisu smlouvy o dílo
- d) schválení hlášení o změnách
- e) dokončení realizace projektu

Postupně u všech žadatelů budou probíhat kontroly realizace projektů dle předem zpracovaných plánů kontrol. Ty budou přizpůsobeny počtu žadatelů. Průběžně se bude sledovat realizace projektů v souladu s předloženou charakteristikou projektů – popisem, dokumentací, na kterou byla dotace přidělena a zároveň bude průběžně sledováno naplňování monitorovacích ukazatelů tak, aby byl záměr skupiny pro místní akce naplňován jako celek. Namátkovou kontrolu povede vždy manažer nebo pracovník sekretariátu. Každá kontrola bude žadateli v předstihu oznámena, aby mohl být kontrole přítomen. Z kontroly bude pořízen zápis, který bude podepsán příjemcem dotace.

3) Kontrola v době udržitelnosti projektu

Po ukončení realizace projektu přijede manažer nebo jím pověřená osoba na místo realizace projektu. Zkontroluje, zda byly dodrženy všechny parametry, které byly nastaveny v žádosti. Je provedena také fotodokumentace místa realizace projektu.

Na základě provedené kontroly na místě projektu, převezme sekretariát všechny dokumenty, které jsou potřeba k Žádosti o proplacení výdajů, dle jednotlivých fichí. Sekretariát připraví žadateli žádost o proplacení výdajů.

4) Kontrola po dobu udržitelnosti projektu

Kontroly udržitelnosti projektu a jeho výsledků, vč. monitorovacích indikátorů budou provádět pracovníci sekretariátu vždy jednou ročně do konce daného časového období dle podmínek programu. Zápisy z těchto kontrol budou založeny do složky projektu.

Dle zjištěných nedostatků v rámci průběžného vyhodnocování dojde k evaluaci SCLLD, a to jak z pohledu věcného (sledování výsledků, výstupů a dopadů ve vazbě na plnění cílů SCLLD), finančního (sledování finančního plnění SCLLD), tak i procesního (administrace, efektivita projektové řízení). Evaluační proces je tedy zaměřen na kvalitativní i kvantitativní hodnocení parametrů SCLLD a jeho cílem je přijetí nápravných opatření ke zlepšení implementace SCLLD.

4.6.3. Monitoring MAS

Monitoring činnosti MAS a realizovaných projektů se bude řídit pravidly jednotlivých operačních programů a metodiky činnosti MAS.

Monitoring naplňování cílů **bude zajišťovat průběžně kancelář a programový výbor**. Na svých jednáních bude ve spolupráci s kontrolní komisí vyvozovat závěry. Podněty pro kontrolu mohou také přicházet od pracovních skupin i veřejnosti.

Kvalitní vyhodnocování realizace SCLLD je nezbytnou podmínkou a podkladem pro vyhodnocování úspěšnosti implementace.

Skutečná realizace SCLLD v praxi a průběžné výsledky projektů v programových rámcích podají MAS ŽHR zpětnou vazbu o vlivu nastavení a plnění SCLLD na celkový rozvoj území. Důležitým ukazatelem bude reálnost naplňování monitorovacích indikátorů potřeb regionu. SCLLD tak bude na tomto základě vyhodnocených rozvojových záměrů a postupných kroků - ze sledování projektů a aktivit SCLLD - průběžně zpřesňována a optimalizována, a to po celou dobu její realizace. Vše bude prováděno v komplexní návaznosti na metodické pokyny a doporučení MMR. S pravidelnou půlroční frekvencí bude předkládána Zpráva o plnění integrované strategie MMR. Následně MMR předloží návrhy změn v souladu s pravidly provádění podstatných změn.

Dle dosavadních zvyklostí a zaběhlých pravidel MAS ŽHR se bude i nadále pokračovat v získávání zpětné vazby od široké veřejnosti, od obyvatel Železnohorského regionu. Tato zpětná vazba od obyvatel je považována za hlavní faktor pro adekvátnost činnosti a dalšího rozvoje, jedná se o základní vzorec veškerého jednání a aktivit MAS ŽHR.

Je také nadále počítáno s maximálním zapojením všech místních subjektů do realizace monitoringu MAS.

Monitoring bude prováděn na základě definování:

- Vstup - uzavřená smlouva o realizaci dotačního programu
- Výstup – výsledky administrace a realizace
- Výsledek – efektivnost výsledku administrace a realizovaných projektů
- Dopad – efektivnost realizovaných projektů a administrativní činnosti MAS v území

MAS monitoruje:

- veškerou svoji činnost
- procedury a procesy, které používá (zejména užitečnost a efektivnost své činnosti)
- využívání vlastních zdrojů

Hodnocení externím uživatelem – bude zajišťováno dle potřeb, možností a vývoje činnosti MAS spolupracujícími subjekty

Finanční zdroje pro kontrolní a monitorovací činnost

Finanční prostředky pro činnost skupiny pro místní akce budou podléhat režimu hospodaření a účetnictví MAS.

Výsledky monitoringu budou zveřejňovány:

- na webových stránkách MAS – dle potřeby
- ve výroční zprávě MAS – vydávané jednou za rok
- v zápisech z valných hromad – dle potřeby
- ve zpravodaji MAS – vydáván 1 ročně

V případě, že výsledky monitoringu a následně evaluace SCLLD vyžadují změny či úpravy v oficiálně přijaté SCLLD (Ministerstvem pro místní rozvoj) je třeba identifikovat, zda se jedná o změnu podstatnou, nepodstatnou či nepřipustnou.

Za monitoring i hodnocení SCLLD je odpovědný Kontrolní výbor, ale každodenní sledování postupu realizace SCLLD přísluší manažerovi SCLLD, který s Kontrolním výborem spolupracuje. Jednotlivé kroky budou konzultovány s nejvyšším orgánem a také na Valných hromadách.

Průběžné výsledky budou zveřejňovány na webu MAS Železnohorský region, Valných hromadách a v místních médiích.

5. Použité zdroje

Tištěné materiály

- 1) VN Konzult, s.r.o. – *Integrovaná územní strategie rozvoje venkova MAS Železnohorský region*, březen 2006
- 2) VN Konzult, s.r.o. - *Strategický plán LEADER – Návrat ke kořenům*, 2011 aktualizace.
- 3) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - *Manuál tvorby Strategie komunity vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020*, verze 17. 5. 2014.
- 4) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovacím období 2014 - 2020*, verze 15. 5. 2014.
- 5) Ministerstvo zemědělství ČR- *Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovacím období 2014 – 2020*, verze 15. 5. 2014
- 6) Zásady tvorby a používání indikátorů v programovacím období 2014 – 2020, březen 2014
- 7) Jednotlivé operační programy schválené vládou ČR
- 8) Dotazníkové šetření – obce, 2013-2014.
- 9) Dotazníkové šetření – obyvatelé, 2013 – 2014.
- 10) Dotazníkové šetření – školy, 2013 – 2014.
- 11) Dotazníkové šetření – podnikatelské a neziskové subjekty, 2013 – 2014.
- 12) Výsledky jednání pracovních tematických skupin, 2013-2014.
- 13) Strategie území správního obvodu ORP Pardubice (2014-2023)
- 14) Strategie území správního obvodu ORP Přelouč (2014-2023)
- 15) Strategie území správního obvodu ORP Chrudim (2014-2023)

Elektronické materiály:

- 1) Internetové stránky obcí MAS Železnohorský region
- 2) Národní síť MAS České republiky – www.nsmas.cz
- 3) Český statistický úřad ČSÚ - www.czso.cz
- 4) Rozpočet obce www.rozpocetobce.cz
- 5) Český hydrometeorologický ústav - www.chmi.cz
- 6) Státní zdravotní ústav www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/monitoring-pitne-vody
- 7) Atlas využívající obnovitelné zdroje energie – www.calla.ecn.cz/atlas/detail.php?id=901
- 8) Státní politika Životního prostředí ČR 2012 – 2020 – www.databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/statni-politika-zivotniho-prostredi-cr-2012-2020?typ=download
- 9) Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 – www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/srr_duben_2013.pdf
- 10) Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 – 2020 – www.databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-cr-na-obdobi-2014-2020
- 11) Národní inovační strategie ČR 2012 -2020 – www.databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2014-2020
- 12) Bílá kniha – národní program rozvoje vzdělávání ČR - www.msmt.cz/dokumenty/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelavani-v-ceske-republice-formuje-vladni-strategii-v-oblasti-vzdelavani-strategie-odrazi-celospolocenske-zajmy-a-dava-konkretni-podnety-k-praci-skol
- 13) Program rozvoje Pardubického kraje 2012 – 2016 - www.pardubickykraj.cz/rozvoj-kraje

Vnitřní zdroje:

- Neformální rozhovory (osobní, telefonické) a elektronická komunikace s místními zainteresovanými partnery

6. Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1 Alokace a její rozdělení na IV.1.1. a IV.1.2.	11
Tabulka 2 Přehled projektů v rámci výzev	11
Tabulka 3 Celkové náklady na jednotlivé fiche	12
Tabulka 4 Přehled realizovaných projektů MAS mimo SPL	13
Tabulka 5 Přehled vzdělávacích seminářů pro členy, orgány a zaměstnance MAS	15
Tabulka 6 Přehled komunitních setkání	18
Tabulka 7 Spolupracující organizace	21
Tabulka 8 Stav obyvatelstva v roce 2013 /stav k 31.12.2013/.....	24
Tabulka 9 Vývoj obyvatel v MAS ŽR, Pardubickém kraji a ČR	25
Tabulka 10 Přírůstek a úbytek obyvatelstva v letech 2008 - 2013	26
Tabulka 11 Srovnání stavu mužů a žen	27
Tabulka 12 Vývoj věkové struktury v letech 2008 - 2013	28
Tabulka 13 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v krajích ČR	29
Tabulka 14 Srovnání vzdělání obyvatel jednotlivých MAS v Pardubickém kraji	30
Tabulka 15 Výsledky dotazníkového šetření u obcí ohledně technické infrastruktury	31
Tabulka 16 Přehled charit na území ŽR	35
Tabulka 17 Poskytovatelé sociálních služeb	35
Tabulka 18 Doprovodné a mimoškolní aktivity školských zařízení v rámci komunitní funkce.....	39
Tabulka 19 Vývoj bytové infrastruktury v letech 2001 - 2013	43
Tabulka 20 Skladba půdy ŽR	50
Tabulka 21 Některé firmy s působností v regionu (území MAS)	52
Tabulka 22 Přehled firem v regionu, dle sektorů /30.6.2014/.....	53
Tabulka 23 Přehled firem v regionu, dle právní subjektivity	53
Tabulka 24 Vývoj a struktura volných pracovních míst	54
Tabulka 25 Vývoj míry nezaměstnanosti v Železnohorském regionu	54
Tabulka 26 Nezaměstnanost v regionu – 30.6.2014.....	55
Tabulka 27 Přehled uvolněných a neuvolněných starostů	58
Tabulka 28 Poskytování informací o činnosti MAS:	59
Tabulka 29 Prolnutí témat SCLLD a strategií ORP Chrudim, Pardubice a Přelouč	62
Tabulka 30 Stanice HZS se spádovostí do ŽR	63
Tabulka 31 Stanice Policie ČR v regionu	64
Tabulka 32 Přehled ubytovacích kapacit v Železnohorském regionu	68
Tabulka 33 Stav územní plánovací dokumentace v obcích	69
Tabulka 34 Problémy a potřeby definované v jednotlivých prioritních oblastech	72
Tabulka 35 Strom cílů SCLLD MAS ŽR 2014-2020.....	81
Tabulka 36 Specifický cíl 1.1. Zlepšení stavu životního prostředí	85
Tabulka 37 Specifický cíl 1.2. Rozvoj národního geoparku Železné hory	86
Tabulka 38 Specifický cíl 1.3. Zajištění kvalitního systému nakládání s odpady	86
Tabulka 39 Specifický cíl 1.4.: Podpora osvěty obyvatel a environmentální výchovy a vzdělávání na školách	87
Tabulka 40 Specifický cíl 2.1: Zlepšení marketingu - propagace turistického ruchu	88
Tabulka 41 specifický cíl 2.2. Rozšíření a zkvalitnění služeb	89
Tabulka 42 2.3. Podpora rozvoje turistické infrastruktury	90
Tabulka 43 2.4. Zachování kulturního dědictví regionu	91
Tabulka 44 Specifický cíl 3.1 Podpora atraktivity a rozvoje venkova zajištěním kvalitních a dostupných služeb včetně podpory technické infrastruktury	92
Tabulka 45 specifický cíl 3.2: Rozvoj a využití místního ekonomického potenciálu	93
Tabulka 46 specifický cíl 3.3: Podpora konkurenceschopnosti zemědělství	94
Tabulka 47 specifický cíl 3.4: Podpora zaměstnanosti včetně sladování pracovního a rodinného života	95
Tabulka 48 specifický cíl 4.1.: Zkvalitňování předškolního a školního vzdělávání	96
Tabulka 49 specifický cíl 4.2.: Podpora celoživ. učení jako prostředku zajištění kvality života a spokojenosti obyvatel	97
Tabulka 50 specifický cíl 4.3.: Podpora kulturních a volnočasových aktivit	97
Tabulka 51 specifický cíl 4.4.: Podpora komunitní funkce a spolupráce škol se školami a dalšími klíčovými aktéry	98
Tabulka 52 Přehled vzdělávacích akcí, kterých se pravidelně zaměstnanci účastní:	100
Tabulka 53 Související strategické dokumenty se SCLLD MAS Železnohorský region	104
Tabulka 54 Projekty spolupráce MAS.....	112
Tabulka 55 Popis činnosti Valné hromady	161
Tabulka 56 Členská základna MAS.....	161
Tabulka 57 Vývoj členské základny.....	163

Tabulka 58 Popis činnosti představenstva	164
Tabulka 59 Jmenný výčet členů:	164
Tabulka 60 Popis činnosti kontrolního výboru	165
Tabulka 61 Jmenný seznam členů:	165
Tabulka 62 Popis činnosti kontrolního výboru	165
Tabulka 63 Jmenný seznam členů:	165
Tabulka 64 Popis činnosti komise CR	165
Tabulka 65 Jmenný seznam členů:	166
Tabulka 66 Popis činnosti tematických pracovních skupin	166
Tabulka 67 Členové TPS Životní prostředí, příroda a krajina	166
Tabulka 68 Členové TPS Cestovní ruch a marketing	167
Tabulka 69 TPS Zemědělství, venkov a místní produkce	167
Tabulka 70 Členové TPS Kultura, celoživotní vzdělávání	167
Tabulka 71 Pracovníci MAS v rámci realizace SCLLD:	169
Tabulka 72 Lhůty k archivaci dokumentů:	178

Seznam grafů

Graf 1 Zpracování a projednání SCLLD napříč územím	16
Graf 2 Přehled klíčových aktérů podílejících se na tvorbě SCLLD MAS ŽHR	17
Graf 3 Vývoj obyvatel v MAS ŽR v letech 2008 - 2013	25
Graf 4 Přírůstek a úbytek obyvatelstva regionu	26
Graf 5 Stav mužů a žen v letech 2008 - 2013	27
Graf 6 Věková struktura obyvatel v roce 2013	27
Graf 7 Vývoj věkové struktury v regionu v letech 2008 - 2013	28
Graf 8 Vzdělání a ekonomickém postavení populace v kraji	30
Graf 9: Struktura výstavby v MAS Železnohorský region v letech 2001 – 2013	43
Graf 10 Přehled domácností v obcích regionu v r. 2011	43
Graf 11 Rozvojové plochy	44
Graf 12 Rozložení půdy na území ŽR	50
Graf 13 Přehled firem v regionu, dle právní subjektivity	53
Graf 14 Vývoj nezaměstnanosti v Železnohorském regionu v letech 2008 - 2014	55
Graf 15 Rozložení ubytovacích kapacit v regionu	69
Graf 16 Organizační struktura MAS ŽR	160
Graf 17 Složení členské základny MAS	163
Graf 18 Vývoj členské základny MAS	163
Graf 19 Složení zájmových skupin MAS	164
Graf 20 Možnosti žádat o dotaci pro subjekty v území	171